Heliga Mechtilds uppenbarelser (Liber spiritualis ...

Mechthild (of Hackeborn), Saint Gertrude (the ...

HEL. MECHTILDS UPPENBARELSER

(LIBER SPIRITUALIS GRATIÆ)

ÖFVERSATTA FRÅN LATINET ÅR 1469

AF

JÖNS BUDDE.

EFTER GAMLA HANDSKRIFTER

UTGIFNA AF

ROBERT GEETE.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1899

INNEHÅLL.

INLEDNING.

Namnet MECHTILD (på lat. *Mechthildis*, med den romanska biformen *Mathildis*) bars under medeltiden af flere för fromhet utmärkta kvinnor, af hvilka åtminstone tvänne tyckas vunnit helgonglorian och inskrifvits i påfvens »gyllene bok». Af dessa två, som alltså med full rätt bära benämningen »den heliga Mechtild», tillhörde den ena augustinernas orden och slutade sina dagar omkr. år 1160 såsom abbedissa i Oetelstetten (Bayern). Hennes åminnelse firas inom katolska kyrkan den 31 maj.[1]) — Den andra Mechtild, som ernådde kanonisationens ära, var från Skotland, »ex regibus Scotorum oriunda» (enl. Acta Sanctorum), och slöt sig till cisterciens-regeln. Hon blomstrade omkr. år 1200, och såsom hennes dag firas den 12 april. Hon har stundom förvexlats med den Mechtild, hvars uppenbarelser här föreligga i tryck, och bland andra har sjäfve öfversättaren af dessa senare, Nådendals-

[1]) Hennes »Vita», författad af cisterciensabboten *Engelhard*, är utgifven flere gånger, senast (med Henschenii noter) i »Acta Sanctorum» för 31 maj. — Jfr *A. Potthast*, »Bibliotheca historica medii ævi», Berl. 1862, s. 811 f.

munken Jöns Budde, gjort sig skyldig till detta misstag.[1])

En hög grad af helighet åtnjöto dessutom ett par andra medeltidskvinnor med namnet Mechtild, och äfven dessa få ofta uppbära attributet »Sancta» eller »Beata», som den allmänna meningen tillagt dem på grund af deras dygder och som tiden och kritiken ej förmått beröfva dem. Den ena var kejsarinnan Mechtild (Mathildis), Henrik Fågelfängarens fromma gemål (död 968), den andra var en för sin renlefnad berömd klosterjungfru, *Mechtild von Hackeborn*, hvilken gått till eftervärlden genom sina uppenbarelser, samlade under titeln »Liber spiritualis gratiæ» och spridda i många land och på åtskilliga språk. Det är denna senare Mechtild som vi här hafva att sysselsätta oss med och hvars arbete i svensk öfversättning härmed öfverlemnas åt allmänheten. — Ännu ett och annat »lokalhelgon» med namnet Mechtild skulle kunna nämnas, och finge man sätta tro till *Vastovii*[2]) och *Messenii*[3]) vittnesbörd, skulle äfven Sverige haft ett helgon med detta namn.

Af de nu nämda kvinnorna anföras endast de två första, den skotska Mechtild och abbedissan i Oetelstetten, i den fullständiga helgonlängd, som finnes

[1]) I slutskriften till Buddes öfvers., sådan den förelåg i det 1827 förlorade Åboexemplaret (beskrifvet af H. G. Porthan; se längre fram), heter det nämligen (på moderniserad svenska): »Denna hedersamma jungfru, Guds enkanneliga älskarinna, hvilken Gud själf kallar Matilda, såsom hennes fäderneslands sed är i *Skotland*, där hon af ärlig släkt född var, ty en ärlig härtig var hennes fader, och vi kalla Mectildis för Mectilth på vårt mål . . .»

[2]) »Vitis Aquilonia», ed. Benzelius, Ups. 1708, s. 76.

[3]) »Scondia illustrata» T. 9, Sth. 1703, s. 41.

intagen i *De Mas Latrie's* för medeltidens kyrkohistoria särdeles viktiga och pålitliga verk »Trésor de chronologie» (Paris 1889, fol., sp. 665—915), hvadan de öfrigas helighet kan anses såsom ej officielt erkänd, om också därför ingalunda mindre högt uppburen af medeltidens fromma människor, för hvilka påfvens sanktion under äldre tider betydde mindre än helgonets i nimbus strålande eftermäle. Detta slags helgon (man skulle kunna kalla dem »folkhelgon») hade sin erkända plats i lokala ritualböckers kalendarier och litanior, och i enskilda stift eller kloster firades de med samma »vyrdning» som kanoniskt erkända helgon. Så har bevisligen varit fallet både inom Sverige och annorstädes. Vi påminna härvid om våra »patroni Sueciæ», som intaga sin plats i medeltidens svenska helgonlängder och kalendarier, om de ock äro så godt som okända i andra land och deras helighet ej kan styrkas ur »Martyrologium Romanum». Likaså är det obestridligt, att just vår Mechtild, med eller utan apostolisk approbation, fått sin plats i åtskilliga europeiska kyrkors helgonlängder, särskildt inom dem, som höra till benediktinernas stora familj, och att d. 26 febr. af ålder varit hennes dag. Det lider väl häller intet tvifvel, att den Mechtild, som finnes införd i litanian uti några i Vadstena vid början af 1500-talet utförda bönböcker och hvilken där fått sin plats mellan de ansedda helgonen S. Dorothea och S. Clara, är just författarinnan af »Liber spiritualis gratiæ», ur hvilken källa flere böner blifvit intagna i de nämda bönböckerna (se härom vidare längre fram). Med det höga anseende, som denna Mechtild åtnjöt i Vadstena och kanske ej minst af den heliga

Birgitta själf, är hennes införande i klostrets helgonlängd knappast att förvåna sig öfver.

* * *

Rörande *vår* MECHTILDS lefnadsöden är ej mycket att anföra. Man vet blott, att hon tillhörde den tyska grefliga släkten *von Hackeborn*, var född 1241 och redan vid 7 års ålder intogs i benediktinklostret Rodardsdorf (nära Halberstadt). När detta klosters invånare år 1258 öfverflyttades till *Helpede* (nu *Helfta*) vid Eisleben, följde den 17-åriga Mechtild med nunnekonventet. Hennes 9 år äldre syster *Gertrud* var alltsedan år 1251 abbedissa i Helpede och utöfvade under hela sin lefnad (hon dog 1291) det största inflytande på systerns religiösa lif. Mechtild stod också troget vid systerns sida och blef efter hand i klostret hedrad med uppdrag såsom skolföreståndarinna (*scholis præfecta*) och försångerska (*cantrix*). Med hela sin själ fullgjorde hon de plikter, som ålågo henne i klostret, och tillbrakte hela sin lefnad inom dettas murar. Klen som hon var redan från barndomen, kände hon snart sina krafter brytas, och sedan hon förlorat sin syster och föresyn, den nämda abbedissan Gertrud, förvärrades hennes lidande därhän, att hon under de sista åtta åren af sitt lif måste tillbringa sin mesta tid till sängs. Hon sökte dock alltjämt trots fysisk svaghet fylla sin plats i konventet, om ej på annat sätt, genom att uppbygga och trösta sina medsystrar. Det var under dessa tider af sjuklighet som hon ofta föll i ett extatiskt sinnestillstånd, hvarunder hon mottog (eller ansåg sig

mottaga) de ingifvelser och uppenbarelser från den högre världen och från Frälsarens egen mun, hvilka hon sedan meddelade sina förtrogna och som af dessa anförtroddes åt pergamentet. Hon afled i Helpede den 19 nov. 1299.[1])

Någon utförligare skildring af Mechtilds lefnadshistoria och själsutveckling finnes ej bevarad. De få karaktärsdrag, som man känner, äro hemtade ur hennes egen bok och hafva troligen däri införts af de vänner, hvilka ombesörjde dess nedskrifvande. Dessa drag äro af det vanliga legendariska slaget och gå alla ut på att ådagalägga det skildrade föremålets utomordentliga fromhet och glömska af sin egen person och sina egna intressen. De återfinnas här och där i uppenbarelserna (bl. a. i Inledn. till 1:a boken, motsvarande i närv. uppl. s. 7—9), dock utförligast i 5:e bokens sista (21:a) kapitel. Som detta, i likhet med de närmast föregående 11 kapitlen af samma bok, gått förloradt i den föreliggande svenska öfversättningen, torde det vara berättigadt att här återge ett stycke af motsvarande kapitel i lat. originalet, sådant det lyder i Cod. Ups. *C 198.* Det heter där[2]) bl. a. under rubriken:

De laudabili conuersacione huius virginis.

— — — — — — — — — — — — — —

Venerabilis siquidem hec persona virginitatem quam a septimo anno deo vouerat et cordis mundiciam in tanta diligencia custodie-

[1]) Se »Revel. Gertrudianæ ac Mechtildianæ» 2, 1877, Præfatio. Frågan om Mechtilds dödsdatum är utredd af *L. Paquelin*, »Zur Matelda-Frage», 1877 (i »Jahrbuch d. Deutsch. Dante-Gesellsch.» Bd. 4, s. 407 f.).

[2]) Några smärre rättelser äro i aftrycket gjorda enl. Cod. Wolffenb.

bat, et ab omni peccato ab infancia sic cauebat, vt eciam duo confessores eius testarentur nunquam tante innocencie et tam mundi cordis homines se expertos vt istam et sororem eius dominam abbatissam. Vnde cum integram confessionem fecisset, maximum eius peccatum quod in puericia se dolenter memorabat fecisse, hoc erat, quod vice quadam dixit se furem vidisse in curia cum non vidisset, nec aliud mendacium scienter et sponte sua se recoluit perpetrasse, ergo non immerito virginibus iam agnum sequentibus comparabitur, quia et ipsa agnum quocunque ierit perfectissime sequetur, quippe cui nec defuit humilitas que ipsam ad eius glorie celsitudinem subleuet, nec virginalis castitas per quam ei familiarissime et dulcissime societur. Religiosis penitentibus non incongrue similabitur que pro christi amore mundum cum suo despexerunt flore et tantam paupertatem amplexata est, vt neccessaria sua habere nollet. Coacta enim per obedienciam vnum tantum peplum habuit, cetera vilissimi panniculi erant, et tunicas valde conscissas et vndique reparatas portabat, cum tamen quidquid voluisset sufficienter habere potuisset. Cetera omnia ad religionem pertinencia perfectissime habuit scilicet proprie voluntatis abdicacionem, suimet deieccionem, obediencie promptitudinem, oracionis et deuocionis studium, lacrimarum libertatem, sedule contemplacionis fruicionem, semet ipsam in tantum abnegauerat, oblitaque sui, in christo sic absorpta erat, vt sicut de sancto Bernardo legitur sensibus exterioribus parum vteretur, vnde sepe putrida oua nesciens comedebat, donec a proxime sedentibus et odorantibus est compertum. Similiter aliquando carnes nesciens comedebat, donec per risum aliorum ad se rediens quid fecerit recognouit. Doctrinam in tanta habundancia effundebat, vt eius similis in nostro cenobio non surrexit, nec vt timemus heu surrectura erit, vbique enim sorores se circa eam velut predicatorem verbum dei auditure congregabant. Omnium refugium et consolatrix erat, et singulari dono hanc graciam habebat, vt homines secreta cordis sui fiducialius sibi aperirent. Et quam plures a suis grauaminibus se per eam ereptos non solum intra claustrum sed eciam exterius et de longe venientes religiosi et seculares, nec ab homine vnquam tantum consolacionis sicut ab ista se inuenisse dicebant. Tantas oraciones dictauit et docuit, quod si insimul scriberentur, psalterij excederent quantitatem. Doloribus et infirmi-

tatibus tam continue vexabatur, vt non immerito martiribus societur. Jnsuper multis castigacionibus pro peccatoribus semetipsam affligebat. Denique vice quadam ante quadragesimam cum populum cantibus lasciuientem audiuit, zelo dei et compassionis affectu nimium inardescens, vt saltem aliquam deo faceret emendacionem, testas vitrorum et alia instrumenta acuta in lecto suo apposuit et in hijs proiciens tamdiu se volutabat, donec cute confracta et tota wlnerata sanguine flueret, quod pro dolore nec sedere nec iacere valebat. Circa christi passionem miro ferebatur affectu, vt raro de ipsa sine lacrimis loqui posset, et sepius cum de christi passione siue amore loqueretur, tanto feruore succendebatur, quod facies eius et manus in modum decocti cancri apparerent, vnde credimus eam multociens sanguinem suum spiritualiter in christi amore fudisse. Hec eciam deuota christi discipula tam familiariter deo fuit vnita et omnem voluntatem suam sic deo obtulerat, quia sicut ipsa retulit postquam professionem fecit, in nulla vnquam re aliter volebat quam quod deus fieri disponebat. Mira suauitate in verbis ewangelicis pascebatur, et tanta dulcedine afficiebatur, vt sepius cum illud in choro legeret in tantam iubilacionem verteretur quod finire non poterat, quandoque pene exanimis reddebatur, et tam feruenter illud legebat continue, vt audientes in deuocionem excitaret. Similiter dum in choro cantaret ac si tota arderet, totis viribus deo intendebat, vnde quid faceret nesciens quandoque gestus pretendebat, modo expansis manibus, modo in altum eleuatis, quandoque velut in extasim versa, eciam trahentibus et mouentibus eam non senciebat aut vix ad se redibat. Spiritu eciam prophetico clarens quandoque hominibus que eis futura erant certissime predicabat. Jam vero quid amplius dicemus. Numquid non angelicis spiritibus, quibus eciam in terris tam familiarissime sociata erat, vt eorum presencia frequentissime spiritualiter in festis eorum frueretur, valebit equari, quibus eciam in terris tam amicissimo federe copulata erat, vt eorum presencia raro careret, que eciam singulorum ordinum officium in aliquo exercuisse videtur. Angelorum denique quorum proprie officium est ministrare bene congruit [ordini], quia officiosa caritate et dulci societate miseris affectum ministrauit compassionis, peccatoribus subsidium oracionis, negligentibus ammonicionem correccionis, ignorantibus verbum instruccionis. De infirmis maxima erat illi cura, jta quod

nunquam in tantum posset occupari, quin eas cottidie singulas visitaret, et si quid vellent sollicite interrogaret, propriis eciam manibus eis ministerium exhibens, tam ad recreandum quam ad pausandum, et in senectute et infirmitate adhuc se ad infirmas portari faciebat, et aliquando non potens loqui, gestu et nutibus tam fidelissimum eis pretendit compassionis affectum, vt plurimas ad fletum commoueret, ad quelibet vilia opera et maxime ad communes labores sororibus se frequenter sociabat, quandoque primo ymmo sola laborabat quousque subditos induxit uel magis exemplo uel blandis verbis ad se iuuandum allexit.

— — — — — — — — — — — — — —

Valde namque grossa erat in loquendo de deo, maxime de caritate tam feruenter loquebatur, vt audientes sepe accenderet. Vnde congrue de illa dici potest, quod eius verba cum verbis helye quasi facula ardebant. Vnde feruentissima fuit in caritate et deuocione, summa in pietate et sollicitudine, ad proximum proxima in humilitate et affeccione, ad semetipsam tranquilissime mentis extitit, et tam liberum et exoccupatum cor a curis tempore oracionis habebat, et multociens ab oracione ad fenestram vocata siue ad alia negocia statim enim redijt. Jn infirmitate sua ita mitis et benigna erat, et tam hilaris et paciens ad omnia, vt omnes ad se venientes et sibi ministrantes letas redderet et iocundas, et omnes angeli pro ipsius paciencia non sufficiebant collaudare dominum. Nunquam enim sic male valuit quin fieret alacrior ac si nil pateretur, cum aliquam sermonem uel eciam verbum de deo audiret. Nunquam inueniebatur ociosa, aut enim semper erat vtiliter manibus operans aut orans aut docens aut legens. — — — — —

* * *

Hvad nu Mechtilds *författarskap* vidkommer, framgår det af flere ställen i uppenbarelserna, att hon ej själf nedskrifvit dessa, ej ens afsiktligt dikterat dem, utan att de blifvit henne ovetande bevarade i skrift af förtrogna väninnor (»sibi familiares»), som ur minnet upptecknat hennes meddelanden från den

värld, där hon så ofta vistades i umgängelse med Frälsaren, jungfru Maria och änglarne. Det finnes sannolikhet för att hon själf ej författat mer än fyra kapitel af hela den väldiga volymen. Enligt vittnesbörd af benediktinfäderna, som 1877 utgåfvo en lat. textupplaga af hennes uppenbarelser (se där s. 310: noten), finnes nämligen af Mechtilds egen hand endast ett bref till en »världskvinna, henne förtrogen och mycket kär» (4:e bokens kap. 34—37 i svenska öfvers.). Allt det öfriga har hon blott inspirerat. Mechtild var själf blott en anspråkslös nunna med helt visst medelmåttiga kunskaper (latin förstod hon ej), ehuru utmärkt af ett glödande trosnit, uthållighet i böner, fastor, späkningar och andra botöfningar. Säkerligen hade hon ej drömt sig den äran, att hennes meddelanden från andevärlden, inskränkta som de varit till hennes närmaste personliga vänner, en dag skulle föreläggas henne nedskrifna i en diger volym. Hon blef också mycket bedröfvad däröfver och ville ej låta trösta sig förr än Frälsaren själf intalade henne mod. Härom handlar 2:a bokens slutkapitel (det 40:e), där man bl. a. får veta att uppenbarelsernas titel, »Liber spiritualis gratiæ», gifvits af Frälsaren själf. Hvad beträffar själfva bokens tillkomst berättas där, att den blef så godt som lönligen nedskrifven af en bland Mechtilds förtrogna väninnor, för hvilken hon plägade uppenbara sina ingifvelser. När denna åtgärd kom till hennes kunskap, blef hon storligen bedröfvad och kunde ej hugsvalas. Hon fick då en uppenbarelse från Herren själf, som tröstade henne med att hennes tankar voro henne ingifna af honom. När hon då, alltjämt tvek-

ande, frågade: »Hvad skall varda af denna boken efter min död?», svarade Herren: »Alla de som söka mig med troget hjärta skola glädjas i denna bok, och de som sörja och gråta skola i henne finna hugsvalelse» m. m. I samma kapitel nämnes äfven, att de nedskrifna uppenbarelserna äro långt ifrån alla som sierskan haft, tvärt om endast en ringa del mot allt det som utelemnats. »For thy» — heter det — »hänne wppenbaradis ganzska mang lönlik thing som hon ingom wilde wppenbara älla kungöra, somliken waaro oc swa wndersam oc diwp, j andelikom wnderstandilsom, at hänne syntis them aldrigh kunna wttrykkia mz nakot maal ällir twngolagh».

Den »förtrogna väninna», som här ofvan nämdes såsom samlare af uppenbarelserna, allt efter som dessa meddelades henne, omtalas (alltid anonymt) på flerfaldiga ställen i Mechtilds bok och anses allmänt, bl. a. af utgifvarne af den nyss citerade benediktinupplagan (se särskildt Præfatio s. III och s. 355: not.) hafva varit Mechtilds yngre kamrat i klostret och själsfrände, den Heliga Gertrud (f. 1256, d. 1301 ell. 1302; väl att skilja från abbedissan med samma namn, Mechtilds äldre syster). Denna fromma kvinna (förklarad för helgon år 1608; abbedissan Gertrud uppnådde aldrig denna ära) var, äfven hon, sierska och har liksom Mechtild gått till eftervärlden såsom författarinna af uppenbarelser. Dessa äro samlade under titlarne: »Insinuationes, sive Legatus divinæ pietatis» och »Exercitia spiritualia» (senast tryckta såsom T. 1 i samlingen »Revelationes Gertrudianæ ac Mechtildianæ, Pictavii 1875). Hon var genom en varm vänskap förenad med Mechtild och har med hängifna

uttryck behandlat denna i sina efterlemnade skrifter (så handla t. ex. tre hela kapitel i 5:e boken af hennes »Insinuationes» om Mechtilds fromhet, sjukdom och död). Antagandet att det varit denna Gertrud som fattat Mechtilds uppenbarelser i pennan vinner ett psykologiskt stöd däraf, att den förra, trots sin eminenta ställning inom klostret Helpede under större delen af Mechtilds lif, aldrig nämnes vid namn i dennas bok. Abbedissan Gertrud afled redan i början af år 1291, eller vid den tid då Mechtild, enligt hvad kändt är, hade sina första visioner, och hon kan sålunda ej hafva varit behjälplig vid dessas nedskrifvande, något som dock, på grund af namnförväxling, stundom uppgifvits.

Man har väl att antaga, att uppenbarelserna först nedskrifvits på de bägge väninnornas modersmål, tyska,[1]) och att de sedermera, dock redan i Mechtilds lifstid, öfversatts till latin af några hennes vänner och beundrare inom klostret. Att två personer (ej namngifna) varit sysselsatta med detta öfversättningsarbete, framgår af flere ställen i boken. Bland sådana bevisställen förtjänar särskildt 5:e bokens kap. 13 (förloradt i den sv. öfvers.) att nämnas. Sierskan förklarar sig där ej kunna ansvara för sanningen af de utan hennes vetskap nedskrifna synerna och uppenbarelserna, enär hon på grund af sin okunnighet i latin ej vore mäktig att kontrollera deras återgifvande

[1]) »Notandum hos libros [ɔ: Spiritualis gratiæ libros V] *Germanice* primum conscriptos, postea in Latinum sermonem conuersos esse.» *W. Cave*, »Scriptorum ecclesiasticorum historia literaria a Christo nato usque ad sæc. XIV» Pars 1, Lond. 1688, fol., s. 744.

i skrift. Hon söker därför på uppenbarelsens väg erfara Frälsarens mening härom, och under en mässa uppenbarar han sig för henne, hvarvid hon spörjer honom sålunda: »Unde scire possum, si verum est omne quod de his scribunt [näml. hennes öfversättarinnor], cum ego non legerim nec approbaverim?» — Frälsaren stillar hennes oro och låter henne till bekräftelse på hjälparinnornas vederhäftighet se en syn, i viss mån påminnande om stigmatisationen, sådan S. Franciscus och några andra helgon fått erfara den, eller såsom det loco citato heter: »Vidit etiam de corde dei tres radios tendentes in corda duarum personarum, que hunc librum scribebant . . .»

* * *

Af det föregående framgår alltså, att H. Mechtilds uppenbarelser, ehuru ursprungligen nedskrifna på tyska, först i latinsk dräkt fått sin definitiva litterära form. På latin blefvo de också snart spridda till främmande land och öfversattes därifrån på flere europeiska språk. Sålunda fördes de tidigt till Italien genom dominikanmunkar, som hade förbindelser med klostret Helpede. Man har bevis för att redan Dante och Boccaccio känt och begagnat dem, ja man har t. o. m. i senaste tider på allvar sökt leda i bevis, att den af Dante i hans »Divina commedia» såsom representant för »vita activa» (d. v. s. de goda gärningarna) införda *Matelda* skulle vara identisk med vår Mechtild,[1]) något som i hvarje fall, på grund af Dantes

[1]) Denna åsigt hyllas af bl. a. följande författare: *A. Lubin*, »La Matelda di Dante Allighieri», Graz 1860; *E. Böhmer*, »Ma-

kända politiska ståndpunkt (han var ghibellin, d. v. s. det kejserliga partiets vän och påfvedömets fiende), synes mindre orimligt än att skaldens ledsagarinna haft sin förebild i grefvinnan Matilda af Toscana, hvilken såsom guelfpartiets koryfé ifrigt understödde påfven och således hörde till Dantes antagonister. Frågans afgörande måste hänskjutas till Danteforskarne, men uppslaget har såsom hithörande ej bort lemnas obeaktadt.

* * *

Mechtilds uppenbarelser finnas bevarade i åtskilliga exemplar såväl i handskrift som tryck. Dessa urkunder fördela sig naturligt i tvänne grupper. Den ena är en vidlyftigare redaktion (*A*) i 7 böcker, af hvilka den 6:e (med 9 kapitel) handlar »De laudabili vita et morte venerabilis dominæ Gertrudis abbatissæ sororis suæ» och den 7:e (med 22 kap.) »De extremis b. virginis sororis Mechtildis de Helpede», den förra alltså endast medelbart berörande vår Mechtild. Den andra gruppen (*B*) omfattar de flesta bevarade handskrifter och tryck och utgör ett sammandrag i 5 böcker af red. *A*. Hvad som går ut på Mechtilds egen historia är här till största delen uteslutet (så hela de två sista böckerna), och hufvudsyftet är tydligen att lemna en bok till uppbyggelse för klosterfolk och andra andligt behöfvande.

telda», Leipz. 1871 (i »Jahrbuch der Deutschen Dante-Gesellschaft» Bd 3), *W. Preger*, »Dante's Matelda», Münch. 1873 (i »Sitzungsber. d. Bayr. Akad. d. Wissensch.») och *L. Paquelin*, »Zur Matelda-Frage», 1877 (i nyssnämda »Jahrbuch» Bd 4).

Den fullständigaste, om också ej den äldsta bevarade lat. handskriften af »Liber spiritualis gratiæ» bär årtalet 1370 och tillhör nu biblioteket i Wolffenbüttel. Den är en membran och uppger sig vid slutet vara skrifven af »Albertus sacerdos, vicarius S. Pauli Erfordi». Denna på grund af ålder och trovärdighet (den är efter all sannolikhet afskrifven efter själfva originalet i Helpede) vördnasvärda codex, den enda som fullständigt upptager berättelsen om sierskans sista dagar (7:e boken), utgafs, jämte tillägg ur andra handskrifter, 1877 i tryck af benediktinfäderna i Solesmes.

Ännu tvänne latinska handskrifter från 1300-talet, och därtill från nämda århs midt, finnas bevarade i bibliotekens gömmor. Den ena, som förr tillhört cistercienklostret Cella S:æ Mariæ (i Sachsen), förvaras nu i Univ.-bibl. i Leipzig, den andra tillhör biblioteket i S:t Gallen. Båda öfverensstämma sins emellan ganska nära både till tiden och i afseende på texten, men äro ej så fullständiga som den nyssnämda Wolffenbüttel-codex, i det Leipzig-hdskr:n saknar den 7:e boken (som likvisst nämnes i hdskr:s innehållsförteckning) och S:t Gallen-hdskr:n både denna och den 6:e boken.

Andra handskrifter af den latinska texten, visserligen yngre än de tre nämda, men dock från medeltiden, förvaras i biblioteken i Gotha, Paris (2 st.), Wien (skrifven 1485 af Michael Staynbrunner och äfven innehållande H. Gertruds uppenbarelser), Bonn, Köln (2 st.), München (2 st. jämte 3 utdrag, alla fem från 1400-talet), Düsseldorff och Basel.

Äfven Upsala Univ.-bibl. äger tvänne (f. d. Vadstena-)handskrifter af Mechtilds uppenbarelser på latin (sign. *C 198* och *C 522*), bägge in 4:o, den förra på perg., den senare på papper. Bägge tillhöra typen *B* (med 5 böcker) liksom den svenska öfversättningen. Denna senare öfverensstämmer (oafsedt ett och annat personligt tillägg af öfversättaren, glossor o. s. v.) i den gemensamma texten på det närmaste med de bägge sins emellan ord för ord lika[1]) Upsalahandskrifterna, men utom denna ram har den svenska öfvers. sammanlagdt *fyra* kapitel (näml. i 1:a boken kapp. 62 och 63 samt i 3:e boken kapp. 22 och 23), hvilka, ehuruväl de handla om vår Mechtild och äfven ingå i Wolffenbüttel-hdskr. (de utgöra resp. 1:a bokens kap. 34 och 3:e bokens kap. 23 i den efter nämda codex utgifna uppl. af 1877), ej återfinnas i de nämda Upsala-codices. Hvad emellertid de två kapitlen i 3:e boken vidkommer, så ser man af denna boks felaktiga numrering i *C 198* — de två kap. hafva där utan vidare öfverhoppats vid afskrifvandet, utan att likväl nummerordningen ändrats i det följande, hvadan kapitlens summa till utseendet är *42*, men i verkligheten endast *40*[2]) — att en text af

---

[1]) Man frestas till antagandet att den ena af dessa handskrifter är ren afskrift af den andra — så lika äro de till texten. T. o. m. där en passus uteglömts eller ett oläsligt ord i förebilden gifvit anledning att lemna tomrum för framtida ifyllande, inträffar detta på alldeles samma ställen i bägge handskrifterna.

[2]) *C 522*, som likaledes saknar kapp. 22 och 23, har riktigt uteslutit dessa ur räkningen, men gjort sig skyldig till ett annat förbiseende, i det n:r 37 öfverhoppats. Kapitlen angifvas därför till 41, men äro blott 40, alltså lika många (och desamma) som i *C 198*. Sv. öfvers. däremot har genom det nämda tillskottet 42 kapitel.

samma omfång som den för sv. öfvers. använda förelegat afskrifvaren, och helt visst äro bägge de nämda Upsala-codices afskrifter af den texttyp, som begagnats af den svenske öfversättaren, när han 1469 utförde sitt arbete. Så mycket är emellertid klart, att ingendera af de två Upsala-handskrifterna *ensam* tjänat öfversättaren till grundtext vid försvenskandet. Möjligt är visserligen att *C 522* vid nämda år redan existerade (handskriften är odaterad, men inga paleografiska skäl tala emot att den kan hafva tillkommit vid eller före midten af 1400-talet), men att *C 198* förskrifver sig från en senare del af samma århundr. bevisas af en anteckning å bakre permens insida, så lydande: »Jste liber pertinet monasterio Vastenensi, quem scripsit frater *Andreas Cristmanni* pie memorie.» Enl. Diar. Vadsten. blef denne Andreas Christmanni munk (prestbroder) i klostret år 1472 $^{17}/_{8}$ och afled därstädes 1487 $^{14}/_{7}$. Afskriften förskrifver sig således från tiden 1472—87. — Bägge de nämda Upsala-handskrifterna hafva genom vederbörandes tillmötesgående stått till utg:s förfogande och varit till väsentligt gagn.

Af latinska texten äro åtskilliga tryckta upplagor kända. Den äldsta, som tillika innehåller Gertruds uppenbarelser, förskrifver sig från Herbipolis (Würzburg) och bär årtalet 1510. En upplaga trycktes hos Henr. Stephanus i Paris 1513 samt tvänne upplagor i Venezia 1522[1]) och 1558. En fullständig kritisk

---

[1]) I Venezia-uppl. af 1522 finnas i 5:e boken två kapitel (19 och 20), hvilka saknas i de flesta andra, äfven de utförligaste, handskrifter. Deras rubriker äro: »De redemptione captivorum» och »Qualiter eam dominus Jesus matri commendavit». Hvarifrån dessa

text af den vidlyftigare typen utgafs, såsom redan nämts, 1877 af benediktinerna i Solesmes med titeln: »*Sanctæ Mechtildis virginis ordinis S. Benedicti Liber specialis* [!] *gratiæ . . . Solesmensium O. S. B. monachorum cura et opera*», Pictavii [Poitiers] 1877, 8:o, och ingår i senare tomen af samlingen »Revelationes Gertrudianæ ac Mechtildianæ». Denna värdefulla upplaga, hvaraf Kongl. Bibl. härstädes eger ett exemplar, har af utg. med stor fördel begagnats, dels såsom representant för redakt. *A*, dels för de välkomna upplysningar om Mechtild och hennes litterära verksamhet, hvilka innehållas i utgifvarnes inledning och anmärkningar till texten.

Från latinet har »Liber spiritualis gratiæ» öfversatts till åtskilliga språk och synes, af de många i behåll varande tryckta upplagorna att döma, på många håll varit en omtyckt läsning. Så t. ex. finnas bl. a. *tyska*[1]) editioner med följande tryckorter och år: Leipzig 1503, utan känd tryckort 1508, klostret Thierhaupten 1597 och Köln 1657, *italienska*: Mantua 1589, Venezia 1590 och 1660, samt en

---

kapitel hemtats (de tillhöra ej H. Gertruds uppenbarelser, från hvilka ett och annat eljest lånats, särskildt i 6:e och 7:e böckerna), är obekant äfven för de benediktiner, som utgifvit Poitiers-uppl. af 1877 (se där Præfatio s. XII). Huruvida de funnits i den svenska öfvers., kan numera ej afgöras, enär den ifrågavarande 5:e boken, såsom nämdt, till större delen gått förlorad, men det synes högst sannolikt, då bägge kapitlen (äfven här med n:r 19 och 20) finnas i de två nämda Upsala-handskrifterna.

[1]) Äfven om uppenbarelserna, såsom här förut (s. XI) antagits, ursprungligen nedskrifvits på tyska, har originalet dock ej kommit till eftervärlden. De tyska editionerna äro öfversättningar från den latinska texten, liksom de på de öfriga språken bevarade.

fransk upplaga tr. Paris 1623. Omtryck från nyare tid förbigås här.[1])

* * *

Åfven till Sverige nådde Mechtilds mystiska skrift, men huru tidigt detta inträffat, kan nu ej afgöras. Den första handskrift, i hvilken ett utdrag på svenska förekommer (*Cod. Bergman.* i Lund[2]), är från omkr. år 1420, och den förskrifver sig utan allt tvifvel från Vadstena, att döma bl. a. af de märkliga kapitel ur H. Birgittas uppenbarelser (några af dem bevarade endast i denna handskrift), som däri varit införda, ehuru numera visserligen förlorade (de äro tryckta af S. Lagerbring 1758). Det är emellertid troligt, att Mechtilds verk i sin latinska form varit kändt och studeradt redan dessförinnan särskildt i Vadstena, och det vore helt visst ej för djärft att antaga, att det ej varit en sluten bok för vår egen världsbekanta medeltidssierska, den hel. Birgitta. Man kan nämligen knappast undgå att finna beröringspunkter mellan de bägge heliga kvinnornas idévärld, deras öfversvinneliga syner och uppenbarelser, om det också faller sig svårt att uppgifva några konkreta fall för jämförelse. Det vore ett intressant och säkerligen ej lönlöst studium att jämföra dessa tvänne i viss

---

[1]) Om de olika äldre upplagorna se, utom Poitiers-uppl. 1877 s. XI o. f., *C. G. Jöcher*, »Allgemeines Gelehrten-Lexicon» Th. 3, 1751, sp. 342, och *J. C. Adelung*, »Fortsetzung und Ergänzungen zu Jöchers Allg. Gel.-Lex.» Bd. 4, 1813, sp. 1140, samt *A. Possevinus*, »Apparatus sacer» T. 2, 1608, s. 100.

[2]) Beskrifven af *G. E. Klemming* i »Bonaventura», 1859—60, s. V. o. f., och i »H. Birgittas uppenbarelser» 5, 1883—84, s. 453. (Bägge ingå i S.F.S.S.)

mån besläktade andars litterära alster, och det vore af särskild vikt bl. a. för att sprida ljus öfver vår Birgittas ställning till föregående tiders extatiska företeelser. Uppenbarligen var det också tanken på en slik frändskap mellan de bägge sierskornas verk som förmådde Jöns Budde att i en (numera förlorad) volym förena sina öfversättningar af Mechtilds uppenbarelser och af det utdrag ur Birgittas rent andliga revelationer, som är kändt under titeln »Celeste viridarium S. Birgittæ» (Birgittas örtagård)[1]. Detta sistnämda betydelsefulla arbete[2] utgjorde 3:e delen i den redaktion af uppenbarelserna, som Birgitta (trol. omkr. år 1367, enl. Schück) uppdrog åt sin

[1]) Budde uppger själf i Åbohandskriften anledningen till sitt sammanförande af de nämda bägge skrifterna med följande ord (här moderniserade): »Nu emedan den helga lärdomen i denna helga bok [näml. Mechtilds] . . . är mycket lik de helga uppenbarelser, som Gud kungjorde sin helga brud S. Birgitta af Sverige, ty vill jag genast härefter insätta, inskrifva och uttyda en liten bok om några hennes helgaste uppenbarelser, och kallas den boken 'Viridarium S. Birgitte', S. Birgittas gräsgård eller örtagård». — Såsom ett kuriosum, knappast mer, kan anmärkas att sammanställningen af Birgittas och Mechtilds uppenbarelser ej gjorts endast af Jöns Budde. Ännu så sent som i 17:e årh. mötas nämligen utdrag ur bägges skrifter under en och samma titel, näml. i *Clem. Boleslavii* »Gemmeum monile animæ christianæ, seu vita et passio utriusque vitæ nostræ, scil. Jesu et Mariæ, cælitus S:æ Birgittæ ducissæ Sueciæ revelata . . .», tr. i klostret Oliva 1683, 12:o. Utom åtskilliga Birgittas uppenbarelser finnas där fyra kapitel ur Mechtilds 1:a bok jämte hennes »Tre Ave» till J. Maria om en salig död. Afsikten torde dock här ej varit densamma som hos Budde, i ty att sammanförandet säkerligen skett endast i uppbyggligt syfte.

[2]) Det finnes numera bevaradt endast i två lat. handskrifter, näml. den s. k. *Sions-handskriften* (Cod. Harl. N:o 612 i Brit. Museum) och Cod. Bodl. N:o 475 (i Oxford). — Jfr *H. Schück*, »Två svenska biografier från medeltiden», 1895, s. 122 (i Ant. tidskr. f. Sverige bd 5).

biktfader Alfonsus att ombesörja och som ej hann fullföljas utöfver detta antal. Redaktören har här under nämda titel till tre böcker sammanfört alla de Birgittas revelationer, som handla om Kristus och jungfru Maria, och därtill själf skrifvit en prolog.

Utom det ofvan nämda i cod. Bergman. intagna korta stycket af Mechtild på svenska (i närv. uppl. motsvarande senare delen af 1:a bokens 52:a kap. och tryckt i vårt Bihang s. 384) finnes intet bevis för att delar af nämda arbete öfversatts till svenska före Jöns Buddes öfversättning af 1469. Från tiden närmast före och efter år 1500 finnas i behåll flere kapitel öfversatta till svenska, alla dessa bevarade i Vadstenahandskrifter. På ett undantag när (cod. Holm. *A 3*; hvarom mera nedan) afvika alla dessa handskrifter från texten i den nu utgifna cod. *A 13* så väsentligt, att de ej kunna anses utgångna från denna källa. Möjligt är ju visserligen, att åtminstone Mechtilds böner (de »fem bönerna om Jesu uppståndelse» i första bokens kap. 40 och »de tre Ave» i samma boks kap. 86) varit öfversatta till svenska redan före 1469 och från en numera okänd eller förlorad handskrift ingått i de åsyftade Vadstenabönböckerna från tiden omkr. år 1500 (se Bihanget), men ingenting är därom kändt.

De bevarade variant-uppteckningarna äro följande.

Första bokens 86:e kapitel, som innehåller tre böner, de s. k. »Mechtilds tre Ave», återfinnes i Arnemagn. hdskr. n:r 422 in 12:o (Univ.-bibl. i Köbenhavn)[1],

[1]) Knapphändigt beskrifven af *J. E. Rietz* i »En Wadstenanunnas bönbok», 1842, s. 1 o. f., samt af *K. Kålund* i »Katalog over den Arnemagneanske håndskriftsamling» 2, 1892, s. 477.

en Vadstenahandskrift, som enligt Rietz daterar sig från tiden omkr. midten af 1400-talet, men helt säkert ej kan anslås äldre än från sista decennierna af nämda århundradet.[1]) Texten i denna redaktion — hvilken (helt litet skiftande) återfinnes i fem andra, något yngre, men likaledes i Vadstena skrifna bönböcker (från början af 1500-talet), näml. Kongl. Bibl:s handskr:r *A 37*, *A 38*, *A 43*, »*Birgitta Andersdotters bönbok*» och den daniserande *A 29*[2]) — är helt olik den i Buddes arbete, ehuru öfversatt från en och samma källa.

I en från den nu utgifna *A 13* likaledes afvikande öfvers. föreligga dessutom ännu fyra kapitel af 1:a boken. Dessa äro det *39:e*, som ingår i den nyss nämda *Birgitta Andersdotters bönbok*, vidare kap. *66* och *67*, bevarade i Kongl. Bibl:s handskrift *A 9* (från tiden omkr. 1480—1500)[3]), samt kap. *40*, innehållande Mechtilds »fem böner om Jesu uppståndelse», som återfinnes i de redan citerade *A 37*, *A 38*, *A 43* och *Birgitta Andersdotters bönbok* (hvilka alla vi nyss funnit ansluta sig till cod. Arnemagn. 422). Samtliga dessa variant-uppteckningar finnas återgifna i vårt »Bihang».

---

[1]) Handskriften, som är skrifven af sex eller sju nästan samtidiga händer, ger blott på ett ställe anledning till en ungefärlig tidsbestämning. Å sid. 100 upptill läsas nämligen orden: »bidhi*n* for *a s*», hvilka initialer, efter jämförelse med två andra handskrifter utförda af samma lätt kända hand, visa sig beteckna Vadstenanunnan *Anna Svensdotter*, hvilken intogs i klostret år 1478. Ungefär vid denna tid torde hela handskriften hafva tillkommit.

[2]) Alla dessa fem handskrifter äro beskrifna af *G. E. Klemming* i »H. Birgittas uppenbarelser» 5, 1883—84, s. 157 o. f.

[3]) Beskrifven af *H. Wieselgren* i »H. Bernhards skrifter», 1864—66, s. IX o. f. (S.F.S.S.).

Utom de nu anförda, från *A 13* skiljaktiga kapitlen ur Mechtild, af hvilka säkerligen intet tillhört någon *fullständig* äldre öfvers. af hennes »Liber spiritualis gratiæ» (i motsatt fall hade Budde ej behöft anmodas att för Vadstenanunnornas räkning utföra detta tidsödande arbete), finnas på annat håll ej mindre än tolf hela kapitel. Dessa äro inryckta i Kongl. Bibl:s hdskr. *A 3* (skrifven 1502 i Vadstena) och alla direkt afskrifna ur *A 13* (se härom längre fram).

* * *

Vi komma nu till hufvuduppgiften, nämligen *Jöns Buddes öfversättning* af Mechtild och den handskrift af hennes uppenbarelser, som härmed f. f. g. offentliggöres i tryck. Innan vi emellertid gå till redogörelsen för denna senare, böra några ord egnas åt den flitige öfversättaren och den af honom 1480 i Nådendals kloster egenhändigt utförda, numera förlorade afskrift af Mechtild-öfversättningen, som redan ett par gånger varit på tal.

Nådendals-munken Jöns Andersson Budde eller Råk, en af Birgittinordens produktivaste skriftställare, rastlöst verksam både som öfversättare och afskrifvare, har inlagt så stora förtjänster om vår inhemska litteratur, att han väl förtjänar att tacksamt ihågkommas. Efter tillgängliga källor lemnas här en kort öfversikt af hans lefnadsöden och litterära arbeten.[1]

---

[1]) Jfr Sv. biogr. lex. Ny följd 2, 1858—59, s. 320 o. ff. — *K. G. Leinberg*, »De finska klostrens historia», H:fors1890 (= Skrifter utg. af Sv. Lit.-sällsk. i Finland XIV), s. 241 o. ff. — *O. F. Hultman*, »Jöns Buddes bok», H:fors 1895 (Ibid. XXXI), Inledn.

Rörande de förra är ej mycket bekant. Så vet man t. ex. ej när eller hvar han föddes, om i Sverige eller annanstädes. Enligt Leinberg var han »sannolikt från Pommern, af rügensk släkt» och skall, enligt samma källa, hafva ingått i det från Reval grundlagda Birgittinklostret Mariencron vid Stralsund. Dessa uppgifter, hvilkas hemul ej af den nämde förf. uppgifves, torde med rätta kunna betviflas. Af namnet Buddes uppträdande i Pommern kan ingen slutsats dragas, enär det redan på 1300-talet möter oss både i Sverige och Finland. För Jöns Buddes nordiska börd talar dessutom kraftigt hans färdighet i svenska språkets behandling redan när han, såsom det tyckes ett par och trettio år gammal, debuterar på det litterära fältet. Den frågan har också uppkastats, huruvida han ej varit en infödd son af Finland, och huru svaga än de ur hans språkformer hemtade skälen (några andra hafva ej kunnat förebringas) för en sådan förmodan varit, har den dock omfattats af en och annan finländare, senast af den nämde utgifvaren af »Jöns Buddes bok». Efter hvad som framlagts af *H. Vendell* i hans nyss citerade uppsats i Finsk tidskrift torde det emellertid ej längre finnas anledning att på allvar fasthålla denna lösliga förmodan, som väl närmast haft sin grund i en lätt begriplig och berättigad önskan hos finska patrioter att åt sitt land börda denne märklige man, som ju under hela sin mannaålder verkade i Finland.

Det sannolikaste torde alltså varit, att Budde födts i Sverige, men redan i unga år kommit öfver

s. v o. ff., samt *H. Vendells* anmälan af sistnämda arbete i »Finsk tidskrift» Bd 40 (1896), s. 303 o. ff.

till Finland, där han af böjelse för det asketiska lifvet och säkerligen äfven dragen af litterära intressen lät intaga sig i brödrakonventet i det någon tid förut (1438) grundade Birgittinklostret Nådendal. I offentliga handlingar nämnes han första gången d. 2 mars 1461, då han redan befinner sig i Nådendals kloster, troligen genomgående sitt novitiat (han kallas ännu ej »broder»). Nämda dag bevittnade han nämligen i »brödernas taleport», jämte fyra andra från klostret tillkallade personer samt fem borgare från staden, ett aftal mellan tvänne bröder, af hvilka den ene var konventsbroder i klostret. Kort tid därefter torde Budde emellertid hafva aflagt klosterlöftet, ty i okt. 1462 finna vi honom under benämningen »conventualis Vallisgracie» i sitt klosters ärenden gästa Stockholm, i hvars Storkyrka han sagda dag lät bevittna Åbobiskopen Kort Bitz' skrifvelse om verkstälda åtgärder till Nådendalsklostrets reglerande. I förbigående kan anmärkas, att Budde redan från början tyckes ha intagit en aktad ställning i klostret, enär han så kort tid efter sitt upptagande i munkkonventet erhöll ett så hedrande uppdrag som det nämda. Under sin 30-åriga vistelse i Nådendal hade han sig dessutom flere gånger ombetrodt att för sitt klosters angelägenheter besöka moderklostret Vadstena, hvarom bevarade handlingar bära vittnesbörd.

I de nyss anförda tvänne data hafva vi en välkommen hållpunkt för att (åtminstone approximativt) bestämma Jöns Buddes födelseår. Enligt Salvatorsregeln kunde ingen manlig individ intagas i orden förr än han fylt 25 år. Budde måste alltså 1462 innehaft minst denna ålder, och hans födelseår kan

därför ej ha inträffat efter 1437. Hur mycket före denna tid, kan med nu tillgängliga urkunder ej afgöras. Lika svår att besvara är frågan, hvilken ålder han uppnådde. Hans sista arbete är dateradt 1491, och han har således aflidit under eller efter nämda år. Perioden *1437—91* var han gifvetvis i lifvet, men bägge gränsåren äro t. v. sväfvande.

Om Buddes litterära verksamhet[1]) finnas däremot flerfaldiga bevis bevarade. Dels hafva nämligen många af hans arbeten (samtliga öfversättningar) kommit till vår tid, en del t. o. m. utskrifven af hans egen hand (så hela cod. *A 58* i Kongl. Bibl.) med hans kända, långt ifrån kalligrafiska skriftdrag (själf säger han på ett ställe sin stil vara »allom othäk»), dels finnas trovärdiga uppgifter om åtminstone ett förloradt alster af hans öfversättareflit (n:r 2 å nästa sida).[2]) I alla dessa arbeten, af dogmatiskt-moraliskt, mystiskt eller kyrkohistoriskt innehåll, har Budde gått till verket väl rustad. Han synes väl bevandrad i tidens litteratur och rör sig med lätthet bland mycket olika ämnen, trogen sina förebilder, dock utan att slafviskt följa dem.

Hvad Buddes behandling af svenska språket vidkommer, har *H. Vendell* i den ett par gånger citerade uppsatsen i Finsk tidskrift redogjort för resultaten af en granskning i detta hänseende (härvid har dock

---

[1]) Se, utom de redan s. XXII nämda källorna, *H. Schück*, »Bibliografiska och litteraturhistoriska anteckningar», 1896, s. 133 o. ff.

[2]) Helt säkert hafva ännu flere arbeten af Budde gått förlorade. Från tiden mellan åren 1470—79 är nämligen numera ingenting af honom i behåll, men att hans penna under en så lång period legat overksam är föga troligt.

af naturliga skäl Mechtild-öfversättningen ej kunnat användas), och han tillerkänner därvid Budde egenskaper, som vittna om en insiktsfull behandling af vårt modersmål. Bl. a. uppvisas där, att Budde med förkärlek använde ordsammanställningar med allitteration (tillsammans 211 gånger), äfvensom att ej häller inrim (31 gånger) och ändrim (8 gånger) saknas, något som tydligt nog talar för att han näppeligen först vid mogen ålder lärt sig det språk, som han visar sig beherska så i grund och botten.

Såsom Buddes egna öfversättningar hafva vi på säkra grunder att anse följande.

1. *Hel. Mechtilds uppenbarelser*, det första kända af Budde utförda arbete, öfversattes från latinet under ett besök i Vadstena år 1469. Numera i sin helhet bevaradt endast i en afskrift från omkr. år 1500, Kongl. Bibl:s handskrift med sign. *A 13*. Se härom utförligare nedan.

2. Den redan nämda öfvers. af det af biskop Alfonsus af Jaen gjorda utdraget ur hel. Birgittas uppenbarelser i 3 böcker, af denne benämdt *Celeste viridarium S. Birgittæ.*[1]) Denna öfversättning utgjorde, i af Budde själf år 1480 verkstäld utskrift, jämte en dylik af Mechtilds uppenbarelser den dyrbara codex, tillhörig Åbo universitets bibliotek, hvilken jämte så många andra skatter förstördes i Åbo

---

[1]) Ej att sammanblanda med *Celeste viridarium B. Virginis Mariæ*, originalet till *Jungfru Marie Örtagård* (utg. i Sv. Fornskr.-sällsk:s samlingar 1895).

brand 1827. Intet annat exemplar än det förstörda har veterligen existerat.

3. *Själens kloster*, öfvers. af ett omfångsrikt latinskt arbete: *Claustrum animæ*, af okänd författare. Öfvers., som verkställdes i Nådendal och afslutades d. 26 juli 1480, finnes numera bevarad i en enda handskrift, Linköpings biblioteks cod. XXXIX in fol. (enl. Kylanders förteckning), hvilken är utförd Vadstena på föranstaltan af abbedissan Margareta Clausdotter (1473—86). Den är utgifven först af *J. E. Rietz* (1844; otillfredsställande) och senast af *F. A. Dahlgren* i »Skrifter till läsning för klosterfolk», 1875 (S.F.S.S.).

4. Delar af bibeln, nämligen *Judiths*, *Esthers*, *Ruths* och *Mackabeernas* böcker, alla öfversatta 1484 från Vulgata. De finnas numera kvar endast i en senare handskrift, Kongl. Bibl:s cod. *A 1*, från 1526. Man har underrättelse om ännu en utskrift af Mackabeernas böcker, gjord 1502 i Vadstena af Elseby Gjordsdotter, men denna codex har sedermera gått förlorad. Alla fyra böckerna äro efter den nämda *A 1* utgifna af *G. E. Klemming* i »Svenska medeltidens bibelarbeten» D. 2, 1853—55 (S.F.S.S.).

5. *Lucidarius*, en kortfattad encyklopedi af skolastisk visdom, hållen i dialogform och författad af presbytern Honorius af Autun (början af 1100-talet), öfversattes 1487. Den finnes bevarad i en af öfversättaren själf utförd handskrift, cod. *A 58* (»Jöns Buddes bok») i Kongl. Bibl., och har i slutet följande

uppgift: »Her lyktäs Lucidarius hulkan dichtadhe Sanctus Anselmus [!] ok vth tyddes j nadhendall Aff broder Jönes räk eller budde Anno dominj Mcdlxxxvij°.» Den är utgifven af *O. F. Hultman* i »Jöns Buddes bok», H:fors 1895, s. 1—70. (Skrifter utg. af Sv. Lit.-sällsk. i Finland XXXI). — En annan redaktion (fragment) af »Lucidarius», öfvers. af obekant person, ingår i Kgl. Bibl:s cod. *D 4* (från 1430-talet) och förberedes f. n. till utgifning i S.F.S.S.

6. *Om S. Juliani och S. Basilissas hjonalag*, samt

7. Legenden *Om S. Justina och kocklaren* (trollkarlen) *Cyprianus* öfversattes bägge 1491 och föreligga i Buddes egenhändiga manuskript, den nyssnämda cod. *A 58*, där öfversättare, ort och år på det nogaste angifvas med orden: »Thettä sextern [näml. den fascikel som innehåller bägge de nämda skrifterna] vthtydde broder jönes räk eller budde j nadhendals closter Anno domini Mcdxcj°». Båda historierna äro tryckta af *Hultman* i nyssnämda samling s. 73—95.

Om nedan nämda skrifter, hvilka alla ingå i »Jöns Buddes bok» och utgifvits af O. F. Hultman i hans nämda edition, finnes ingen annan uppgift än att samtliga *afskrifvits* af Budde. Huruvida någon af dem tillika blifvit *öfversatt* af honom, därom saknas hvarje uppgift. Hultmans förmodan i denna riktning — uttalad i orden: »i ingen händelse berättigar det [ↄ: att Budde ej uppgifves såsom öfver-

sättare] oss till den slutsatsen, att själfva öfversättningen af dessa skrifter *icke* skulle härröra från Budde» (anf. arb., Inledn. s. xv) — bemötes af *H. Schück* (»Bibliogr. och litt.-hist. anteckningar» s. 135 o. f.) med repliken: »Enligt min mening kan det å andra sidan lika litet påstås, att dessa skrifter *äro* af Budde öfversatta. — — — *Sannolikheten* talar t. o. m. för att han *icke* öfversatt dessa arbeten, ty i så fall hade han väl snarare angifvit *detta* faktum och icke nöjt sig med att anföra det vida mindre hedrande sakförhållandet, att han afskrifvit de ifrågavarande arbetena.» — Dessa skrifter, i hvilka antingen ingen uppgift om nedskrifvandet finnes eller ock uttrycken »scripsit», »screff», hvilka dock aldrig (utom i fråga om bref) kunna betyda »författade»[1]), äro följande:

1. *Tundalus, hans syn och uppenbarelse* (med årtalet 1491), som slutar med orden: »Frater johannes räk male scripsit hec».

2. *Guidonis själs uppenbarelse,* som slutar sålunda: »Thettä screff broder jönes räk Än tha at scrifften är allom othäk Anno domini Mcdxc primo facta sunt hec.» Skriften är förut utgifven af *F. A. Dahlgren* i »Skrifter till läsning för klosterfolk», 1875 (S. F. S. S.).

3. *Den usle biskop Udo,* utan vidare upplysning.

4. *S. Bernards betraktelser* (»thenkilse book»), en oafslutad öfversättning med slutnotisen: »budde räk scripsit hec Anno christi 1491°.» Utgör en annan redaktion än den af *H. Wieselgren* 1866 i S. F. S. S. utgifna.

---

[1]) Jfr *Schück*, anf. arb. s. 136 o. ff.

5. *Om biskop Albert den helige* och Frälsarens tio råd till honom, samt

6. *Tolf gyllene fredagar* sakna bägge vidare upplysningar.

7. *Om helga fru Kadrin*, S. Birgittas dotter, defekt i början och slut, saknar både tidsuppgift och andra upplysningar. Före Hultman utgifven af *Stephens-Dahlgren* i »Ett fornsvenskt legendarium» D. 3, 1865—74 (S.F.S.S.).

* * *

Hvad nu angår Buddes öfversättning af *Mechtilds uppenbarelser* äfvensom de närmare omständigheterna vid dess utförande, så veta vi att värdefulla upplysningar därom funnos i den förlorade Åbohandskriften af 1480. Lyckligtvis hafva dessa upplysningar ej delat handskriftens öde, i ty att denna redan fyrtio år före Åbobranden blifvit beskrifven af bibliotekets dåvarande vårdare, prof. *H. G. Porthan*. Denna beskrifning återfinnes i nämda författares »Historia Bibliothecæ R. Academiæ Aboënsis», tryckt i Åbo 1787, s. 184 o. ff. (omtryckt i Porthans »Opera selecta» T. 3, 1867, s. 143 o. ff.), och ur densamma är efterföljande framställning hemtad.

Enligt nämda källa fans sedan gammalt i Åbo bibliotek en pappers-handskrift (N:o XXXIX) i st. 8:o eller snarare 4:o, defekt och trasig, hvilken enligt gammal anteckning å permen (»Liber fratrum Vallisgracie, scripta Buddonis») tillhört Nådendals kloster i Finland och blifvit skrifven af Jöns Budde. Stilen, svårläst (såsom allt af Buddes hand), tillhörde slutet

af 1400-talet (närmare bestämdt 1480). Handskriften inrymde, såsom ofvan nämts, två märkliga arbeten, näml. 1) *Liber gratiæ spiritualis S. Mechtildis* och 2) *Viridarium celeste S. Birgittæ*, bägge öfversatta och utskrifna af den nämde J. Budde. Förlusten af den senare skriften är tillika en oersättlig förlust för vår medeltidslitteratur, då, såsom redan anförts, intet annat exemplar af den svenska texten är kändt.[1]) Förlusten af Mechtild-öfvers. är känbar så till vida som den genom sin fullständighet i slutet kunnat komplettera den enda nu kända handskriften, hvari saknas 5:e bokens 12 sista kapitel. Åbohandskriften var för öfrigt ej häller komplett. Af 1:a bokens 86 kapitel saknades (enligt Porthan) kap. 1—60 jämte en del af det 61:a. Hvad kapitlens antal f. ö. beträffar, så var det i det närmaste detsamma som i den nu utgifna texten. Så utgjorde 2:a boken 39 kap.,[2]) 3:e boken 43,[3]) 4:e och 5:e resp. 38 och 22 kap. I slutet af 5:e boken hade öfversättaren af egen fatabur tillagt två »conclusiones» eller »perorationes», i hvilka det enligt hans smak ypperliga verket rekommenderas. Af slutkapitlet framgick också både öfversättarens namn samt tiden och orten för öfversättandet äfvensom att Budde vid fullbordandet af denna afskrift därmed verkstält tillsammans tre sådana.

---

[1]) Ej ens här var texten fullständig. Enl. Porthan saknades näml. slutet af 2:a samt början och slutet af 3:e boken, men huru stora lakunerna voro nämnes ej.

[2]) Sannolikt har den därtill innehållit ett extra kapitel (det 40:e): »Om denna bokens namn och gagn», likasom i cod. *A 13* onumreradt.

[3]) Cod. *A 13* har i 3:e boken endast 42 kapitel. De 2 Upsaia-codices hafva hvardera 40 kapitel. (Jfr s. xv.)

Af särskild vikt för Mechtild-öfvers:s historia var f. ö. detta slutkapitel, emedan öfversättaren däri omständligt redogjort för anledningen till sin befattning med verkets öfverflyttande till modersmålet. Porthan har anfört hela kapitlet in extenso, och vi tillåta oss här återgifva det åsyftade stycket därur i en moderniserad form,[1]) dock med bibehållande af ålderdomliga ord och uttryck. Det börjar sålunda:

»Lof, heder och ära vare allsvåldig Gud ... för all den helga nåd och misskund, som han usla, fattiga syndare ter och bevisar i denna helga bok, hvilken *skrefs i Nådendal* och lyktades på S. Margaretas dag [d. 20 juli] af broder *Jönes Budde anno 1480*. Hvilken henne ock vände af latinet först i svenskt mål anno *1469*, då stadd i Vadstena i [Nådendals-]klostrets ärende.»

För att man emellertid ej måtte tro, att en så viktig sak kunde ske utan järtecken eller företagas utan helgonets personliga medverkan, tillägger öfversättaren en märklig berättelse om förloppet därvid. Han fortsätter näml. sålunda:

»Hvad nåd S. Mechtild gjorde med honom, som denna bok omvände af latinet i svenskt mål, det bör mig ej förtiga eller dölja, då det kan komma den helga jungfrun S. Mechtild till lof och ära. Det hände mig under vistelse i Vadstena, såsom nyss sades tre veckor före påsk, då jag hade denna samma bok utskrifvit på latin i jämnt fjorton dagar, att jag vardt mycket öm och vanmäktig både i hufvud och andra lemmar, så att jag i tre dagar eller fyra låg så godt som sängläges. Men för idkeliga och mycket enträgna

[1]) Utg. föredrager här och på flere ställen en sådan åtgärd framför att återge Porthans läsning af den fornsvenska texten, hvilken läsning i afseende på språkformerna är rätt otillfredsställande, bl. a. därför att upplösning af förkortningar ej antydts och man följaktligen ej kan veta om de dåliga formerna verkligen stått att läsa i hdskr.

böner både af abbedissan och flere systrar därsammastädes, och desslikes för den stora kärlek jag hade till samma bok och helga lärdom, att han måtte utvidgas och kungöras flere Guds vänner, systrar och lekbröder och jämväl andra, som ej förstå latin, gaf jag omsider samtycke till denna kärliga bön, ändock jag till följd af min bräcklighet och oskicklighet mycket tvekade att företaga sådant arbete som att uttyda så dyrt och konsfullt latin, dock fulleligen tröstande till den helga jungfrun och allas deras gudeliga böner, som mig därtill både uppmuntrade och kärligen bådo. Då jag nu andra natten efter det jag hade mitt samtycke gifvit och boken därpå till mig anammat och allaredan med stor möda och omsorg en sex eller åtta kapitel uttydt, se, då tycktes mig i min dröm som jag sutte framför det fönster, där jag plägade sitta och skrifva, och där var så mörkt allestädes, både i boken och omkring i huset, att jag ganska litet såg och intet kunde skrifva. Då jag så satt och dröfdes i mitt mörker, syntes mig att en härlig, lång och däjelig jungfru kom ingångandes i huset i nunneliknelse, iklädd grå klädebonad och med svart dok på hufvudet, bärandes för sitt bröst en tafla med tu lock eller bräden, ganska däjelig och väl tillsmyckad. Och hon kom (fram) till mig där jag satt, och sade: 'Min broder, jag ser du våndas och dröfves af det mörker, som är både här i boken och i huset.' Och så upplät hon taflan, i hvilken syntes och var en den klaraste spegel, helt omkring i underlig måtto prydd och infattad, och sade till mig: 'Se, min broder, i denna spegel skall du se och förstå allt hvad i boken står.' Och så tillslöt hon spegeln och gick sin väg sakteliga ut igen. Genast jag vaknade af denna dröm, ringdes till ottesång, och *så hjälpe mig Gud till lif och själ som jag sant säger*, att all värk och vanmakt i hufvud och alla lemmar var mig så bortstruken och lättad, att jag ej någon den minsta svaghet kände eller någonsin tröttades eller lyste att sofva eller hvila mig under de fjorton dagar som jag denna bok uttydde och af latin till svenska vände, hvaröfver både systrar och bröder i det helga klostret storligen undrade, och meste delen af dem höll det nog olikt, såsom det ock olikt och mig omöjligt var att göra utan den helga värdiga jungfruns hjälp och understöd. Hvilken jag ock tillvänder och tillskrifver allt lof, ära och pris af denna hennes helga bok, innerligen bedjandes af

allt mitt hjärta hvar och en kristen människa, som denna bok någonsin hör eller läser, att j tacken och ären Gud för den helga jungfrun och älsken och hållen henne i största vördning. Och beden för mig, usle syndare, ett *Pater noster* och *Ave Maria* för allt mitt arbete, då jag nu boken *tre gånger* utskrifvit.»

Till sist följa några lat. strofer i leoninsk vers:

»Laus tibi sit Christe Per quem datus est liber iste,
Partes[1]) Mektildis Tua laus cumulatur in illis,
Partes[1]) Mektildis . . .[2]) ut speculeris in illis,
Mors tua, sors tua, vis tua, spes tua pendet in illis.
Scriptoris munus Deus o sis trinus et unus,
Hic fuit *Andreades* pauper cenobita *Johannes.*»

Porthan yttrar slutligen för egen del om det hela (på latin): »Själfva arbetet, som så prisas af den gode munken, hvilken, såsom det tyckes, utdragit det ur ett större arbete, 'somnia continet stultissima, nugas pias, & sæpe impia deliria'» — ett väl hårdt och ensidigt omdöme!

* * *

Den enda numera bevarade handskriften af Mechtilds uppenbarelser på svenska, ej häller denna alldeles fullständig (dock långt ifrån så defekt som Åbo-handskriften, hvilken, såsom nämts, saknade mer än 60 hela kapitel), är Kongl. Bibl:s codex med gammalt (Antikvitetsarkivets) signum *A 13.*[3]) Den är en pappers-codex in folio och utgöres numera

---

[1]) »Non possum hanc vocem aliter legere.» (*Porthan.*)

[2]) »Omisi vocem, cujus ductus mente persequi nescio.» (*Porthan.*)

[3]) I sina »Bibliogr. och litt.-hist. anteckningar» uppger *H. Schück* (s. 134 på 2 ställen), att Buddes öfvers. skulle återfinnas i K. Bibl:s cod. *A 27.* Denna handskrift innehåller H. Bernhards skrifter, Suso och en postilla (alla utgifna i S. F. S. S.), men ingenting af Mechtild, och uppgiften beror på en ren lapsus calami!

af 161 blad, af 29 cm. höjd och 20 cm. bredd; kolumnens höjd varierar mellan 19 och 21 cm., dess bredd mellan 14 och 16 cm. Radernas antal å full sida växlar mellan 25 och 30. Det första bladet är till större delen bortrifvet, och i slutet saknas 17 blad, af hvilka numera endast falsar kvarsitta. Läggen hafva varit 10, af hvilka det 1:a, 7:e, 8:e och 9:e innehållit 20 blad, det 2:a 22, det 3:e och 10:e 6 blad, det 4:e 21, det 5:e 19 samt det 6:e 24 blad. De bortrifna bladen i slutet äro 9:e läggets bl. 10—20 och 10:e läggets alla 6 blad, alltså tillsammans 17 blad. Större delen af handskriften är (särskildt i yttre margen) fuktskadad, hvadan till följd af de angripna bladens sprödhet en och annan flik med därå skrifna bokstäfver bortfallit. I den nu utgifna texten hafva de sålunda förlorade bokstäfverna återställts och satts inom [ ], men däremot ej upptagits i förteckningen öfver utg:s rättelser (s. 364 o. ff.). Permarne bestå af träskifvor, öfverklädda med brunt skinn, försedt med enklaste linieornament. Af två f. d. spännremmar, som varit fästa medelst spänntornar å bakpermens midt, finnas numera endast de enkla metallfästena, af mässing, kvar.

Handskriften är utförd i Vadstena och företer tre olika händer. Hand *A* omfattar de 3 första läggen (bl. 1—48), hand *B* läggen 4—6 (bl. 49—112) och hand *C* det öfriga. Alla tre stilarne, i synnerhet de två första, äro något storvulna till skriftdragen och ej så koncentrerade som man är van att finna i Vadstena-codices från samma tid. Inga andra prydnader förekomma än större, i rödt eller grönt målade enkla initialer vid kapitlens början, af det i senare

Vadstenahandskrifter vanliga slaget. Kapitelrubriker, ¶-tecken och kommata (öfverflödigt ofta använda) äro utförda med rödt bläck (öfverskrifter några gånger i grönt), liksom understrykningar och isättningar i stora bokstäfver (versaler). Ej sällan äro vid ny mening röda eller gröna linier horisontalt dragna från texten ut i margen, där de sluta med snirklar uppåt och nedåt.

Nu kan frågas: är det alldeles gifvet, att vi här hafva *Jöns Buddes* öfversättning och ej någon annan? Något afgörande bevis därför kan visserligen ej bjudas. Öfverensstämmelsen mellan kapitlens antal i *A 13* och Åbo-handskr. (endast 3:e boken har i den senare ett kapitel mer än *A 13*) kan knappast anses såsom ett sådant: bägge öfversättningarna kunde ju godt varit gjorda efter samma latinska redaktion. Men är det öfver hufvud tänkbart att, då man vid tiden för Stockholms-exemplarets nedskrifvande (c. 1500) redan hade ej mindre än tre afskrifter af Buddes Mechtild-öfversättning ensamt af dennes hand (se här förut s. XXXI) och hans arbete således måste varit kändt inom den litterära birgittinvärlden — vore det, fråga vi, tänkbart att man då på nytt satt sig ned att öfversätta Mechtild? Vi tro det ej, utan hålla före att de bägge kända öfversättningarna äro identiska och att således äfven *A 13* innehåller Buddes öfversättning. Denna åsikt hyses äfven af andra. *Schück* (»Bibliogr. och litt.-hist. anteckningar», s. 134) yttrar i denna sak, att »blott den tvifvelsjuke torde sätta identiteten i fråga».

Den nu förevarande handskriften tillhörde från sin tillkomst Vadstena klosters rika bokförråd. Att

just detta exemplar där användts till uppläsning vid nunnornas aftonkollation (under och efter kvällsvarden) framgår af tvänne beviskraftiga sakförhållanden. Det ena består däri, att dels vid några kapitel marginalanteckning gjorts, utvisande hvilken dag läsningen af dessa stycken borde ske (så t. ex. tillägget »paskadagh» vid 1:a bokens kap. 36, 37 och 39; »hälgha licama dagh» vid 3:e bokens kap. 13; »Thätta skal läsas wppa hälgha licama dagh» vid 2:a bokens kap. 16, o. s. v.), dels någon gång textens »hon» eller »hänne» utbytts mot »sancta mäktildis» eller former däraf, och dels slutligen stundom en helt ny mening tillskrifvits i margen, hvarjämte kapitlets begynnelseord ändrats, alltsammans för att afrunda meningen och göra det hela mera lämpadt för fri uppläsning. Det sistnämda är t. ex. fallet med 1:a bokens 49:e kap., hvars begynnelseord genom tillskrift och ändring fått följande för ändamålet särskildt afpassade lydelse: »The hälgha jomfru*n* sancta mäktild sigh*er* j sinom oppi[n]barilso*m* at a pi*n*gizdagha dagh kom thän hälghe ande oc skänkte . . .» (jfr tr. uppl. s. 102 och 361). Det andra beviset är det faktum att i en Vadstena-handskrift (cod. *A 3* i Kongl. Bibl.) — hvars text, helt igenom fördelad i lektier, afsedda att föredragas i nunnekonventet, utgör ett urval ur klostrets äldre handskrifter — hänvisningar göras till en viss annan i klostrets ägo befintlig handskrift. Man fann det nämligen öfverflödigt att afskrifva den vidlyftiga texten, då denna redan fans lätt tillgänglig, — och den handskrift till hvilken hänvisning på slikt sätt göres är uppenbarligen just vår Mechtild-handskrift. Detta skall i det följande styrkas.

I den nämda cod. *A 3* (beskrifven af *Klemming* i »Bonaventuras betraktelser», 1860, s. IX o. ff.; S. F. S. S.) finnas ej mindre än 12 hela kapitel (näml. 1:a bokens kap. 6—10, 12—14, 26, 36, 37 och 73) ordagrant öfverensstämmande med texten i cod. *A 13*. Denna senare handskrift eller åtminstone en med densamma likalydande redaktion måste alltså varit känd för afskrifvarinnorna af *A 3* (Katerina Gudmundi och Anna Girmundi). Att det emellertid varit just *A 13* och ingen annan codex som förelegat vid afskrifvandet af de ifrågavarande styckena, bevisas ovedersägligen af ett ställe i nämda *A 3*. Å bl. 83: spalt 3 läses nämligen följande anvisning för lectrix:

»Jtem a alla hälgona dagh [ɔ: skola läsas] v capitula j *sancta mäktilda bok*, ther sither wty *en rödher silkis traadher*, oc standa the all fäm hwart äpther annat, oc är thz *en godh ny bok*, thy tarffwas thz ekke inskriffwas j thässe bok.»

»Jtem a siäla daghen [ɔ: den följande dagen eller d. 2 nov.] ij [d. v. s. från och med det 2:a] capitulum *j samma bok*, oc ther sither wty en grön silkis traadher, oc eth blaat registrum, skodhen thz grant, oc spören engen annan, thz wiser idher rättan wägh, hwat j skolen then daghen haffwa baadhe *aff greffwanom* oc aff *thy älskeliko barnena*, thz standher alt j samma bok, oc engha andra bökir skulen j haffwa til tässa twa högtidher än tässa ena forskriffna bok.»

Dessa bägge notiser äro af stort värde för bestämmandet af vår handskrifts ålder, ty att det är *A 13* som åsyftas med det anförda uttrycket »en god ny bok» är klart däraf, att vid det första af de fem på hvarandra följande kapitel, som enligt anvisningen i *A 3* borde läsas å alla helgons dag, ännu i dag i bladmargen kvarsitter infäst »en röd silkestråd».

Enligt denna anvisning utgjordes alltså läsningen sagda högtidsdag af 5:e bokens kapp. 7—11, af hvilka *A 13* numera eger i behåll endast kapp. 7, 8 och förra delen af 9, medan resten gått förlorad. Innehållet af de tre bevarade kapitlen är också synnerligen lämpligt till läsning på allhelgonadag (se tryckta texten s. 355 o. ff.).

Enligt anvisningen i *A 3* skulle likaledes å alla själars dag några kapitel ur Mechtild uppläsas. Det var det 2:a och följande, troligen t. o. m. det 6:e, eller äfven här tillsammans fem kapitel. Detta antal bestyrkes också af innehållsuppgiften å det nämda stället i *A 3*, där det föreskrifves att man å själadagen skulle läsa både om »grefven» (i *A 13* handla kapp. 4 och 5 »Aff enom greffua som doo XIX ara gamal») och »det älskeliga barnet» (*A 13* kap. 6 har rubriken: »Aff ens barns siäl»). Hvad beträffar uppgiften i *A 3* om befintligheten af en grön silketråd i bladkanten, så kan den numera ej verifieras annat än därmed, att en liten flinga af margen saknas (ej urnupen såsom på andra ställen i den fuktskadade ytterkanten), lemnande ett tomrum af sådan form och storlek, att där just kunnat inrymmas en tråd af samma art som den för allhelgonadag använda. Hålet (stygnet) efter tråden är ännu fullt synligt. Hvarpå åter orden »ett blått registrum» syfta, är utg. obekant, så vida de ej haft afseende på ett inlagdt märke.

En ungefärlig tidsbestämning är alltså vunnen såsom resultat af ofvanstående. Vår handskrift visar sig i kraft af anförda fakta åtminstone ej vara yngre än 1502, det år då *A 3*, enligt egen uppgift, nedskrefs. Men säkerligen är den ej häller många år

äldre, då den i nämda lektiesamling citeras såsom »en god *ny* bok», och hela dess habitus ger vid handen att den torde härleda sig från något af *1400-talets sista år.*

* * *

Rörande Mechtild-öfversättningens förhållande till sitt latinska original kan sägas, att den med trohet återgifvit förebilden, särskildt sådan denna föreligger i de båda nämda Upsala-codices *C 198* och *C 522.* Öfversättaren har dock ej slafviskt hållit sig till sin källa, utan tillåtit sig en och annan utvikning, där ämnet gifvit anledning därtill. Så t. ex. har han ej kunnat motstå frestelsen att på ett ställe citera Birgittas uppenbarelser, näml. i 1:a bokens kap. 76, där det (tr. uppl. s. 161: r. 28 — 162: 1) heter: »Oc thz waar härra sigher till sanctam birgittam in reuelacionibus», hvarpå följer ett citat på latin med svensk öfversättning om renlifvesfolks plikter. Äfven skriftställen anföras, hvilka ej återfinnas i originalet, t. ex. ur Davids psalmer (tr. uppl. s. 217: 7—13): »at hon matte fullelika sighia mz dauid propheta . . .» t. o. m. »mina siäl».

På åtskilliga ställen, särskildt vid slutet af kapitlen, har öfversättaren af egen fatabur tillagt en slutkläm, liksom ett »fabula docet», ofta tilltalande genom sin fromhet och sin ädla form. Så t. ex. i 3:e boken kap. 13: »Här skal thu märkia gudz wen . . .» o. s. v. till kapitlets slut (tr. uppl. s. 258: 28 — 259: 4), samma boks kapp. 15 (s. 263: 29—31), 16 (s. 266: 17—22), 21 (s. 272: 11—15), 22 (s. 273: 5—7), 25

(s. 277: 19—22), vidare i 4:e boken kapp. 4 (s. 303: 20—32), 13 (s. 316: 9—12), 14 (s. 317: 10—17), 18 (s. 323: 24 — 324: 14) m. fl. ställen.

En och annan glossa finnes äfven tillagd af den svenske tolken utan någon motsvarighet i latinet. Så t. ex. tr. uppl. s. 209: 20—25: »Nutus thz är eth tekn ällir märke thär nakor giffwer mz öghon ällir hoffuodh . . .» o. s. v., eller s. 235: 18—24: »som han wilde sighia, neka mik ey at skipta, oc giffua allom aff minom godhlek — — — Oc ä thäs mindre hwar haffwer aff wärdzlikom hugnadh oc lustilsom, thäs nämere är han gudz nadha sökilse». M. fl.

Vid några tillfällen står i margen ordet »addicio», och man skulle äfven här vänta ett tillägg af öfversättaren. Så är emellertid ej fallet, ty dessa »addiciones» återfinnas äfven i lat. texten.

I afseende på prologen, hvars förra hälft är mycket lakunarisk till följd af 1:a codexbladets stympade skick, bör anmärkas, att den så när som på en utelemnad mening troget följer latinska texten i de båda ofta nämda Upsalahandskrifterna. Hela denna grupp har emellertid en något fullare text än benediktinupplagan af 1877 och utgöres, såsom af den här å sid. 4 nedantill tryckta lat. texten framgår (obs. öfverskriften: »Item *alius* prologus»), egentligen af två prologer. Den senare af dessa, hvilken saknas i benediktinuppl., är till största delen hemtad från 2:a bokens kap. 40, och det är efter denna text som några rader (s. 5: r. 3—6) kunnat utfyllas.

Till sist några ord om språkformer och dithörande i den nu föreliggande handskriften. I af-

seende på ljudläran förtjänar anmärkas, att här och där ett egendomligt förhållande framträder i afseende på växling af konsonanter. Man finner sålunda t. ex. en tonande explosiva där man skulle väntat en tonlös sådan, och omvändt. Exempel äro *mörghelikhet*, 'obscuritas' (vanlig form *myrklikhet*), s. 203: 31; *änghia*, enka, 234: 3; *grobba*, krubba (ändr. af utg. till *krobba*) 25: 11; *skäk*, skägg, 191: 25, 27; *widherstykkis*, 'detestatur' (jfr *widherstyggias*), 216: 6, o. s. v. Formen *bedhidha* för *bethidha*, 349: 24, är kanske endast skriffel.

Äfven i syntaktiskt hänseende vore ett och annat att anteckna, om utrymmet tilläte. Blott så mycket må nämnas, att man här och hvar med förvåning stöter på så pass ålderdomliga konstruktioner som: »wisare ok sniällare *sinom formanne*» (dat. comparationis) 305: 15, »mindre *allom creaturom*» (dito) 44: 29; »eth fäghersta hus ... som *enkte* haffdhe *finstret*» (best. form) 166: 14, »en staff ... hwilken thogh haffdhe *enkte stodz hoffuodhit* owan sik» (dito) 196: 1. O. s. v.

Likaså i afseende på ordförrådet lemnar denna jämförelsevis unga handskrift några värdefulla bidrag. Bland ord, former och betydelser, som den tryckta litteraturen ej haft att uppvisa och som därför ej ingått i *K. F. Söderwalls* »Ordbok öfver svenska medeltidsspråket», 1884 o. ff., må några här uppräknas.

blomstogher ('blomstrande') 325: 10.
draghnas: draghnadhis wppa iordhena ('släpa', om kläder) 162: 22.
dör studh ('dörrpost') 232: 13.
forbolghenhet ('uppblåsthet, öfvermod') 258: 12.
forfulna ('skämmas, ruttna') 7: 3, 4.
forspräkare ('förespråkare') 99: 28.

gryas ('gry', om dagen) 56: 16.
hvilker? ('infirmus') 131: 3.
hörre?, n? ('cornelius'): (domstol) *prydder mz rödhom hörrom ällir hörn thorn* 144: 21. — *mz rödha hörren* 144: 26. Möjl. skriffel f. *hörnom* och *hörnen*, af Slls *hyrne*, n.
hörn thorn se föreg. ord.
hälghe män i bet. 'litania': *nar som hälghe männene läsas* 307: 21.
ingh: windh ällir i. ('hink'?) 151: 28.
inslika sik ('smyga sig in') 341: 25.
iäkka ('jacka') 352: 5.
libba: wm wäggiana äru nakoth skadhadha äller libbadha 80: 12.
liver yrt ('trifolium') 83: 3, 4.
overgängelighet ('eminentia') 28: 11.
overgänglighin ('öfverlägsen') 58: 28, 29, 80: 4.
rivare, komp. af *river* ('frikostig') 168: 12.
skympa ('skämta') 319: 2. Sll har *skimpa*, men vokalisationen i vår hdskr. har betydelse, enär den visar öfvergången till den nyare formen *skymfa*, som utvecklats ur *skimpa*.
solglymber, n. ('solglans') 92: 27.
sorkath, n. ('öfverplagg') 183: 21. Sll har *sorkot* (lat. *sorcotium*).
stigh, n. (= *trin*, 'steg') 228: 16.
stodz hovudh ('capitellum, käppkrycka') 196: 2, 5.
stodstaver ('baculum') 213: 26.
svälgher ('klunk') 219: 28.
söthughadher ('devotus') 230: 17.
sötmäla, vb ('indulcare') 97: 18.
tilafla ('förvärfva') 173: 21.
tilhalds hus ('domus refugii') 207: 2.
tilteknat, n? ('nutus, bifallsvink') 209: 20.
tilunna (i subst. användning m. bet. 'tillåtelse') 209: 25.
thatter (i bet. 'sträng' på ett instrument) 224: 4.

* * *

Rörande handskriftens historia är följande kändt. Den är, såsom förut nämts, skrifven i Vadstena för nunnekonventets uppbyggelse och tillhörde nämda

kloster ända tills dettas bibliotek skingrades. Liksom så många andra af de dyrbara bokalstren från denna den svenska medeltidens förnämsta litterära verkstad kom äfven vår codex ut bland »världsfolket», och man känner ingenting om dess öden förr än den befinnes ha hamnat i *Johannes Thomæ Burei* ägo, hvilken skänkte den till Olof Laurelius, men sedan erhöll den tillbaka. Bureus har nämligen i sin bekanta »Sumle» lemnat en kort notis, som utan tvifvel syftar på just denna handskrift. Det heter där (se *Klemming*, »Ur en samlares anteckningar», Ups. 1883—86, s. 81) vid år 1628:

»10 Juni fik M[agister] Olof Laurelius migh igen 2 gamle Laghböker på Pergament och en gamal postilla somt Paper somt pergament och *librum Spiritualis Gratiæ*, alle gammal Svenska — som iagh förre hadhe gifvit honom — til at läta det desto för wara in publicum bonum.»

Att Bureus åtminstone läst och användt den ifrågavarande cod. *A 13* framgår af de många marginalanteckningarna af hans väl kända hand. Dessa utgöras af ålderdomliga och för Bureus, språkmannen, intressanta ord, hvilka han sålunda vid läsningen utplockat. Såsom exempel kunna anföras *vnfängilse*, *thänkilse*, *blwthnadhe*, *magd*, *böstan*, *kompan*, *ympnilse*, *täknadh*, *fiärka* o. s. v. — De utrop, som någon gång af en ogillande läsare tillskrifvits i margen (såsom *'papist'* eller *'oc huru du liugher'*, bägge å bl. 69 i hdskr.), äro däremot af en senare hand än Burei.

Omsider hamnade handskriften i Antikvitetsarkivet och tillföll vid dettas upplösning (1780) Kongl. Biblioteket, där den allt sedan förvarats.

Å frampermens insida är af Joh. Hadorph d. ä:s hand inskrifven följande titel: *Ärlige Renlifues Kloster jungfrus S. Mäktils uppenbarelser kallat liber spiritualis gratiæ.* Denna titel är äfven använd af *C. R. Berch* i den af honom 1758 upprättade (handskrifna) »Förteckning öfver Antiqvitets Archivi handskrifter», och Berch tillfogar där följande anmärkning: »Wärket delas i femb böcker: och är skrifwit i samma styl som S:te Birgittas uppenbarelser», — en åsikt, som vi i det föregående funnit delas af andra.

MECHTILDS UPPENBARELSER

Här byrias en ärlig[h bok sancte mäktildis] | 1
gudhelighe closter jomf[ru, Som war härre ihesus christus] | kalladhe ena bok aff an[delighe nadh]

5 Gwdhz fadhers — — — | mandomber — — — [mä-] | dhan han ok — — — | wille han m... — — — | mandom swa millelig[hen] — — — | dagh meer ok meer w[äxande] — — — | Swa ath han jämw[äl] — — — | wärdhlinna alder ä[r]
10 — — — [haff-] | wer han wärdhog[atz] — — — | göra ¶ Ok thy — — — | thing ok w... — — — ... | ligha gör i — — — [en-]|gen männ... — — — | ¶ Ok hw[ru] — — — | människio — — — | enghin th[wnga] — — — | ok hwru —

Latinska originalets början, motsvarande den lakunariska sv. texten, lyder enligt Cod. Ups. C 198 *sålunda:*

Prologus. Incipit liber gloriosus sancte Matildis virginis deuotissime quem dominus noster ihesus christus nominauit librum spiritualis gracie.

Benignitas et humanitas saluatoris nostri dei que humano generi per ipsius incarnacionem tam misericorditer apparuit cottidie magis ac magis crescendo clarescendo, eciam vsque ad nos et in nobis in quos fines seculi deuenerunt largiflue dignatur demonstrari. Jgitur quanta deus in electis suis mirabilia operatur. nullus sermo humanus poterit explicare. quantaque dona in anima humana fideliter ipsum amante diffuderit, lingua non valet promere quam benigne et quam melliflue se illi exhibeat. sola

— — | Th . . . — — — | w . . . — — — | h . . .
— — — | a . . . — — — | w . . . — — — | [*4*
2 *rader saknas*] | — — — [ow]*är*dhogha wara Ath
hon wil- | — — — [wth]an swa mykith h*en*ne
en- | — — — hona til ¶ Än the thing | — — 5
— . . . he hon sompth j th*e*m Ok | — — — . . . k
loff, nödgadhis hon for | — — — ¶ Ok for thy
wiliom wi | — — —, j ihesu christi na*m*pn Saman
| — — — wi haffwom wnderstan- | [dit] — — —
[t]refalloghet til hedh*er* | — — — [bidhio]m wi 10
jdh*er* käraste | — — — [at]h hwar en som | —
— — . . . ndh ok thakke | — — — Som inflwthin
| — — — [i]nflöth creatw- | [rom] — — — källo
¶ Ok | — — — aff e*nn*e p*er*sone | — — —
[pl]äghadhe sin | — — — [w]ardh th*än*na | — — 15

---

feliciter experiri meretur Specialiter cum in vna anima que ipsum toto corde dilexit quanta dona effuderit, quantum paruitas nostra preualet deo iuuante cupimus enarrare, que innumera celestium secretorum misteria anime conspexit oculis. sed pro paruitate qua se tam vilem reputabat. edicere nolebat, nisi quantum sui familiares eam cogebant. Et hec ipsa que dicebat partim subtraxit, partim vero ad laudem dei, sed per obedienciam vix coacta dicebat. Jlla ergo que ipsa nobis narrante didicimus pro modulo nostro in nomine ihesu conscribemus ad gloriam summe et venerande trinitatis. Vnde carissimi rogamus in christo, vt quisquis hunc librum legerit, domino gracias referat pro omni gracia et bonis que de ipso fonte bonorum omnium in hanc animam, uel vmquam in aliquam creaturam profluxerunt. [Si qua vero minus apte minusve literatorie posita inuenerit, hec quasi vsum dictandi non habentibus in caritate ignoscat, quia vt dicit beatus augustinus bonorum ingeniorum insignis est indolis in verbis verum amare non verba.] [1]

Item alius prologus

Et iste liber fere totus a persona sibi familiari cui secreta sua reuelare consueuerat ita conscriptus est, vt hec dei ancilla

---

[1] *Den inklamrade punkten har ej återgifvits af den svenske öfversättaren.*

— persona thz | — — — Tha | — — — ... r-
| — — — ... hen | — — — ... m | — — —
¶ Hwil- | [ka h*ärr*an sagde Giff mik j mi*n*s aldra
mänzskas]ta | [hiärta*n*s riffligbet oc giff mik j mi*n*
5 god]h- | [lek oc ey j thin, Sidha*n* sagde ho*n*, Hwat
sk]al | wardha aff th*än*ne bokinne äpth*e*r min dödh 3
Äll*e*r hwat gaghn skal aff h*en*ne wardha Äll*e*r
hwat skal wara h*en*ne na*m*pn ¶ H*ärr*an ihesus
swaradhe Alle the mik sökia mz throffwlla hiärta
10 The skulu glädhias aff th*än*na bok Ok the mik
sannelica älska skulu meer wpthändas j mino*m*
kärlek Ok the dröffdhe ok sorghfwlle äru, skulu
j h*en*ne finna hwghswalilse ¶ Ok alth thz j th*än*ne
bok saman skriffwat är Thz är litidh mothe thy
15 som offw*e*rgiffwit ok ath*e*rsath är Thy ath myklo
mera ok optha tedhis h*en*ne aff gudhi mangh the
thing, Th*ä*r hon wille aldrigh wm thala ¶ Stwndom
war thz ok swa andelighit thz h*en*ne syntis, Ath
hon formatthe thz mz engom ordhom wthtrykkia
20 ¶ Th*än*na boken än tho ath hon är al a[ff] ande-
lighe syn ok theilsom Ok mä*n*niskiom mykit[h]
nyttogh th*e*m h*en*ne läsa äll*e*r höra, Til andelighin
hwgnath ok lärdom ¶ Thogh for thy ath the so[m]
j h*en*ne läsa, maghin thäs redhelighare fi*n*na thz
25 t[he] wilia haffwa Thy skiptis hon j fäm dela

---

ignoraret, sed dum a quodam didicisset in tantum contristata est, vt omnino consolari non posset. Vnde ad dominum solito more confugiens tristiciam suam cum fiducia exponebat. Cui dominus Da me in liberalitate largiflui cordis mei et da me in bonitate mea et non in tua. Et illa respondit Quid[1] fiet de libro isto post mortem meam aut que vtilitas ex eo proueniet, et quod vocabulum siue nomen erit libri . . .

---

[1] *Här börjar den svenska öfvers.* (*hdskr:s s.* 3) *efter lakunen.*

¶ Jnnan förstа deleno*m* säthias the reuelaciones,
aff th*e*m hög[h]tidhom som ko*mm*a wm arith Ok
aff somlighom hä[l]ghom ma*nn*o*m* Enkanneligha
aff jomfru marie hög[hti]dhom ¶ J androm delenom
säthias naghor thing s[om] the persone äru widh*er*- 5
faren Som th*än*na reuelaciones äru thedda, J hwilk-
om theilsom magho the fi*nn*a so[m] th*e*m läsa äll*er*
höra ey lithla gudhelighet ok wpw[äk]kilse til gudhz
kärlek ¶ J thridhia delenom finnas lärdoma, badhe
4 the som höre til gudhz hedh*er* ok loff | swa ok 10
til mä*nn*iskio*nn*e siäla helso ¶ J fiärdha delenom
skriffwas endels samwledh, til mä*nn*iskio*nn*a gaghn
lärdom ok hwgnadh ¶ J fämta delenom röris
hwru siälana äru seddha Ok haffwa fangith aff
h*en*ne hughswala*n* Ok for thy bidhiom wii alla 15
th*e*m, som gudh haffw*er* jnsänth sin kärlex anda
¶ Th*än* kä[r]lex anden som alth goth thror Alth
goth hopas Alth goth gör ok alla th*e*m gudhz nadh
astwnda Ath the wnfangen th*än*na bok Som kallas
en aff andelighe nadh Ath the matthen w*är*dhoghas 20
ath wndhfa Alth thz godha som h*är* star skriffwat
Ok aff gudhi loffwath är ¶ Ok hwat som findhz,
thz som ey haffwer withnisbyrdh aff skripthinne
Ok är togh ey mothe ewangelio, ok the hälgho
skripth Thz lathen til gudhz nadh Hwilkin swa 25
nw som fordhom, tha hono*m* thäkkis wppinbara
th*e*m hono*m* älska, sins wisdoms ok godhethz lön-
ligh*e*n thing ¶ Ok jämwäl bidhiom wii alla them,
so*m* th*än*na bok hörande äll*er* läsande wardha, Ath
the loffwen ok ären wan h*är*ra jhesum christum, 30
for th*än*na p*er*sona*n* som th*ät*ta thedhis ¶ Äll*er*
ath minzsto haffwen thäknath th*är* til Ath gudh aff

sinom kärlek ok dygdh w*är*dhoghadhis j ytth*e*rsta wärdhlinna all*e*rdom, Mz tholighom hwgnelighom wpwäkkilsom, ffornya mä*n*niskiona Hwilkin som forfwlnadh war j allo godho aff langhlighe dylsko.

5 Jncipit liber spiritualis gracie 5

EEn jomfru war aff sino*m* barndom j gudhz wälsighnilsom forekomen Swa ath tha hon först föddis til jordhrikis Syntis hon ginstan siälas Ok thy skyndadhis mz h*en*ne til en hälghan p*r*äst ok
10 räthwisan Som tha redde sik til mässo Hwilkin h*en*ne tha döpte Ok fore sagdhe som wi throm mz p*ro*pheta mw*n*ne Hwat rädhins j, th*ät*ta barneth dör engaledhis, wthan hon skal wardha en hällagh ok renliffwis mä*n*niskio Ok gudh skal göra mangh
15 wnderlighen thekn j h*en*ne Ok h*en*ne liiffs dagha skulu fulkompnas j godhom alderdom ¶ Än thz ath h*en*ne döpilse wardho swa bradheligha skyndath Thz war for thy som christus h*en*ne sidhan siälffw*er* sagdhe, Ath h*en*ne siäl skulle wthan thöff-
20 ringh wighias til gudhz mönster Ok ath gudhz nadh skulle hona allaledhis egha, jnbyggiandis j h*en*ne aff modh*er* liiffwe ¶ Än tha hon war siw aara, En dagh gik hon mz sinne modh*er* til eth systra closter, som laa widh thz fästidh som h*en*ne
25 fadh*er* ok modh*er* bodh[o] ¶ J hwilko clostre hon wille endeligha mz store gl[ä]dhi wthan modhere*n*ne wilia stadhelica bliffwa, Bi[dh]iandis hwaria syster enkanneligha Ath the wille hona wndhfa ok anama j thera samqwämdh Ok sidhan kwnne hona ey

fadh*er* äll*er* modh*er* mz thrw[gh] äll*er* lwkkan thädhan koma ¶ Ok ginstan j wnderlighe mattho byriadhe hon til ath brinna j storom gudhz kärlek Ok h*en*ne siäl idhkeligha glädhias j gudhi Aff honoghx flytande söthma Ok thriffwandi[s] | dagh widh*er* dagh j godho wnfik hon alla dygdha sw*m*ma ¶ Hon war ok ganzska söthmälth ok lioffh mä*n*niskia, j store ödhmiwkth ok myklo thulimodhe, Älskande fatikdom ok mykith bri*n*nande j gudhelighet Ok aldra mäst threffs hon j kärlekeno*m*, badhe när gudhi ok manno*m* ¶ Allom thedhe hon sik thiänist aktogha ok kärlexfulla ¶ Ok aff kärlex mildhet rörris hon wnderligha til warkwnnan, offw*er* th*e*m th*är* dröffdhe waro Ok j hardhom frestilsom waro, ok allom th*e*m halp hon ok hwgswaladhe Som en lioff ok räthfärdogh modh*er* Swa ath alle the til h*en*ne komo the komo ath*er* hwgswaladhe aff h*en*ne äll*er* wäl lärdhe ¶ Aff allom älskadhis hon storligha mykith Swa ath hwar en astwndadhe gärna wara när h*en*ne Ok aff thy syntis hon haffwa mykith hinder ¶ J tholighe nadh byriadhe gudh wara he*n*ne enka*n*nelighin jämwäl tha hon war ganzska wngh Ok j allom thingo*m* haffdhe gudh hona begaffwat rikeligha mz si*n*ne nadh, Ey athenast andeligha, wthan jämwäl nathwrligha Som är mz wisdom, j fornw*m*stoghet ok wäl lydhande röst Swa ath hon j allom thingo*m* war clostrena mykith nyttogh Ok thy syntis ath gudh haffdhe enkte forgätidh aff si*n*ne nadh ok gaffwom j h*en*ne ¶ Th*är* mz idhkadhe th*ä*n milde h*är*ran sina näffsth j h*en*ne Swa ath hon altidh ok jdhkeligha haffdhe hwffwdh wärk, Äll*er* ok nödh aff steneno*m*, ok

mykin brändagha j liffwrinne Hwilkit hon alth
gladhelighast ok gärna thol|de Än thz enast räk- 7
nadhe hon for hälwitis pino Ath hon j th*än*na krank-
domeno*m* formatthe ey äpth*er* sins hiärta astwndan
5 swa jnnerligha smaka gudhz nadhz honoghx flyt-
ande söthma Ok ey swa sino*m* älskogha altidh
widh*er*lodha j the säle sama*n* föghni*n*gh j hwilke
siälin wardh*er* en ande mz gudhi

huru gabriel archangelus bebudhadhe jomfru
10 marie, ath hon skulle födha gudh fadh*er* son
til jordhrikis Primum c[apitulum]

A wars h*är*ra jhesu christi wnfängilse dagh tha
han wardh bebudhadh*er* jomfru marie war
gudhz thiänista möö stad j gudhelighо*m* böno*m*
15 Ok tha hon bethractadhe sina synder j sinna siäl
beskleghet Tha syntis h*en*ne sik wara klädda j
eno*m* klädhabonadh som liker assko ¶ Ok tha fiöl
j h*en*ne hwgh the ordhin, Erit iusticia cingulum
lumborum eius Som swa lydh*er* Räthwisan skal
20 wardha hans linde wm hans länder Ok tha byr-
iadhe hon thänkkia hwat h*en*ne wordho görande
Tha th*än* walloghe h*är*ran komber Giordhadh*er* mz
räthwiso*n*ne linde j si*n*ne alzwalloghe guddoms
makth, For thy ath hon haffdhe warith swa glömsk
25 j allom sino*m* liiffs thima ¶ For thy ath hwru
mykith mä*n*niskian är hälghare när gudhi Swa
myklo meer räknar hon sigh allom wara nidh*er*mer
ok ow*är*dhoghare Ok hwru renare hon är ok h*en*ne
samwith aff syndom Swa myklo meer rädhis hon

ok wakthar, thz ath hon skulii ey koma j gudhz
othakka ¶ Än nar hon war stad j tholighom räddogha
Saa hon h*ärr*an ihesum | högth j himbleno*m* sith-
iande J hwilkins sötasta asyn falnadhe hon al til
enkthe, som aska Ok stodh j hans närwaru swa
som skinande gwl Ok tha gaffs h*en*ne wndersta
Ath alla the godho g*är*ningha som hon hafdhe for-
swmath, the waro alla wpfylta aff hälghasta ok
fulkomlighasta ihesu christii g*är*ningom, Ok j hans
hälghasta wmgängilsom Ok al h*en*na wanskilse ok
ofulkomlighet, j höghxsta gudhz sons fulkomplighet,
wordho the fulleligha wpfwllat ok fulkompnath
¶ Ok mädhan gudh saa til siälinna mz miskw*n*-
ni*n*na ögho*n*, ok nidh*er*bögdhe sik lioffligha h*en*ne
til miskwndh, Ok swa j thy anthwardhadhis alla
h*en*ne synder j äw*är*dheligha glömsko ¶ Än tha
hon haffdhe wnfangith th*än*na högha gaffwona aff
gudhi Som war alla synda forlatilse Ok alla wans-
lighetz j dygdha forskullan wprättilse, ok wpfyllilse
Aff hwilko hon thogh ena thryggelighet ok dyrffwe,
Tha nidh*er*bögdhe hon sik j sins älskogha sköt
jhesu christi Marghfald theande ödhmiwkti*n*na at-
häffwe, ffor stora kärleksens älskogha skul ok osi-
ghelica söth ordh mz h*ärr*ano*m* ihesu taladhe hon
Tha saa hon f*ra*mganga aff gudhz hiärta ena gwl
pipo Gino*m* hwilka hon loffwadhe gudh Tha badh
hon ath han skulle wardha siith eghit loff Ok gin-
stan hördhe hon the aldra sötaste röstena, thäns
högxsta sangarans jhesu christi swa siongande
¶ Sighin loff sangh warom gudhi, alle hans hälghe
män Ok tha hon wndradhe th*ä*r wppa, hwru siälff-
w*er* gudh kwnne th*ät*ta siwnga, wardh h*en*ne | ande-

ligha jnskwthidh j thänna ordheno Loff sangh
huru gudh loffwar sik j sik siälffwom, mz ful-
komplica loffwi wthan ända Ok j thänna ordhena
Sighin wnderstodh hon ath gudh aff sinne gud-
5 doms dygdh giffwer siälinne makth ath biwdha al
creatwr som äru j himerike ok j iordhrike, til ath
loffwa sin gudh ok skapara Ok j thänna ordheno
warom gudhi wnderstodh hon ath gudhz son j
thy ath han är människia Gör han gudhi sinom
10 fadher wyrdhungh Swa som han sagdhe, Jak
faar wp til min gudh ok jdhan gudh Til min
fadher ok jdhan fadher Ok j thänna ordheno, alle
hans hälghe män wnderstodh hon ath the som
hälghe äru j himerike ok j iordhrike The hälghas
15 aff them högxsta hälghom manne jhesu christo
¶ Hon saa ok jämwäl jomfru maria a sins höghra
sons sidho, draghande eth gwl snöre ffwlth mz
gulklokkom offwer alla ängla chorana, ok hälgha
manna chora Hwilke alle rördho thänna gulklok-
20 kanar Ok the gaffwo aff sik wnderlighit ok aldra
sötasta liwdh Loffwandis gudh for alla nadh ok
gaffwor, mz hwilkom han haffdhe thänna siälena
begaffwat Ok swa siälin siälff loffwadhe gudh aff
allom sinom krafftom for sik siälffwa Ok tha kal-
25 ladhe war härra jhesus siälina til sigh Ok lagdhe
sina händer j siälinna händer giffwandis henne alla
sinna gärninga ärffwodhe ok jdhkan, Som han haff-
dhe fulkompnath j sinom hälghasta mandom ¶ Thär
näst sin lioffwasta | öghon tilfögdhe han siälinne 10
30 öghom Giffwandis henne sinna hälghasta öghna
jdhkan Ok ympneligha thara wthgiwtilse ¶ Thär
näst sin öron lagdhe han widh henne öron Ok gaffh

h*en*ne alla si*n*na örna jdhkan ¶ Th*ä*r ápth*e*r sin rosene mwn thrykthe han til siälin*n*e mw*n* Giffwandis h*en*ne sins mwnz jdhkan ok ärffwodhe Som war loff thakkan, böner, ok p*re*dican, til wpfyllilse h*en*ne glömsko ¶ Sidharst siith söthasta hiärta til- 5 fögdhe han siälinna hiärta Giffwandis h*en*ne alla sins hiärta jdhkan, j thänkilsom, gudhelighet, ok kärlek, Ok j allo godho giordhe han hona mykith rika Swa ath al siälin jnthryktis j ihesum christum Ok j gudhz kärlek blwthnadhe hon swa som wax, 10 jncighleno jntrykt Beffwisar jncighlins liknilse Swa wardh the hälgha siälin al saman een mz sino*m* älskogha jhesu christo

hwru sancte mäktildis saa sanctum gabrielem archangelum [c ij] 15

Tha som ewangelium skulle läsas Missus est gabriel syntis h*en*ne ängillen gabriel jomfru marie läremästare Komande til nazareth Haffwandis konw*n*gxlighit baner, beskriffwat mz gwlbokstaffwo*m* Hwilko*m* äpth*e*r fölgdhe othalighen ängla skari 20 Hwilke alle skikkadho sik kringh wm thz hwseth, th*ä*r jomfru maria jnne war Swa som en mwr aff jordhinne ok wp til himilen j swa mattho, ath jnna*n* fore änglomen waro archangeli Ok jnnan fore th*e*m waro skikkadhe virtutes Th*ä*r näst the andre ängla 25 chorane, throni, dominaciones, principatus, potestates, cherubin Swa ath hwar en ängla chor war wm kringh 11 | h*en*ne hws swa som en ringh mwr ¶ Th*ä*r äpth*e*r syntis h*är*ran gudhz son swa som brudgo*m*me, ffr*a*m-

gangandis aff brudha hwse, ffagh*er* offw*er* män*n*isk-
io*n*na barn Aff th*em* lwghande ängla choreno*m*
Seraphin hwilkin som näster är gudhi Th*ä*n*n*e choren
war wm kringh h*är*ran gudh ok jomfruna, ffran
5 jordhinne ok wp til himelen, swa som ringh mwr ok
thak offw*er* th*em* Ok h*är*ran gudh son staddis widh
ängilsens gabrielis baner Swa som fägh*er*ste brud-
go*m*me ok skönaste smaswen, Bidhandis til thäs ath
ängilen gabriel haffdhe mz w*är*dhoghet jomfruna
10 helsath ¶ Ok äpth*er* thz ath the hälghasta jomfrun
nidh*er*bögdhe sik j ödhmiwkti*n*na diwphet sighiandis
See jak gudhz thiänista magdh wardhe mik äpth*er*
thino*m* ordhom Tha jngik ginstan th*ä*n hälghe ande
j dwffwo liknilse, mz wthräktom wingom gudhelix
15 söthma, j iomfru*n*na siäl wmskiggiandis h*en*ne mz
sälighet Ok wnderlighe mz gudhz son fructhsama
giordhe ok thwnghföra modh*er* mz aldra ärlighasta
ok lättasta byrdhe Ok swa är hon bliffwandis
osmittadh jomfru, wordhen modh*er* gudh[z] ok män-
20 niskio aff thäs hälgha anda dygdh ok wärkan ¶ Ok
tha th*ä*n thimen kom j mässonne, j hwilkom h*en*ne
siäls älskoghe jhesum, skulle hon wnfa j the hälgh-
asta hans licama ok blodhz sacramento Tha hör-
dhe hon hono*m* sighia swa til sik Thu j mik ok
25 jak j thik Ok äw*är*dhelica skal jak thik ey offw*er*-
giffwa Än hon enkte annadh astwndadhe aff allo*m*
| sino*m* hiärta rothwm, wthan gudhz loffh Ok tha 12
fiik war h*är*ra jhesus h*en*ne siith hiärta, Swa som
en bwlla aff gwl, j wnderlighe mattho faghran
30 Sighiandis swa ¶ For mith hälgha hiärta skalt
thu altidh loffwa mik Gaak nw ok skänk allom
hälghom ma*n*nom aff mina hiärta, en gudhelighin

dryk Ath the mz sälighet drwkne wardha Tha giik hon först til änglan*n*a, skänkiandis th*e*m th*ä*n helsamligha drykken ¶ Än the drwkko th*ä*r enkthe aff, Thogh waro the th*ä*r aff mätthe ¶ Thär näst til patriarchas ok prophetas, hwilkom hon skänkte sighiandis, Thaghin th*ä*n j haffwin äpth*e*r länktadh Ok swa langan thima äpth*e*r bidhat Ok lathin mik til hono*m* länktha heteligha, aff allom siäli*n*na krapthom Ok nath ok dagh äpth*e*r hono*m* swkka ¶ Thär näst til apostlanna sighiandis, Thaghin th*ä*n j haffwin aff allo hiärta heteligha älskat Ok lathin mik hono*m* offw*e*r al thing, aff allom jnnarsta hiärtans rothwm heteligha älska ¶ Th*ä*r näst giik hon til marthires sighiandis Sen th*ä*n for hwilkins kärlex skul j haffwin jdhart blodh wthgwtith Ok licamana haffwin j giffwit j dödhin Forwärffwen mik ath iak alla mina krapth fornöthe j hans thiänist ¶ Än tha hon kom til confessores sagdhe hon Thagh*e*n th*ä*n for hwilkins kärlek j haffwin al thing offw*e*r giffwith Ok w*är*dhlinna kräselighet forsmath Lathin mik for hans kärlek skul al w*är*dhzlighin thing forsma Ok j sandhz renliffwis höghet wpstigha ¶ Än til jomfrw*n*nar sagdhe hon skänkiandis th*e*m, 13 Tha|ghen th*ä*n j haffwin loffwat jdhan jomfrudom Ok gören thz ath jak matthe j renlighet, hwghsens ok licamans stadheligha bliffwa Ok j allom thingo*m* fulkomplica sigh*e*r winna Hon saa ok j blandh the jomfrwnar ena jomfru Hwilkin nyligha war aff jo[r]dhrike komen, hwilka hon wäl kände Ok haffdhe j w*är*dhlinne warith he*n*ne enka*n*neligh*i*n Hwilka hon athspordhe, wm swa war som hon haffdhe h*e*nne foresacth, tha hon liiffdhe ¶ Hon swaradhe ok sag-

dhe J sanni*n*dh är alth swa Nw haffw*er* jak fw*n*-
neth hwndradha fald lön ¶ Th*ä*r äpth*er* kom hon
j gen til wan h*är*ra jhesum Sidhan hon haffdhe wm
kringh farith himerikis palacium Ok han thogh th*ä*n
5 bwllan j gen, ok lagdhe hono*m* j siälinne hiärta Ok
swa wardh hon mz sälighet gudhi tilfögdh

huru man skal helsa jomfru mariam Ca[m] iij

Iadhwä*n*tho*n*ne, th*ä*ntidh hon astwndadhe ath
helsa the ärafwlla jomfruna Mariam tha wardh
10 hon swa lärdh aff warom h*är*ra jhesu christo, swa
sigiandis Hilsa swa thz jomfruligha mi*n*na modh*er*s
hiärta Hwilkit offw*er* flytande war j allo godho Ok
mä*n*niskio*n*ne mykit nyttocth thy ath thz war aldra
renast Ok thy loffwadhe thz aldra först jomfrudoms
15 renlighet ¶ Thz war ok aldra ödhmiwkast, thy
forskwlladhe hon enkanneligha aff gudhi ath affla
mik aff th*em* hälgha anda ¶ Thz war ok aldra
gudhelighast ok astwndelighast Ok th[y] mz hethe
astwndan drogh hon mik til sigh ¶ J fiärdhe mat-
20 tho war thz aldra hetast j kärlek, til gudh ok sin
jämkristen ¶ J fämtha mattho var thz aldra mäst
athgömwlth, athwaktandis ok märkiandis ok göm-
a*n*dis, alth thz jak giordhe j mino*m* klenasta barn-
do*m*, swendo*m* | ok wnghdom ¶ J siätthe mattho 14
25 war thz aldra thulughast j mi*n*ne pino Hwilkin
he*n*ne hiärta aldra mäst ginom stak, mz jdhke-
lighom ami*n*nilsom ¶ J siwnda mattho war thz aldra
throfastast Thy ath hon wille mik sin enda son
offras for w*är*dhlinna ath*er*lösn ¶ J attande mattho

war thz aldra mäst athwaktande j gudhelighom bönom, jdhkeligha bidhiandis for the wnga hälgha kirkio ¶ J nighionde mattho war thz jdhkeligha j andelighe beskodhan, Ryktandis människionne nadhena mz sinne forskullan 5

Aff fira handa wars härra röst Ca[m] iiij

Um thän synnedaghin som mässan swa byrias populus syon Än tha som thz sanghx auditam faciet dominus gloriam vocis sue Som swa lydher, härran han skal latha höra sinna äro röst 10 ¶ Tha astwndadhe hon ath witha the ärona som härrans röst földhe Ok ginstan sagdhe war härra, thätta är minna äro röst tha som siälin mer aff gudhelighom kärlek Än for pinonna räddogha skul görandis synda bäthringh ok bedröffwis aff sinom 15 syndom Tha forskullar hon ath höra aff mik, thik forlatas alla thina synder gak j fridhi, For thy ath ginstan som människian sörgher ok angrar thz hon haffwer syndath Sanneligha forlather jak alla henne synder fullelica Ok tagher henne ather j mina nadh, 20 som hon haffdhe aldrigh syndat ¶ J andra mattho tha är mina äro röst, thäntidh siälen mz jnnerlighe bön äller mz andelighe beskodhan, tilföghis mik, Tha höre hon aff mik Kom kom min wen, lath mik see thiith änlite ¶ J thridhia mattho, tha siälin 25 gaar wth aff kroppenom, tha biwdhz henne swa 15 sötheligha aff | mik til äwärdheligha hwilo Kom min wthwalda brudh jak skal thik säthia wppa mith säthe ¶ J fiärdha mattho wm domadagh skal

th*ätt*a wardha mi*nn*a äro röst tha som alla th*e*m som aff wpphoffweno wthwalde äru Ok til fäghri*nn*d-i*nn*a ok äronna rike kalladhe äru, skal jak mz aldra största äro saman kalla swa sighjandis Komen 5 mins fadh*er*s wälsignadha barn etc[ra]

hwi som h*ärr*ans jhesu änlithe liiknas widh solena Ca[m] v

I mässonne wm temp*er* lögh*er*daghen tha som the mässan sanghx äll*er* böriadhis Veni et 10 ostende nobis faciem tuam domine Thz är swa lydhande ¶ H*ärr*a kom ok lath oss see thiit änlithe Ok tha hon badh for allom th*e*m som astwnda ath see gudhz änlithe Tha fiik hon see wan h*ärr*a jhesum standande mith j choreno*m* Ok hans änlite 15 war skinande swa som thwsanda soler Ok hwarja ena personam wplyste han mz enne enka*nn*elighe solgils ¶ Ok tha hon han athspordhe hwii hans änlithe teedhis j solinna liknilse ¶ tha swaradhe h*ärr*an jhesus sighiande For thy ath solen haffw*er* 20 thre eghelighethe*r* mz hwilko*m* hon liknas mik ¶ Thz första är, ath hon wärmer Swa ok the som mik nakkas, wärmas j mino*m* kärlek Ok aff mi*nn*e närfwaru hithna, ok wekias the hiärta swa som waxith aff eldenom ¶ Solen gör ok alth frwct-25 sampth, Swa ok min närwarilse göra siälena dygdha-fulla j allom thingo*m* Ok fructsamligha j godh-om g*ärr*ningom ¶ Solen giffwer ok liws aff sik Swa gör ok jak, allom th*e*m til min koma Thy ath jak wplyser th*e*m mz gudheligho widh*e*rkä*nn*ilse

16 | liwse Thär äpther kom henne j hwgh thän wärsin Exultauit vt gygas ad currendam viam etc[ra] Thz är swa lydhande Han gladdis som en kämpe til ath löpa wäghin ¶ Tha sagdhe hon til wan härra jhesum Min härra gudh, hwat jnsköth thu 5 prophetanom j thänna ordhomen Ok ginstan syntis war härra henne, standande j himblenom swa som en wnger härlighin smaswen Rasker ok alzstinghx fagher Giordhadher mz linda, aff rödho ok gröno, ok hwitha silke ok sagdhe henne Hwilken som 10 langan ok wansamlighan wägh skal löpa Honom tilbör mz starkom linda siik höghra wpgiordha, ath klädhin skulu honom ey hindra j wäghenom ¶ Thz rödha silkith är thz goth, tha är thz starkaren än annath silke Swa war ok min pina kraptoghare än 15 almänneligha andra hälgha manna pina For thy, ath alla hälgha manna pinor togho styrkilse aff minna pino Ok dygdhanna stadoghet ok fulkompnilse ¶ Ok grönt ok hwit silke är ok starkare än annath siilke, Swa ok minna mildhethz menlöso ok 20 dygdhafulla liffwerne haffwa offwergangith alla människio menlöso, ok liiffs thima forskullan ¶ Ok mz thänna mins mandoms linda ok minna pino, haffwer jak starkaren ok höghra wpgiordhat mik, wpskörtandis äwär[dhe]lighetinna langhet, j mandomsens 25 stakkottan liiffs thima, Frögdhadhis jak, swa som starker kämpe j sinom förlek Tha jak skulle löpa 17 thän stranga ok | hardha wäghin göraskolandes mankönsens atherlösn Ok hwilkin som haffwer eth storth ok kostelighit liggiande fää ath bära, han 30 giordhar sik hardharen ath han skuli thz ey borth tappa ¶ Swa giordhe jak bärande thz dyra ok

ärligha liggiande fåth som är människionne siäl, giordhadhe jak mik granlighare Thy ath jak bar altidh j mino hiärta mz osigheligho*m* kärlek ok astwndan aldra thera siäla som frälsande äru Ok
5 tha som fram gik co*n*wentidh wan h*är*ra thagha-skolande Saa hon h*är*ran ihesum swa som en wald-oghan konwngh standande j p*rä*stins stadh Til hwilkin hwar en syster som framgik syntis halla ena bri*n*nande lampo fore sik Hwilka lampor som
10 giordhe skinande thera änlithe Ok wnderstodh hon j th*e*m hälgha anda the lamponar bethekna bri*n*nande hiärta Ok oliona j th*e*m teknadhe gudhz mildhet Hwilken som jnflyther j th*e*m wan h*är*ra tagha wptändandis th*e*m mz bri*n*nande kärlex lwgha
15 For thy ath thz hälgha sac*ra*mentidh, th*e*m thz w*är*dheligha tagha jngiwth*e*r thz mildhetena Gör-ande th*e*m qwämeligha til alt goth Ok wpthänder th*e*m ytth*e*rmeer j gudhz kärlek

jwla aptan eth fagh*e*rt capitulum C vj

20 Ajwla nath ok wars h*är*ra jhesu christi sötasta födhilse gudhz son afftan Tha co*n*wentidh gik til capitulum Tha saa hon storan ängla skara mz liwsom thwa ok thwa saman Thiänande hwarie enne persone Ok war h*är*ra siälffw*e*r sath j abbed-
25 isse stadh wppa | ena filbens säthe Aff hwilkom 18 som wthgik en stridh*e*r strömber klarasta wathn Ok til första Miserere mei deus ta thwadhe han th*är* hwaria thera änlite Til thz andra miserere mei deus, gik hwar en fram ok offradhe hono*m* sina

böner Hwilka the haffdho bidhit for the hälgho kirkio Til theth thridhia miserere mei deus, tha haffdhe war h*är*ra en gwl kalk, ok skänkthe th*e*m siälomen aff hono*m* Som systrana haffdho tha haffth ami*n*nilse wppa j thera böno*m* Tha sagdhe war h*är*ra jhesus, th*ät*ta capitulum halder jak här hwart aar

aff jwla dagh ihesu christi födhzlo dagh [C vij]

I the hälghasta wars h*är*ra jhesu christi födhzlo nath Syntis h*en*ne wara wppa eno stenogho bärghe wppa hwilko jomfru maria sath, swa som redh til ath födha barn Ok tha födhilsa stwndin kom, tha wpfyltis the hälghasta jomfrun mz osighelighe glädhi ok frögdh Ok h*en*ne wm kring sken gudhz liws Ok j thy stodh hon wp wndersam bradhelica Ok bögdhe sik nidh*er* mz diwpasta ödhmiwkt til jordhi*n*na Loffwande ok ärande gudh Ok ey wiste hon aff, hwru thz war mz h*en*ne, for än hon haffdhe barneth j sköteno, ffagh*er*t offw*er* mä*n*niskio*n*na barn Ok tha mz osighelighe glädhi ok hetasta bri*n*na*n*da kärlek, thog hon barneth til sik, jnthrykkiandis barneno thre sötasta kwssa Aff hwilkom hon wardh swa mykith jnthrycth ok tilfögdh the hälgho trefalloghet Som nakon sin war nakre mä*n*niskio mögheligheit ath tilföghias gudhi, wthan thz ath hon wardh ekke en persona | j gudhi, Mädh th*än*na bärgheno beteknas andelighen ok renliffwis hamber, Hwilken som synis j th*än*na w*är*dhlinne war[a] hwas ok hardher Hwilkin

ham jhesus christus mz sinne modh*er* först beffwiste
mä*n*niskiom Ok os mz renliffwis äpth*er*döme gaffwo
¶ Th*ä*n*na hälgha systri*n*na siäl syntes som hon
sathe nar jomf*ru* marie, mz store astwndan girn-
5 andis, ok ath kyssa thz älskeligha barneth ¶ Än
äpth*er* thz ath the jomfruligha modheren haffdhe
swa söteligha wmfämpnath ok til taladh sino*m* älske-
ligha son ¶ Tha fik hon barneth jämwäl siälinne
til ath fampn tagha thz Ok siälin mz obegriplighin
10 kärlek, thog barneth jntrykkiandis hono*m* til sith
hiärta Ok helsadhe han mz th*e*m ordhom, th*ä*r
hon aldrigh förra haffdhe thänkth Helsadh*er* see
thu gudhz fadh*er*s hiärtans märgh*er* Sötasta skwth
en länktande siäl Ok siälinne hälghasta widh*er*-
15 qwekilse Thik offrar jak mi*n*ns hiärta märgh, ok
mi*n*na siäl, thik til äw*är*dhelighit loff ok äro ¶ Ok
wnderstodh hon aff gudhz jnskiwtilsom, hwru sone*n*
är gudhz fadh*er*s hiärta märgh*er* Ok swa som
märghin är störkelighin aff sik, helsamber ok aldra
20 sötaster Swa ok gudh fadh*er* haffw*er* sin enda son,
hwilkin som är hans dygdh, ok aldra sötastä
söthme os giffwin, til beskirmara ok ath*er*lösara
Ok til aldra sötasta hwgswalara ¶ Än siälinna
märgh*er* är thz aldra sötasta Hwilkit som siälin
25 aff kärleksens jnskiwtilsom forskullar, aff ensamp-
no*m* gudhi Aff | hwilko hon sannelica forsma alth 20
w*är*dhzlighit Hwilko jämwäl ey kan liknas al jordh-
rikis glädhi Än tho ath hon ware al saman flwthin
til en ma*n* Ok aff barnsens änlite framgingo fyra
30 skinande solgislor Hwilka som wpfylto alla fyra
w*är*dhlinna dela, Mz hwilkom som beteknas hälgh-
asta jhesu christi wmgängilse Ok hans känne-

domber Hwilkin alla wärdhlina wm kringh haffwer wplyst

aff jhesu christi andelighom födhilsom C viij

Tha som mässan sanghx til aminnilse ok wyrdhningh them lönligha, ok obegripligha jhesu 5 christi aff gudhi fadher äwärdhelighom födhilsom Tha syntis henne som hon saghe gudh fadher, som en walloghan konwngh j eno kosteligho ok wnderligho pawlwn Sitthiande wppa eno filbens säthe ok han sagdhe til siälinna ¶ Kom ok thak mins hiärta 10 äwärdhelighin ok enda son Ok skipth honom mz allom them som mz gudhelighom thäknath nw hedhra hans aldra högxsta ok äwärdhelighin födhilse aff mik ¶ Ok tha saa hon framganga aff gudhz fadhers hiärta eth wnderlighit klarth sken, 15 hwilkit som fäste sik j skinanda barns liknilse with siälinna hiärta Hwilkin hon tha helsadhe mz thässom ordhom Salue paterne glorie de luce lucem proferens, lux lucis et fons luminis, dies diem illuminans Thz lydher swa Helsadher 20 21 se thu fadher|lighx äro skeen framgangande liws aff liwseno ok liwsens källa, thu är thän dagher thär daghin lyse ¶ Thär äpther bar hon barnith wm kringh, ok gaff thz hwarie persone Ok thz bleffh ok när hwarie enne Ok ey thäs sidher tha bar hon 25 siälff barneth wppa sina hiärta Än barneth bögdhe sigh nidher wppa hwaria thera bryst Ok swghande kyste han threm sinnom thera hiärta, fförst sögh han wth alla thera gudheligha astwndan ¶ Annath

sinne alla thera godha akth ok wilia ¶ Thridja sinne alth thera ärffwodhe som the haffdho j sangh, ok nighan, knäfallom, wakw, ok bönom, ok j alle andre andelighe thiänist fulkompnath Swghande
5 drogh han thz alth til sik siälffwan ¶ Tha wnderstodh hon aff gudhz wilia, thz gudhi wara thäkth ath mä*n*niskian, än togh ath hon ey forma begripa the wnderligha ok osigheligha gudhz sons födhilse aff gudhi• fadh*e*r Ath mä*n*niskian togh hedhre the
10 samw hans födhilse mz hwat loffwi ok wyrdhni*n*gh hon forma Glädhiandis j enne mille thro ¶ Ok tha som ewangelium Exiit edictum a cesare augusto warth läsith Tha syntis h*en*ne som gudh fadh*e*r sagdhe til h*en*ne Gak til jomfru*n*na mins
15 sons modh*e*r, bidhiandis h*en*ne, ath hon giffwi thik sin son, Mz alle the glädhi th*är* hon haffdhe j hono*m*, tha hon födde han Ok mz allo thy godho som jak gaffh h*en*ne mz hono*m*, ok alle | w*är*dhlinne 22
til sälighet Ok tha som hon kom tha fan hon barn-
20 eth j krobbonne swepth j klwthom Tha sagdhe barneth til h*en*na, ginstan jak kom j w*är*dhlina tha wardh jak bwnden j klwthom ok thano*m* Swa ath jak formatthe mik ey röra Til thekn ath jak gaffh mik allan saman mz allo thy godho, som jak
25 haffdhe aff himerike mz mik, j mä*n*niskionna wald, h*en*ne til största gaghn ok nyttho, thy ath th*ä*n som bwnden är han haffw*e*r enga macth Ok forma ey ath wäria sik j nakre mattho Ok thy ma fran hono*m* taghas alth thz han haffw*e*r Samwledhis
30 lidhandis aff w*är*dhlinne wardh jak swa tilfäster korseno, ath jak engaledhis kw*n*ne mik röra Til thekn, ath alth thz godha jak giordhe j mino*m*

mandom, thz ath*e*rleffdhe jak mä*n*niskio*n*ne Ok al min wmgängilse ok mi*n*na pino forskullan, gaff jak alla saman mä*n*niskio*n*ne Ok for thy ma mä*n*niskian nw throligha bruka mina *gär*ninga Ok thz är mik lustelighit Ath hon sik til gaghn nythiar mi*n*na 5 gaffwo godhet j sino*m* liiffs thima

Annath si*n*ne j sama mässo*n*ne [C ix]

I sama mässonne syntis h*en*ne, ath kärlekin sath j iomfru like, när jomfru marie Til hwilkin hon taladhe sighiande ¶ Hel sötastä kärleker, lär mik 10 thäkka thiänist göra th*än*na ärligha barneno ¶ Kärlekin swaradhe Jak hanteradhe hono*m* aldra först, 23 mz jomfrulighо*m* han|dom Jak swepte hono*m* j klwtom Jak mz modh*e*rne sögdhe hono*m* mz jomfrul[i]gho*m* spino*m* Ok j mino*m* knäm haffdhe Ok 15 mz modherenne tedhe jak hono*m* manligha thiänist Ok än thiänar jak hono*m* wthan ath*e*rwändo Ok for thy hwar en som hono*m* wil *wär*dhelica thiäna, taghi mik til kompa*n* Thz är, ath han göri alla sina *gär*ningha j thäs sama kärlex saman föghilsom 20 J hwilko*m* gudh thok sik til mä*n*niskio nathwr Ok swa wardh[e]r gudhi thäkkast hwat hälzst som mä*n*niskian gör

aff iiij hiärtans böstan C x

Thä*n*tidh mässan sanghx Lux fulgebit Thz är 25 Liwseth skal skina Tha wplystis hon mz osighe-

lighe andeligha liwse Ath hon wnderstodh, hwru
som gudhz son han är thz sama liwseth Ok huru
han alla w*är*dhena ok alla mä*n*niskior wplyste j
sino*m* hälgha födhilsa thima ¶ Ok jäm wäl wnder-
5 stodh hon hwru ledhis j tholigho kleno barne kwnne
boo al guddomsens fulkomplighet Ok hwruledhis
alzwaldogx gudhz dygdh saman hiölt th*ä*n klena
licaman Ath han ey athskildis ¶ Ok hwru som
obegriplighen gudhz wisdomber skyltis j hono*m*
10 For thy ath swa mykin wisdom haffdhe han ligg-
iande i krobbo*n*ne Som han nw haffwer styrande
j himerike Ok hwru thäs hälgha anda söthme ok
kärleker war al saman jn | thrykth*e*r j thz barneth 24
Swa ath hwat siälin th*ä*r aff wnderstodh, thz war
15 osighelighit Ok thz gar offw*e*r mä*n*niskio*n*ne sinne
Tha togh hon barneth til sik j sin fampn Ok thrykte
thz jntil sith hiärta Swa ath hon badhe kände ok
hördhe barnsens hiärta böstan ¶ Thy ath thz haff-
dhe thre märkelica starka böstni*n*ga ¶ alla sänder
20 j eno Ok th*ä*r äpth*e*r ena lättha böstni*n*gh ¶ Ok
tha siälin wndradhe th*ä*r wppa, tha taladhe barneth
til h*en*ne sighiandis ¶ Mins hiärta böstni*n*gh är ekke
som j androm mä*n*niskiom, wthan tholigha hiärt-
ans böstni*n*gh haffdhe jak aff barndomeno*m* alt
25 til dödhin ¶ Ok th*ä*r fore dödhe jak swa rasklica
¶ The första mins hiärta böstni*n*gh giik aff alz-
waldogho*m* mins hiärta kärlek Hwilkin swa starker
war j mik, ath jak offw*e*r wan alla w*är*dhlinna gen-
w*är*dho Ok jwdhanna grymhet mz eno sötho ok
30 thulimodhogha hiärta ¶ The andra böstni*n*gen komb-
er aff wisdoms kärlek Aff hwilkom jak mik ok
alth mith swa ärligha styrdhe Ok j hwilkom al

thing som äru j himerike ok j iordhrike aldra wislighast skikkadhe ¶ The thridhia böstningen komb*er* aff söthom kärlek Hwilkin swa starklica giik mik j gino*m* Ath alla th*ä*n*na* w*är*dhlinna beskligheth*er* 25 giordhe han mik sötha jäm|wäl aldra beskasta 5 dödhin for mä*n*niskio*n*ne sälighet, giordhe han mik älskelighan ok söthan ¶ Än the fiärdhe böstningen, hwilkin som läth war Hon teknadhe mins mandoms lioffhet Som mik giordhe allom älskelighin ok kompanlighin ¶ Ok sidhan lärdhe han h*en*ne sighiandis, 10 Mz thy första tha Sanctus byrias, tha läsi mä*n*niskian ena pater noster bidhiandis ath jak redhe hona mz alzwaldogho*m* wisom, söthom, ok lioffwom mino*m* hiärtans kärlek Ath hon wari thäs w*är*dhogh, ath wnfa mik andeligha j sina siäl Ath jak skuli 15 göra ok fulko*m*pna j h*en*ne alth thz jak haffdhe aff wphoffweno fore skipath Äpth*er* allom mins guddoms wilia Än äpth*er* communionem läsi th*än*na w*är*sin

C xi 20

JAk loffwar thik o aldra starkasta kärleker, Jak wälsighnar thik o aldra sötaste kärleker Jak wphögh*er* thik o aldra lioffwaste kärleker, j allo*m* ok for alla godg*är*ni*n*ga Hwilka thin ärafullasta guddomber, ok hälghasta mandomb*er* haffw*er* giort j os, gino*m* 25 thit aldra ärafullasta hiärta Ok än w*är*dhoghas ath göra, til w*är*dhlinna ändalykth jn secula seculorum Amen Tha skal jak tha som p*rä*stin gör wälsignilse, swa ledhis göra wälsignilse offw*er* hono*m* Wälsigne thik min alzwaldoghet Min wisdomb*er* han läre 30

thik Min söthme han wpfylle thik Min mildhet draghi thik til mik, Ok tilföghe thik mz mik, for wthan ända Amen

[C xij]

5 J Sancti johannis Ewangelista högtidh tha som 26 först ringde til ottasangh Syntis, h*en*ne swa som h*är*ran jhesus ware som en tighia aara gamal pilth*er* Ok mz store glädhi giik han wm kringh ok wp wäkthe systrana ¶ Sanctus johannes 10 han syntis ok h*en*ne tha j dormitorio, standande for enne syster säng Hwilkin hono*m* mykith älskadhe Ok en ängil alzstinghx priselighin ok w*är*dhelighin, giik fore sancto johanne Bärandis liws for hono*m* Ok th*än* ängilen war aff seraphin Äpth*er* 15 fölghiande othalighom ängla mogha Hwilke alle waro sancto johanni til thiänist Ok fölgdho hono*m* mz liwsom jn i choren ¶ Än the systrana som mz kärlek wpstodho gladhelica The haffdho mykith mera äro, än the andro som thz giordho aff räddogha 20 Än ängilen th*än* främste, thy gik han fore sancto johanne thiänande hono*m*, bärande liws fore hono*m*, For thy, ath sanctus johannes swa heteligha älskadhe gudh wppa sino mattho j jordhrike, Som the änglana aff seraphin wppa sina mattho, j himerike 25 rike ¶ Än the p*er*sonan som thetta saa, wnderstodh ath th*än* främste ängilen han wpthänder el j aldras thera hiärta, en hethan kärlek som sanctum johannem älska ffor the wyrdhni*n*gh ok enkannelighin kärlek Som war h*är*ra jhesus christus tedhe 30 sancto johanni Ok ath gudhz ande wpwäkker än j

mä*n*niskionne hans kärlek ¶ Än j ottesangeno*m* syntis h*en*ne sanctus johannes, gangandis kringh wm choren Ok bödh en kalk til hwaria enne syster
27 mw*n* | samansanka*n*dis thera akth ok gudhelighet som swngo Hwilka han gladhelica skänkte waro*m* 5
h*är*ra jhesu christo Ok tha som hon thänkte, ok astwndadhe ath witha, hwat sanctus johannes haffdhe fangith til löna for thz han haffdhe skriffwat ewangelium aff christi guddom, wnderstandandis diwparen än andre apostoli ¶ Tha hördhe hon th*ät*ta 10
swarith aff gudhi, Ena offw*er* gängelighet haffw*er* han j allom sino*m* sinno*m* offw*er* andra hälgha män ¶ Thy ath hans öghon beskodha klarlighare the obegriplica guddomsens klarhet Ok hans öron begripa diwplicare, ok wnderstar gudhz sötha hwiskan 15
¶ Hans mwn ok hans thwnga känner osighelighx söthma smak Ok swa mykin söth lwcth gar aff hans mw*n*ne, ath hon wpfyller alth himerike Swa ath hwar en hälghar man känner sötheligha sancti johannis godha lwcth ¶ Th*är* offw*er* brinder hans 20
hiärta enkannelica aff guddomsens älskogha, och frälslighare ok högheligh*er*e offw*er* fliwgh*er* hans hiärta guddomsens diwpa lönlighin thing, offw*er* andra hälgha män Ok tha offradhe hon som th*ät*ta andeligha saa ok hördhe, sancto johanni the p*er*- 25
sono*n*na gudheligha böner som hon war bidhin Hwilka han thäkkelica anamadhe swa sighiandis Aff allo thässo som hon mik offradhe, skal jak göra hälghom ma*n*no*m* j himerike eth gästabwdh

Aff tholff fordelom som sanctus johannes haffdhe C xiij

Thär näst saa the sama persona sanctum johannem ewangelistam, hwilandis sik wppa härrans
5 jhesu christi bryste Ok mykin hälgha manna mogha swa som | danzande kringh wm wan härra jhesum 28
Loffwande ok ärande honom fore sancte johannese skul ¶ Tha badh hon härran gudh, ath han wille henne lära, hwru ledhis hon matthe loffwa honom,
10 fore swa älskelighin hans känneswen ¶ war härra swaradhe, Först skalt thu loffwa mik for hans ärlighasta släkth, thy ath han är födder aff minne släkth Hwilkin engin är ärligharen wnder himblenom ¶ Annath sinne for thy ath jak kalladhe han aff
15 bryllöpeno til min apostol ¶ Thridhia sin for thy, ath han fram for andra forskulladhe ath beskodha mins änlitis clarhet ¶ Fiärdha sin for thy, ath han j yttersta nathwardhenom forskulladhe ath hwilas wppa mina bryste ¶ Fämta sin for thy, ath han
20 haffdhe diwparen wnderstandilse for andra, thy forskulladhe han ath saman skriffwa the bönena, hwilka jak badh wppa oliwethi bärghe ¶ Siätte sinne for thy, ath jak wppa korseno aff enkanneleghom kärlek anthwardhadhe honom mina kärasta modher göma-
25 skolande ¶ Siwnda sin for thy, ath äpther min wpstandilse aff dödhenom, tha wplyste jak han mz enkanneleghom widherkännilsom ¶ Attande sinne for thy, ath han drak ether fore mith nampn ¶ Nighiande sin for thy, ath fore enkannelighx
30 hemelighx kärlex fordel skul, tha wppinbaradhe jak

honom min lönlighin ärande ¶ Thionde sinne for thy, ath han giordhe mangh järthekne j mith nampn, ok reste wp them som dödhe waro ¶ Älloffta sinne for thy, ath jak swa söthelica kom til honom Ok
29 bödh han j mith gästa|budh mz sinom brödhrom 5
¶ Tholffta sinne for thy, ath jak ledde han frian aff allom licamans wärk, aff thänna biltogha wärdhlinne, mz store äro til äwärdhelica glädhi

aff sancto johanne apostolo ok ewangelista C xiiij 10

Annath sinne tha ewangelium sanghx, tha saa hon sanctum johannem widh altarith standande ok hallande bokena fore prästenom Ok al ordhen som j lästinne [waro], waro swa som solgislor framgangande aff hans mwnne ¶ Hon sa ok jomfru ma- 15
riam standande wppa andra sidhona widh altaridh, ok eth wnderlighit sken som en solgils, wthgik aff sancti johannisa öghom, jntil jomfru maria änlite, wppa hwilkit hon mykith wndradhe som thätta saa
¶ Tha sagdhe sancte johannes henne J swa storom 20
hedher ok wärdhoghet haffdhe jak mins härra modher, mädhan jak war j jordhrike ath jak aldrigh dyrffdhis til ath skodha henna änlite

hwru hon badh conwentonne C xv

J the hälgho natthinne Circumscisionis domini Som 25
kallas nyars dagher thäntidh thänna persona

som th*ät*ta saa, offradhe gudhi systra*n*na böner ok gudhelica thiänist Bidhiandis ath han w*är*dhoghis giffwa th*e*m thäs nyarsens wälsighnil[se] ¶ tha swaradhe h*är*ran jhesus Helsa ok wälsignilse wari
5 jdh*e*r aff mino*m* fadh*e*r Ok aff mik jhesu hans son Ok aff th*e*m hälgha anda, hwilkin som är alla jdhra g*är*ninga hällaghet Jak siälffw*e*r är th*ä*n som aff skriffwat stander, Thin aar wanskas ekke Gangen thy alle til mik, som astwndin mik Ok lärin aff
10 mik, thy jak är milder ok ödhmiwker j mino hiärta, thy ath hwar en som astu*n*|dar sins hiärta 30 ok krops hwilo, Hono*m* bör ath han wari milder ok ödhmiwker, j hiärtano Ok lagdhe thz til mz Hwilkin som astwndar ath fornya siith liffw*er*ne
15 Göri som fäste mön gör, Hwilkin som mäst astwndar ath wndhfa brw[dh]go*m*mans nyars gaffwor ¶ Swa ok hwar en gudhtroen siäl astwnde ath hon maghe klädhas aff mik j nyghio*m* klädhabonath Swa ath hon alth arith wm f*ra*mgange j aldras asyn, swa
20 som en äraffwl drothni*n*gh ¶ Thy skal hon först astwnda aff mik eth p*ur*pura klädhe Som är ödhmiwkten, ath j the sama ödhmiwkth, som jak kom aff himerike til jordhrikis, Swa wari hon j allom thingo*m* ödhmiwkligha tilbögheligbin, jämwäl til
25 hwaria enne orena äll*e*r smäligha syslo äll*e*r gärni*n*ga ¶ Th*ä*r näst eth hwith silke klädhe thz är paciencia Ath hon skuli al thingh ok hardh wmfämpna mz thulimodh Thy ath for th*ä*n skul tok jak mandom, ath jak skulle formagha ath lydha
30 piinor ok forsmäilse ¶ Th*ä*r offw*e*r skal ho*n* föras j eth gyllene stykke, thz är kärlekin, Ath j th*e*m kärlekenom, j hwilkom jak tedhe mik allom millan

ok lioffwan, mädhan jak war wppa jordhrike Thy
skal hon allom mä*n*niskiom thee sik lioffwa ok
nadhafulla ¶ Ok tha arith är wm gangith, tha bedhis
annadh sinne the gaffwonar wpnyas Ok jw mer ok
meer öffwe sik j thässom dygdhom Ok swa aff nyghio 5
akthe granlica ath göma them ¶ Ok tha hon badh
31 for sino*m* systro*m*, ath hwat hono*m* mistäktis | j
them, skulle han thz wmskära, H*är*ran jhesus swar-
adhe, Wmskärins j hiärtano aff allom högfärdhi*n*na
thankom, ok othwlughom, ok w*är*dhlinna fafängo 10
¶ wmskärins j mw*n*neno*m*, aff allom bakmals ordho*m*,
fafängom ok löghis ordhom, ok dömni*n*gom ¶ Wm-
skärins jämwäl j *gär*ningome*n*, aff fafängom *gär*-
ningom Aff sliohet äll*er* läthi til godho Aff gudhz
budhordha bruth Ok aff lydhnonna bruth ¶ Än j 15
th*än*na gudhz ordhom wnderstodh hon större ok
mere syndh wara, th*än*tidh mä*n*niskian döme sin
jämkristen ¶ Ok händer thz, ath hon orättthe-
ligha döme hono*m*, tha wardh*er* hon skyllogh til
swa stora syndh Som th*än* ware som hon döme, 20
wm han thz giorth haffdhe, Ok är thz swa, ath
han thz som wm hono*m* sighx giort haffw*er* Ok
th*än* som anna*n* döme, ey withandis thä*n*s acth
som han döme, wthan äpth*er* sino hiärta ok thank-
om ¶ Swa bruthlighin wardh*er* the mä*n*nisskian 25
aff tholighe dömni*n*gh, som th*än* tholigha syndh
giorth haffdhe Ok wthan hon thwar thz aff mz
anger ok skriptamalo*m* Sama pinona som th*än*
hafdhe forthiänth, som tha swa dömder wardher
skal han lidha 30

De epyphanie domini C xvj

Jthe hälghe natthinne Epiphanie, tha som thz responsorium sanghx Jn columbe specie, Tha saa hon h*är*ran jhesum christum j hwitho
5 silke kläddan, wm hwilkith hon wnderstodh Ath th*ä*ntidh sanctus johannes haffdhe döpth wan h*är*ra jhesum christum Ok hörth gudhz fadh*e*rs röst, ok seth th*ä*n hälgha anda, j dwffwo liknilse Ath han haffdhe seeth wan h*är*ra jhesum | christum 32
10 j th*e*m ok tholighom skipilsom som han war, tha thre hans känneswena wppa bärgheno sagho hono*m* wmskiptan j äronna ham ¶ Tha thänkte hon ok astwndadhe ath witha, wm sanctus johannes thok döpilse aff warom h*är*ra jhesu christo, mädhan han
15 sagdhe, thz skal jak döpas aff thik, ok thu komb*e*r til mik ¶ Tha swaradhe h*är*ran jhesus, j thy ath johannes hannadhe mik ok döpthe mik j wathnith Min döpilse gaff jak hono*m* Thy ath han astwndadhe ath döpas aff mik, ok widh*e*rkändis ath
20 thorffwa döpilse, thy gaff jak hono*m* mz menlösonne kristenheti*n*ne döpilse Ok th*ä*r mz giffw*e*r jak än allom th*e*m mina menlöso Som döpilse tagha j mith na*m*pn Mz hwilko the wardha himilslighx fadh*e*r barn Ok for thy sigh*e*r min fadh*e*r wm
25 hwan en som döpth*e*r är, th*än*ne är min son, thäkkelighin hono*m* som aldra kärasta barn ¶ Än wm mä*n*niskian fo[r]tappar th*än*na menlösona mz syndomen, tha ma hon mz sanne synda bäthringh hona ath*e*rfaa ¶ Ok tha som sanghx jpsum audite, thz
30 är swa lydhande, hören hono*m*, Tha sagdhe hon til

h*är*ran jhesum Min h*är*ra hwat skulu*m* wi höra aff
thino*m* älskeligha son H*är*ran gudh swaradhe, hören
min son jdh*er* swa kallande Komen til mik alle the
som ärffwodha Hören hono*m* jdh*er* lärande Säle äru
the som haffwa renth hiärta Ok hören hono*m* radh- 5
ande jdh*er* Th*ä*n som äth*er* mith köth, etc[ra] Swa
33 ok thz, hwilkin mik äpth*er* fölgh*er*, han gaar | ekke
j mörkreno ¶ Hören hono*m* jdh*er* biwdhande Thz
är mith budh, ath j älskins jnbyrdhis etc[ra] höre*n*
hono*m* jämwäl hötandis jdh*er*, Thy ath j hwat dom 10
j dömen, skulin j wardha dömde Ok th*ä*r mz, hwilkin
ekke tagh*er* sith kors ok bär, ok komb*er* äpth*er*
mik, Han ma ekke wara min känneswen, Ok
sidhan hon haffdhe wnfangith h[är]rans jhesu licama,
tha sagdhe h*är*ran jhesus til h*en*na See jak giffw*er* 15
thik gwllith, thz är min gudhelica kärlek, ok rökilse,
thz är allan min söthma, och gudhelighet Ok mir-
ram, thz är alla mi*n*na pino beskllighet Alth th*ät*ta
ok hwarth thera giffw*er* jak thik til eghit, Swa ath
thu maghe thz swa som tith eghit giffwa mik th*em* 20
j gen Hwilkit nar siälin thz gör, tha giffw*er* jak
h*en*ne thz thwäfalth ath*er* Ok wm hon offrar mik
thz f*ra*mdelis Swa offta som hon thz gör, Swa offta
giffw*er* jak thwäfalth ath*er* Ok wm hon offra mik
thz än f*ra*mdelis, hwru offta hon thz gör Swa offta 25
giffw*er* jak thwäfalth Ok thz är the hwndradha falla
lönen, som mä*n*niskian faar for thz hon forskullar
h*ä*r, Ok sidhan äw*är*dhelighit liffh j tilkomande
thima ¶ Th*än*na thry matte människian offra mik
hwarth aar wppa th*än*na daghin Som är sins gudhe- 30
lighetz kärlek, Sins hällaghetz renlighet Ok si*n*na
dröffwilsa äll*er* moteganghx frwkth

hwru war härra jhesus wpfyller thz som siälinne brister C xvij

I the mässonne jn excelso throno tha saa hon wan härra jhesum, som en xij aara, aldra
5 fäghersta smaswen Swa som en konwngh sithiande wppa altareno ok sighiande thänna ordhen See jak är här | mz alle minne guddoms dygdh Ath jak 34 skuli hela allas jdhra dröffwilse ¶ Tha thänkte hon mz sik swa O matthen the fulkomplighit loffh offra
10 gudhi fadher for thik, thz thäktis honom offwer alth annath ¶ Härran jhesus swaradhe, hwat är annath gudhz loffs fulkompnilse, wthan en siälinne thwangh ok dröffwilse Thy ath hon forma engaledhis äpther sinne astwndan loffwa gudh ¶ Samw-
15 ledh är wm äwärdheligha thinga astwndan ok gudhelighet, böner ok allan annan godhwilia Som siälin haffwer til hwaria enne godha gärninghx fwlkompnilse Ok ey forma them swa fulkompna som hon gärna wille Tolkith är siälinna anger ok dröff-
20 wilse ¶ Än thäntidh jak siälffwer fulkompnar ok wpfyller, hwat som brister Tha läker jak ok heler allan thera anger ok dröffwilse, som the thär aff haffdho

hwru som jhesus millar fadhersens wredhe
25 C xviij

Thär äpther synthis härran jhesus som en xii aara pilther Haffwande kiortildh aff grönum

ok hwithom lith, Tha sagdhe hon til h*är*ran jhesum H*är*ra hwi wille thu thik tha förat wppinbara, tha thu war tholffh ara sithiandis j blandh lärafädhrena, ok höra th*e*m ok spöria th*e*m, Mädhan som jak thror ath thu offta förra kom j mönstridh, 5
Äpth*e*r thy som sidhwänia war ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, for thy ath äpth*e*r mins mandoms nathwr, byriadhe jak tha öffwa mik j manligho*m* *gär*ningom
35 Triffwandis dagh widh*e*r dagh wppa | mandomsens wäghna j allom wisdom Än tho ath jak wppa 10
guddomsens wäghna war jämliker fadhereno*m* j äw*är*dhelighom wisdom Swa skullen ok j jdh*e*r barn tha the waren xij ara, dragha th*e*m til godho Ok alwarligha näffsa th*e*m aff ondo, tha forgingo ey mange j renliffnadheno*m* ok j andelighom wisdom 15
¶ Tha spordhe hon, hwat teknar th*ä*n thwäggia handa lithin j thino*m* klädhom ¶ H*är*ran jhesus swaradhe Mz th*e*m hwita litheno*m* betheknas jomfrudo*m*sins renlighet j mino hälgha liffw*e*rne Än th*ä*n gröne lithin betheknar the grönskona, j hwilke 20
jak altidh grönskas ok blomstras j mik siälffwom ¶ Tha sagdhe hon til h*är*ran jhesum O aldra käraste h*är*ra ok brodh*e*r, bidh for mik til thin himilsligha fadh*e*r Ok tha wthräkte han sina händer Bidhiandis til fadheri*n* ok sagdhe J mik jngik thin 25
wredhe Ok thiine räddogha mothe mik, Hwilkit tha hon thz hördhe, tha räddis hon thz wara swik, Tha sagdhe h*är*ran til h*e*nna, Jak är th*ä*n same som himillighx fadh*e*rs wredhe milladhe, Ok jak forlikadhe mä*n*niskiona mz gudhi j mina blodhe J 30
mik ingiik hans wredhe, thy ath han ey spardhe mik sino*m* enga son wthan a[n]thwardhadhe mik j

omilla manna händer Ok jak milladhe swa mykith hans wredhe Ath wil människian siälff, aldrigh offthermer hwässis hans wredhe mothe henne

aff wars härra jhesu änlite ok them hans
5 licama taka [C xix]

Til ath wäkkia cristna människio gudhelighet til wars härra jhesu christi belätis wärdhe-lighet, och | wyrdhningh ¶ Synnedaghin äpther 36 thiwghwnda dagh jwla, tha som sanghx omnis 10 terra, tha som j rom görs högtidh, ok thz sama belätidh thes tha thär, Tha gaffs henne thänna synen Ath hon saa härran jhesum sithiande wppa eno blomstrande bärghe, wppa enom stol som war aff enom dyrom sten som hether jaspis Ok 15 han war prydder mz gwl, ok mz enom dyrom rödhom sten Än thän stenen jaspis teknadhe äwärdheligha guddomsens grönsko, Än gwllith theknar kärlekin Ok thän rödhe stenen pinona, hwilka han ledh for os aff sinom stora kärlek 20 Ok bärghit war alth wm kringh sath mz aldra fäghersta thräm, wnder hwilkom hälgha manna siäla hwiltos, Haffwandis forgylth thiäl, Ok atho aff frwcthinne mz store glädhi ok lwstelighet ¶ Thätta bärghit theknar wars härra jhesu christi 25 hälgha wmgängilse Thrän thekna hans dygdher, som är kärlekin, miskwnnen, ödhmiwkten, thuli-modh, Ok andra flere, ok hwar äpther thy han haffdhe fölgth härranom jhesu äpther j dygdh-omen Thär äpther haffdhe han hwilo wnder thräm-

en Thy ath the haffdho honom äpther fölgth j
kärle[ke]nom, the aatho aff kärlekxens thrä Ok
the som j miskwnnelighom gärningom haffdho sik
öffwath, the atho aff miskwnninne thrä Ok swa
aff adhrom träm hwar äpther sinne dygdha for- 5
skullan ¶ Thär äpther alle the sigh haffdho reth
til ath hedhra gudhz beläte mz enkanneligha bön
The gingo fram til härran, bärandis sina synder
wppa sinom härdhom, ok lagdho them for här-
37 rans jhesu föther, ok thär wändos the j gul | Än 10
the som aff kärlek haffdho anger for sina synder
Swa ath the dröffdhos mera aff thy ath the haff-
dho brwtidh mothe gudhi, Än aff the pinonne
som the haffdho forskullat Thera synder waro
swa som gwlspan j bryste, Än the som mz psalt- 15
arum ok bönwm haffdho sino synder atherlöst
The haffdho forgylta knöpa Än the som mz wm-
skiptteligho ärffwodhe haffwa mothe standith synd-
inna frästilsom, the haffdho swa som forgylta
skiölla Ok the som sina synder haffdho rensath 20
mz kropsens näffsth ok atherhalle, the haffdho
swa som forgylth kar Aff hwilkom dyr lwcth aff
giik, Thy ath kropsens näffsth är mykith wäl
lwctande for gudhi, swa som sötasta rökilsa lwcth
¶ Tha thätta war seth, sagdhe härran jhesus, 25
hwat görom wi aff thässo, Ändeligha skal thz
alth saman brännas j kärlekenom ¶ Thär äpther
sagdhe härran jhesus Redhin til bordh, ok ginstan
syntis eth bordh fore härranom jhesu, mz for-
gyltom fathwm ok bwllom, aldra wäghna wpfylth 30
Ok tha wthgik osighelighit sken swa som solgislor
aff härrans jhesu änlite, Ok wpfylthe hwarth kar

mz thz skeneth for mathen ok drykken Ok alle
the thär tha waro när, böghiandis sin knä for
bordheno wordho klädde j the klarhethinne, aff
gudhz änlite framgik, Swa som aff dyrasta klädha-
5 bonath Swa wordho alle badhe mätthe ok drwkne
Ok thz är änglanna ok alla hälgha manna sötasta
mätthe Än them som thän daghin ey framgingo
til thz liffwande sacramentith, Ok thog mz gudhe-
lighet thär när waro, them sände härran jhesus
10 mz sancte johanne ewangelista Swa som eth fath
äpther sinom konwnghxligha | hedher aff sama 38
rättomen Thy glädhioms nw ok löpwm alle mz
hethe astwndan, ath hedhra ok loffwa thz ära-
fwlla ok aldra sötasta änlitidh Hwilkith j hime-
15 rike är al thingh, thär en mildh siäl kan ok
forma ath astwnda

hwru wi maghom gaa til rom andeligha C xx

Thänna gudhz thiänista qwinna sancta mäktildis
lärdhä sina systra, hwru the skullo gaa til
20 rom mz andelighe gudhelighet, til thän daghin
härrans jhesu änlite teddis Läsande swa manga
pater noster ok aue maria som milor waro mäl-
lan rom ok thän stadhin som the waro wthi Ok
nar the komo fram mz thässom bönomen som
25 sacth är, Tha skrifftadho the sik for sina synder,
widh höghxta pawan siälffwan gudh, thakande
aff honom alla synda forlatilsä Ok swa wm synnä-
daghin togho the wars härra licama mz gudhe-
lighom bönom Ok mz store ödhmiwkth ok wyrdh-

ni*n*gh, hedhradho the thz jhesu christi änlite veronicam Ok tha the haffdho thz giorth syst*ra*na, tha syntis then forskriffna reuelacio som j andro capitulo forestar

Aff fira solgislom wthgangandis aff h*är*rans jhesu änlite C xxj 5

Annath sinne saa hon ok thz sama j h*är*rans jhesu änlite Hwilkith änglane astwnda ath skodha Swa som fira solgislor framgangande Then öffre solgislen räkthe til alla th*e*m som forenadhe 10 waro mz gudhi Swa ath the enkte annath willo äll*e*r astwndadho j mädgangh och motegangh, wthan ensampnan gudhz wilia ¶ Än the nidh*er*mer solgislen hon sken wppa alla syndara ath the ath*e*rkomen til syndabäthringh Ok the tridhia sol- 15 39 gislen hon gik gino*m* allom p*re*dicara som | gudhz ordh kwngöra mä*n*niskiome*n* Än the fiärdhe solgislen wppa winstra sidhona hon sken wppa alla th*e*m som mz fwllom ok fulkomplighom throskap gudhi sanneligha thiäna ¶ Tha badh hon for all- 20 om th*e*m som sik haffdho anthwardhat j h*en*ne böner Ath the som ami*n*nilse haffwa aff hans ald*ra* sötasta änlite, ath the ey skullen skilias fran hans sälskapi ¶ Tha sagdhe h*är*ran jhesus, engin aff th*e*m skal skilias fran mik Ok tha sa hon eth rep 25 wthgangandis aff gudhz hiärta jntil h*en*ne siäl Mz hwilko hon drogh alla th*e*m til gudhz som j hans närwaru stodho ¶ Thz repith war th*e*n kärlekin th*är* gudh haffdhe jngwtidh j the hälgha siälena

som thätta saa Mz hwilko hon drogh alla til gudhz mz lärdom ok äptedömilsom ¶ Tha wthräkte äronna konwnger sinna alzwalloghetz handh ok wälsignadhe them sighiandis Mins änlitis fäghrindh 5 wari jdher äwärdhelighin fröghd ok glädhi Amen

aff sancte agnete ok ath hälghe män magho them giffwa alla sina godhgärninga som them älska C xxij

Agnes the hälghasta jomfrun Entidh j henne 10 högtidh, tha syntis hon thänna gudhz thiänista qwinno sancte mäktilde Som hon ginge fran altareno, mz ena rökilse kar aff gul, besath wm kringh mz kostelighom dyrom stenom Giffwandis rökilse allom systromen Ok wppfylte al|lan choren 40 15 mz aldra sötasta ok dyrasta lwcth, Ok thz rökilsa kareth wnderstodh hon som thätta saa, bethekna sancte agnetis hiärta Ok the dyra stenane henne söta ordh Ok elden teknadhe thäs hälgha anda kärlek Hwilkeen som al henna ordh, thanka ok 20 astwnda, saman brännandis göra aldra sötasta lwcth Ok badhe gudh ok människior minnandis wppa henne ordh, glädhias ok lwstas aff henne ¶ Ok thäntith j ottesangenom, thz responsorium sanghx Amo christum, tha tedhis härran jhesus 25 henne, haffwandis sanctam agnetam wmfämda mz sinom höghra arm Än härran jhesus ok sancta agnes haffdho badhin ens klädhe som waro rödh, J hwilkom al sancte agnetis ordh waro skriffwat mz gul bokstaffwom Ok the ordhen som waro wppa

wars h*är*ra jhesu klädhom, gaffwo swa mykith klarth sken aff sik, ath the ordhin som sancte agnes haffdhe i sino*m*, wordho storligha skinande aff th*e*m Swa ath thz skeneth gik ath*e*r aff th*e*m jntil h*är*ran jhesum Ok offw*e*r allan choren 5 Swa ath the klarhethin sken offw*e*r alla th*e*m som th*ä*r stodho Ok aff hwaria thera hiärta, som mz gudhelighet ok mz athwakth swngo, framgik Swa som en solgils jn til gudhz hiärta Hwilkin som framdelis gino*m* gudhz hiärta jnflöth j sancte 10 agnetis hiärta Swa som sötasta röker J hwilko hon wnderstodh, ath gudhelighet ok kärlekxens 41 fructh Som än | gar aff h*en*na ordhom Swa ok aff allom hälghom ma*n*no*m* Swa som solen smältandis jsin, ok lath*e*r hono*m* koma j gen j sin wp- 15 byrilse Swa flyta alla hälgha ma*n*na nadh ok godhet jn til gudh j gen, aff hwilko the alle söteligha lustas ¶ Ok th*ä*ntidh sancte agnetis sötha ordh giordhos margfallelighin j choreno*m* Swa ath hon som th*ät*ta saa, byriadhe dröffwas ok kärdhe for 20 gudhi, ath hon som aff sino*m* barndom j renliffnadhz ham wardh wigdh ok fäst h*är*rano*m* jhesu Haffdhe han ey swa jnnerligha älskat aff allo hiärta j sinom barndom Som th*än*na hälghasta jomfru*n* sancta agnes ¶ Tha sagdhe h*är*ran jhesus 25 til sanctam agnetem, giffh h*en*ne alth thz thu haffw*e*r forskullath J hwilko hon wnderstodh, ath gudh gaffh sino*m* hälghom ma*n*nom the nadhena, ath alth thz goth th*ä*r gudh haffdhe giorth j th*e*m Ok thz the haffdho for hans skuld lidhit, magho the 30 framdelis giiffwa th*e*m Som loffwa älska äll*e*r hedhra Äll*e*r naghra gudhelighet haffwa til th*e*m,

Äll*er* loffwa gudh for the gaffwor ok nadh, som
gudh haffw*er* th*em* giffwith, äll*er* älskar the gudhz
gaffwonar j th*em* ¶ Ok tha som sancta agnes
haffdhe thz giorth, Tha wpfyltis hon mz osighe-
5 lighe glädhi Ok badh | tha himerikis drothni*n*gh 42
ath hon wppa h*en*ne wäghna loffwadhe ok thakk-
adhe sino*m* son for the gaffwona ¶ Tha swaradhe
ärafwlla jomfrwn Läs mik Aue maria Ok hon
aff andeligho*m* jnskiwtilsom byriadhe ginstan obe-
10 thäncth loff swa sighiandis Hel aff fadh*er*sens alz-
walloghet Hel aff sonsens wishet Hel aff thäs
hälgha anda mildhet, sötasta maria wplysande
himerike ok jordhrike, ffwl mz nadh, jngiwtandis
ok wpfyllandis alla th*em* thik älska H*är*ran är
15 mz thik, gudhz fadh*er*s ende son Ok thins jom-
fruligh x hiärta ende barn, ok wen Ok aldra söt-
asta brudgome, Wälsignadh se thu jbland qwinnor
Hwilkin som fordreff Ewe forba*n*nilse Ok for-
wärfwadhe äw*är*dheligh in wälsignilse Wälsighnath
20 wari thins qwidhz fructh, aldra thinga skapare
ok h*är*ra al thingh hälghandis Allom liiff giff-
wande ok ympnoghet ¶ Ok tha gaff jomfru maria
h*en*ne alth thz godha som hon haffdhe forskullath,
jämwäl sins jomfrudoms modh*er*lighet, Ath hon
25 andeligha matthe wara gudhz modh*er*, aff the
nadh Som hon siälffh är aff nathwr Mz hwilko
hon wnderstodh ath alle the som sik styra äpth*er*
gudhz wilia J alle mattho älskandis hans wilia
Ok mz g*är*ni*n*ge*n*ne fwlkompna*n*de The äru | wars 43
30 h*är*ra jhesu christi mödh*er* Som han ok siälffw*er*
sagdhe j ewangelio, hwilkin som hältzst gör mi*n*s
fadh*er*s wilia, han är min brodh*er* syster ok modh*er*

Ok tha hon saa gudhz aldra lioffwasta ok älske-
lighasta kärlek til skära jomfrur ok rena Ok tha
hon mz mille thäkkelighet, wndradhe wppa swa
sto*ra* gudhz mildhetz w*är*dhoghet ¶ sagdhe h*är*ran
gudh til h*en*na Jomfrur for alla hälgha män haff-
w*er* jak hedhrath i threm thingom ¶ Thz första
är, ath jak älskar th*e*m offw*er* al creathwr Ok for
thy, tha the första jomfrwn loffwadhe mik sina
renlighet Swa mykith bran jak til h*en*na kärlek,
ath jak gath mik ey länger halledh, wthan nidh*er*-
farande aff himerike, allan saman gaff jak mik j
h*en*ne sköth ¶ Thz andra är ath offw*er* alla, haffw*er*
jak th*e*m rika giorth, ffor thy, ath alth thz goth
jak haffw*er* Ok alth thz jak haffw*er* lidhith, til
enkanneligha eghelighet, haffw*er* jak th*e*m thz giff-
wit ¶ Thz thridhia är ath jak haffwer th*e*m ärath
offw*er* alla, Thy ath nar the ganga til mik, tha
star jak wp mothe th*e*m Ok enkannelica hwiskan
haffw*er* jak mz th*e*m Ok swa offta som the wilia,
aff enkannelighe frihet, magho the wmfämpna mik
¶ Tha swaradhe hon som th*ät*ta saa O sötasta
h*är*ra gudh, hwilka skulu the wara, the aldra sä-
44 |lasta jomfrwnar, som thu haffw*er* wthwalt til swa
storan fordel ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, the skulu
wara ärligha, faghra, ok rika, Thy ath en san jom-
fru, hwilka jak haffw*er* mik walth til tholigha
brwdh Hon skal wara i sanne ödhmiwkt ärlighin,
Enkthe räknande sik wara, wthan häller thykk-
iande sik wara mindre allom creatwr*om*, Astwnd-
andis aff allo hiärta siwyrdhas ok forsmas aff
allom Ok swa mykith hon är ödhmiwkare Swa
myklo ärlighare skal hon wardha j himerikis äro

Ok jak skal h*en*ne tilläggia mina ödhmiwkt Ath
hon skuli koma ok wndfa aldra högxsta ärlighet
¶ Hon skal ok wara fagh*er*, thz är, haffwande thwli-
modh Thy ath swa mykith hon är thwlughare
5 Swa mykith är hon fäghre, badhe aff mi*n*ne pino,
ok swa aff sino thwlimodhe, Ok th*ä*r offw*er* gud-
domsens k[l]arhet Hwilka jak haffdhe aff mino*m*
fadh*er* for än w*är*ldhin skapadhis, skal jak til-
läggia, wthan thwäkan til h*en*ne fäghrindh ¶ Hon
10 skal ok wara rik j dygdho*m* Saman sankande sik
alla dygdha rikedoma, aff hwilko hon skal rik
wardha, ok offw*er* flytande j äw*är*dhelighe kräse-
lighet

aff thy samo [C xxiij]

15 Annath sinne tha som the mässan sanghx of-
ferentur regi virgines, thz är, offrens
jomfrwr konwngeno*m*, Tha thänkte hon wppa hwat
hon skulle gudhi offra som thäkkelighit | ware 45
¶ Tha sagdhe h*är*ran jhesus til h*en*ne Hwilkin
20 som mik offra eth ödhmiwkt hiärta, thwlucth ok
kärlekxfwlt, th*en* giffw*er* mik öffrith thäkka gaffwo
¶ Tha sagdhe hon, hwilkit är tha thz ödhm[i]wka
hiärtat som thik swa wäl thäkkis ¶ Han swaradhe
Th*en* som glädhz aff thy, ath han forsmas Ok
25 jämwäl aff aldra handa mothegangh ok pino*m*,
Frögdhandis aff thy, ath han haffw*er* nakoth äll*er*
forma läggia til mi*n*na pino ok ödhmiwkth Ok ath
han haffw*er* nakoth aff hwilko han ma göra mik
thäkkelighit offer ¶ Th*en* är sanneligha ödhmiwker
30 ok thwlugh*er* j sino hiärta Samwledhz th*en* som
glädhz mz sinom jämkristne aff allo thy godho

som honom händer Ok dröffwis aff hans mothegangh Then offra mik sannelica eth kärlexfwlt hiärta

aff kyndelsmässa dagh C xxiiij

I the hälghe natthinne pwrificacionis beate marie virginis, tha saa hon the ärafwlla jomfruna ok modherena, bärande j sinom fampn then konw[n]ghxligha pilthin jhesum, fördhan j klädhe, som haffdho himils lith, fwl mz forgyltom blomstrom saath Ok j brysteno ok wm halsen ok armana war skriffwath thz wälsignadha nampneth jhesus christus Tha sagdhe hon til jomfru maria, O aldra sötasta jomfru maria Haffdhe thu swa pryth thin son tha thu offradhe honom j mönstreth ¶ Tha | swaradhe jomfru maria, ekke swa Än thogh haffdhe jak han lusteligha til reth, Thy ath fran them daghenom, som min son föddis, ok til thänna daghin, tha hopadhis jak mz osigheelighe glädhi j hwilkom jak skulle gudhi fadhere offra min son aldra thäkkasta offer Mz hwilkom alth offer aff wärdhlinne wphoffwe, som gudhi är offrath, skulle honom thäkth wardha ¶ Ok mz swa store gudhelighet ok kärlek offradhe jak honom j mönstreth Ath haffdhe alla hälgha manna gudhelighet warith jngwthin j ena männisskio, hon haffdhe ey kwnneth liiknas minne gudhelighet, som jak haffdhe Än al min glädhi wändis mik til sorgh, widh symeonis prophetans ordh, tha han sagdhe til mik Thina siäl skal sorghinna swärdh ginom ganga, Ok mangom sinnom tha jak

haffdhe min son j mino*m* knäm, aff store gudhe-
lighetz söthma, tha jak nidh*e*rbögdhe mith hoff-
woth til hans hoffwoth Swa manga thara wthgaf
jak Ath hans hwffwot ok alth hans änlithe wätthe
5 jak j kärlexfwllom tharom ¶ Offta sagdhe jak ok
til hans th*ät*ta ordhit O mi*n*na siäl hilsa ok glädhi
Ok th*ä*ntidh hon som th*ät*ta saa mz hethe astwnd-
an skodhadhe thz älskeligha barneth, tha äpth*e*r
h*en*na astwndan, thykte h*en*ne som the ärafwlla
10 jomfru*n* ok modheren lagdhe | barnith j h*en*ne 47
sköth Aff hwilko hon wpfyltis mz store glädhi
Ok tha hon wille tagha barneth j sin fampn, tha
thogh hon sik siälffwa j fampn Thy ath hon haff-
dhe ekke barneth wthan j andelighe syn ¶ Th*ä*r
15 äpth*e*r tha hon byriadhe the antiphona*n* Hec est
que nesciuit thorum in delicto Thz haffw*e*r
swa mykith thydha Thässin är the som ekke wiste
syndh i sinne sängh Tha hördhe hon ängla chor-
ana j wädhreno, mz aldra sötasta sangh thz
20 sa*m*ma siongande Hec est que nesciuit etc[ra]
wth til ändan mz th*e*m psalmeno*m* Benedixisti
domine Ok ymse hördhos thässe siw ängla chor-
ane, sötheligha siwngande j wädhreno Som waro
Angeli archangeli thronj dominaciones principatus
25 potestates ok virtutes Än tha thz kom til the
lwghande ängla chorana, cherubin ok seraphin,
Swa söteligha swngo the, ath enkthe aldra söt-
asta liwdh wppa jo[r]dhrike kwnne thy liknas
¶ Ok tha syntis the ärafwlla jomfrwn standande
30 mith j systra*n*na chor Haffwande pilthen ihesum
j sino*m* fampn ¶ Ok th*ä*r när syntys ok eth obe-
griplighit sken, tre alna fran iordhe*n*ne Hwilkins

klarhet offw*er*gik thusanda solir klarhet ¶ oppa
huilkit sken oc klarhet thä*n*na jomfru*n* ok modhrin
satte sin aldra sötasta son ¶ Mädh thä*n*na stora
48 klarheti*n*ne | beteknadhis guddomen ffor thy ath
guddomen bar sik siälffw*er* j jordhrike Ok gud- 5
dome*n* styrdhe mandomeno*m* ¶ Ok the ärafulla
jomfrun hafdhe wppa sino haffdho rikesens krono
Hwilko krono thwe ängla hyllo offw*er* h*en*ne hwff-
woth, Ok the kronan war bespräth mz alla hälga
ma*n*na forskullan ok w*är*dhoghet ¶ Swa som mz 10
gul ok dyrom steno*m* Särdelis thera hälgha ma*n*na,
som h*en*ne mz gudheligho hiärta haffdho thiänth
j thässo liffweno Ok syntis swa som nakre dryp-
ande dropa flwthu nidh*er* aff krono*n*ne Mz hwilk-
o*m* beteknadhis the nadhin som gudh jngiwth*er* 15
allom th*e*m Som hans jomfrulighe modher j th*ä*nna
liffweno, mz gudhelighet thiäna ¶ Ok sanctus ga-
briel archangelus giik fore h*en*ne bärande ena
forgylto spiro j sinne handh J hwilke skriffwat
stodh mz gulstaffwo*m* Aue maria gracia plena 20
dominus tecum J hwilko hon wnderstodh, ath
han hedhras mz enkanneligbe w*är*dhoghet i hime-
rike, For thz ath han gudhz modher fram for
andra w*är*dhoghadhis han hona swa dyrligha helsa
Ok the ärafwlla jomfrwn stodh a sins sons höghra 25
handh Haffwande j sinne handh ena läkis bysso
aff gul Ok tha hon spordhis aath, hwat hon j the
byssonne haffdhe Tha swaradhe jomfrwn, jak
haffw*er* h*är* wthi nakra wädhzsko aff gudhz hiärta,
hwilk[a] jak wil offra mino*m* son, mz allo thy 30
49 ärf|wodhe som fulkompnas j hans thiänist ¶ Ok
tha sa hon jämwäl sanctum symeonem standande

widh altaridh Ok aff hans hiärta wthgin[go] threfalla gislor Swa som aff enom räghn bogha ¶ Mz hwilko hon wnderstodh, ath han haffdhe j thässa liffweno ödhmiwka, starka, ok heta astwndan til
5 sin gudh ¶ Tha sagdhe siälin til hans O käre gudhz wen, forwärfwa mik sanna astwndan ath wndan skilias ok wara mz christo ¶ Tha swaradhe h*en*ne symeon sighiandis Bethra ok fulkomplighare är thz, ath thu giffw*er* gudhi thin wilia, ok ath
10 thu wili hwat hälzst gudh wil ¶ Tha badh hon jomfru mariam, ath hon wille bidhia for h*en*ne, ok h*en*ne co*n*wenth til sin son Hwilkit hon ginstan giordhe, mz nidh*er* bögdhom knäm Ok tha so*m* ottasangen lyktadhis, ok hon skulle mz andr-
15 om sino*m* systrom siwnga B e n e d i c a m u s Tha badh hon a*n*nath sin the ärafwlla jomfrwna, ath hon wille ära ok loffwa sin son, for alla samqwämdena ¶ Tha byriadhe the aldra klarasta jomfrwn, mz aldra sötasta röstinna liwdhe sionga
20 J h e s u c o r o n a v i r g i n u m, a m a t o r d u l c e d o e t o s c u l u m Thz är, aldra jomfrur krona, älskare ok söther kws Ok alle ängla ok hälghe män, som hördhos j wädhreno the swngo T e d e u m l a u d a m u s i n s e c u l u m; q u e m a m o r f e c i t v[i]r-
25 g i n i s f i l i u m ¶ Thz | är Gudh wi loffwo*m* thik 50 äw*är*dheligha, hwilkin som kärlekin haffw*er* giorth til jomfrw*n*na son ¶ Thär äpth*er* wthgik eth storth sken, hwilkith som wpfylte allan choren, j hwilko hon wnderstodh ath the ärafwlla jomfrwn haffdhe
30 loffwat sin son for th*em* ok mz th*em* ¶ Th*är* äpth*er* alla änglanna h*är*skap ok hälgha ma*n*na samqwämdh, mz store frögdh ok glädhi Fölgdho sin-

om härra til himerikis äro Siongandis ok sighiandis Siongen ok loffwen j som offwan til ären Ok jämsampth j som nidhan til ären

här sighx aff eno bärghe som haffwer siw thrappor ok siw källor, ok aff gudhz ok jomfrw marie säto [C xxv]

Thän synnedaghin som siwnghx Esto michi hördhe hon sinne siäl älskelighan jhesum, mz söthe kärlekxens hwiskan til sik thalande sighiandis Wilth thu wara mz mik wppa bärgheno thänna firitighi daghana ok näthrena ¶ Siälin swaradhe O min kära härra, ä swa gärna Thz är thz jak wil, ok thz jak astwndar ¶ Tha tedhe han henne eth högth bärgh, obegriplika storth fran östan ok j wäster Ok thz haffdhe siw thrappor, ath hwilkom man skulle wpganga Ok siw källor ¶ Tha thok han hona ok ledde hona til första thrapponna Som kalladhis ödhmiwktinna thrappa J hwilke som war en rinnande källa J hwilke som thwadhis wth aff siälinne alla the synder som giordho wara | a högfärdhinna wäghna ¶ Thär äpther gingo the til the andra thrapponna Som kalladhis säffilghethinnä thrappa Ok j henne war thulimodhzens källa, j hwilke siälin rensadhis aff them smitthom, som hon haffdhe fangith aff wredhinne ¶ Thär näst gingo the wp til the thridhia thrapponna Hwilkin som kalladhis kärlexsens thrappa, ok thär war kärlekxens källa J hwilke siälin rensadhis aff allom them syndom,

som affwnden haffdhe giorth J thänne thrapponne
stodh gudh länge mz siälinne Ok thär fiöl siälin
nidher for jhesu christi föther, ok ginstan hördhis
the aldra sötasta orghan ihesu christi röst sigh-
5 iandis Min älskoghe stat wp ok thee mik thit
änlithe Ok alla hälgha manna, ok hälgha ängla
skara som waro öffwerst a bärgheno, mz sötho
kärlexfullo liwdhe, mz gudhi ok j gudhi, swa söte-
ligha saman lydde, som thz haffdhe alth warith
10 en röst Ok mz swa söthe thonan swngo the, ath
engen människia thwnga formatthe thz naghoth
sin wtthrykkia ¶ Thär äpther gingo the wp til
the fiärdha thrapponna, som kalladhis lydhnonna
thrappa Ok thär war hällaghetinna källa, som
15 rensadhe siälina aff allo thy som olydhnan haffdhe
giorth Thär näst komo the til the fämta thrapp-
onna, som kalladhis ath[e]rhalz thrappa Ok thär
war mänzskonna | källa Rensande siälena aff allo 52
thy som nidhzskaper haffdhe henne smittadh
20 wthi, ffor thy ath hon haffdhe ey nythiat gudhz
creathwr, som henne bordhe til gudhz hedher,
äller til sinne eghna nyttho ¶ Thär näst komo
the til the siätta trapponna, som kalladhis ren-
lekxsens thrappa, Ok thär war gudheligx renlig-
25 hetz källa Rensandis siälena aff alle köthzens synde-
lighe astwndan Ok thär saa siälin badhe sin
gudh ok sik, klädda j skinande klädhom ¶ Thär
äpther komo the til the siwnda thrapponna Som
kalladhis andelighin glädhi Än källan war thär
30 himerikis glädhi Rensandis siälena aff alle läthinna
syndh ¶ Thänna sama källan flöth ey mz nakrom
hastoghom ström, som the andra Wthan swa som

sakteligha drypande drwpa flöth aff h*en*ne ffor thy ath himerikis äro ok glädhi forma engen mä*n*niskia swa länge hon är j th*ä*nna liffweno, wndersta til fwllo Wthan som en drwpi är mote thy, som thz är j sannin*d*inne ¶ Th*ä*r äpth*er* th*ä*n älskelighe h*är*ran jhesus, mz sino*m* älskogha, foro wp til öffw*er*sta bärghsens högdh Hwar som war mykin ängla skari, swa som fwghla, haffwande gwl klokkor, ok gaffwa aff sik sötasta liwdh Ok wppa thy bärgheno waro thw säthe, mz wnderlighe fäghrindh skinande ¶ Än främste stolen ok sätith war the högxsta hälgha ok oath|skilelica trefalloghetz Aff hwilko som wthgingo fira bäkkia liffwandis wathn ¶ Mz första bäkkeno*m* wnderstodh hon betekna gudhz stora wisdom, mz hwilkom han styre swa sina hälgha män, ath the j allom thingom wndersta hans wilia, ok hono*m* gladheligha fulkompna ¶ mz androm bäkkeno*m* wnderstodh hon gudhz foresyn, j hwilko han th*em* foreser alth goth Swa ath han mätth*er* th*em* offw*er*flyteligha j äw*är*dhelighe frälse ¶ mz th*em* thridhja wnderstodh hon gudhz offw*er*flödhoghet, aff hwilko han gör th*em* drwkna aff aldra godhra thinga frwctsamlighet Ath aldrigh astwnda the swa mykith, ath han ey ympnoghare jngiwther them alth goth ¶ Än mz th*em* fiärdhe wnderstodh hon gudhz stora wällustoghet, hwru hälghe män liffwa lusteligha j gudhi, j offw*er*flytande kräselighet Ok mättadhe j glädhinna fylle, hwilken aldrigh tagh*er*ända Hwar som gudh han aff thörker alla thara aff thera öghom Ok ey wardh*er* offt*er* mer grath*er* äll*er* rop, ok ey nakor wärker,

sorgh äller dröffwilse, ffor thy thz är alth forgangit ¶ Thänne stolen haffdhe öffwerst wppa en gul knap, Hwilkin j sinom storlek wpfylte wärdhlina, hwilkin som teknadhe guddomen Ok war be-
5 satther aller wm kringh mz dyrom stenom, wnderligha skinande som aff aldra renasta gulle Swa som konwngxlighin byghningh, som höffwer himerikis konwnge ¶ Thär waro ok mangh heman Som waro sanctorum | patriarcharum prophetarum 54
10 apostolorum martyrum confessorum ok aldra thera som wthwalde äru ¶ Än thän andre stolen äller säthidh, war the jomfruligha modherinna, ffor thy, ath swa som til bör himerikis drothningh tha sath hon när sinom konwngh, hwilkins säthe haffdhe
15 ok mangh heman Som waro hälgha jomfrur, änkior, ok thiänista möghior Hwilka alla wyrdheligha thiäna the jomfrulighe modherenne, himerikis drothningh Ok tha saa hon äronna konwngh jhesum, j sino käsarligx waldhz säthe Ok hans
20 wärdhoghasta modher wppa hans höghra sidho Ok for stort widha wnder, som hon fik aff thy glädhis fwlla ihesu änlite Hwilkit änglane jämwäl astwnda ath skodha Tha wanskandis allom henna sinnom, ffiöl hon nidher fore the hälgho thre-
25 falloghethz säthe til jhesu föther Hwilka härran ginstan wptok ok satthe hona sötheligha j sith knä Ok henna kledhe syntis nidhre j fallenom naghoth lithith mwllogh, for ena sak skul J hwilke hon hafdhe sik wm qwällen foreath nakoth hindrath
30 Ok tha gik fram jomfru maria, ok strök the mwllena borth aff henne klädhom ¶ Thär äpther badh hon the ärafwlla jomfruna, ath hon wille loffwa

ok ära sin son for henne skul Hwilkin ginstan wp stodh aff sino ärafwlla säthe, mz alla jomfruner kor Ok mz osigheligho loffwi wphöghde hon sin son Ok patriarchane ok prophetane loffwadho härran gudh mz store | frögdh siongande Summe trinitati simplici deo etc^ra Än thän ärafwlla apostla choren, frögdhandis ok glädhjandis byrjadhe ath sionga Ex quo omnia A quo omnia per quem omnia jn quo omnia Thz är Ex quo omnia Aff hwilkom wii honom ok al thing wppa jordhrike wnderstodhom ¶ A quo omnia Thz är, aff hwilkom alt goth är wthflytande, Per quem omnia Thz är, aff hwilkom al thing äru skapath j himerike ok j iordhrike Jn quo omnia Thz är j hwilkom alt goth är os gömth ¶ Thär äpther thz sigher winnande härskapith som äru martyres the swngo Tibi decus, tibi virtus tibi honor et gloria jn seculorum secula Thz är, Thigh wari hedher j thik är al dygdh Thik wari loff hedher ok äro, ä for wthan ända ¶ Thär näst swngo confessores Benediccio et claritas et sapiencia et graciarum accio honor virtus et fortitudo deo nostro in secula seculorum Amen Thz är Wälsignilse ok klarhet ok wisdomber, ok stor ödhmiwk thak, hedher dygd ok starkhet wari warom gudhi, ä for wthan ända ¶ Än j blandh hwilka hon saa enkanneligha thän wärdh[o]gha fadheren, sanctum benedictum j skinande klädhom, besath wm kringh mz rödha roser, the skinande klädhen theknadhe hans jomfruligha renlighet, Än thän rödha lithin, ath han war ok sanneligha marthir For thy ath han mz swa stora

ärffwodhe stodh j ordensens stränglighet Ok j allom pwnctum wan han ärafullan | sigher ¶ Än sa tha hon wndradhe wppa, ath ekke swngo änglane, tha swaradhe härran gudh, thu skalt sionga mz
5 änglomen Ok ginstan byriadhe änglane ath sionga mz the hälgha siälinne Te sanctum dominum in excelsis laudanth omnes angeli etc^ra Thz är, thik hälghan härra j högdhinne loffwa alle änglane ¶ Thär äpther sagdhe hon til härran
10 gudh O thu enaste min älskare J hwario thäkkis thik mäst, ath thu wordhe känder aff människiom ¶ Härran ihesus swaradhe J the godhethinne j hwilke jak miskwnsamligha bidhar äpther människionne, til thäs hon wm wändis til synda bäthr-
15 ingh Ok än thär offwer, tha dragher jak hona til mik, jdhkeligha mz minne nadh ¶ Än tha hon wil engaledhis wm wändas, wthkräffiande rätwisonne, tha bör henne fortappas Hon badh ok tha härran gudh, ath han wille lära henne, hwru
20 hon matte göra fwlth, fore the hälgho kirkio, ffor the smälighet som the giordho honom j them thimanom ¶ Tha sagdhe härran jhesus til henna Läs mik the antiphonam C C C sinnom Tibi laus tibi gloria tibi graciarum accio O vera
25 summa sempiterna trinitas pater et filius et spiritus sanctus Thz är, Thik wari loff; thik wari ära thik wari kärlighin thak O thu sanna, thu aldra högxsta, ok äwärdhelighin threfalloghet ffadher, ok son, ok them hälgha anda
30 for alth thz som thik aff thinom limmom orätteligha giorth wardher Amen

57 ## Hwru siälin skal gudhi thiäna Cam xxvi

Um palm synnedagh, tha sancta mäktildis war mykith thänkiandis wppa the thing, som war härra jhesus giordhe wppa them daghenom här j iordhrike Tha kom henne thz j hwghin, ath hon 5 astwndadhe ath witha, hwat som maria ok martha giordho honom til thiänist äller gaghn, tha han gäste hem til thera, äller huat the reddo honom ¶ Ok ginstan syntis henne som hon ware j bethanea j thera hwse Ok tha saa hon aff sidhis 10 eth litidh hws reth, j hwilko som war eth bordh Ok thär fan hon härran jhesum sithiande widh ¶ Tha spordhe hon ath, hwat han giordhe vm the natthena ¶ Härran jhesus swaradhe Jak war alla the natthena j gudhelighom bönom Än tha 15 thz gryadhis for daghenom tha sompnadhe jak litidh sithiande ¶ Ok thär mz sagdhe han henne, eth tholkith hws skalt thu göra mik j thinne siäl, j hwilko thu skal mik thiäna Ok ginstan syntis henne, som härran jhesus sath widh eth 20 bordh ok hon thiänte honom Ok först syntis henne fram bära wppa eno silff fathi honogh, ok satthe for honom, Thz honoghit teknadhe thän honoghx flytande kärlekin Hwilkin han drogh nidher aff gudhz fadher sköthe, ok lagdhe han wthi 25 asna krwbbona Ok thäntidh offwer alla wärdhlina 58 wordho hymblane honogxflytande ¶ Thän | andre rätthin war aff yrthom, som hon fram bar som kallas wiola Hwilkin som teknadhe the diwpa ödhmiwktena, som härran jhesus haffdhe j sinom 30

wmgängilsom J hwilke han sik wndergaff allom creaturum ¶ Ath thridhia rättenom bar hon fram lamba köth Hwilkit som teknadhe thz lambith som borth thok alla wärdhlinna synde ¶ Ath
5 fiärdha rättenom bar hon honom aff enom fethom kalff, mz hwilkom som wnderstas andelighx nadhs storan söthma ¶ Än thän fämte rätthen war aff enom hiorth Hwilkin som beteknar the osigheligha astwndan, mz hwilke härran jhesus alla sina
10 dagha heteligha astwndadhe dödhin, for människionne helso ok salighet skul ¶ Thän siätte rätthen som hon frambar thz war stekter fisker, beteknandis wan härra jhesum, pinadhan ok stektan, for wara skuld wppa korseno ¶ Än ath them
15 siwnda rettenom bar hon fram jhesu christi hiärta aldra dyrast lwktande Ok affreth mz mangra handa dyrom thingom Ok wpfylth mz allom dygdhom, ok bar thz fram ok satte for honom Hon skänkte ok honom thär mz trigghia handa
20 dryk, Först ena handa dryk alzstinghis godhan, mz hwilkom som wnderstas alth ärffwodhe, j ihesu christi hälghasta wmgängilsom Ok alla hans wthwalda hälgha manna ¶ Thän andra drykken som hon | honom bar äller skänkte, war röth win som 59
25 teknadhe hans pino ok beskasta dödh ¶ Thz tridhia som hon skänkte honom, war aldra dyrasta ok sötasta win Som är jnnarsta guddomsens söthma andelighin jngiwtilse Ok alth thätta forskrifna tha skänker gudhi hwar en gudhelighin siäl
30 andeligha, thäntidh hon thz gudheligha bethraktar Ok ärar ok loffwar härran jhesum, ok kärligha thakka honom for hans stora nadh ok kärlek

huru thu skalt loffwa gudh j fäm handa mattho C xxvij

Ena andra nath tha hon war dröffdh Ok gath for thy ey taghit sömpn Tha hördhe hon ängla chorona swa siwnga jacta cogitatum 5 tuum jn domino et ipse te enutriet Thz är swa, kasta thina thanka til härran gudh ok han födher thik Ok tha fik hon see härran jhesum j grönom klädhom standande Tha sagdhe hon til honom O aldra käriste härra Hwi synis 10 thu grön kladder, mädhan nw til stwndar thinna pino thime ¶ Härran jhesus swaradhe, thz star skriffwat Mädhan the giordho tholketh j the gröno thräno, hwat skal tha wardha j thy som wisith är J hwilko hon wnderstodh, ath mädhan 15 the aldra dygdhanna grönsko, som är jhesum, mz swa marghfallom pinom plaghadho, Hwat skal tha them wardha, som wisne ok kalle äru j allo 60 godho, wthan them redhis äwärdheli|ghin pina ¶ Tha badh hon härran jhesum, ath han wille 20 lära henne hwat loff äller hedher, hon skulle göra honom j them hans pina thima ¶ Tha tedhe han henne fäm finger a sinne handh, j hwilko hon lärdhis ath loffwa han j fäm handa mattho ¶ Förat ath loffwa hans obegripligha alzwalloghet, j 25 hwilke thän formäktoghe änglanna ok människionne härra wille for människionne skul wardha wanmaktogher ¶ Thz andra ath loffwa hans offwergängliglin wisdom, j hwilkom han wille aff människ-

iom räknas for en dara ¶ Thz thridhia, hans omatheligbin kärleker, mz hwilkom han wille menlös hatadher wardha, for thera skuld som frälsande waro ¶ Fiärdha sin for hans aldra
5 lioffwasta ok stora miskundh, aff hwilke han wille for människionna skul dömas til swa beskan ok bitherlighin dödh ¶ Fämta sinne for hans aldra sötasta godhet, aff hwilke han for människionna skuld wille smaka aldra största dödhzens beskllghet

10 aff härrans jhesu nampne ok hans sorom
C xxviij

Jenne mässo tha som sanghx Nos autem gloriari Tha sagdhe härran jhesus til henna Wakten aath them ordhomen som är Jn quo est
15 salus vita et resurreccio nostra, per quem saluati et liberati sumus Thz är J hwilke som är war hilsa, liiff ok wpstandilse, mz hwilkom wi ärom atherlöste ok frälste J korsena är san helsa, ok wthan korseth findhz engen hilsa J
20 hwilke enne | siäl som ekke är korseth Thz är 61 the som engen dröffwilse äller mothegangh haffwer, Thär är enkte thulimodh Ok hwar som ekke är thulimodh, thär är ok ey hilsa ¶ Santh ok äwärdhelighit liff är människionne giffwit wppa
25 korseno Ok thäntidh jak som är siälinne liffh döandis wppa korseno, aff kärleksens dödh, siälena som dödh war j syndomen giordhe jak liffwande Ok jak gaff henne j gen, ath äwärdheligha liffwa j mik Ok mz korseno är människionna giffwit,

ath hwra offtha hon faller for syndinna skul Swa offta ma hon mz synda bäthringh wpstanda Ok än thär offw*er* licamans wpstandilse, ok ä*wär*dhelighit fräलse Ok tha som läsith wardh j epistola, dedit illi nomen quod est super omne nomen Thz är, han gaff honom na*m*pn hwilkit som är offw*er* al na*m*pn ¶ Tha sagdhe hon til h*är*ran jhesum O min h*är*ra, hwilkit war thz sötasta na*m*pneth, som thik war giffwith aff fadhereno*m* ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, Thz nampn-eth war aldra wärdhlinna helare Thy ath jak är helare ok ath*er*lösare aldra thera som nw äru, ok thera som warith hafwa Ok swa thera som komaskolande wardha ¶ Jak är helare thera som waro for än jak wardh mä*n*niskia, Jak är ok helare thera som waro j th*em* thimano*m*, som jak wmgik h*är* licamligha mz mä*n*niskio*m* wppa jordhrike | Jak är ok helare aldras thera som äpth*er* fölghia mino*m* kännedom, ok än wilia fölghia minom fothsporu*m* alth til wärdhlz ända Ok thz är mit w*är*dhoghasta na*m*pn, hwilkit mik ensampno*m* är foreskipath aff fadhereno*m* aff wärdhlinne wphoffwe, hwilkit som är offw*er* al na*m*pn ¶ Ok tha hon thakkadhe hono*m* fore hans hälghasta wnder ok saar Bidhiandis ath han w*är*dhoghadhis jnfästa j h*en*na siäl swa mangh kärleksins sar Som han haffdhe saar j sino*m* hälghasta licama ¶ Tha sagdhe h*är*ran jhesus til h*en*na Swa offta som mä*n*niskian j mi*n*ne pino ami*n*nilse grath*er* aff kärlek Swa offta rörer hon linligha mina wnder Swa som mz enne wälluktande ros Ok th*är* aff komber ath*er* j gen j mä*n*niskio*n*na siäl, swa som

eth kärlekx skoth aff hwilko hon helsamligha wndas

aff jhesu wälsignadha na*m*pne C xxix

Um odhins daghin thär apth*e*r tha som sanghx
5 Jn nomine domini omne genu flectatur
celestium terrestrium et infernorum Thz
är J h*är*rans jhesu na*m*pn skulu al knä böghias,
j himerike jordhrike ok j hälwite ¶ Tha sagdhe
hon til h*är*ran jhesum O wm jak nw haffdhe
10 maktena som wilian Tha skulle jak himelin
jordhrike ok hälwite, mz allom creatwr*um* nidh*er*
böghia thik mino*m* aldra sötasta ok throfasta
älskara, mz allom hedh*er* ok wyrdhningh ¶ Tha
swaradhe h*en*ne h*är*ran jhesus Anthwardha
15 mik thz, ath jak thz j mik siälffwom fulkompne
ffor thy ath | al creatwr haffw*er* jak j mik Ok 63
tha jak biwdh*er* mik gudhi fadh*er* til ath loffwa
ok thakka hono*m* Tha tilbör thz ath alth thz
som affath är j creatwreno tha wpfyllis thz j
20 mik, ok mz mik mz aldra w*är*dhoghasta mattho
Thy ath min stora godhet hon lather ey til ath
nakoth thz som en throen siäl astwndath haffw*er*,
ok ey forma siälff ath fulkompna Ath thz for
thy bliffwe ofulkompnat

25 aff jhesu christi hälgha korse dygdh ok godhet Ca[m] xxx

I enne mässo tha som sanghx Nos autem tha
fik sancta mäkti[l]dis see eth aldra fägh*e*rsta

thrä, mith j kyrkionne Hwilkith som j sinne höghet ok witheth wpfylte alla *wär*dhlina Hwilkit thrä mz threm grenom war wpwäxsth j höght aff jordhinne ¶ Än wnder enne greni*n*ne waro oskälighin diwr, hwilkin som atho aff the fructinne 5 som nidh*er* fiöl aff thräno, Theknandis syndogha mä*n*niskior som liffwa som oskälighin diwr Hwilke ogönsteligha nytthia gudhz godhg*är*ninga som oskälighin diwr Swa ath the aldrigh mz nakre thak see til hono*m* aff hwilkom alth goth 10 framgar ¶ Wnder the andro greni*n*ne waro mä*n*niskior, som atho aff the frwcthi*n*ne som sath wppa thräno Mz hwilkom som teknadhos the som räthwise äru j the hälgho kirkio ¶ J the thridhia greni*n*ne waro fwghla haffwande aldra 15 sötasta sangh, hwilke som teknadho hälgha ma*n*na siäla, som loffwa gudh for wthan ända ¶ Ok the siäla som j pwrgatorio waro, the komo j liknilse swa som mä*n*niskio hwffwoth, Ok aff 64 thräsins godhe lwcth widh*er* | qwektos the Ok 20 naghre swarta fwghla flwghu th*är* wm kringh, mz th*em* fwghlomen wnderstodh hon teknas diäfflana ¶ Än stor röker som gik wth aff thy thräno, dreff the fwghlana lancth borth Än the flyghande fwghlane thekna thz omak ok frestilse, 25 som diäfflane göra mä*n*niskionne, hwilkom mä*n*niskian kan j enga bäthra mattho offw*er* winna, än mz jhesu christi pino jdhkelighom ami*n*nilsom Ok thz theknadhe th*ä*n beske rökin, ffor hwilkom fughlane som äru diäfflane borth flyddo Ok 30 prästen som mässona sagdhe, han war klädder ok redder mz sama thräsins löffwa, ok sma

qwistäne fwlle mz frwcth, hängdo alth wm kringh
hono*m*, mz hwilko som wnderstas ath alle the
som älska ok dyrka jhesu christi pino thäs
ärlighare wardha hans dygdh*er* Ok hwat goth
5 som han kan göra, thäs fructsamlighare komber
thz j hans forskullan ¶ Ok alla throfasta mä*n*-
niskio hiärta hängdo fäst widh sama thräsins
quista, Swa som bri*n*nande lampor Ok olian
som bran j th*em* lampomen, hon flöth wthi th*em*
10 aff sama thräno Mz hwilko wnderstas ath engen
kan älska gudh, wthan thz jngiwthz hono*m* aff
gudhz nadh Ok thz ath lamponar waro bri*n*nande
teknadhe ath hwar en som wil älska gudh Han
skal halda sik til gudhz pino, h*en*ne jdhkeligha
15 thänkiande ok jnnarligha loffwande Thy ath j
h*en*ne faar man nogh ämpne til ath älska hono*m*
Ok enkte är thz, som swa wptänder ok fäster
mä*n*niskio*n*na | hwgh ok hiärta j gudhz kärlek 65
som jhesu christi pino ami*n*nilse

20 aff wars h*är*ra jhesu christi pino ok langa fredagh [C xxxi]

A langa fredagh j blandh andra othaligha god-
gärninga som gudh giordhe sancte mäkt[ild],
tha sagdhe hon til h*är*ran jhesum ¶ O min söthaste
25 gudh j hwario maa mä*n*niskian betala thik, for
thz ath thu wppa th*än*na daghin for mä*n*niskio*n*na
helso ok sälighet skuld w*är*dhoghadhis ath fangas
ok bindas ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, j thy ath
mä*n*niskian for mina skul siälffwil[i]andis ok gärna,

wari bwndin j sanno lydhnonne bande ¶ Tha swaradhe siälin, hwat loff äller hedher skal människian göra thik for jwdhanna orena spoth, mz hwilko the spottadho thit wälsignadha änlite Ok for the omillo halsslaghin som the thik gaffwo 5 ¶ Härran jhesus swaradhe, jak sigher thik j sannindh, ath alle the som sina reghlo ok formän forsma, the spwtta j mith änlite Än thän som the syndena och smälekin astwndar ath bäthra, tha skal han sina formän j hedher ok wyrdhningh 10 halla ¶ Tha sagdhe siälin O millaste härra, hwat thak äller hedher skal thik göras, for the stora kinhästana som thu ledh ¶ Härran jhesus swaradhe, Thz ath människian sina beskriffna sidhwänio, ok sins ordens reghlo stadga, troligha 15 ok strängeligha haller ¶ Tha sagdhe siälin O aldra throlighasta wen, hwat skal thik göras for thän wärkin, som thu tholde ok ledh j thino käsarligha hoffdhe, thän tidh the hwassa thyrnä kronan thär wppa thryktis Swa hardheligha, ath 20 66 thit lusteligha änlite | hwilkit änglane astwnda ath beskodha, war alth wm betäkth mz thy rosen blodheno som nidherflöt ¶ Härran jhesus swaradhe, ath människian nar hon wardher frestath Ath hon tha mz alle sinne makth starklica 25 mothe star Ok swa mangh frestilse som hon j mith nampn offwer winder Swa manga dyra stena säther hon j mina krono ¶ Tha sagdhe ather siälin O aldra wisaste mästare Hwat är thik görande for thz, ath thu swa som en dare 30 war hädder ok gabbadher j hwithom klädhom ¶ Han swaradhe Ath människian enkte astwnde

j sino*m* klädha bonath, ey prydhilse äll*e*r kostelighet wthan sina ensampna widh*e*rtorpth ¶ Tha sagdhe siälin O min enaste hiärtans käre Hwat gönst äll*e*r thak är thik görande for thz, ath thu
5 swa hardhelica ok oma*n*nelica wardh flängder ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, Ath mä*n*niskian mz fulkomplik*om* throskap ok thulimodhe, bliffw*e*r stadhelica när mik Swa j mothegangh som m*ädh*gangh ¶ Tha sagdhe ath*e*r siälin O aldra
10 älskelighasta h*är*ra Hwat är thik görande for thz ath thine föth*e*r korsfästos ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, ath mä*n*niskian säthi alla sina astwndan til mik Ok kan hon ey alla sina astwndan när mik haffwa, tha haffwi jw th*ä*n wilian Ok swa
15 wthan thwäkan taker jak wilian for maktena ¶ Tha sagdhe ath*e*r siälin Hwat är thik görande til wyrdhningh for thz, ath thina händer swa hardhe|ligha tilfästos korseno ¶ H*är*ran jhesus 67 swaradhe, at mä*n*niskian öffwe sik jdhkeligha j
20 allom godhom gärningom Ok alla onda gärninga flye for mina skul ¶ Tha sagdhe ath*e*r siälin O min enaste hiärtans söthme, hwat thak äll*e*r wyrdhni*n*g är thik görande for thz stora kärlex sarith Som thu tokth wppa korseno, for mä*n*nisk-
25 io*n*na skuld, Th*ä*ntidh th*ä*n owi*n*nelica kärlekin, mz kärleksens skoth thit hiärta ginom stak, hwadhan os blodh*e*r och wathn wthflöth til läkedom Ok swa warth thu wnnen aff thinne brudh stora kärlek, ok dödhe j kär[le]ksens dödh ¶ H*är*ran
30 jhesus swaradhe, ath mä*n*niskian allan sin wilia säthi äpth*e*r mino*m* wilia Ok j allom thing*om* wari min wili h*e*nne thäkkast offw*e*r al thing

¶ Ok jämwäl sagdhe härran jhesus til henna, J sannindh sigher jak thik, ath hwilkin som aff gudhelighom kärlek j minne pino aminnilse, wthgiwther thara, Jak wil thz swa thaka, som han haffdhe lidhit pinona for mina skuld ¶ Tha swaradhe siälin O min kära härra, mz hwat gudhelighet maa jak koma til the tharanna ¶ Härran jhesus swaradhe Jak wil lära thik thz, Först bethracta ok thänk j thino hiärta, mz hwat kärlek ok godhwilia, jak gik mothe minom owinom Hwilke mik söktho til dödhin, mz swärdhom ok stangom Swa som en röffwara | ok ogärningis man Än jak kom mothe them swa som modheren mothe sinom son, wppa thz ath jak matthe them frälsa, wth aff warghanna käfftom ¶ Thär näst tha the slogho mik mz omillom kinhästom Swa manga kinhästa som the mik gaffwo Swa manga sötha kwssa bödh jak thera siälom, som frälsas skulu ginom mina pino, jntil yttersta daghin ¶ Thz thridhia, thän tidh the flängdo mik aldra grymlighast, Swa krafftogha böner wthgöth jak tha til gudh min himilsligha fadher, for them, ath mange aff them wm wändos ¶ Thz fiärdha, thäntidh the thrykto thyrne kronona wppa mith hwffwodh Swa manga thyrne thagga som the mik jnthrykto Swa manga dyra stena satthe jak j thera krono ¶ Thz fämta är, ath tha the mik mz spikomen til fästo korseno Ok al min lidhamoth wthtandos, swa hardheligha, ath al min ben ok jnälffwe matthen thälias Aff alle minne guddoms dygdh drogh jak tha thera siäla til mik, Aldras thera som fore sedde äru til äwärdhelighit

liiffh Som jak foresagdhe, tha som jak wardh*e*r
wphögdher fran jordhinne, tha skal jak alth
dragha til mik siälffwan ¶ Thz siättha, th*ä*ntidh
the wplätho mina sidho mz spiwtheno Tha
5 skänkte jak th*e*m aff mino hiärta liiff[s]ens dryk
Som aff adam haffdho fangith dödhzens dryk,
Ath the skullen alla wara äw*är*dheligx liiffs och
helsonna barn j mik som liffwith är ¶ Än tha
| hon haffdhe takith jhesu christi licama, sagdhe 69
10 h*är*ran til h*en*na, Wilth thu see hwru ledhis jak
är nw j thik, ok thu j mik Oh tha tigdhe hon,
ffor thy ath hon hiölt sik thäs ow*är*dhogha wara
Ok ginstan saa hon h*är*ran jhesum, swa som en
alzstinghx klaran cristal Ok sina siäl swa som
15 aldra renasta ok klarasta wathn, flytande offw*e*r
allan jhesu christi licama Ok tha wndradhe hon
mykith wppa the obegripligha gaffwona, ok
wnderligha gudhz mildhet när h*en*ne ¶ Tha
sagdhe h*är*ran jhesus til h*en*na, Minz wppa hwat
20 sancte pawal skriffwar Jak är th*ä*n minzste aff
a[po]stlome*n*, hwilkin som ey är wärdh*e*r ath
kallas appostol Än aff gudhz nadh är jak thz
jak är Swa äst ok thu, thy ath enkthe äst thu
aff thik, wthan thz thu är, thz är aff mi*n*ne nadh,
25 ath thu är j mik ¶ Ok tha som korseth som
sidh*e*r är, skulle läggias j graffwena, tha sagdhe
hon til h*är*ran jhesum O mins hiä[r]ta enaste
glädhi, jordha nw thik siälffwan j mik, ok thryk
mik oathskileligha til thik H*är*ran jhesus swaradhe,
30 jak wil jordha mik j thik Ok j thina hoffdhe wil jak
wara styrara, thi*n*na sinna ok thi*n*na handa gärni*n*gh
Ok jak wil brwka al thin sinne ok thina hanteran

Aff wars härra jhesu pino ok aff langa fredagh [C xxxij]

Annath sinne wm hälgha langa fredaghz nath, tha sagdhe hon j sinom bönom til härran
70 jhesum Min sötaste | härra j hwario maa jak 5
widherläggia thik, thz thu j thässe nath warth fangadher ok bwnden for mina skul ¶ Härran jhesus swaradhe Mz astwndan ok enom godhom wilia, ffor thy, ath thänna thw äru som thu siilke bandh, mz hwilkom thu maa bindha mik 10
sötheligha jn til thinna siäl, For thy, ath eth wälwiliogth hiärta Som är redhaboith til alth goth, thz kan mik ekke bradhelica mista Än wm onytthoghe thanka som oforsedde kwnno koma, the äru swa som engen syndh, Än swa är, ath 15
människian ey mz wilia äller forthanka, sidhan hon thagher skötha ath them, dwäls wthi them ¶ Sidhan sagdhe han, Thäntidh jak gaff mik j omilla manna händer, tha bwndo the mik, ok giordho mik alth thz, hwath hälstz them thäktis 20
Än mina thwngo formatto the ekke binda Än jak banth siälffwer swa mina thwngo Ath jak enkte ordh wille thala wthan thz som nyttokth war ¶ Swa ok hwar en mäniskia haffwer waldh ath thala goth äller onth, som henne thäkkis 25
Ok thy skulle hon swa atherhalla sina thwngo Ath hon aldrigh skuli thz ordh thala, mz hwilko hon skadhar äller dröffwer sin jämkristen ¶ Än wm prims thima tha hon war j the aminni[l]sen,

hwru härran | jhesus j them thimanom stodh for 71
domarenom, dömas skolande, tha sagdhe härran
jhesus til henna, kom mz mik til domen, Tha
thok han hona mz sik Ok satte hona for sin
5 himilsligha fadher, Tha kärdho wppa hona alle
hälghe män ok al creatwr ¶ The högsta änglane
seraphin kärdho wppa hona, ath hon gudhelighin
kärlek mz hwilkom hon aff gudhz hiärta haffwer
warith wptändh thän haffwer hon offta j siik
10 mz slioligheт wthsläkth ¶ Cherubin kärdho wppa
hona for thz, ath hon ey styrdhe sik äpther gudhz
liwse bekännilse Aff hwilko hon war for andra
människio wplyst ¶ Throni kärdho, ath hon thera
aldra rolighasta konwngh Hwilkin som sith säthe
15 haffdhe stadhfäst j them, mz onyttoghom thankom
haffdhe hon dröffth ok oroath ¶ Dominaciones
sagdho, ath thera konwnge ok härra haffdhe hon
sik ey swa mz skylloghe wyrdhningh wndergiffwit
som henne bordhe ¶ Principatus kärdho, ath
20 guddomsens ärlighet, aff hwilke hon war skapath
äpther gudhz beläthe Haffdhe hon ey j sik ok
ey j androm hedhrat som hon skulle ¶ Potestates
the kärdho, ath hon ey mz swa store wyrdhningh
ok gudhelighom räddogha haffdhe sik guddomsens
25 walle swa wnderbökth, som wärdzskyllocth war
¶ Virtutes the kärdho ath hon haffdhe sik ey
swa öffwath j dygdhomen j qwä|melighe mattho 72
som widherbordhe ¶ Archangeli kärdho ath gudhz
sötha samtalan mz henne haffdhe hon ey swa
30 athwakteligha sköth som hon skulle Ok thz ath
hon haffdhe ey sänth sinom älskogha mz änglomen,
som henne waro skipadha til thiänist Swa sötha

ok kärlexfulla hwiskan som widherbordhe ¶ Ängl-
ane kärdho ath hon haffdhe owärdheligha nythiath
äller taghit thera thiänist ¶ Än jomfru maria
kärdhe, ath hon haffdhe othroen warith henna
aldra sötasta son ok gudh[z] son Hwilkin hon haff- 5
dhe henne giffwit til sin brodher ¶ Appostoli
ropandis ok kärandis, ath hon thera kännedom
ey haffdhe mz granne athwakth äptherfölgth
¶ Marthires kärdho, ath hon haffdhe nödhogh
plaghor ok siwkdoma lidhit ¶ Confessores kärdho, 10
ath hon j renliffnadhenom ok j andelighx ärff-
wodhis jdhkan, haffwer hon glömsligha fram-
gangith ¶ Jomfrwnar kärdho, ath hon thera
aldra älskelighasta brwdgomma ey haffdhe aff
allom siälinne krafftom swa jnnerligha älskat 15
som widherbordhe Thär äpther kärdho all creatwr
wppa henne, al j sänder ropandis, ath hon haffdhe
them owärdhelica nytthiath Ok ey swa ärath
ok loffwath gudh thär fore, som wärdhzskyllocth
haffdhe warith ¶ Thär äpther sagdhe thän aldra 20
73 millasta härran jhesus til gudh fadher swa, | Til
al the käramaal som henne äru forekastadh,
tha wil jak til hwart thera for henne swara, ffor
thy jak bekännis mik fangnan wara j henne
kärlek ¶ Tha sagdhe gudh fadher til honom, 25
hwa nödde thik thär til ¶ Sonen swaradhe min
kärleker, for thy iak haffdhe mik aff wphoffweno
henne wthwalth ¶ Tha fik siälin starka thröst,
aff tholighom forswarara ok foreloffwara Ok
thröstandis j hans nadh, wndfik hon härran 30
jhesum lioffligha j sin fampn, ok sagdhe til gudh
fadher See aldra wärdhoghasta fadher, jak offrar

thik thin aldra ödhmiwkasta son Hwilkin som
fullelica gör thik fwlth for alth thz jak haffw*er*
syndat j högfärdh ¶ See jak offrar thik thin
aldra siäffligh asta son, som for mik haffw*er* lika
5 giorth, for alth thz jak brwtidh haffw*er* j wredhinne
¶ Jak offrar thik ok thin aldra älskelighasta son,
hwilkin som är thins hiärta kärleker Hwilkin
som fullelica haffw*er* wpfylth hwat hältzst, jak
mz affwndh äll*er* hath brwtidh haffw*er* ¶ Ok
10 hans offw*er*flödhogha mänzska löser alth thz jak
haffw*er* syndath j giri äll*er* nizskap ¶ Hans
jdhkelica ärffwodhe haffw*er* bäthrath mina läthi
¶ Hans största ath*er*haldh haffw*er* wpfylth alla
mina offw*er*flödhoghet ¶ Hans menlösasta liffw*er*-
15 nis renlighet bäthrar alth thz jak haff|w*er* brwti[t]h 74
j ondom thankom ordhom äll*er* gärni*n*gom ¶ Hans
högxsta lydhna mz hwilke han war lydhogher
alth til korsens dödh, haffw*er* alla mina olydhno
afftaghit Ok th*ä*r mz hans fulkomplighet orsakar
20 alla mina ofwlkomplighet ¶ Wm thärz thima,
tha saa hon h*är*ran jhesum j osigheligh e klarhet
ok fäghrindh Swa ath fran hans fothwm ok til
nakkan sken han aller saman, mz enkanneligho*m*
prydhilsom Ok thz haffdhe han fangeth for thz,
25 ath han war swa oma*n*neligha for wara skuld
flängder ¶ Han haffdhe ok wppa sina hoffdhe
en kranz aff mangra handa, ok aldra fägh*er*sta
blomst*er* Ok han war swa kosteligha ok wnder-
ligha giordh*er*, ath aldrigh saa hon hans liika
30 Th*ä*nna kranzen haffdhe h*är*ran jhesus for the
stora ok wmskipteligha w*är*kiana, som han ledh
i sino hoffdhe ¶ Wm säxth thima saa hon han

bära korseth Ok alla samqwämdena th*är* til koma Ok hans marghfalle pino thwnge ok byrdhe Syntis swa som gröna bwska, hwilka the alla lagdho wppa korseth, hwilkith h*är*ran jhesus alth saman thogh lioffligha Ok mz största thulimodhe ok 5 gladheth bar han thz mz sino korse Ok alla systrana hwlpo h*är*ranom jhesu, ath bära korseth
75 ok thän | thwngan mz hono*m* ¶ Än wm nons thima tedhe sik h*är*ran jhesus h*en*ne, j wndersamlighe äro ok obegripligho walle Haffwande eth 10 halsbandh aff gwl, j hwilko som hängde en skiöller Ok j hono*m* stodh aldra handa h*är*rans jhesu christi pina, Ok han bethäkte alth brystith h*är*rans jhesu christi Haffwandis offwantil ena aldra hwitasta lilio Ok nidhan fore ena fägh*e*rste 15 roos ¶ Mz th*än*na sköllenо*m* beteknadhis h*är*rans jhesu christi sigh*e*rfulla pina Än mz rosenne hans aldra största thulimodh Ok mz lilionne hans wälsignadha menlösa ¶ Ok tha som systrana gingo fram ath taka hans hälghasta licama, tha 20 gaff h*är*ran jhesus hwarie enne persone sith hiärta, wpfylth mz aldra dyrasta ok sötasta lwctande thingo*m* Ok tha wthgingo aldra wäghna aff thy hiärtano Swa som grönasta ok blomstrande thälinga Swa ath thz syntis alth wm 25 kringh wara blomstrande Ok hwar en syster som framgik, fik th*än* fornämpda skiölden, aff h*är*rano*m* jhesu Swa ath han hängde j hwarie enne bryste, mz store wnderlighe fäghrindh skinande Mz hwilko som theknadhis, ath h*är*ran 30 jhesus haffw*er* giffwit sino*m* throno*m* thiänar*um*
76 sinna | pino stridhz wnnen sigh*er* Ath han skal

wara them til wärn ok styrk for allom thera owinom

hwru hon hedhradhe korseth C xxxiii

Thäntidh sancta mäktildis skulle ga fram, ath
5 kyssa korseth aff gudhelighom jnskiwtilsom,
tha sagdhe hon til fotanna saar Se min härra,
alla mina astwndan thrykker jak j thik, ok til-
føgher allom thinom wilia Swa ath jak här äpther
wari fwllelica rensath, ok j alle mattho hälghat
10 Ath jak aldrig här äpther maghe wäffias j nakro
thy som wärdhlinne til hörer ¶ Än til höghra
handinna saar sagdhe härran jhesus til henna,
göm här al the thingh, hwilkin thu haffwer for-
glömth j andelighom ham Ath the maghen aff
15 minne forskullan thik fulleligha widherläggias
¶ Än til winstra handinna sar tha hon badh
¶ tha sagdhe härran jhesus, lägh här allan thin
mothegangh, plaghor ok dröffwilse Ath the maghin
wardha söth aff minne pino tilföghilsom Ok swa
20 wardha gudhi wäl lwcthande aff största thulimodhe
Swa som the klädhe som läggias j blandh dyr
krydhe, the faa sama lwkthena Ok swa som
brödhz smwla dwppath j honogh, haffwer sama
söthman som ho|noghit ¶ Än til hiärtans saar 77
25 sagdhe han J thässo kärleksens sareno, hwilkit
som är swa wiith, ath thz begriper himerike
ok jordhrike, ok alth thz j them är Thy saman
sanka allan thin kärlek ok lägh honom til mins
guddoms kärlek Ath han thär aff wardhe

fulkomlighin Ok swa som wällande järn är forenath mz eldenom, swa wardhe thz alth en kärleker ¶ Wm affthansangx thima saa hon *härran* jhesum, swa som ny thakin aff korseno Ok nidh*er* lagdhan j jomfru marie sköth Ok jomfru Maria sagdhe 5 til h*enn*a, gak fram ok kys mins sötasta sons helsamligha saar Hwilkin han thok for thin kärlek skuld Ok thryk jn j hans hiärta thre kwssa, thakkandis hono*m* for thz wthflwtidh, hwilkit som wthflöth j thik Ok i alle th*em* som 10 wthwalde äru, aff hans hiärta aff wphoffweno Ok än flyth*er*, ok skal än flytha for wthan ända ¶ Ok tha thu kysser höghra handinna saar, tha thakka honom, for thy hon är thin hiälp ok til styrkiare alla thinna godha gärninga ¶ Ok til 15 winstra handinna sar thakka hono*m*, for thy ath til h*enn*a haffw*er* thu altidh thryg tilflyilse ¶ Ok 78 höghra fodhzens saar skalt thu kyssa | ok thakka hono*m* thy ath mz hethe astwndan lwp han alla sina liiffs dagha thörstande äpth*er* thik ¶ Än 20 winstra fodhzens saar skalt thu thäkkeligha kyssa ¶ thy ath thu altidh finder th*är* alla synda forlatilse ¶ Thu skalt ok th*är* til haffwa thriggia handa smörilse Som är boom olia, mz hwilke som understas miskwnnen Thz är ath jdhkeligha 25 öffwa thik j miskwnsamligho*m* gärni*n*gom ¶ Thz andra är pors olia Som är ath gladhelica mz stadhelighet ok throligha lidha ok bära al dröffwilse ok krankdom, ok motegangh for gudhz kärlekx skul ¶ Tridhia smörilsen skulu wara aff 30 balsamo Thz är, ath alla gudhz gaffwor äru thäkkeligha hono*m* ensampno*m* til loff ok äro

wnfangande Enkte räknandis aller hopandis them
koma for nakra thina forskullan, wthan räkna
thz alth hans eghne dygdh ok godhet til Hwilkin
som är källan ok wpbyrilsen til alth goth ¶ Än
5 wm nathsanghx thima sagdhe jomfru maria til
henna, See thak min son ok jordha honom j
thina hiärta Ok ginstan syntis henne som henne
hiärta war en graff, giordh aff silffwer, ok mz
forgylto bethäkth offwan til ¶ mz silffreno
10 | betheknadhis hiärtans renlighet Ok mz gulleno 79
kärlekin, hwilkin som gömer ok behalder gudh j
hiärtano ok siälinne Ok tha hon haffdhe wan
härra jhesum jnnelykthan j sino hiärta, som henne
syntis, tha sagdhe han til henna Här skalth
15 thu altidh finna mik j thino hiärta See jak
giffwer thik thryggelighet til äwärdhelighit liiff
Ok allom them hwilkom thu haffwer bidhit fore
j dagh

hwru man skal hedhra ok aminnas wars
20 härra pino C xxxiiii

HWilkin som mz astwndilsom ok jdhkelighom
aminnilsom astwndar ath hedhra wars härra
jhesu christi pino Tha läsi hwan fredagh, j thän
stadhen for the thidhenar, siw sinnom thän psalmen
25 Exaltabo te domine quoniam suscepisti me
Ok tha arith är framlidhit, tha haffwer hon läsith
eth wärs for hwarth sarith som war härra jhesus
haffdhe Ok wm han gither läsi ena passionem,
aff wars härra pino, ok thakke honom for allan

hans kärlek For thy ath aff hans winstra fodhz sare wthflöth os sälighethinne döpilse Ok aff them höghra fothenom fridhzens flodh ¶ Än aff winstra handinne gaff han os nadhinna ström
80 Ok aff höghra handinne siä|lanna läkedom Ok 5 aff hans sötasta hiärta sare wthflöth oss liffwandis wathn ok win Som gör them drwkna som thz smaka Som är jhesu christi wärdhogha blodh, ok oändelighin ympnoghet til alth goth

hwat gudhi mäst thäkkis j människionne 10
C xxxv

Thänna samma persona spordhe ath härran jhesum, hwat honom mäst thäkkis j människionne, thz hon matthe honom til thiänist göra ¶ Härran jhesus swaradhe henne, Swa ath hwar 15 en han offwer wäghi mz store thak Ok wände jdhkeligha j sino aminne, alla mina dygdhelica gärningha Hwilka jak jdhkadhe wppa jordhrike, j allom minom gärningom Ok alla mina pinor ok oräth, som jak ledh j thry aar ok thrätighi, 20 Ok j hwru myklo ysäldh jak liffdhe Ok huru mykla smälighet jak ledh aff minne creatwra Ok thär offwer tholde jak aldra beskasta ok smälighasta dödh, for thän kärlekin skul, som jak haffdhe til människionne siäl, Hwilka jak köpthe mik 25 til brudh mz mino dyrasta blodhe ¶ Alth thätta wari hwarie människio swa kärth ok thäkth j henna hiärta, som jak haffdhe thz alth saman lidhit for henna ensampna helso skul

Aff jhesu christi wpstandilse ok hans mandoms äro C xxxvi

81

J the hälghe glädhisfulle natthinne wars hä*rr*a jhesu christi wpstandilse, Tha saa thä*nn*a gudhz thiänista qwinna honom, swa som sithiandis j grafwinne Ok tha wardh hon andeligha wplyst, ok wnderstodh, hwru gudh fadh*er* haffdhe giffwit jhesu christi mandome j hans wpstandilsom alla sina guddoms macth ok waldh Ok gudhz sons persona j guddomeno*m* gaff mandomeno*m* alla sina clarhet Hwilka han äwä*r*dheligha haffdhe aff gudhi fadh*er* ¶ Ok thä*n* hälghe ande allan sin söthma, godhet ok kärlek, jngöth han fulleligha j ihesu christi mandom ¶ Tha sagdhe hä*rr*an jhesus til h*en*na, J minom wpstandilsom thiäntho mik badhe himerike ok jordhrike, mz allom creatwr*um* ¶ Hon sagdhe hwru thiänte thik himer[i]kith ¶ Han swaradhe, alle himerikis ängla waro mik redhabone til thiänist Ok ginstan syntis h*en*ne, swa som mykin ängla skari ware widh*er* graffwena Swa som fran jordhinne ok wp til himelin, syntis änglane swa som en ringhmwr kringh wm graffwena ¶ Tha sagdhe hon O min hä*rr*a, hwat swngo änglane thik tha til loff ok äro ¶ Hä*rr*an jhesus swaradhe Sanctus, sanctus, sanctus, dominus deus ok thy frögdhoms | nw alle saman mz loff sangh ok glädhi ¶ ok än tho ath the ey swngo sama ordhen, tha lydde thogh swa thz the swngo ¶ Hon saa ok

pasha-dagh

82

alla samqwämdena wara widh hwseth Ok aff härrans jhesu hiärta wthgingo manga solgislor, ok jntil hwaria personam Ok härran jhesus räkte hwarie persone sina handh, ok gaff them aff sinne äro sighiandis ¶ See jak giffwer jdher mins ära- 5 fulla mandoms klarheth Hwilka j skulin göma j hiärtans renlighet, ok jnbyrdhis sötho kompanskapi Ok sanno thwlimodhe, ok henne presentera j jdher mz äronne wppa yttersta domadagh

Aff andelighom smörilsom C xxxvij 10

paskadagh Thäntidh almoghin sökte til graffwinne, thänna gudheligha jomfrwn sancta mäktildis, mz brinnande hiärta sagdhe hon til härran jhesum O min älskoghe wthwalder aff thwsanda, lär mik mz hwat smörilsom jak maghe thik, minna siäls 15 älskoghe smörja ¶ Härran jhesus swaradhe, thak thän osigheligha söthman, som äwärdhelica flöth aff mins guddoms hiärta til min fadher ok thän hälgha anda Thär blanda thik aff win Thär 83 näst thak thän söthman Aff hwil|kom söth är 20 wordhit minna modhers jomfruligha hiärta, offwer alla människio hiärta Ok gör thik thär aff aldra sötasta honogh ¶ Ath thy thridhia thak the gudhelighet hwilka jak haffdhe Thy ath for än jak gik til pinonne, haffdhe jak aldra största 25 gudheligha astwndan Ok aldra hetasta kärlek til ath fulkompna mins fadhers wilia, ok ath atherlösa siälana Gör thik thär aff aldra dyrasta smörilse som är balsamwm Ok ginstan syntis henne

som hon haffdhe ena bysso, fulla mz dyrligha lwctande smörilsom, Mz hwilkom hon smordhe *härran* jhesum, äpther sins hiärta astwndan, Ok hans wärdhogha saar som äru siälinna läkedomber
5 tha kyste hon

aff hiärtans hws ok gudhz licama C xxxviij

Thär äpther wiste henne härran jhesus eth aldra fäghersta hws, mykith högth ok wiith J hwilko hon saa eth annath lithith hws, giorth aff
10 cedro thrä, ok jnnan til beslaghit mz silffh skiffwom, mykith skinande Ok mith j thy hwseno sath *härran* jhesus ¶ Thätta hwseth wnderstodh hon wara gudhz hiärta, thy ath hon hafdhe förra seth honom j tholighe formo ¶ Än thz andra
15 hwseth beteknadhe the siälena, ffor thy ath swa som thz thräth cedrus är orötheligbit ok oforgänglighit Swa är ok siälin odödhelighin ok äwär|dhelighin Än dören aa thy hwseno war 84 öster wth, ok hon haffdhe en stängel aff gwl, ok
20 länkionar mz hwilkom thän stängelen hängde, gingo jn j gudhz hiärta Swa ath thäntidh dören läthz wp, syntos the länkionar röra gudhz hiärta ¶ Mz thänna dörenne wnderstodh hon betekna siälinna astwndan, Mz stänglenom wnderstodh
25 hon siälinna wilia Ok mz länkiomen wnderstodh hon gudhz astwndan Hwilkin som altidh forekomber, wpwäkker ok dragher siälinna astwndan til gudhz ¶ Tha sagdhe *härran* jhesus til henna Swa är altidh thin siäl jnnelykth j mino hiärta

Ok jak j siälinna hiärta Ok än tho ath thu haffw*er* mik aldra jnnarst j thino hiärta Swa ath enkthe kan jnnermer wara, thogh är mith guddoms hiärta swa offw*er*gänglighit offw*er* thina siäl, Ath thik synes thz allaledhis wara obegriplikit Ok 5 thz bethekna thässins hwsens högheth ¶ Tha badh siälin h*är*ran jhesum, ath han wille w*är*dhoghas ath redha hona til ath wnfa hans w*är*dhogasta licama ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, tha thu wil thaka min licama, tha skodha grannelica 10 hwseth som är thin siäl, wm wäggiana äru nakoth skadhadha äll*er* libbadha, Skodha grannelica östan til hwru athwghlica äll*er* hwru glömsliga thu 85 haffw*er* | thik haffth j allo thy som thino*m* h*är*ra gudhi til höre Swa som är j gudhz loffwi, ok 15 store thak, fore hans godhgärni*n*ga Ok j thino*m* böno*m*, ok j hans bwdhordha gömo ¶ Ok swnnan til bethracta, hwru gudheligha thu haffw*er* thik haffth til mi*n*na modh*er*, ok til alla hälgha män Ok hwru mykith thu haffw*er* thik forbätr- 20 adh aff theras äpthedöme ok kännedom ¶ Ok wästan til beskodha granligha hwru mykith thu ökas äll*er* wanskas j dygdhomen Hwru lydhogh, huru ödhmiwk, hwru thulogh thu är äller warith haffw*er*, wm thu thina reghlo ok klostersens 25 stadhga, haffw*er* wäl halleth Ok syndinna tilbögheligh*e*t j thik siälffwe haffw*er* nidh*er*thrykth, ok offw*er* wonneth ¶ Än nordhan til bethracta, hwru räthfärdhogh ok throfast thu haffw*er* warith the hälgho kirkio Ok hwru thu haffw*er* thik 30 haffth widh*er* thin jämkristen Wm thu haffw*er* han älskath aff allom jnnerlighom kärlek, Wm

thu haffw*e*r thins jämkristens dröffwilse ok mothegangh som thin eghin, ok räkna hans dröffwilse wara thin, Wm thu hafw*e*r gudheligha bidhith for syndarom Ok for cristno*m* siälom Ok for
5 allom th*e*m som hiälp widh*e*rtorffwa Ok swa hwat smittho äll*e*r saar thu finder j thik aff allo thässo foreskriffno, astwnda thz ath bäthra ok läkia mz ödhmiwkom skriptamalom ok synda bäthringh ¶ Th*ä*r äpth*e*r gik siälin jn j thz sama
10 | hwseth ok fiöl nidh*e*r fore wars h*ä*rra jhesu 86 föth*e*r Ok han thok hona w*ä*rdheligha wp, ok satthe hona j sith knä ok kyste hona thre resor sighiandis, jak giffw*e*r thik fridhzens kws wppa alzwalloghx wisdoms wäghna Ok wppa mi*n*na
15 owmskipteligha godhetz wäghna ¶ Än tha mässan byriadhis Resurrexi thaladhe h*ä*rran jhesus lioffligha til h*e*nna sighiandis, See jak är wpstandin ok än är jak nw mz thik äw*ä*rdhelica bliffwa skolandis mz thik, Thu haffw*e*r lacth thina handh
20 wppa mik, ok alla thi*n*na gärni*n*ga akth Ok mz mangom andro*m* osigheligho*m* ordhom taladhe han til h*e*nna Än tha hon saa swa stora h*ä*rrans jhesu enkannelighet til sigh Tha wardh hon wndersam th*ä*r wppa, ok wille tha mz ödhmiwke
25 wyrdhningh dragha sigh nakoth fiärmer hono*m* Än h*ä*rran jhesus drogh h*e*nne ä thäs mera til sigh sighiandis, Wnn mik thz ath jak är när thik, ok haffw*e*r min hwgnath mz thik ¶ Än tha som gloria jn excelsis sanghx astu*n*dadhe hon ath
30 ära ok loffwa h*ä*rran jhesum, for thässa ok alla andra hans godhgärninga ¶ Tha sagdhe h*ä*rran jhesus til h*e*nna, Wm thu astwndar ath loffwa

mik, tha ära mik j the aldra wärdhoghasta äronna samföghilse J hwilke gudh fadher j sinne alzwalloghet mz them hälgha anda ärar mik, Ok j the aldra högxsta äronna samföghilse, mz hwilke jak j minom obegripligha wisdom, ärar fadheren 5 ok thän hälgha anda ¶ Ok thän hälghe ande 87 aff | sinne owmskiptheligbe godhet wphögher ok ärar fadheren ok mik, mz aldra största wärdhoghet Än sidhan thärcit war swngith ok processio skulle göras Än tho ath hon war 10 alzstingx wanmaktogh, thy ath hon stwdde sik mz enom käp Ok systrana leddo hona wmkringh äpther conwentidh Ok tha fik hon se härran jhesum, kläddan swa som en mässa diekne, j dalmatica Haffwande ena rödha fanw 15 j handinne Ok han giik när hwaria enna persone j conwenthonne Än tha hon wndradhe thär wppa, hwi han syntis j mässodiekns liknilse, när hwarie enne syster ¶ Han swaradhe, swa som en mässa diekne thiänar til altarith Swa star 20 jak gudhi minom fadher när, redhaboen ath fwlkompna al hans budh ok wilia Aldrigh war ok nakor mässadiäkne swa athwaktol j sinne thiänist Som jak är, närstandandis, thiänare hwarie enne gudhelighe siäl 25

hwru härran jhesus thiänte conwentonne C xxxix

paska dagh Um apthan sanghx thima j the antiphone Regina celi tha saa hon the äraffwlla jom-

fruna gudhz modh*er*, standandis j choreno*m* Ok haffwande sin son wppa sinne höghre handh Ok hans klädhe waro al wmkringh sath mz liffw*er* yrth, som kallas tripholium Ok mz | skinande 88
5 skiöllom som kallas bwklara Mz trifolio wnderstodh hon betheknas the äraffwlla threfalloghetz offw*er*[gan]gilse ¶ Hwilkin mz allom sino*m* guddom bodhe j jhesu christi mandome ¶ Än mz skiöllomen hwilkra äggia äll*er* hwashet wiste nidh*er* til jordh-
10 i*n*ne, ok bredhlekin wiste wp, mz hwilko hon wnderstodh, ath wars h*är*ra jhesu christi wmgängilse h*är* wppa jordhrike Ok hans pina grymlighet war lyktadh mz eno*m* godhom ända Än the äran ok stora glädhin hwilka han fik th*är*
15 fore j himerikis rike Ok th*än* sighren som han tha wan ok the osigheligha clarhethena bör hono*m* haffwa äw*är*dhelica ¶ Han syntis ok haffwa ena skina*n*de krono, aff hwilke som ok syntis hängia skiölla Ok j th*e*m waro skinande kors Ok aff
20 hwario korseno wthgingo swa som fäm solgislor ¶ Tha sagdhe h*är*ran jhesus til h*en*na See jak kom nw for thy hiith, ath jak är redho ath thiäna jdh*er* til bordhz j qwäl, Thy ath jak wil giffwa jdh*er* fäm rätthe j th*än*na nathwardheno*m* ¶ Th*än*
25 första rätthen är the glädhin som guddomen fik jdagh aff mino*m* mandom, ok mandomen aff guddomen ¶ Th*än* andre rätthen är the glädhin, jak haffdhe nar kärlekin gino*m* for ok wpfylte alla mina li*m*me, j mino*m* wpstandilsom, Mz
30 osigheligha glädhi, ok sins söthlex osigheligha ok ympnogha lusta, ffor alla the pinor ok beskheth*er*, som han mik wpfylte ok alla mi|na li*m*ma 89

j mi*n*ne pino ¶ Th*ä*n thridhia rätthen war the glädhin som jak haffdhe, th*ä*ntidh jak p*re*senteradhe mz osigheligbe frögdh ok glädhi mino*m* fadher th*ä*n dyrasta panthen som war min siäl, mz allo*m* th*e*m siälom som jak haffdhe ath*e*rlöst ¶ Th*ä*n 5 fiärdhe rätthen är the glädhin som jak fiik, tha mi*n* fadh*e*r gaffh mik fullasta makth, ath hedhra och ära, rika göra, ok ath*e*rlöna mino*m* wino*m* thera kärlek Som mik haffwa räthfärdhelica älskath Ok hwilka jak haffw*e*r köpth mz swa 10 stora ärffwodhe ok swa dyro wärdhe ¶ Th*ä*n fämte rätthen war the glädhin som jak haffw*e*r aff thy Ath min fadh*e*r haffw*e*r mik tilfökth j äw*är*dheligha äronna säthe mina wini Ath the skulin här äpth*e*r wara mina ärffwinga, ok gillis- 15 brödh*e*r widh*e*r mitth bordh Än andre konwnga tha the göra gästabudh sino*m* wino*m* Än tha thz är offw*e*rstandith tha skilias the aath, Än mina wini, hwar som jak är th*ä*r skulu the ok äw*är*dhelica bliffwa mz mik ¶ For th*ä*n*n*a for- 20 skriffna glädhinar, hwar som mik formanar äll*er* bidh*e*r for the första glädhina wm han thz astwnd- ar Tha skal jak giffwa hono*m* fore sin dödh mins guddoms smak ¶ For the andra skal jak giffwa hono*m* wisdomsens wnderstandilse ¶ For the 25 tridhia glädhina skal jak wppa hans ytth*e*rsta thima p*re*sentera mino*m* fadh*e*r hans siäl ¶ For 90 the fiärdha glädhina skal jak giffwa | hono*m* frwcth ok delactoghet aff allo*m* mino*m* plaghom pino*m* ok ärffwodhe, som jak haffw*e*r lidhit for människionna 30 ath*e*rlösn ¶ For the fämta glädhina skal jak giffwa hono*m* thz frygdhelica hälgha manna sälskap

Fäm gudhelica böner aff jhesu christi wpstandilse C xl

Jak loffwar hedhrar ärar ok wälsighna thik O godhaste ihesu, for the osighelica glädhina
5 som thu fik, tha thin hälghaste mandomber j thino*m* wpstandilsom wnfik äronna klarheth aff gudhz fadh*e*rs klarhet, Ok gaffh framdelis aff sik allom sino*m* wthwaldom wino*m* äw*är*dheligha clarhetzsens äro, aff guddomsens klarhet, For
10 th*än*na osighelica glädhina bidh*e*r jak thik O aldra älskelighaste gudhz fadh*e*rs ok mä*n*niskio*n*na midhlare jhesu christe, Ath the sama klarhetena som thu gaff mik tha, w*är*dhoghas h*en*ne mik göma oskadda til domadagh Ath jak maghe
15 h*en*ne tha wnfa, mz äw*är*dhelighe glädhi ok hwgnadh pater noster Aue maria

JAk loffwar, hedhrar, ärar, wphögh*e*r ok wälsignar thik O millaste jhesu, for the osighelica glädhina, hwilka thu haffdhe, th*än*tidh thin
20 offwermattho kärleker thik nidh*e*r drogh aff gudhz fadh*e*rs sköte Ok wndergaff thik allom pino*m* ok ysäld Ok j thino*m* wpstandilsom al thin lidhamoth wpffylte mz offw*e*rstopa hedh*e*r ok glädhi Swa som th*än* same kärlekin haffdhe
25 wpfylth al thin lidhamoth wppa korseno mz aldra största | pino For the osighelica glädhina bidh*e*r 91 jak thik, ald*ra* älskelighaste jhesu midhlare mällan gudh fadh*e*r ok mä*n*niskiona Ath thu giiffh mik wnderstandilsa*n*na liws, ok siälinna widh*e*rkä*n*nilse

Ath jak matthe witha j allom thimo*m* hwat thik thäkkelighast ware pater noster

JAk loffwar hedhrar, ärar prisar, ok wälsighnar thik O sötaste h*är*ra jhesu christe ffor te sto*ra* glädhina som thin hälghasta siäl haffdhe, tha hon 5 sik p*re*senteradhe gudhi fadh*er*, som eth wärdh ok ath*er*lösni*n*na panth, Mz eno*m* sto*rum* skara allom hälghom siälom Som tha wtlöste waro aff hälwite Ok h*en*ne mz största glädhi äpth*er* fölgdho For th*än*na osighelighe glädhina bidh*er* jak thik 10 O aldra älskelighaste jhesu gudhz fadh*er*s ok mä*n*niskio*n*ne midhlare Ath thu wari mi*n*ne siäl j mins dödhz thima en ympnogh*er* panther ok fwlth wärdh Lösande alla mina skul ok bruth Ok blidhka mik aldra jämpnasta domaran gudh 15 fadh*er* Ok ledh mik mz glädhi for hans asyn

JAk loffwar hedhrar, ärar ok wälsighnar thik O millaste jhesu, for the osigheligha glädhina, som thu fik tha thik aff gudhi fadh*er* giffwith war ffwlth waldh ok makth Ath ath*er*löna rika göra 20 ok hedhra, äpth*er* thins frihetz sto*ra* walde Allom thino*m* riddaro*m* ok wino*m* Hwilka thu mz swa äraffullom sigher ffrä[l]ste aff diäfflanna walle, For th*än*na osigheligha glädhina bidher jak thik O aldra älskelighaste gudhz fadh*er*s ok mä*n*niskio*n*ne 25 92 midhlare | ath thu göri mik delactogha aff allo thyno ärffwodhe ok gärningo*m* Ok aff thino*m* hälghasta dödh ok ärafulla pino

JAk loffwar hedhrar ärar ok wälsighnar thik O h*är*ra jhesu christe for the glädhina som thu 30 haffdhe th*än*tidh gudh fadh*er* gaff thik, ok allom thino*m* wino*m*, ath egha äw*är*dhelighin arffwadel

j sino rike Ok swa är thin millaste bön ful-
kompnath Som thu haffdhe foresacth ok bidhit
O fadh*er* hwar som jak är, thä*r* wari ok min
thiänare wppa thz ath al glädhi ok hwgnadh*er*
5 ok alth goth, som thu siälffw*er* är, thz skuli ok
wara theras ä for wthan ända, For thä*n*na stora
ok osighelica glädhina som thu fik, tha bidh*er*
jak thik O aldra älskelighaste gudhz fadh*er*s ok
mä*n*niskionne midhlare jhesu christe Ath thu
10 giff mik thz hälghasta alla thinna wthwalda
ma*n*na sälskap Ath jak matthe thik haffwa
jämsampth mz th*e*m ena glädhi Ok alth goth
badhe hä*r* ok sidhan äwä*r*dhelica

hör än eth annath C xli

15 Tär äpth*er* badh hon hä*r*ran jhesum ath han j
the frygdhelighaste glädhinne, j hwilke han
loffwadhe ok thakkadhe gudhi fadher tha han
begaffwadhe hans mandom j hans wpstandilsom
mz odödelighet Ath han ok samwledh wä*r*dhoghis
20 ath thakka hono*m* wppa h*e*nne wäghna ffor the
sama odhödhelighetz gaffwona Som hon hopadhis
wnfangande wardha | j h*e*nne tilkomande ytth*e*rsta 93
wpstandilsom ¶ Tha swaradhe hä*r*ran jhesus
h*e*nne sighiandis Thz är thz jak gör swa gärna
25 for thik Ok hwan en aff mino*m* winom, som
for mik siälfwan For thy ath mi*n*na li*m*ma ära
räkna jak ey andra wara än mina eghna For
thä*n* skul, ath hwath som hälstz hedher ok ära
mino*m* limo*m* görs, Tha glädhz jak thä*r* aff Som

thz ware mik siälffwom giorth äller giffwith ¶ Än the siäl for hwilka jak loffwar ok thakkar gudhi fadhere Mädhan hon är än j iordhrike, Thär aff widherfar henne j himerike stor hwgnadher ära ok glädhi ¶ Än tha hon thänkte 5 widher sik hwat ära jhesu christi mandomber aff gudhi fadhere wardh begaffwadher mz, j hans ärafullasta wpstandilsom ¶ Härran jhesus swaradhe henne thankom swa sighiandis Mins hiärta ära war thätta här, ath gudh fadher gaffh mik 10 alla macth ok waldh, badhe j himerike ok j iordhrike Ath jak skulle wara alz waldogher Swa 94 wppa mins mandoms wäghna Som wppa | guddomsens wäghna Ath jak matthe löna hedhra ok wphöghia, Ok allan kärlek beffwisa ok göra 15 äpther allom minom wilia minom winom ¶ Än the äran som jak fik j min öghon, ok öron, är thz, ath allas thera widherthorffth, thrangh, ok dröffwilse som äru mina wthwalda ok throna thiänara Kan jak see, höra ok witha, 20 alth til grwnden ¶ Ok alla thera länktan, grath ok astwndan, ok thera böner höra ok wnfa ¶ Ok allom minom licama är thänna äran giffwin Ath swa som jak är allastadhz wppa guddomsens wäghna Swa ok j minom mandom mz allom ok 25 hwarjom enom aff minom winom Hwar hälstz jak wil ma jak wara Hwilkit engin annar, a hwru mykith mäktogher han är, formatthe äller forma ath göra, nakon sin äwärdheligha, for wthan jak alena 30

Ath gudh bliffw*e*r mz siälinne, Ok aff gudhz gästabudh, Som är j enne godhe kristne siäl Capitulum [x]lij,

Aandrom dagh pasca, tha ewangelium wart 95
5 läsith Mane nobiscum domine Thz är h*är*ra bliiffh när oss Tha sagdhe hon til h*är*ran jhesum O enaste mins hiärta söthme, bliiff när mik for thy mina liiffsdagha lidha nw ath qwälleno*m* ¶ H*är*ran jhesus swaradhe, jak skal bliffwa när
10 thik swa som fadheren mz soneno*m* Skiptandis mz thik himerikis ärffwadel Hwilkin jak haffw*e*r thik köpth mz mino dyra blodhe Mz allo thy godho som jak thik haffw*e*r j iordhrike j thry aar ok thrätighi giorth Alth th*ät*ta giffw*e*r jak
15 thik til eghelighet ¶ Annath sin giffw*e*r jak mik tik til ath bliffwa när thik Swa som wen mz wen, ok swa som th*ä*n man som haffw*e*r en throen wen Ok j alle sinne widh*e*rtorpt bliffw*e*r han när hono*m*, ok flyr til hono*m*, ok är altidh gärna
20 när hono*m* Swa gör ok thu mik, som thin wen är offw*e*r alla andra aldra throlighaster Haff altidh j allo*m* thingo*m* thrygh tilflyilse til mik, Thy ath jak skal throligha hiälpa thik ¶ J thridhia mattho skal jak wa*ra* när thik, swa som brudgo*m*me
25 mz sinne brwdh J blandh hwilka kan engen athskilnadh*e*r wara, wthan krankdomber th*e*m aathskil Än wm thu wardh*e*r krank, tha är jak th*ä*n aldra wisaste mästaren äll*e*r läkiaren, helandis thik

aff allom krankdom, ok thy kan engen athskil-
96 nadh*er* mällan | oss wara Wthan äw*är*dhelighin
sambindilse ok oatskileliken tilföghilse ¶ J fiärdhe
mattho skal jak wa*ra* mz thik swa som godh*er*
ok throen kompan mz sino*m* kompane Swa ath 5
wm th*ä*n ene bär ena thwnga byrdhe Ginstan
thaker th*ä*n [andre] wnder byrdhena ok lätther
wp wnder mz hono*m* ¶ Swa gör ok jak thik,
thy ath alla thina byrdher bär jak mz thik
swa throligha ath the skulu thik alla wara lätta 10
ath wnderga ¶ Tha kom h*en*ne j hwgh ath
war h*är*ra jhesus haffdhe entidh sakth h*en*ne
swa See jak giffw*er* thik mina siäl til kom-
pan Ok til en ledhara Thy skalth thu
anthwardha h*en*ne al thin ärande Ok th*ä*ntidh 15
thu äst dröffdh tha skal hon hwghswala thik
Ok j allom thinom ärandom skal hon throligha
hiälpa thik ¶ Tha sagdhe hon til h*är*ran jhesum
O min älskelighe h*är*ra thu som är mi*n*na siäls
liiffh ok aldra millaste ledhare, forlath mik thz, 20
jak haffw*er* thy wär th*ä*n ärlighaste kompanen
som thu mik gaffh, haffwer jak swa siällan bidhith
til mi*n*na tharffwa Ok ey bedhz h*en*ne hiälp j
97 allom mino*m* ärandom ok dröffw[i]lsom | Som
iak skulde H*är*ran swaradhe Jak wil tik thz 25
forlata Oc min siäl skal bliffua mz tik til thins
liffs ända Oc tha skal hon anama tik i the for-
eni*n*gh J hwilka iak antwardadhe mina siäl
minom fadh*er* j dödz tima oc skal hona p*re*sentera
mino*m* himelsliko*m* fadh*er* ¶ Sidhan badh hon 30
h*är*ran ffor ena persona at han [skulde] hä*n*ne
sik trona göra oc thiänist aktogha at alt thz han

haffdhe hänne giffwit som for hänna eghit skulde
han oc giffua hänne som hon badh fore Oc
genstan saa hon samma personam staa j gudz
närwaru oc härran thok j hänna handh Oc gaff
5 hänne alla the gaffuor i rät eghit ¶ Tha girn-
adhis hon storlika thakka oc ära härran for
alt thätta Oc badh han redha eth härlighit
gästabudh allom sinom tiänarom j himerike sik
til loff oc äro Oc saa genstan til reth aldra
10 ärlighasta gästabudh oc härran kläddan j bryllöps
klädhe som waro aff grönom lith oc fwl mz roser
aff gul ¶ Tha sagdhe härran til hänna Ecce
ego rosa sine spina natus multis spinis
sum punctatus, Thz är swa mykit see iak
15 föddis een roos wtan torn Oc wart togh stwngh-
in mz myklom thornom alt himerikis härskap
war klädh mz sligkom klädhom som härran Nar
alt war reedho til bryllöpit sagdhe härran hwar
skal haffua ällir halda lekara ämbete j thänna
20 bryllöpe Oc genstan han haffdhe thätta sagt
Thok han siälena widh handena oc lät hona
springaa aff hwilko alt bryllöpis folkit fingo nyia
glädhi oc frögdenna ökilse Oc takkadhe alle
härranom at han tedhe sik swa blidhan mz the
25 siälinne än siälin wmfämpnandis sin älskara mz
största kärlekx omfämpnilse ledde han hona mith
for bordhit ffor folkit Oc saa siälin tha osighe-
lika klarhet oc wnderlikit skeen framgaa aff här-
rans änlite hwilkit som wplyste alt hymerikis
30 palacium Oc wpfylte all kar som waro aa thy
konungxligha bordheno Oc swa wart hans älske-
lika änlitis klarhet alla thera mätte glädhi oc

sötlek hwilkin them mätther äwärdelika j sik siälffuom

aff attonda dagh paska c xliij

A attonda dagh resurreccionis saa hon atir fore-sagdha hws Oc nar hon wilde thär ingaa 5 fan hon twa ängla standa for dwromen mz wp lyptom winghom swa at wingane ywerst saman 98 tokos Oc gaffuo the | fran sik sötasta sangh oc liwdh som sötasta harpor, thz giordho the aff storo glädhi som the haffdho aff siälinna tilqwämdh 10 Nar siälin inkom fiöll hon til härrans föter hels-andis oc kyssandhis hans rosene wnder ¶ än när hon kom til hiärtans wnd, saa hon thz ypet j brinnande eldz liknilse aff hwilko wtgik stoor wällukt Härran han anamadhe liofflika siälena til sik oc sagde 15 til hänna Gak in oc wnfaa mins hiärta langhlek oc widhlek langlekin teknar mins godhetz äwärde-likhet widhlekin är kärlekin oc the stora astwndan som iak aff wphoffueno haffdhe til thinna helso ¶ Thänne langlek oc widhlek skal thu omkringh 20 fara Oc tik siälffua tileghna ffor thy alt thz goth thu findher j mino hiärta är sannelika alt thit eghit Oc blaaste swa offwer hänne oc sagdhe, accipite spiritum sanctum thz är anama thän hälgha anda ¶ The hälgha siälin tha vpfylt war aff 25 them hälgha anda saa hon framgaa aff allom sinom limmom brinnande soolglymber Oc j hwariom enom ffor hwilkom hon haffdę bidhit ¶ än naar hon haffdhe anamat gudz likama saa hon sith

hiärta mz gudz hiärta eth wara som hetir malmer saman smälther j eth stykke Oc hördhe tha härran sighiande Swa skal thit hiärta til mik äwärdelica saman föghias äpther alla thinna astwnd-
5 an oc thins hiärta wällust

De die ascencionis Huru gudh fadher tok mote sinom son wpfarande til hymbla cap xliiij

Om thän ärofulla daghin ascencionis domini
10 saa hon sik wara paa eth bärgh hwar hänne synthis kärlekin j fäghersta iomfru liknilse haffuandis aa sik en grönan maantol hwilken som sagdhe til siälena Jak är sama som thu saa j the wnderliko skineno j the hälgho gudz födzlo-
15 nath Jak är the som sonen ledde hiit nidher aa iordhena aff fadhersins sköt Oc nw honom ather wphögdhe offwer alla hymbla Oc sagdhe framdelis rädz ekke thu skalt än see större thing Oc genstan omwändis hänne klädhin j wnderlikom
20 wänlek Oc waro fwl mz smaam chorom aff gulle Oc j hwariom chorenom sath eth konungx beläte offwer hwilkom stodh scriffuat thänna ordh Qui descendit ipse est qui ascendit super omnes celos Thz är swa sakt hwilkin som nidher-
25 steegh han är thän som wpstegh offwer alla hymbla alla wara aterlösilsenna gärningha saa hon | Oc wndherlika wttrykta j sama belätomen 99 Härran ihesus war oc kläddher i tholkom klädhom wtan at j chorenom sath kärlekin kröntir som

drothning Och swa war gudh kläddir j sik siälffuom ffor thy gudh är kärlekin, kärlekin togh härran i sin fampn Oc wplyptandes sagde han Thu är thän eene j hwilkom iak fulleligha fulkompnadhe mins dygdz makt än siälin aatspordhe iomfruna hwilke äru thine arma, mz hwilkom thu wplypte härran hon swaradhe Mine arma äru enkte annat än min alzmäktoghet Oc min wili thy at iak formaa all thing Thog widher torffs ey alt göra thz iak formaa Oc thy skikkar iak oc flyar alt wäl mz minom obegriplika wisdom ¶ Thär syntes oc stor hälgha manna skari J bland hwilka war sanctus iohannes baptista oc ioseph ihesu christi fosterfadher oc symeon som togh mot ihesum i templit tässe waro the främsto j blandh them som wpforo mz härranom ¶ Hälgasta iomfrun gudz modher maria syntis oc a samma bärgheno oc kläd j tholkom klädhom som kärlekin war Oc thär wndher haffde hon en kiortil aff rödhan lith hwilken som sagde til siälena, all min dröffuilse hwilka iak ledh for min son oc mz minom son wmbar iak j tysto oc thulimodhe Jak haffdhe oc ena hetasta astundan til gudh ffor nyia oc klena kirkiona thz är ffor thz lithla folkit som nylika war wmwänt til tronna Oc wffta bögde iak han til enkannelika miskund swa oc än nw kan han sik ey neka til siälena astundan som honom innerlika älskar hwadhan är ath älskande siäl meera twingar gudh här j iordherike än j himerike Tha manadhe siälin hänne om the glädhi som hon haffdhe j sins sons wpfärdh til hymbla hon swaradhe J the glädhi kändhe iak

oc foresaa alla the glädhi oc häloghet som iak
skulde faa röna j mi*n*a wptakilse til himerikis
än h*är*ran ihesus wpfarandis mz osighelika glädhi
stodh for sino*m* hälga fadh*e*r teeandhis hono*m* i
5 sik siälffwo*m* alla sina wtualda wena siäla baadhe
th*e*m tha närwarandis som mz hono*m* haffdhe
wpfarit oc alla th*e*ra som tiith waro äptir-
komande Swa oc allas th*e*ra godhg*är*ni*n*ga pinor
| oc forskuldan Swa at the som nw äru j synd- 100
10 i*n*ne stadhga synthos tha j hono*m* j the formo j
hwilko the äru ko*m*maskolande til himerikis ¶ än
lidhande siälar the som mykit tolelika lidha
här for gudz skuld the skinw mz enka*n*ne-
like fäghrind in j hans hiärta än andra siäla the
15 skinw i andra matto j andro*m* hans limom ¶ Fadhr-
in j himerike mote takandis sino*m* son mz wärd-
ogasta hedh*e*r oc sagde til hono*m* See iak giff-
w*e*r tik alla kräselikhetz ympnoghet hulka thu
swa so*m* ath*e*r liffdhe nidh*e*rfarandis j wärldi*n*na
20 wtläghe at thu mz fullasta makt th*e*m skipt oc
deelactogha göri ow*er*flögdhelikast allo*m* siälo*m*
som thu nw mz tik wpfördhe ¶ än h*är*ran ihe-
sus han offradhe sino*m* hälgha fadh*e*r allan sin
fatikdo*m* obrygdhilse forsmäilse pinor oc alt
25 ärffuodhe Oc alla sins mandoms gärni*n*gha som
ena nyia oc thäkkasta gaffuo alla foresedda i
himerike än thot foresedda oc forekända i gud-
domeno*m* hwilka fadhre*n* swa indrogh i sik oc
swa sino*m* guddo*m* tilenadhe som han haffdhe
30 thz alt lidhit j si*n*ne eghno persona Th*än* hälgha
anda tilfördhe han allan sin kärlekx brändagha
mz hwilko*m* ha*n*s hälgasta hiärta bran ow*er* allan

kärlek Oc vij thäs hälghandz gaffuor mz alla th*e*ra fullasta frukt oc gärni*n*gho*m* ffor thy at j ensa*m*pnom christo brukadhe th*ä*n hälghe ande fullelika thässa gaffuonar äpth*e*r thy som p*ro*-phetin ysayas foresagdhe requiescet super eum 5 spiritus domini spiritus sapiencie et in-tellectus etc[ra] ¶ andelikom ando*m* som äru hälgho*m* änglo*m* begaffuade han sina mandoms miölk aff th*e*m fore orönta til forri*n*na thz är ena nyia oc offw*er*flytande sötlikhet i hans aldra 10 lustogasta ma*n*do*m* til ökilse th*e*ra glädhi oc th*e*ra äwärdhelika äro P*at*riarcho*m* oc p*ro*phetom skänkte han sötasta dryk i huilko*m* han wpfylte allas th*e*ra astu*n*dan Oc lät th*e*m sidhan äwärdhelika i sik hwilas Th*e*m som menlöse Oc fore rätwiso*n*na 15 dräpne waaro swaso*m* iohannes baptista jheremias oc andre otalike allas th*e*ra pinor oc martiria tha wplyste han Oc swasom a nyt maal forgylte oc wphögdhe mz sino*m* hälgha dödh oc ärofulla 101 pino ¶ än th*e*m j iordherike waro | som waro 20 hans hälghe apostoli Oc andre flere trona mä*n*nisk-ior gaff han margfaldelika gaffuor th*e*m til äwärdelika hugswalan andelika thinga wndh*er*-standilse oc sins kärlekx wptändilse Sidha*n* wände h*är*ran sik til siälena oc sagdhe See iak 25 wpfoor en ärlikin sigh*e*rwi*n*nare Oc all mi*n* twingilse tok iak wp mz mik J the ordheno for-stodh siälen at alla mä*n*niskio widh*e*rtorfft oc be-dröffuilse äru j hans närwaru hwilka ha*n* stridhande i os oc fore os ärlika owir wi*n*ner ¶ än sagdhe 30 ha*n* som iak sagde mino*m* kä*n*neswено*m* haffw*er* gudh fadh*e*r giffuit mino*m* mandom alla makt i

iordherike oc j himerike at göra alt hwat mik
täkkis fforlata allom syndarom thera synder Oc
motestridha allo thy människionne forhindrar
Oc tilböghia min guddom människiom äpther
5 alla thera widhertorfft Tha fiöl siälen härr-
anom til fota tilbidhiande oc takkande honom
til hwilka han liofflica talande sagdhe Surge re-
gina mea etc[ra] stadht wp min drotning ffore
thy alla the siäla som äru samanfögdhe minom
10 kärlek the wardha drotningha än siälen j bland
annor mang ordh sagdhe til härran hwat är thz
min enaste oc älskelikaste gudh at nar iak tänker
i mik döö skola ffar iak thär aff litla glädhi
ällir oc alz engha mädhan fläste astunda oc bidha
15 the stundh mz glädhi oc store astwndan Härran
swaradhe Thz giordhe iak tik aff enkannelike
gaffuo ffor thy om thu astundadhe at döö til-
lukkadhe thu oc sötmälte swa mykit mit gudhe-
lika hiärta thär til at iak kunne tik thz ey neka
20 ¶ Hon sagdhe hwat är thz at människian rädhis
swa mykit at döö Jämwäl the fulbordhe äru j
thinom kärlek Oc än iak owärdogh all fasas oc
forfäras nar dödhin mik aminnes Härran swar-
adhe Thz männene rädhas döö thz är a kötz-
25 sins wäghna ffor thy at siälin älskande sin likama
widherstygghis at kroppen skal thola oc lidha
dödzsins beskhet ¶ än hwat skalt thu rädhas
som haffwer fangit mit hiärta til panta äwärde-
likx fridz oc til trygheten̄na hus oc äwärdelikin
30 kärlek

102 De ascencione domini c xlv

OM samma dagh tha som sangs Omnis pulchritudo domini Sagde hon til härran i sins hugx astundan O min härre oc allaledhis all fägrind thän wänleker är nw takin fran os Han 5 swaradhe engaledhis wtan iak är mz idher Oc wil wara äwärdelika mz alla minne fägrind alla minne makt oc alt loff alla äro oc allan min kärlek ¶ än sidhan the swngho in processione Et benedixit eos Saa hon offwer conuentonne 10 owan i wädhreno eena fäghersta hand wälsignadhe conuentit Oc hörde härran sighiande The wälsignilse som iak tha giorde ower mina discipulos hon är äwärdelikin Oc skal aldrigh takas fran idher 15

Huru gudh skal manas oc aminnas paa wara aterlösilsa gärningha oc om them bidhias c xlvj

JF eenne mässo nar hon hördhe läsas thänna Collectan Jnfirmitatem nostram quesumus 20 domine etc^m astundadhe hon wita hwat krafft ällir gangh thänna ordh haffdo Som äru Jncarnacio, passio, resurreccio, ascencio oc tolken flere hwilke härran swaradhe, The ordhen mana mik oc aminna wpa mankönsins aterlösilsa gärninga hwart 25 thera likerwiis som enne människio persona ¶ Som thätta ordhit incarnacio thz är mandomsins

anammilse manar mik oc aminner for thän kär-
lekin om hwilkin iak wart leyona brodher oc
strudzsanna kompan Som prophetin aff mik
sigher Factus sum frater leonum et socius
5 strucionum Wm leonit wnderstars högfärdogh
hiärta Wm strudzsanna wnderstars hart iudhanna
hiärta mz hwilkom iak swa wenlika oc kärlika
liffdhe j höxsta kärlek Thätta ordhit passio som
är min pina läther mik aminnas the sälikhet som
10 iak bewiste minom owinom ffor hwilkom iak
innerlika badh min fadher j himerike nar the
mik reddo beskasta dödhin ¶ Thätta ordhit pre-
ciosa mors som är min dyraste dödher manar
mik oc aminner ffor thän kärlekin wm hwilken
15 iak offradhe mik siälffuan gudz son täkkasta offir
oc wärdoghasta wärdh for människiona gudhi
fadher wppa korssins altara ¶ Thätta ordhit
resurreccio Som är min wpstandilse lather mik
aminnas the stora ärona Jak människionne til-
20 fögde nar iak wpreste min mandoms | likama 103
w graffwinne til eth tekn at sanna almennelica
wpresilse tilkommande wm ytarsta domen Swa
oc the högha wärdoghet hwilka iak gaff människ-
ionne j thy at the som andra limi skulu mik
25 thera hoffde tilföghias i äwinnelika foreningh
¶ än thätta ordhit ascensio som är min wpfärdh
til hymbla manar mik oc aminner mz thäs at iak
är wordhin människianna forspräkare ämbitzman
Oc medlare mällan gudh fadher oc hänne hwar
30 en troen ämbitzman han samansankar trolika sins
härra gwl oc päninga Oc hwar honom synes
brysta for härranom wpfyller han aff sino eghno

Swa gör oc iak alt thz got mannen gör offra iak hundradha falt minom fadher Oc hwat honom än bristir ey fwlt giort for mannen wpfyllir iak aff mino eghno at iak skuli hans siäl offra minom hymelzlika fadher mz otänkelikom rikedomom j 5 alla hälgha manna närwaru

at härran ihesus grät oc aff kärlekxsins taarom c xlvij

Jtem naar hon hördhe läsas j ewangelio at härran ihesus grät Oc hon thär aff waffdhis i tankom 10 sagdhe härran til hänna Swa opta iak i iordherike tänkte wppa the osighelika foreeningh J hwilka iak tilenadher fadhrenom war eth mz honom tha formatte min mandombir ey haldit sik aff taarom Oc swa wpta iak amintes the obegripelica älske- 15 lighetena hwilka mik lukkadhe aff fadhersins sköte Oc samanfögde människionna natura swa wpta gath min mandombir sik ey haldit aff graat ¶ Tha sagdhe hon O härra hwar äru the taara som tik nakot sinne äru wtguthne aff rättom 20 kärlek Härran swaradhe the haffua enkannelikit rwm in i mino hiärta swasom thän som haffwer liggiande fää stort oc dyrt sik meere älskelikit thz göme han oc bewarar serdelis i lönlika rwmme ¶ Hon sagde thu sagde mik härra förra at kärlekx 25 taara the wpnötas j thino hiärta som j elde han swaradhe thz är sannelika sant ffor thy kärlekx taara the fornötas aff mins hiärta brona swasom

watnit wpnötes aff eldhenom togh gömer iak them oc bewara innarst i mino hiärta

De penthecoste aff triggia handa gärninghom thäs hälgha anda j apostolis c xlviij

5 Om hälgha afftonen thäs ärofulla penthecostes högtidh nar thänna | gudz ödmiuka tiänista 104 qwinna astundadhe sik wara anamelika thän hälgha anda sagde härran til hänna, thre gärningha giorde thän hälge ande j apostolis ¶ The första thz 10 han i sinne tilqwämd them alzstingx vmwände wptändandhis them j gudhelikom kärlek Swa at the som förro waro rädde oc kranke, oc waro älskande sik siälffua the wordho sidhan swa starke at the iämwäl ey räddis dödhin, wtan 15 hiöldo thz fore störsto glädhi oc äro at for gudz kärlek skuld lidha bedröffwilse ¶ thz andra at swasom eldhin rensar iärneth oc gör thz likt sik siälffwom Swa thän hälghe ande rensande apostlana aff allom syndom, oc giorde them hälogha 20 fullelica i sik siälffuom ¶ Thz tridhia at swasom gwllit smält i eldenom j hwat formo thz ingiwtz, liknar sik fullelika äpther formonne Swa wpsmälte thän hälghe ande apostlana j sinom kärlekx eldhe, Oc loth them fullelika flyta i sik 25 siälffuom intrykkiande j them guddomsins formaa oc beläte Swa at thz wpfyltis j them som dauid sagde Ego dixi dii estis etc[ra] Swa hwar en som astundar thäs hälgha anda tilqwämd skal bidhia honom thänna try thingh i sik göra fförst

at thän hälghe ande göri han stadughan i sinom hälgha kärlek mot alt onth, oc redhoboen til alt goth bortältande fran honom allan wärdzslikan kärlek, at han for gudz kärlek skuld mz thulumot gladhelika thola all genwärdogh thingh Bidhie 5
oc wm thän hälgha anda at giffua sik alla synda forlatilse Oc at han allir smälte i gudz kärlekx' elde, matte omwändas i gudh oc honom j äwärdelika sälikhet til eenas

Jtem annat aff them hälgha anda c xlix 10

Thän hälghe ande skänkte apostolis trigghia handa dryk mz hwilkom han them swa fullelika wpfylte at folkit ey oskälika sagde them wara drukna Först wpfylte han them swa fullelika mz kärlekxsins wiin, at the swasom drukne wnder 15
eens glömde sik siälffua, ey aktandhis nw meera nakon hedher ällir nakot kropsins gagn oc nytto, wtan i allo wplätandis ensamen gudz hedher oc äro ¶ annar drykken war sötasta guddomsins hughswalan, hwilken som mäktoghaste moster 20
them inbant oc stadfäste i gudhi at enkte hwatzske 105 | glädhi ällir dröffuilse kunne them aatskilia ¶ Tridhi gudz kärlekir hwilkin them wnder eens swasom starkasta oc wtwaldasta klarhet swa beswimnadhe oc aff sinne giordhe at the mz obe- 25
gripelike astundan wptände wildo oc girnadhos gaa til gudh gynom thusanda dödha om thz haffdhe them möghelikit warit ¶ J thänna trigghia handa

matto skal hwar en troen cristen siäl astunda oc bedhas at drykka aff them hälgha anda ¶ Först aff gudz kärlekx wiin hwilkit hänne läthi a[l]stingx glöma sik siälffua, swa at hon enkte akte sith 5 eghit gagn ällir sin hedher, wtan thz wara kunne gudhi til hedher oc äro ¶ bidhie oc wppfylle sik aff thäs hälgha anda innerlika sötma, at all wärldz glädhi ällir wällust hänne aldrigh meer smaki ällir täkkis ¶ bidhie oc sik swa wptända i 10 andelika oc hymelslika tinga kärleke aff hwilkom han mz allo hiärta astundandis til gudh ffor enkte haffwi dödhin oc all dröffuelikin thing oc alla pinor

Jtem aff samma högtidh oc huru cristen siäl
15 är gudz wingardher [c l]

Samma dagh nar som officium hiöltz i kirkionne saa hon äronna konung ihesum sithia i kirkionne mz myklom mogha ängla oc hälgha män Oc aff hans hiärta wtgaa swa mang brinnande 20 sken som hälghe män thär när staddhe waro, at i hwan en aff them flögh skinit som eth brinnande skot ällir spiwt Oc nar som sangx tractus vinea sancta est Thänna hälgha iomfrun wplypt i andelika syn sagde til gudh Eya Jak wilde mit 25 hiärta reedha tik til en täkkasta wingardh wtualdan äpther thit hiärta i allan tima Härran swaradhe alt thz thu astundar fformaa iak fulkompna Oc genstan saa hon sik ganga in i sith eghit hiärta

oc spatzsera som i enom fäghersta wingardhe Om hwilkin otalikin ängla skari kringhom stodho som starkasta mwr oc wardhe alla wäghna ¶ östir i wingardhenom war klarasta wiin oc söt offwir alla matto, teknandis the godha gärninga frukt 5
106 oc nytto som mannen | gör oc offra gudhi betidha i sinom wngdom, Thätta winith är klart oc gudhi storlika täkt at människian ginstan i sin wngdom oc menlöso liffwerne öffue sik i gudz tiänist ¶ Noor i wingardhin war röth win oc 10 mykit starkt teknandis thz ärffuodhe i hwilko människian i sinom blomstrande aldre stridher mot syndinne oc frestilsomen Oc mot alla owinnanna krafft oc inskiwtilsom ¶ södhir wt i wingardhin war heet wiin oc aldra bätzst teknandis 15 dygdinna gärningha hwilka mannen i sinom bätzsta alder fulkompnar i gudz kärleke ¶ wester wt i wingardhin war ärligasta oc honogx drypande wiin wttrykkiandis the heta astundan mz hwilkom mannen i sinom alderdom mz allom sinom krafftom 20 astundar til gudh swa oc the margfaldelika pinor oc dröffuilse som människiona hindra i them aldrenom ¶ J thy wnderstodh hon andelika hwaria ena rätwisa människio siäl wara tolkan gudz wingardh Oc gudh sötelighast lustas i 25 honom som aff sinom barndom in til dödhin allan sin alder ärlika oc gudhelika liffwer ¶ Mith j wingardhenom war en kälda när huilko sath härran gudh Oc aff hans hiärta flöt bradelika en bäkkir in i käldona aff hwilko watne wätte 30 oc begöt härran gudh alla the som astundadho andelika fötzslo som giffs i döpilsom ¶ Offwer

thän brw*n*nen ällir käldona hängde omkri*n*g siw skinande skiolda aff wnderligasta *gär*ni*n*gh tekn-andis siw thäs hälghandz gaffuor, hwilke thy syntos i skiolda liknilse at engin kan ägha thäs
5 hälgha anda gaffuor ällir niwta wtan stort ärffuodhe

Jtem aff sa*m*ma högtidh capitulum lj

Jtem nar som sangx rex sanctorum syntis hä*n*ne, at h*är*ran ihesus gik til mz storo äro in processione til döpilsa fwnte*n* Oc iohannes
10 ewangelista a hans höghro hand Oc sanctus bartholomeus aa winstro hwilka äro the twa sär-lika haffdho ffor enka*n*nelikin renlek, badhe til | siälena oc likamen som the badhe fullelika haffdho 107 oc älskadho Petrus apostolus oc sanctus ia-
15 cobus minor gingo fore h*är*rano*m* til fwnten ffor enka*n*nelike biscops wärdoghet hwilka the haffdho fore alla andra apostla ¶ ärofulla iomfru*n* gudz modh*er* maria syntis oc th*är* a högro sidhona, i forgyltom klädho*m* hwilken omkring giffwin war
20 mz otalikom spirom, som wtan aterwändo rw*n*no omkringh Oc teknadhe the oändelika oc heeta astu*n*dan som ho*n* haffdhe til nyia kirkio*n*na helso ¶ än aff h*är*rans gudz hiärta wtflöt en kälda aff klarasta watne ¶ än siälen gangandis til h*är*rans
25 modh*er* beddis at ho*n* matte rensas i sa*m*ma käld-o*n*ne aff allo*m* sino*m* syndom ¶ Tha tok gudz modh*er* siälena mz store wördhni*n*gh i sin fampn oc tilfögdhe hona gudz hiärta, hwilkit hon kyste fäm si*n*nom mz största kärlek ¶ J första kusseno*m*

kände hon sik rensas aff alle smitto J androm kände hon sik giffuas sannan gudz äwärdelikin fridh J tridhia wart hon begaffuat mz enkannelikom sötma, som en ween kan högx[t] begaffua sina älskelikasta barn J fiärda wart hon inrykt oc intakin i gudz hiärta hwar hon saa oc kände alla gudz wtualda wener oc all creatur Tha sagde härran til hänna, hwat wil meere ällir kan meera wilia, see alt got, hwilkithimerikit oc alla hymbla glädhias sik haffua fangit at niwta är nw thit wordhit, nw skal thu thätta thit eghit got skipta oc bytha, äpther thinom eghnom wilia allom hälghonom ¶ än siälen genstan wmfämpnandis härran j största hiärtans glädhi fförst skipte mz gudz modher maria thz godha hänne giffuit war Oc sidhan mz allom hälghonom ¶ J fämpta kussenom syntis hon sithia mz härranom widh eth aldra ärlighasta oc dyrasta bordh och mz honom glädhias oc frögdhas Oc tha sagde härran til hänna J thänna fäm handa matto skal thu hwan dagh kyssa mit hiärta mz kärlek, som thu maa at akta j hwarie enne modher som haffwer | dotther sik ganzska kära, Först skodhar hon oc ranzsakar granlika hänna änlite, finner hon nakra smitto i thy, them stryker hon snart aff ¶ annat at hon prydher hänna hoffuodh, tridhia aff storom kärlek kysser hon dotthrena ¶ ffiärdha at hon ledher hona in i sin lönlika kamara, oc theer hänne sina rikedoma ¶ ffämpta at hon mättir hona mz them bätzsta kost hon gither ¶ J thässo samma matto anamar iak hwaria ena syndogha siäl til minna nadh som mz angher oc

rät scriptamala bätringh kombir til mik, fförst stryker iak oc affskrapar allan syndinna träk, thz är at iak forlather hänne alla sina syndher Sidhan säter iak a hänne krono nar iak prydher
5 hona mz manghom dygdhom Oc swa faar iak aff hänne i mik siälffuan swa storan söthan lusta, at iak aff enkannelikan kärlekx sötma tha siälena kysser Thär näst bewisar iak hänne mina kraasa rikedoma mz enna säla wtrönan Oc mätter iak
10 hona mz dyrasta oc betzsta koste, mins wärdogha kötz oc blodz sacramentum ¶ Härra alzwaldogher ihesus christus läti os thänna hälgha kostin taka oc anama oss til helso oc äwärdelikit liff

Aff kärlekenom oc huru mannen skal gudhi
15 offra sith hiärta c lij

Um hälgasta swnnedaghin penthecostes nar mässan böriadhis Spiritus domini repleuit etc[ra] hörde thänna gudz tiänista qwinna röstena til sigh sighia O min siäl hör oc glädz at
20 mädhan gudz ande wpfylte alla wärldenna, tha är thu ey wtskwtin ällir wndan takin Tha böriadhe hon tänkia mz sik, thätta äru ey härrans ordh iak hörde wtan thins eghins siäl som i them hugnas i sik siälffua Til hwilka tanka swaradhe hänne
25 härran oc sagde, mik hörde tässin ordhin til For thy thin siäl är min siäl, oc min siäl är thin swasom läsit wardher aff dauid oc ionatha at thera siäla waro saman bwndne, ällir i ena siäl saman fögdhe Swa mykit starkare är thin siäl

109 | widherbwndin minne mz kärlekxsins bande som iak skal tik i dagh yterlikare bewisa, genstan tässin ordh sagdh waro, gaffuos siälinne twa hwite winga, mz hwilkom hon flögh wp i högdena, alt thär til hon kom til eth största sken oc thär 5 hwiltes hon ¶ än gudz ängil kommande til hänna helsadhe hona wördhelika oc sagde O nobilis virgo prepara te quia sponsus tuus iam venturus est O ärlik iomfru reet tik til For thy thin brudhgumme är nw til kommande, hon 10 sagde iak ey weth i hwat matto iak skal mik til redha, än iak skal wärdhelika finnas til reeth, tha tilbör at minne siäls älskoghe siälffwer redhe mik til sik som honom täkkis Oc genstan äronna konungir kläddher oc pryder ärlighast i brudgom- 15 mans ham, kom oc i fördhe siälena i hwit kläde oc sagde, tak minna menlösa klädhe, hwilkit iak tik giffwer til äwärdelikin atherlön Sidhan prydde han hona mz eth klädhe aff rosene lith sighiandis ¶ Thätta klädhit haffwer iak reeth tik aff minom 20 otalikom pinom oc aff thinom dröffuilsom ¶ kärlekin stodh oc när härranom i fäghersta iomfru liknilse Til hwilka härran liofflika seandhis sagdhe, thu är thz sama iak är, än siälen tänkiandis at hon haffdhe ey än mantoll, wtwidhe kärlekin sin 25 mantoll, oc holde badhe gudh oc siälena swa at siälen syntis swasom mz siälffuom kärlekenom, all wara hold oc wäl til redh, än kärleksins mant-oll war nidhan til mangfaldogher oc swa widher, at han matte hölia mykin mogha ¶ Tha sagde 30 kärlekin swa mang haar som äru i minom mant-oll, swa mang hugswalilse giffwer iak them som

til mik ko*m*ma ¶ än siälen all smältes in til sin
käresta, at ho*n* swasom en ande syntes mz honom
Tha sagde h*är*ran hä*n*ne, nw biwdh mik til hwat
hältzst tik täkkis, ho*n* sagde O mi*n* h*är*ra Ey
5 höffwis mik biwdhni*n*gä*n*na ordh ällir makt Thog
om iak haffde nokot tilbudh ällir makt at biwdha
Tha wilde iak wpuäkkia hwart eth creat*ur* til är,
at the skuldo tik loffua oc ära aff alla th*er*a
krafft, oc aff allo th*er*a fä[g]rindh oc wisdo*m* | än 110
10 nar i mässo*n*ne ad offertorium sangx T i b i o f f e-
r e n t r e g e s m u n e r a thz är konu*n*ga skulu offra
tik gaffuor, sagde hon til h*är*ran Hwat skal iak
O mi*n* älskeligaste hiärtans käre tik nw offra,
mädha*n* iak alzstingx enkte thz haffw*er* som tik
15 höffuis, wärdzlike lekmä*n* offra tik sina wärdzlika
rikedoma Oc renliffues folk offra sik siälffua oc
th*er*a gudhelika akt oc liffw*er*ne Hwilka h*är*ran
swaradhe Thu skal offra mik thit hiärta i fäm-
handa matto Ok tha offra thu mik aldra täkk-
20 asta gaffuo ¶ Först skal thu thz offra sicut
arram sponsalem, thz är swaso*m* thz fästni*n*ga
fäa thz brudh fästis mz bidhiandis mz alla thins
hiärta trolighet, at om mi*n*s hiärta kärlek böthes
oc bätres i tik, hwat thu haffw*er* brwtit i nakre
25 wantro ällir otrolikhet ¶ [J] andro matto skal
thu thz offra sicut monile som ena brazsa mz
alla thins hiärta wällusta, swa at wm thu än ku*n*ne
faa ällir haffua alla the wällust oc glädhi nakot
sin kan sees oc haffuas thz skal thu alt widh*er*-
30 stygghias ffor mi*n*a skuld ¶ J tridhia matto
so*m* ena krono mz allo*m* th*e*m hedh*e*r th*är* thu
ku*n*ne at faa badhe här oc i tilko*m*mande wärld

wppa thz at iak ensambir wari tik badhe krona oc all ära ¶ J fiärda matto quasi phialam swasom eth ärlikasta drykke kaar aff gulle aff hwilko iak skal drykka min eghin sötma thz är mik siälffuan ¶ Fämpta sin swasom aldra bezsta 5 helewax kar aff hwilko iak maghe äta oc nythia mik siälffuan ¶ Til tärtz nar som sangx Veni creator spiritus saa hon thän hälgha anda i örna liknilse flygha om choren Oc aff hans hiärta wtgingo swa mang brinnande sken ällir 10 straala som persone närstadde waro Oc til hwart sken ällir straala thiäntho meera än thusanda ängla Oc nar conuentan gik fram at anama gudz wärdogha likama syntes en hwit duffua röra hwars persone hiärta mz sith näff Oc wp- 15 tände j thy brinnande eldzsins lugha ¶ än j 111 somlika thera hiärta slukna|dhe genstan lughin Oc j somlikom eldhadis oc wäxste aff eth stort baal ¶ annat sin wppa sama dagh penthecostes Syntes härran ihesus klädder mz enom forgyltom 20 mantol, thz war j siälffuom kärlekenom Oc gangandis liofflika til hwaria ena persona i choren, wtsände oc wtbläste aff sino honogxflytande hiärta thän hälgha anda i ens sötasta mildasta oc kleenasta wädhirs bläst oc liknilse 25

De festo trinitatis et fonte viuo c liij

Jaldra hälgasta trinitatis högtidh astundadhe hon i sinom gudhelikom bönom at all hälghon oc all creatur skuldo loffua oc wälsigna the

wärdhskyllugasta, oc all loff wördhe gudz hälgha threfaldoghet Oc ginstan aff ryktes hänna ande aff likamlikom sinnom Oc leddis in fore högxsta äronna domstol, hwar hon saa the hälgha tre-
5 faldoghet, j eens liffuandis käldo liknilse aff sik siälffuom, oc i sik siälffuom warandis wtan wp-hoff Oc i sik haldandhis alt thz til är, hwilkin i wnderlika sötlikhet wtflytande oc tha i sik onöt Oc altidh fullelika fulbliffuandis, wätte oc frukt-
10 samth giordhe alt thz til war, än siälen alt smält oc intrykt i innarsta kerlekenom, inflöt oc ingaff sik i siälffuan guddomen Oc guddomen ather inflöt oc ingaff sik i siälena, mz osighelike wällust oc ympnilse, Jn hac vnione J the samma
15 hälgha samföghilsomen ällir foreningenne siälenna oc guddomen, j bland annor ytherlikin tingh, hörde hon sighias tessin ordh See mz minne alzwaldoghet är thu wordhin alzmektogh oc wm thu wil alt thz iak wil, skal thu altidh bliffua
20 tilenadh minne alzmektoghet, Min ogrundelikin wisdombir han tildrogh tik swa mik at wm alla mina *gärninga* täkkis tik, tha wardher thu altidh tilenadh minom gudhelika wisdome Oc min kärleker haffwer tik swa gynom gangit oc begwtit
25 at thu synes mik älska ey mz thinom kärlek wtan mz minom J hwilka samfögilse ällir til-eningh, skal thu wara mik äwärdelika tileenat ¶ än nar hon skulde taka gudz wärdogha likama, wpfyltis hon mz swa storan andans glädhi, at hon
30 storlika thär siälff wppa wndra|dhe Tha sagdhe 112 härran Gak oc byth thina glädhi mz allom hälghanom, tha gik hon först til iomfru mariam,

oc bythandis mz hä*n*ne aff si*n*ne glädhi oc sagde til io*m*fru*n*na O nadhafwl iomfru alle thi*n*ne äro til ökilse byth*er* iak mz tik Oc thä*n*na mi*n*s hiärta aldra höxsta glädhi, Jomfru*n* swaradhe hä*n*ne Oc iak giffw*er* tik alla mina glädhi, mz 5 hwilke iak nakot si*n*ne gladdes offw*er* aal creat*ur*, badhe i himerike oc iordherike Sidhan bytte oc ho*n* sina glädhi mz apostolis hwilke he*n*ne sagdo Oc wi bytom oc mz tik alla the glädhi, som wi haffdom nakot si*n*ne mz waro*m* älskelikasta h*ärr*a 10 oc mästara ihesu christo, serdelis nar wi aff hono*m* fra dödheno*m* oc til liffwit kalladhe wordho*m* Th*ä*r äpth*er* skipte ho*n* oc mz martiribus, hwilke oc sagdho hä*n*ne Oc wi alla the glädhi wi haffdho*m* aff kärlek i eldheno*m* oc iärno*m* Oc 15 thusandfall dödho*m* wnno*m* wi tik oc giffuo*m*, nar ho*n* ko*m* til confessores sagdho the Oc wi bytom mz tik alla the glädhi, wi nakot sin haffdo*m* j margfaldeliko ärffuodhe, oc wars ordens stra*n*ga liffw*er*ne for christi kärlek skuld ¶ nar ho*n* 20 haffdhe sina glädhi skipt mz hälgho*m* io*m*fru*m* Sagdo the hä*n*ne Jämwäl oc wi alla the glädhi, wi aff waro*m* enka*n*neliko*m* fordeel haffdho*m*, i waro*m* kärasta gudh oc brudhgu*m*ma, mz tik skipto*m* oc bytom Tha saa hon fullelika, at 25 hälgha iomfrur, offwir andra hälgha män, the nythia gudh oc glädhias i hono*m*, mz aldra lustelikasta kräselikhet Oc gudh ingiwter sik i th*em*, mz enka*n*like söthetsins smak Oc j thy wndh*er*stodh hon sant wara som ho*n* haffde läsith 30 ¶ Gaude manna virginale, manna nouum et regale Quod nulli sapit hominum, nisi

palato virginum Medh thänna ordh maa thu helsa gudz wärdogha likama, som kallas manna, thz är ängla brödh aa wart maal Glädz ängla brödh oc iomfrulikin koster, nyth brödh oc
5 konungxlikit, hwilkit enghom människiom rättelika smakar, wtan rättom iomfrum, säle äru the som swa wäl äru kända mz lambeno, oc äptherfölghia thy ä hwart thz gaar ¶ J bland iomfru chorana saa hon sina | syster, a hälgha aminnilse 113
10 älskelika frua, abbadissan, som til forenna tha dödh war, prydda j otalikom dygdhom, som ena drotningh, hwilken som thok sina syster oc ledhandis hänne for gudz domstol, sangh gladelika thänna ordhen Hec est speciosior sole et sy-
15 deribus sublimior Thz är, thänna är wänare än solen oc höghre än skyn Säl är the här sik swa steller, oc sik swa ödhmiukar, at hon wardher swa wphögd oc loffuat äwärdhelika aff gudhi j bland hälgha ängla

20 aff sancte marie magdalene saarom c liiij

J sancte marie magdalene högtidh syntis hänne härran ihesus haldandis mariam magdalenam kärlika wm fämpde wndher hänna arma wppa hwilkit hon wndradhe sighiandis widh sik Thz
25 som scriffuat staar Jncorrupcio proximum facit esse deo Thz är the som osmittadhe äru äru gudhi näste Til hwilket härran hänne swaradhe epther hänna stora kärlek mögheligheт i hwilka hon mik älskadhe i iordherike är hon mik nw

nämare tilfögd i himerike Tha sagde siälen
Eya mi*n* älskelikaste gudh oc h*ä*r*r*a lär mik huru
iak skal tik ära oc loffua j thä*n*na thi*n*na älsk-
ersko ¶ H*ä*r*r*an swaradhe J th*e*m saaro*m* som
kärleki*n* i hä*n*ne i*n*trykte j mi*n*ne pino ffor thy 5
nar iak hängde a korseno nw näst dödheno*m*
Oc ho*n* seandis min öghon i dödheno*m* ater-
täppas, mz hwilko*m* iak haffdhe hona swa mis-
ku*n*samlika opta skodhat gyno*m* stagx hä*n*na
hiärta so*m* mz hwassasta skot, swa oc mi*n* öron, 10
hwilke*n* iak swa opta haffdhe bögt til hä*n*na böner
hon saa th*e*m nalkas dödheno*m* swa oc nar ho*n*
saa oc hörde mi*n*na älskelikasta modh*e*rs sukkan
oc ysäld hwilka ho*n* i*n*nerlika älskadhe for mi*n*a
skuld, tha sarghadhis hä*n*na hiärta aff i*n*nersta 15
warku*n*nilse astu*n*dan Tridhia sin nar mi*n* mw*n*
aff hwilko*m* ho*n* haffdhe fangit swa ma*n*gh söth
hugswalilse oc kä*n*nedoms ordh, serdelis tha iak
hä*n*ne sagde thin thro giorde tik frälsa gak i
fridh saa hon blekna j dödheno*m* oc ey formagha 20
yth*e*rmere widh*e*r hä*n*ne, talaa wart hon ath*e*r
swaso*m* mz swärdhe gyno*m* stwnge*n* Fiärdha sin
tha mit hiärta aff hwilko ho*n* haffde rönt swa
114 opta sötasta kä[r]leksins | astu*n*dan at swa opta
ho*n* mik saa, swa opta bran hä*n*na hiärta til min 25
aff serdelis kärleksins brwna tha hon saa thz mz
spiwteno gyno*m* styngas tha aath*e*r infälte kärlekin
eth stort saar i hä*n*na hiärta Fämpta saarit nar
ho*n* saa mik som war hä*n*na liff glädhi oc alt
got dödhan läggias i graffuena wtan hwilken hon 30
tykte sik ey gyta at liffua, tha gaffs aal hä*n*na
siäl oc wanskadhes so*m* sarghat aff osighelikom

dröffuilsom meera än nakor kan sighia aff innarsta kärlekxsins brwna swasom dödh mz allo ¶ wm thänna fäm saaren oc dröffuilse the hälgha frwn haffde j sins kärasta mästara oc älskara dödh
5 oc pino skal thu hänne mana oc bidhia at läkia all the saar synden haffwer giort i thinne siäl gör thu thz tha wardher tik wäl

at maria magdalena forwärffwar them angher oc räth scriptamal som hänne älska oc
10 thiäna C lv

Jtem a hänna högtidh saa siälen hänne staa när härranom hwilkins brinnande hiärta skeen mz solenna klarhet hwilken gynom lyste alla hänna limi Oc wnderstodh tha siälen andelika thän
15 eldhin tha wara först wptändan i hänna hiärta Nar hon hörde sighias aff christo remittuntur tibi peccata tua, vade in pace thina synder skulu tik forlatas gak i fridh hwilkin eldhir swa ökadhis i hänne at alt thz hon sidhan badhe
20 tänkte oc giorde alt wmwändis i sama eldhin J thy wnderstodh oc hon, at hwar en wptändher aff gudhelikom kärlek alt thz han gör tänker talar ällir thol swasom wedhin inwrakin i eldin swa alt thätta wmwänt i kärleksins eldh fforöker
25 oc wpnyiar elden i honom Oc wm nakot annat inkastas brännande swa som äru nadhelika syndher thz fornötes alt i kärlekxsins eldhe oc wardher til enkte Oc swa wardher the siälen siälff all saman eldir swa at i hänna wtgangh aff kroppenom
30 onda andana dirffuas hwarien nalkas hänne än

the som ey swa brinna aff gudhelikx kärlekx eldhe
hwat thz hälzst the göra thz wardher ey swa
115 | wptänt oc wpnöt aff eldhenom wtan häldir thz
onda the giort haffua nidhertrykker them oc
tynger tha the hädhan faara swasom thwngasta 5
byrdhe ¶ Tha syntes oc hänne swasom tw trä
ware wäxt aa wars härra fotom mz wnderlike
grönsko oc fruktsamlighet fulle mz fäghersta frukt
som teknadhe fructum penitencie thz är rät scripta-
mal oc anghers frukt oc nyttelikhet aff hwilkom 10
träm tok maria magdalena fruktena oc gaff allom
gladhelika aff hänne them til hänna kommo J
hwilko siälen forstodh at sancta maria magdalena
fik thän fordelin widh ihesu föther, at allom
them a hänne innerlika kalla oc hänne thiäna 15
fformaa hon forwärffua them san scriptamaal
angher oc gudz nadher Tha sagde oc maria
magdalena til siälena Hwar en som takkar oc
ärar gudh fore the thara iak wtgöt widh christi
föther Oc for the gärningh iak giorde tha nar 20
iak hans hälgasta föther mz minom handom
twadhe oc mz haareno törkadhe Oc for thän
kärlek han ingöt j mik badhe til likama oc siäl
oc mik swa alla wpfylte mz sinom kärlek at iak
enkte kunne älska wtan han ensammen Oc bidher 25
innerlika at gudh for mina skuld giffui honom
rätta thara aff angrande hiärta for sina syndher
och ingiwte i honom sannan gudz kärlek honom
skal lioffuaste härran ihesus for mina bön skuld
sannelika giffua thz han bedhis swa at hans syndher 30
skulu honom forlatas for hans dödh oc gudz
kärleker skal i honom ökias

aff iomfru marie wpfärdh C lvj

Um afftonen ärlikasta iomfru marie wpfärdh so*m* kallas assumpcio gudz thiänista qwi*n*na stad i gudhelikom bönom saa hon som hon ware stad
5 i eno huse J hwilko hälgasta io*m*fru maria laa wppa sängh offw*er* hold mz hwitasta linklädhom Oc sagde siälen til hä*n*na O thu iomfrulike*n* modh*er* hwadha*n* aff kan tik wara nakor krank-dombir mädhan wi trom tik wara | lothlösa aff 116
10 allo*m* dödzsins wärkio*m* Jomfru*n* swaradhe nar iak war stadh i bönom aatänkia*n*de oc ami*n*nandis wppa alla hans godg*ä*rni*n*gha wptände mik hans nadh mz osighelike astu*n*dan at loffua ha*n* oc thakka, kom oc offw*er* mik en ny hithi gudz
15 kärlekx wpwäkkia*n*dis i mik omätelika hiärtans brwna at see mi*n* gudh oc wara när hono*m* Oc nar th*ä*n hitin aff yppersta ängla choromen som heta seraphin oc mäst bri*n*na oc wptände i gudhe-likx kärlekx brwna swa mykit ökadhis i mik oc
20 forwäxste at ha*n* engha likamlika krapter meere haffdhe, lagde iak mik wppa sängena Oc alle hälghe ängla ordines oc skikkilse mik ödhmiuk-lika tiänto ä meer oc meer i mik th*ä*n gudhelika kärlekxsins eldh wptända*n*dhis ¶ cherubin thz
25 äru hälgha ängla aff andra ordene*n* näst the ypparsta som fulle äru mz wisdom' the tilfördho oc tiltiänto mik i wnderstandilse*n*na liwse swa at all the hälogh oc stoor thingh mi*n* h*ä*rra mi*n* son oc mi*n* käraste brudgu*m*me war mz mik

görande foresaa iak i mino*m* hugh oc forewiste Oc thy badh iak i mino*m* böno*m* at mörkre*n*na ande so*m* är diäffwllin skulde mik ey mötha ällir mik nalkas at aff hans leedha oc fwla närwaru skulde ey thz gudhelika oc hymelzlika liwset i nakro matto mörkias ällir forhindras Throni thz äru ängla aff tridhia chore*n* the gömdho oc bewaradhe i mik oforhindradha oc oqwalda the hwilo oc rolikhet J hwilka iak frögdadhis i gudhi ¶ dominaciones aff fiärdha chore*n* the stodho mik när tiänandis mik i the wördhni*n*gh och äro som höffdinga oc h*är*ra plägha när staa oc thiäna th*e*ra drotni*n*gh oc th*e*ra konu*n*gx modh*e*r Principatus aff th*ä*n fämpta chore*n* the forwaradho mz th*e*ra närwaru at engin aff th*e*m til mik ko*m*mo nakot thz giorde ällir taladhe th*ä*r mi*n*ne siäl rolighet oc hwilo matte i nakra matto aff hindras ällir oroas ¶ Potestates | thz äru hälgha ängla aff siätta choren the affwardho diäffla*n*na skara at engin aff th*e*m matte mik skadha ällir nalkas ällir i nakre matto hindra ¶ virtutes j siwnda choreno*m* til mi*n* hedh*e*r oc äro ökilse stodho wm kri*n*gh mik alle klädde oc ärlika prydde mz mino*m* dygdhom mz hwilko*m* mik gudh begaffuat haffdhe j wärldi*n*ne ¶ angeli oc archangeli aff aattonde oc nionde thwem nidh*e*rsta choro*m* the giordo mz th*e*ra tiänist ath alle the mik närwaro tiänte mik oc i störste hedh*e*r oc wördhni*n*g Th*ä*r saa oc siälen andelika huru alle ängla otalika thusandh kri*n*gh wm flughu the ärlikasta fruna alle redhobone til hä*n*na budh oc tiänist Oc serdelis the bri*n*nande andane aff seraphin saa hon

enka*nn*elika wandra oc wistas j io*m*fru*nn*a anda
hwilken fullelika offw*er* all creat*ur* war begutin
oc ingiffwin aff siälffwo*m* guddome*nn*o*m* ¶ än
nar siälen saa sanctum iohannem ewangelistam
5 staa som twärt aff io*m*fru*nn*a sängh sagde ho*n*
til hono*m* For the gaffuo thu wndfik aff gudhi
mz hans wärdogasta modh*er* tha thu gerna wilde
mista alla wener oc alt thz a*nn*at tik kärt war
ffor th*e*ra skuld bidh*er* iak tik, at thu forwärff
10 mik for th*e*ra kärlek skuld alt offw*er*giffua
thz mik är kärt at iak th*e*m maghe älska mz
allo hiärta Han swaradhe Jak haffdhe oc fik
swa stora hughswalan aff mi*n*s h*är*ra oc mästara
wärdogha modh*er* at iak aldrigh hörde aff hä*n*ne
15 thz ordh, aff hwilko iak ey kände serdelis glädhi,
oc i swa store wördhni*n*gh hiölt iak ho*na* at iak
aldrig mz fullo*m* ögho*m* dirffdes see wppa hä*n*na
wänasta änlite

Huru iomfru maria war wptakin C. lvij

20 Om hälgha nattena assumpcionis marie nar ho*n*
war stadh i choren syntes hä*n*ne aath*er* som
ho*n* ware när io*m*fru*nn*e ligghiande i sänghe*nn*e
Oc saa ho*n* oc gaffs wnderstaa at alzwaldogx
ma|iestatis höglikhet nidh*er*bögde sik i nidh*er*sta 118
25 diwpet som war io*m*fru maria ödhmiukasta hiärta,
oc swa offw*er*flödelika thz wpfylte aff alla sins
gudhelikx kräselikhetz ströme at all hä*n*na hälg-
asta siäl wpsupin fullelika wmskiptes i siälffua*n*

gudh Oc swa marie aldra hälgasta siäl mz osighelike glädhi aff likamenom wtflyghandis alzstinx lutlös aff alle sorgh oc wärkiom oc i sins kära sons fampn oc widh hans hälgha hiärta älskelikast oc kräselikast sik hwilandis alt in til höxta 5 domstool alzwaldogx threfaldoghet wart hon wphögdh oc framledh mz höghelikasta wördhning i alla hälgha manna sang oc glädhi ¶ än huru oc mz hwat wördhning gudh fadher mz alle sins hälgasta oc wärdogasta fadherlikhet sötasta oc 10 lioffuasta tillat in i sith fadherlikit hiärta hänna hälgasta siäl anamadhe thz är änglom oc allom creaturum omöghelikit begripa ällir aff sighia ¶ Oc mz hwat hedher sonen som är obegrundelikin gudz wisdombir hänne bewiste modherlika wördningh oc huru aldra högx[t] han hänne 15 wphögde oc satte aa sins alzwaldogx höghra hand thz offwergaar alla tanka oc all hiärta Swa oc thän hälghe ande mz sinom kärlek lioffhet oc sötma hänna siäl swa fullelika wpfylte mz allo 20 godho at alt himerikis härskap mz nyo glädhi begötz oc wpfyltis aff hänna äro owerflödelika diwplikhet ¶ The hälgaste andane iämwäl aff seraphin orden hwilke aff thera wphoff the skapte wordho altidh äru brinnande i guddomsins kärlekx wngne 25 wordho oc ytermeere wptände i kärlekenom aff hänna kärlekx hita ¶ Cherubin samaledz fulle mz gudz wisdom wordho wplyste swasom mz ena nyia oc främmande liwse ¶ Och offwer hoffuodh alla hälga ängla skikkilse oc hälgha manna fingo 30 större klarhet oc nyia glädhi sinna löna oc for-
119 skuldan til ökilse aff tholka drotninghx | äro oc

wärdugha tilqwämd ¶ Fra*m*delis gudz hälgha threfaldoghet inflytande i hä*n*ne mz all gudhe-lighetz fulko*m*plikhet swa hä*n*ne gynom foor oc wpfylte at hon ow*er*fwll aff gudhi oc i gudhi
5 alt thz hon syntis göra thz giorde gudh siälffw*er* i hä*n*ne oc wm hä*n*ne swa at mz hans ögho*m* saa ho*n* oc mz hans örom hörde hon Oc mz hans eghno*m* mw*n*ne tha giorde hon hono*m* sötasta loff oc fullelikasta äro Oc swa syntis
10 gudh glädhias oc frögdhas i io*m*fru*n*na hiärta som i sino eghno äro*n*na drotni*n*gh stodh wördhe-lika aa sins sons höghra sidha kri*n*ghom giff-win mz dygde*n*na ympnilse ympnikhet Oc kläd mz klarasto*m* speglom J hwilko*m* skinw oc
15 wnderlika syntes hälgha ma*n*na forskuldan oc äro hwar aff gingo all hälghon gladhelika fra*m*fore drotni*n*gena domstool hwar en serdelis see oc be-skodha sina frögd oc säla forskuldan Oc tädha*n* aff i nyth loff oc nyia frögdh wptändas aldra
20 sötast swngho oc frögdadhos i gudhi oc hä*n*na loffui Patriarche oc prophete skodhandis i hä*n*ne all th*e*ra astu*n*dan stora oc höghelika dygdh*e*r oc enka*n*nelika thiänistaktoghet som the haffdho mz gudhi ffu*n*no the hälgha iomfru*n*na i allo*m*
25 tässom dygdhom sik alla höghelika offw*er*gaa ffor thy ho*n* pröffuas dygdhafullare wara oc gudhi dyrlikare astu*n*dandis oc aldra näst i gudheliko*m* köndskap oc kärlek, Swa alle och hwar serdelis aff hälgha ma*n*na skikkilso*m* fra*m*ganga*n*dis oc sina
30 serlika äro hwar en i the hälgasta io*m*fru*n*ne skodhandis gladhelika wndradho hä*n*ne sik langt offw*er*gaa i allo*m* dygdho*m* ffor thy at i bland

apostla findz ho*n* aldra trolighasta haffua christo tilstandit in i dödhin oc hans ordh aldra gra*nn*elikasta gömt oc fulko*m*pnat ¶ Hon är i bland martires the stadugasta oc thulugasta J bland confessores aldra mäst wplyst i sc*ri*pti*nn*e oc alla 5 wplysande badhe mz ordhom gärni*n*ghom oc äpterdömo*m* ¶ J bland oc offw*er* alla iomfrur ey athenast renasta oc hälgasta wta*n* än iämwäl war hon oc är the första dyrkerska oc älskerska oc 120 wpfi*nn*erska all renliffw*er*|nes oc iomfrudoms j bland 10 milda mildast J bland warku*n*sama aldra warku*n*dsa*m*mast J bland ödhmiuka aldra ödhmiukast Oc j bland hälgha oc fulbordha är hon fw*n*nen the hälghasta oc fulbordogasta Oc fore thy haffw*er* ho*n* wärdskyllelika ow*er*gangit alla hälgha ma*nn*a 15 höghelikhet oc fulbordhelikhet ¶ Tha sagde io*m*fru*n* til siäli*nn*a hwar en so*m* wil mz högxsta äro offw*er* alla andra wphöghias han skal sik swa ödhmiuklika allo*m* wndh*e*rgiffua Hwar oc wil riker wardha offw*er* alla andra ha*n* skal allaledhis 20 aff räna ällir aff taka sik sin eghin wilia Oc hwar so*m* begärar högxsta fäghri*n*dena wärdelikhet ha*n* skal sik idhkelika öffua i allo*m* dygdo*m*

aff sa*m*ma högtidh assumpcionis C lviii

Om sa*m*ma dagh assumpcionis nar systrana 25 swngho salue regina sagde ho*n* til io*m*fru maria Eya Jak wilde at iak i walde haffde alla creatura*nn*a hiärta at iak aff högxsta astu*n*dan i allo*m* th*e*ra krafftо*m* matte iak loffua tik O

sötasta io*m*fru Til hwilkit io*m*fru*n* swaradhe hä*n*ne,
stödh tik oc bögh til mi*n*s sons sötasta hiärta hwilkit
j sik lykkir oc wppehaldh*er* all creatur Oc wm thu
thz helsar helsar thu mik oc ärar aldra wärdogh-
5 ast sidha*n* badh siälen for ena persona at io*m*-
fru maria wilde hä*n*ne hiälpa och trösta i hä*n*na
dödz tima Til hwilkit io*m*fru*n* swaradhe hon skal
bidhia mik wm th*e*m kärlekx hita mz hwilko*m*
mi*n* siäl aterflögh j gudh swasom skärasta gnysta
10 in i siälffwa*n* eldin oc swa widh*er*ludde hans
guddoms hiärta som snaraste foghil winge aff
starkaste bläste tilkördh*er* swa bidhi ho*n* at
hä*n*na siäl matte wptändas j swa hetho*m* kärlek
at hon allaledhis fräls oc frii är j dödzsins tima
15 aff allo yth*er*likare hindre swaso*m* lättasta winge
maghe sälika hädha*n* wtflyghia i siälffua*n* gudh
ffor thy iak wil th*e*m allom trolika när staa j
th*e*ra ytarsta mz mi*n*ne hiälp oc beskär|milse 121
so*m* mik j thässo rwme ällir klostre offw*er* alla
20 wärldi*n*na ödhmiuklika tiäna Oc nar hon andra
färdh badh for ena andra hwilke*n* warfrw
gudhelika oc ödhmiuklika thiänte Oc som offt-
arst plägadhe hona bidhia oc mana wm hä*n*na
glädhi saa ho*n* the so*m* ho*n* badh fore staa när
25 io*m*fru maria hwilka io*m*fru*n* gaff ena bratzsa
som haffde fäm hörn ällir fäm ända Oc sagdhe
naar ho*n* ami*n*nes mina glädh*er* Tha lägge
th*ä*nna fäm th*ä*r til ¶ Först at hon helse mik
i the osighelika glädhina so*m* iak haffde nar
30 iak först saa thet obegriplika skeenit hälgha
gudz trefaldoghet J hwilko swaso*m* j klarasta
spegle wnderstodh iak oc kände th*ä*n äwärde-

lika kärlekin j hwilkom han mik älskadhe oc älskar offwer all creatur Oc j huru storom kärlek han mik offwer alla andra wtualde mik sik til brudh oc modher Oc the placencia tykkias J hwilka honom mik oc alla mina tiänist som iak 5 honom j wärldinna giorde högheligast täkthis ¶ annat sin helse mik j thäs glädhi fulnath som min öron wnfingo aff sötasta helsan mins älskeligasta son fadhers oc brudgumma naar han mik kärlighast anamadhe äpter sins alzwaldoghet högh- 10 elikhet äpter sins wisdoms mästerskap Oc äpther sins sötasta kärlekx möghelikhet, siwngande mik aldra högxsta oc aldra sötasta kärleksins canticum sins aldra wenasta röst ¶ tridhia sin helse mik j the glädhi fulkomplikhet huilka min siäl wnfik 15 j them sötasta kussenom, mz hwilkom guddomen mik kyste j hwilkom han mik swa fullelika ingöt sins gudhelikx sötelikhetz smak oc wällust at aff minne sötlighet wordho honagxflytande alle hymbla swa at iämwäl j iordherike är engin swa 20 armer oc vsald syndare at iak ey aff minne fulkomplikhet, wm han thz begärar formaa honom hiälpa oc forwärffua nadher oc miskund Tha 122 sporde | hon aat iomfru mariam hwat ällir hwilken är siälenna mwnner hon swarade siälenna 25 mwn är een idhken astundan j hwilkit gudh sik ingiwter wtan aaterwändo oc wpfyllir mz sik siälffuom äpter alla siälinna girnilse oc wällust ¶ Fiärda sin helse mik i the glädhi iak haffde naar min siäl wart all wptänd j gudelikx kärlekx 30 eldhe oc mith hiärta alt smältes aff hans guddoms hiärtans sötlikhet nar han alla sins gudhelikx

kärlekx fulkomplikhet j mik ingöt swa mykit som nakra wärdzlika creatura nakot sin möghelikit war anama ällir nythia Oc thär aff wptändis alla hälgha manna skari som i nakrom nyian
5 hita oc brwna ¶ Fämpta sin helse i the glädhi som iak haffde nar guddomsins skeen ginom foor alla mina limi mz klarasta liwse swa at hymelin wplystes aff minne äro mz nyia liwse oc alla hälgha manna glädhi ökadhis aff minne tilqwämd
10 oc närwaru

Aff samma högtidh oc aff fäm dygdhom j hwilkom hwar en som gudz likama taker skal sik öffua C lix

Um samma assumpcionis dagh naar conuentan
15 anamadhe gudz likama syntes henne swasom härran oc hans wärdogha modher saato widh eth kostelikit bordh Oc alle conuentzsins persone the sik äpter prim haffdo beräth saato oc widh samma bordh ¶ än the som tha framgingo oc
20 sik bärätto ledde hälghe ängla wördelika oc til bordz oc satte Härran han gaff hwario ena en brödz bita oc togh bitan j fäm deela J hwilko hon wnderstodh at thän som gudz likama taker skal serdelis thän daghin idhka sik i fäm ande-
25 likom gärninghom oc j them redha gudhi swasom goth gästabudh ¶ Först at han altidh oc enkannelika thän daghin loffui oc wphöghe gudz loff thz mästa han formaa oc gither thz är at människian thän daghin skal sik enga andra

fafängha gärni*n*gh foretaka wtan idhkelika bliffua j gudz loffui oc tiänist Oc j thäs loff foreeni*n*gh j hwilko christus giorde alla sina gärni*n*ga i gudz fadh*er*s loff oc äro han | oc swa göri alla sina gärni*n*ga for gudz loff oc kärlek ¶ Thz andra är at han j thäs täknadz foreni*n*gh j hwilka christus anamadhe i sik mä*n*niskio*n*na natur oc gladhelika tholde dödhin, oc j th*ä*n täkkasta kärlek so*m* han gudhi fadh*er* takkande oss gaff the största oc hälgasta gaffuo som är hans hälgha oc wärdogha likame at ma*n*nen alla*n* th*ä*n daghin mz ödhmiuko, thak ällir teknat största loff oc tak göri gudhi för swa stora oc wärdogha sacramento Tridhia är at ma*n*nen idhke hälgha tanka oc hälgha astu*n*dan at han ey thombir ällir fanytter fi*n*nes j swa ärlikx gäst näruaru ¶ Fiärda är at alt thz han th*ä*n daghin gör meene thz göra til alme*n*ni*n*gis gagn oc nytto thz äru gudhelika böner ffor alla syndara bidhia badhe liffuandis oc dödha ¶ Fämta är at alt thz han oc gör oc thol wände thz iw allo*m* cristno*m* siälo*m* til gagn oc liisaa Här wnderstodh oc ho*n* thä*n*na iiij dygdh*er* mykit täkkias gudhi j renliffues folke at the haffui oc älske rena tanka hälgha astu*n*dan söth ordh oc tala inbyrdhis oc kärleksins gärni*n*ga

Ath h*ä*rran ihesus siälffw*er* sagde mässo wppa sama dagh assumpcionis C lx

Thät hände entidh at canonici som haffdho oc wppehiöldo biskopsins ämbete giordho mässa

faal for almoghan ffor ena päni*n*ga su*m*mo som
the olagdo ällir olaglika twingadho almoga*n*
mädh*er* wppa iomfru marie dagh assumpcionis
dröffdis the gudhelika iomfru*n* mykit at hon
5 wtan mässo oc gudz likama skulde wara tolkin
stora*n* oc hälgha*n* högtidhis dagh Tha syntes
hä*n*ne andelika at h*är*ran gudh aff strök thaarana
aff hä*n*na ögho*n* Och haldandis j hä*n*na hand
sagde J dagh skal thu see wnderlika gärni*n*gha
10 Oc naar klärken äpter sidhwänio*n*ne böriadhe
processionem at siongha vidi speciosam syntes
hä*n*ne at all co*n*uentzsins samqwä*m*d skikkadho
sik oc ad processionem For hwilka h*är*ran mz
si*n*ne hälgha | modh*er* främst gik bärandes ena 124
15 fana aff hwitan lith oc rödha*n* J hwita liteno*m*
waro forgylta roser oc j th*ä*n rödha waro roser
aff silffw*er* The processio giordhis omkringh
omganga*n*na oc j choren oc sidhan in i kirkiona
tha redde h*är*ran sik siälffw*er* at sighia mässona
20 i förde sik i ena rödha casulam oc biskops skrudh
so*m* syntes sanctus iohannes baptista skulde läsa
epistolam Fore thy han war th*ä*n förste som
frögdadhis aff io*m*fru marie glädhi j si*n*na modh-
er liffue sanctus iohannes ewangelista skulde
25 läsa ewangelium ffor thy han war the ärofulla
io*m*fru*n*na gömare oc enka*n*nelik*in* tiänare sanc-
tus iohannes baptista oc sanctus lucas thiänto
h*är*ranom til altarit Oc sanctus iohannes ewange-
lista tiänte io*m*fru marie som stodh aa högre
30 sidhona altareno klädh i skinande klädhe so*m*
soolen Oc krono aa hä*n*na hoffuodh prydh mz
alzskons dyra stena kön alzstingx wnderlika all

hälghon som när stodho böriadho högtidhelika mässona Gaudeamus omnes in domino etc[ra]
¶ Tha gik iomfru maria fram til altarit oc offradhe sinom son eth spenne ällir ena braatzsa skinande som klarasta cristaal oc aldra kostelikast besatta 5
mz dyrom stenom hwilke alle ginom skinw som klarasta spegla swa at iomfru maria wppinbarlika saa oc wnderstodh j them alla sina dygdher oc ärlika gärninga ¶ Thänna bratzsen hon holde alt thz gudhelika oc hälgasta ihesu christi bryst 10
swasom en skioldher J hwilkom iomfru maria sik saa oc spegladhe swasom j klarasta spegle The hiöldo fram mässona intil siitzsta kyrieleyson Tha böriadhe härran ihesus mz höxsta röst at sionga Gloria in excelsis deo Oc sangh 15
framdelis De gaudio cordis mei omnibus propino gloriam Thz är aff mins hiärta glädhi wil iak skänkia allom äro oc hugnat ¶ än til Offertorium the som haffdo offrat oc giort iomfru
125 marie serlikare oc andeli|kare tiänist oc ödhmiukt 20
the gingo fram til altarit oc offradho gulringa wppa altarit hwilka härran alla anamade oc satte wppa sin wälsignadha fingher, Än naar thän högxste prästin kom til prefacionem oc alt thär til Cum quibus et nostras voces sagde han til första 25
sanctus thänna ordh Cantate omnes cantate et psallite thz är siwngen alle siwnge[n] oc loffuen gudh hwilka alle swngo Sanctus sanctus sanctus in til ändan, J bland alla oc offwer alla sangh hälgasta iomfru maria mz sötasta röst oc wänasta 30
nother swa at hänna älskelikasta röst hördes oc kändhis offwer alla hälgha manna röstir ¶ Oc

naar the hälgasta stwndhin nalkadhis at hostia
thz är gudz wärdogha likame skulde wphöghias
syntis här*r*an wphöghia hostiam som [j] ena pixide
aff gulle aterlykta oc offw*er*hulda mz hwito linno
5 kläde J hwilko som teknadhis at thz wärdogha
sacrame*n*tit är holdt oc obegripelikit aff allo*m*
sinno*m* oc wnderstandilso*m* badhe ängla oc ma*n*na
än tha pax domini war saght reeddis bordh
Oc här*r*an sattis til bordhit Oc hans wärdogha
10 modh*er* näst hono*m* än all co*n*uentzsins sam-
qwä*m*dh gangandis til sama bordh hwar en widh
sik bögde sik a knä wnder io*m*fru maria arm
Oc swa nidh*er*bögdha anamadho the gudz wärd-
ogha likama aff här*r*ans ihesu hand Oc io*m*fru
15 maria haffde ena silff skaal oc ena pipo aff gull
hwilka hon badhe hiölt wnder waars här*r*a saar
j sidho*n*ne Oc gino*m* pipona w skaali*n*ne drogho
the alla oc swghu thä*n* sötasta smakin som wt-
flöt aff wars här*r*a ihesu bryste Tha mässan war
20 lyktat gaff här*r*an ihesus benediccionem mz si*n*ne
hand haffua*n*dis gulringa aa hwario*m* fingre, hwilke
som teknadho the tilfestilse mz hwilko*m* hwar en
kloster io*m*fru är tilenadh oc tilwigdh | siälffwo*m* **126**
brudgu*m*mano*m* ihesu christo J hwilko*m* ringho*m*
25 waro rödha stena til prydhilse j hwilko wnder-
stars, at ihesu christi blodh*er* är hälgra io*m*fru*n*
enka*n*nelikit ornamentum

aff sancto bernardo abbate oc hwat medium ecclesie är C lxi

Jthäs stora lärefadh*er*sins högtidh sancti bernardi nar som sangx officium misse Jn medio ecclesie j hans hedh*er*, thä*n*na milda christi thiänista qwi*n*na sancta mäktildis gudhelika aktadhe aath sangeno*m* Oc hugxadhe hwat thz skulde wara, Medium ecclesie, kirkio*n*na midhia chor som altidh haffw*er* sin öghon til si*n*na wtualda wener, wplyste hä*n*na siäl mz wndersta*n*dilsi*n*na liwse, oc sagde Medium ecclesie est ordo sancti bernardi thz är kirkio*n*na midhie är sancti bernardi ordo wppehallandis the hälgha kirkio som en stwdh, wppa hwilka alt husit sik säth*er* For thy hans ordo haffw*er* sik ä j nakre matto alle the hälgho kirkio thz är allo*m* hälgho*m* ordinibus til eth gagn oc räddingh, til si*n*na offw*er*män som är pawen oc flere kirkio*n*na *pre*lata görandis th*e*m lydhno oc wördni*n*g ¶ til renliffues folk haldh*er* ho*n* sik mz lärdo*m* oc godho*m* äptedömo*m*, som andra ordines taka oc faa aff ha*n*s ödhmiuka orde*n* ¶ Til godha oc rätwisa mz hiälp oc styrk i godho*m* radhom til syndara oc willafarande mz warku*n*nan mz rättilse oc mz sc*ri*ptamalo*m* hörande rättande oc draghande syndara fra*n* diäffwlzliko willo til synda bätring oc sins gudz widh*er*kä*n*no ¶ Til siälome*n* j skärslo elde rensando*m* haffw*er* ho*n* sik mz hälghra oc gudhelika böna räddingh ¶ Hwat

meera thär fi*nn*a pilagrima oc andra wäghfarande hospitalitatem bärgha*n* oc tilflyilse, the fatigha födhona hwilke widh*er*qwekilse hu*n*groghe oc törstoghe maaltidhena, bedröffde | hugswalan oc 127
5 cristna siäla frälse aff th*er*a pino*m* ¶ J thä*nn*a midhio thz är j thä*nn*a orden som är medium ecclesie som nw är sakt wplät gudh sancti bernardi mw*n* hwilkin ha*n* enka*nn*elika fore ko*m* mz sins söteligheta wälsignilsom ffor thy th*ä*n hälghe
10 ande wpfylte hono*m* swa sötelika oc swa ow*er*flödelika, j the hälgho script swaso*m* tha wädhrith mz aldra raskasta bläste wpslaar ällir wpläter dorena swa oc han thz hono*m* ingötz aff thäs hälgha anda inkörni*n*gh ginstan aff kärlekeno*m*
15 wpfylth*er* ingöt ha*n* j andra oc mykit wplyste kirkiona mz sino*m* lärdo*m* honom wpfylte oc h*är*ran mz wisdomsins anda oc wnderstandilse For thy at alt thz han wnderstodh oc wnfik om th*ä*n hälgha anda thz smakadhe oc hono*m* j söt-
20 asta nythia*n* oc lioffuasta wtrönilso*m* Oc mera än sighias kan j hugheno*m* oc siäli*n*ne wplyster j andano*m* än tho at han mykit wtgöt oc fra sik lärde, thog likawäl aterhiölt han mykit mera j häloghо*m* lönliko*m* tanko*m* oc skodhilsom ¶ Hon
25 sagde fra*m*delis Eya mi*n*s hiärta älskelikaste hwat är stola glorie som kirkia*n* swa wffta ammi*n*-nes at thu haffwir iffört thina hälgha wener thu ku*n*giorde mik för thins äro nampn, nw om tik täkkis wppinbara mik hwat thä*nn*a äronna stola
30 haffw*ir* inbära ällir beteknar ¶ Oc gensta*n* syntis sanctus bernardus j en stola thz är j eno*m* klädhebonadh aff hwit oc grönt röth oc gul litho*m*

wndersamlika saman sömadhan Oc solinna klarhet inblandat j thänna lithana oc sken j mällan them oc j blandh them mz osighelike fäghrind oc othänkelikom wenlek Tha sagde härran hec est stola glorie Thätta är äronna stola aff men- 5
128 lösonne hwitlek oc högxsta dygdhinna | grönsko saman sath Oc rödh mz rosa lith thz är litadh mz mins blodz rosenne fägrindh Oc framdelis forgylter mz minom. hetasta kärlek Än solinna klarhet som swa wänlika prydhandis litana mällan 10 skin, är min guddombir främiandis oc fulbordhandis alla mina gärninga Oc mins mandoms Mz thänna stola klädher iak alla mina wener For thy j mino menlöso liffuerne oc dygdhinna fägrindh oc kärlekxfulla pino wpfylte iak j thz högxsta 15 aldra hälgha manna äro, kärlekin stodh oc j fäghersta iomfru ham a sancti bernardi höghro hand Oc ä hwart han gik fölgde ä kärlekin honom til tekn ath enna handa serdelis lön oc enkannelika forskullilsinna fordel som thän hälghe härran haff- 20 wir, For thy han war swa kärlekxfuldher Oc swa manga mz sinne söte wältalan oc lärdoms scripter wptände til gudz kärlek Oc alt himerike är prydh mz hans söta ordhom swasom mz wänasta finapärlom 25

aff sancto bartholomeo apostolo C lxij

Hon saa oc eth sinne sanctum bartholomeum apostolum j wnderlike äro haffuande fore sik eth gul kors Oc naar hon wndradhe hwat'

thz korsit skulde tekna sagde hä*rr*an til hä*n*na
thä*tt*a är thz korsit aff hwilko iak sagde j läst-
i*n*ne Hwar som wil ko*m*ma äpth*er* mik han skal
affsighias sik siälffwo*m* oc fölghia mik hwilkins
5 kors öffre deel är hop oc thröst For thy alle
the som sik siälffua oc alt sith offw*er*giffua for
mi*n*a skuld the gaa oc ko*m*ma til mik, lägra
delin är gudz kärleker winstre thulimodh j mot-
gangilso*m* nidhre deelin är at wakta sik fra*n*
10 allo thy som siälena fiärka fra*n* gudhi Oc for
thy at thä*n*ne mi*n* älskelike discipulus fullelika
mik äptefölghiande Oc sik mik widh*er*kände thok
oc bar korsit thy äras ha*n* nw osighelike korsens
| äro oc wärdoghet 129

15 Jtem eth a*n*nat aff sama apostol C lxiij

Tha hon haffde seet tholka apostolsins äro
astu*n*dadhe hon at loffua gudh i sinom hälgh-
ano*m* so*m* swa ärar oc wphöghir sina älskara
hwilka hä*rr*an kärleka lärdhe sighiandis loffua
20 mik for min godhlek j hälgho*m* ma*n*no*m* hwilka
iak haffw*er* begaffuat mz swa store hälaghet at
the ey atenast j sik siälffuo*m* ympnelika haffua
alt goth wtan iä*m*wäl hwars ens th*e*ra glädhi
ökis swa mykit aff andro*m* at hwar th*e*ra gläs
25 mera aff a*n*nars godho än nakot sin kan nakor
modh*er* glädhias aff sino*m* enda sons uphögilse
ällir fra*m*gangh ällir oc nakor fadh*er* kan glädh-
ias tha hans son windh*er* sigh*er* oc största pris
oc äro swa ägh*er* hwar annars th*e*ra forskuldan

swasom sina eghna j aldra lustelikasta kärlek, oc fridzsins endräkt

De natiuitate beate marie virginis C lxiiij

Til stwndande ärafullaste iomfru marie högtidh J hwilke hon swasom rwdmande daghrandh, 5 mz naturlika födzslo framgik j thänna wärld, thänna christi tiänista qwinna aat sporde äronna drotningh, hwat henne täktis at läsa skulde, j hänna högtidh, än genstan syntis lioffuasta iomfrun, oc sagde, läs mik swa mangha aue maria 10 som iak laa dagha j modher liffue, glosa the äru ijc lxx oc iiij dagha Oc mana mik oc mins the glädhi, som iak nw hafwer aff thy, at iak seer oc känner the glädhi the hälgasta trefaldoghet haffdho aff minom wälteknadh J hwilke honom 15 mik samtäktis aff äwärdeliko Oc serdelis gladdis han j minne födzlo swa mykit, at aff hans glädhis ympnoghet gladdos badhe himel oc iordh oc all creatur, än tho at glädhinna sak war them okwnnogh, swasom hwar en mästare thär nakra 20 130 koste|lika gärning fore tänker Oc mz store idhkan forehugxar Oc j hiärtans lustelikhet fore ämpnar sina tilkommande gärningh swa the wärdogasta trefaldoghet gladdos, oc frögdhadhis j mik oc aff mik at honom täktis talem ymaginem 25 thz är tholka sins hälaghetz liknilse göra oc skapa J hwilka all hans mäktoghetz wisdoms godhlek oc mästirskap skulde aldra wenlikast wppinbaras ¶ yttermeer gladdis han oc for thy,

at han forewiste at hans gärning oc handa wärk
skulde aldrig j mik j nakre matto forwärras
¶ han wärdogadhis oc mina födzlo oc min barn-
dom fore see j swa stora glädhi oc lustelikhet,
5 at alla mins barndoms gärninga syntis wara när
gudhi som lustelikaste leker, äpter thy som´salo-
mon aff mik scriffwar j kärlekx bokinne ludens
coram eo omni tempore delectabar Jak
frögdadhis lekandes for honom j allom thima
10 ¶ annansin mana mik oc aminz the glädhi, som
iak haffdhe thär aff at gudh älskadhe mik swa
storlika offwer all creatur, at han for min kärlek
skuld offta sparde oc fordrogh wärldinne iämwäl
för än iak föddis Oc än thz mera är aff them
15 stora kärlekenom som han til mik haffdhe, anti-
cipauit aliquantulum natiuitatem meam, thz
är han framförde ällir framsköt mina födzlo, oc
förekom mik mz sinne nadh j minne modhers
liffue ¶ tridhiatidh wm the glädhi iak haffwer
20 aff thy, at han mik äradhe aldra wärdogast off-
wer alla ängla oc människior oc ower all creatur
For thy at fran thän tima min siäl tilfögdhis
minom likama, wpfylte han mik mz them hälgha
anda, hwilkin mik allaledhis rensadhe aff arffs
25 syndinne Oc mz enkannelike hälghilse wigdhe
mik | til sith sacrarium, thz är hälgasta fatabur 131
wtwalde, at iak swasom rosen aff thornom tha wtan
allan thorn Oc swasom klarasta dagxstiärna
skulde iak wprinna j wärldinna ¶ The wärdog-
30 asta iomfrun maria haffde haar aff wänasta fäghr-
ind, hwilken tha hon hannadh[e] oc wppa thok,
lustandhis aff swa ärligha längdh oc wenlek

sagde sötasta iomfru*n* til hä*n*na, thak oc hanna mi*n* haar, ffor thy ä thäs mera thu hanterar th*e*m, thäs fäghre oc wänare wardha the aff th*e*ra dygdhom, For thä*n*na thiokka haren betekna mina otalika dygdh*e*r oc dygdhelika gärni*n*ga, hwilka ä thäs 5 meer thu ha*n*nar th*e*m mz äpterföghilsom oc gärni*n*gana fulko*m*pnen, thäs mera öka the j tik siäli*n*na fägrindh oc wenlek Tha sagde hon O virtutum regina O dygdhi*n*na drotni*n*gh Jak bidh*e*r tik at thu sigh mik hwilken war the första 10 dygdhin, j hwilke thu tik först oc mäst öffuadhe j thino*m* lioffuasta barndom Jomfru*n* swaradhe ödhmiukten, lydhna*n*, oc kärlekin, Jak war swa mykit ödhmiuk aff mino*m* barndo*m*, at iak mik aldrigh ow*er*drogh ällir foresatte nakre creature 15 Oc swa lydogh oc wndergiffwin war iak mino*m* foräldro*m*, at iak th*e*m aldrigh j minzsto thinge bedröffde, swa oc ä sidha*n* th*ä*n hälghe ande wpfylte mik j modh*e*r liffue mz alle nadh, war iak swa böghelikin til alt goth at j wnderlike 20 matto älskadhe iak alt thz goth war, oc alt thz dygdhi*n*na tilhörde, ginsta*n* äpterfölgdhe iak oc fulkompnadhe

Annat capitulum aff sama högtidh [C] lxv

Um the nattena nar som sangx j ottasangeno*m* 25 stirps iesse, saa hon iomfru maria j ens största oc fägh*e*rsta trä liknilse, hwilkit sina qwista haffde wtwith offw*er* alla iordhi*n*na längdh, 132 | oc bredh Oc thz trät war ginom klarth, swa

at man matte alt j thy oc ginom thz see oc skodha, som j klarasta spegle, haffua*n*dhis löff aff gul giffuandis sin rörilse aff sik mz sötasta liwdh, j hwilkins öffw*er*sta war sötasta frukt, som alla
5 wärldi*nn*a offw*er* holde, oc begöt, mz wänasta lukt oc smak ¶ tha sagdhe hälgasta iomfru*n* mi*n* gudh är sins eghins loffuare oc siälfft loffuit, j hwilko oc wnderlike matto födh*er* sik j mik ¶ sidhan nar j mässonne sangx sequencia, aue
10 preclara maris stella, thz är heel thu klarasta haffsins stiärna Oc the komo til thä*nn*a versin, hinc manna verum, thz är aff hä*nn*e kom os sanna oc enga brödhit ¶ tha syntis hä*nn*e at iomfru maria sath j bland systrana haffuandis j
15 sino*m* famdn aldra wenasta sone*n* ihesum hwilkins arma oc albogha waro osighelika prydde mz gul oc dyrasta steno*m* J hwilko hon wnderstodh oc beteknas ath h*är*ran ihesus haffde största wärk, oc swidha j sino*m* hälgasta armo*m* nar han äpth*er*
20 twngasta korsins byrdhe Oc the omildasta wttänilse som han allir wttandh*er* oc wtdraghin wardh mz repom oc swa hängder a korseno Oc nar som sangx Ora virgo nos O hälogh iomfru bidh for os, tha lypte the iomfrulika modhre*n*
25 högt wp sin kärasta son Oc dyrasta balsami smörilse wtflytandhis aldra wäghna aff piltено*m* Oc inflöt sötelika oc sälelika j alt co*n*uentit thz är j alla the hälgha iomfrur j klostreno waro ¶ än til thä*nn*a wersin fac fontem dulcem viscere
30 thz är lät os smaka oc sökia th*ä*n söta brw*nn*ne*n* syntis hä*nn*e at iomfru maria thok serdelis hwaria ena | syster wnder sin manthol Oc tryste til 133

sins kärasta sons hiärta oc sagde J thä*n*na brw*n*nen ällir käldona skulin j söta göra alla idhra beskelighet Oc all frestilse Oc owi*n*ni*n*na inskiwtilse skulin [j] ow*er* wi*n*na ¶ än nar ho*n* badh for sino*m* systro*m* som war alt co*n*uentith at gudh skulde th*em* stadhfästa oc trösta j th*era* hälgho foretakno liffw*er*ne H*är*ran swaradhe, wm the widh*er* mik bliffua thz är mz enge syndh mik fra*n* sik driffua jak skal aldrigh offw*er*giffua th*em*

aff änglome*n* oc huru mä*n*niskionar skulu th*em* tilföghias j himerike hwar äpth*er* sinne forskuldan [C lxvj]

Naar thz ledh aat angla*n*na högtidh Oc the ödhmiuka gudz tiänista qwi*n*na hugxadhe oc aat sporde aff gudhi mz ödhmiuke foreningh th*är* hon altidh mz hono*m* war forenadh hwat täkka tiänist hon matte göra hälgho*m* änglom j th*era* högtidh, tha fik ho*n* the swar aff sino*m* kärasta h*är*ra, läs ix pater noster äpth*er* ix ängla chora, nar hon haffdhe th*em* läsit wm th*era* hälgha högtidhis dagh, wilde ho*n* befälla thz sino*m* eghnom ängle, at han skulde hä*n*na bön p*re*s*e*ntera andro*m* änglom Hwilke h*är*ran sagde antwardha mik thz at iak thz göri For thy thz lyster mik at göra mz osighelike glädhi, For thy at hwar en bön som mik antwardhas nar iak hona p*rese*nterar ällir frambär oc beffwisar j himerikis rike tha wardh*er* hon aff mik oc for mi*n*a skuld swa

mykit ärlikare oc dyrare Oc j bätre omskiptis
oc bytis som en päningher inkastadher j en bränn-
ande hetan gwlhop, oc forenadher mz gulleno
synes ey thz han förra war wtan thz han wordh-
5 in är aff gulleno ¶ Sidhan saa hon en wpgangh
aff ix trappom hwilkin allir war mz hälghom
änglom alla wägh|na swa at j nidhersta trapponne 134
waro änglana thz äru angeli J andra waro
archangeli thz är hälgha ängla aff androm choren-
10 om J tridhia throni J fiärda dominaciones
Oc swa framdelis at hwar en ordo war oc likn-
adhis widh hwario trappo Oc wnderstodh hon
andelika j thänna wpfärdh oc trappom waart
liffwerne wmgängilse oc forskuldan ¶ Swa at
15 hwar en gudz människia här j wärldinne gudhe-
lika trolika oc ödhmiuklica thiänar gudhi oc ffor
gudz skuld siwkom pilagrimom oc androm fatigh-
om Oc inbyrdhis hwar androm mz kärlek
hiälpandhom the människian forskuldar tilföghias
20 änglomen j nidhersta chorenom som heta angeli
¶ än the som j idhkelikom bönom ödhmiuko oc
gudheliko liffwerne enskyldelika oc nämber dragha
sik gudhi oc sinom iämcristnom kärleka til staa j
lärdom j hiälp oc radhom swa at thu äst allom
25 redhaboen at hiälpa äpther thinne formagho oc
hans widhertorfft mz lärdom strafwande oc radh-
ande oc draghande them til gudz fran syndinne
som illa liffwer auxilium thz är hiälpande mz
godz oc andelike tröst som nödh stadde äru Oc
30 consilium thz är at giffua gudhelikin radh, them
som wille fara thänne som alt thätta kärlika oc
idhkelika göra the säthias j annan choren mz

archangelis ¶ än the som sik öffua j thulumodh
lydhno ödhmiukt oc sielffwililiko*m* fatigdho*m* oc
alla andra dygdh*e*r fulko*m*pna äkke mz läti älla
dyldzsko the wpstigha a tridhia trappona cum
virtutibus thz är til hälgha ängla j tridhia choren 5
¶ än the som manlika stridha mot allo*m* syndo*m*
oc kropsins syndelika girnilsom oc diäffwlle*n*
forsma oc offw*er*ui*n*ner mz allo thy som ha*n* th*e*m
135 tilläg|ger the faa äro*n*na sigh*e*r j fiärda choreno*m*
cum potestatibus ¶ än the som i kirkio*n*ne oc 10
renliffwo*m* ällir andro*m* foresatte ällir foreförde
äru oc wäl halda th*e*ra ämbite oc taka wara Oc
läthi sigh wardha om at gudhi skuli ökias siäl-
i*n*na aker nat oc dagh oc the gaffuor som gudh
haffw*er* th*e*m giffwit j wisdom snille eloquencia 15
thz är sniälle talan oc andro*m* andeliko*m* gaffuom,
th*e*m daghlika öka oc främia mz alle the idhn
som the formagha thä*n*ne ägha äwärdelika glo-
riam regni cum principatibus, thz är himerikis
rike äro for th*e*ra ärffuodhe mz principatibus swa 20
heta hälgha ängla j fämpta choreno*m* ¶ än the
som mz största ödhmiukt nidh*e*rböghia sik ödh-
miuklika wndh*e*r gudz högha wald Oc fore hans
äro oc hono*m* til loff hwaria ena mä*n*niskio älska
oc j wyrdhni*n*g halda Engin dömandhis älla 25
forsmaandis iämwäl oc sik siälffua ffor thy aat the
äpth*e*r gudz hälgha beläte skapadhe äru Oc sigh
gudhi til eghna oc likna j hälgho liffw*er*ne wndh*er*-
trykkiande likamen siäli*n*ne Oc rättelika h*är*ras
offwir sin hugh oc wilia hono*m* altidh lydhandhis oc 30
styrandis til andelika akt oc himerikis thinga skod-
han, thä*n*ne glädhias äw*är*delika j siätta choreno*m*

cum dominacionibus ¶ än the som sik idhke-
lica öffua j gudhelike skodha*n* oc hälgho*m* tanko*m*
älskande oc osmittadha hallande cordis mun-
diciam thz är hiärtans renlek oc hugxsins rolig-
5 het the redha gudhi j sik aldra rolighasta warilse
oc hwilo rwm hwilke sa*n*nelika magho kallas
paradysus dei gudz p*ar*adis paradysus est lo-
cus amenissimus et quietissimus thz är
p*ar*adis är aldra sötasta oc rolighasta rwm wta*n*
10 allan storm oc alt hinder swa äru thä*n*na gudz
wener mz allo*m* spaki oc fridhsami at gu|dhi 136
täkkis oc lustas at bygghia j th*e*m oc bliffua som
ha*n* siälffw*er* sigh*er* delicie mee esse cum
filiis hominum thz är mi*n* största lustelikhet
15 at wara mz mä*n*niskio*n*na sonom thä*n*ne tilföghias
throni i siwnda chorenom ¶ än the som j snille
oc wisdom offw*er*gaa andra Oc gudh j särlike
häloghet skodha mz wplypto*m* hugh swa so*m*
wen änlite mot änlite thz är th*ä*r engin syndi*n*na
20 medhil mälla*n* kombir Oc alt thz the ösa aff
wisdomsins brw*n*ne so*m* är siälffw*er* gudh thz
ath*e*r hälla the j hono*m* J thy at the honom til
loff oc äro sin wisdo*m* andro*m* lära j hälghe
p*r*edika*n* oc godha äptedöme wplysilso*m* ¶ Thä*n*ne
25 säthias j cherubin j attonda wpfarilsi*n*na trappo,
swa oc the so*m* gudh älska aff allo hiärta oc
allo*m* hugh Oc sigh alla insäthia j th*ä*n äwärde-
lika eldin so*m* är siälffw*er* gudh hono*m* allaledhis
like giordhe Ey mz sino*m* wta*n* mz gudz kärlek
30 swa älska the gudh so*m* the äru älskade aff
hono*m* Oc all tingh älska i gudhi, oc for gudz
skuld swa blidelika lidha oc thola offw*er*mer so*m*

wener hwilka engin thing kw*nn*a skilia fra*n* gudhz kärlek Oc iä*m*wäl j engo hindras For thy ä huru mykit meera th*e*ra owener, som äru diäffwlen wärldi*n* oc kroppin, see mot sik wprisa, thäs mera triffuas the oc forbätras i gudz kärleke 5 sälelika bri*n*nandes i hono*m* siälffuo*m* oc andra mz sik wptändandis, swa at om the formatte*n* giordho the gärna alla mä*n*niskior fulbordha i gudz kärleke, grata*n*dis andra synde so*m* sina eghna For thy the letha ensampna gudz äro oc 10 ey sina eghna, thä*n*ne nalkas gudhi i nionda choreno*m* so*m* är öffw*er*sta chore*n* som kallas seraphin mälla*n* hwilka engha andra ängla äru wta*n* siälffw*er* gudh

Aff sama högtidh oc huru änglana thiäna 15 th*e*m so*m* the äru satta til gömo c lxvij

Um sa*m*ma högtidh j mässo*n*ne, saa ho*n* mykin 137 ängla skara närwa|ra Oc hwan en ängil staa när the iomfru hono*m* war antwardhat aff gudhi at göma the stodho i fägh*e*rsta pilta likn- 20 ilse oc haffdho blomstrande spiror i sino*m* hando*m* oc somlike blomster aff gulle Oc nar systrana the bögdho sigh oc nighw tha lagdo änglana blomstre*n* wppa th*e*ra mu*n*na til äwärde-likx fridz tekn Oc swa thiänto änglana systrom- 25 e*n* mz största wyrdhni*n*g wt alla mässona gärna thiäna hälgha ängla godho*m* io*m*frum swa som sino*m* kära systro*m* ¶ än nar systrana gingo fra*m* til himerikis konu*n*gx gästabudh thz är at

wnfaa gudz wärdogasta likama tha ledde hwar en engil sina io*m*fru sigh befälta aff gudhi Oc äro*n*na konu*n*gh*e*r stodh i prästins stadh, kri*n*gom giffwin mz osighelike äro haffuandis ena handa
5 prydilse i sino bryste swaso*m* eth wänasta trä hwilkit sik nidh*e*r bögde oc aff hans hälgha hiärta j hwilko gömda äru alz wisdomsins oc snilli*n*na rikedoma wtran en klarasta adhra, wm hwilka alla the til hono*m* gingo wordho swaso*m* drukna
10 aff ha*n*s gudhelikx kräselikhetz ströme th*ät*ta winit skulo*m* wi i*n*nerlika astu*n*da so*m* äwärdelika glädh*e*r siälena hiärta

Aff allo*m* gudz hälghono*m* oc huru the hiälpa syndaro*m* mz th*e*ra forskulda*n* oc böno*m*
15 C lxviij

Um aldra hälghona affton nar gudz tiänista qwi*n*na forsumadhe at höra mässona hindhrat aff lydhno*n*na wäghna i nakrehanda gärni*n*g, so*m* hä*n*ne bwdhin war at göra ¶ än i thy so*m*
20 gudz hälgaste likame skulde wphöghias i högmässo*n*ne ko*m* ho*n* mz dröffdho hiärta, oc offradhe gudhi sin forsu*m*milse ¶ tha sagdhe h*är*ran til hä*n*na, synis iak tik ey nogh swa stort wärdh | at thz maghe affskrapa oc forlata alla thina 138
25 synder ¶ Hon sagde, sannelika h*är*ra iak thro fuldelika, oc tröster at thu thz forma thy iak weth at tik är enkte omöghelikit, tha sagde h*är*ran ihesus, iak skal fult göra mino*m* fadh*e*r for tik i allo motto ¶ än thu skalt oc serdelis

bidhia aldra hälgha ma*n*na skara at the offre*n* gudhi for tik sina forskulda*n*, swa at patriarche oc prophete offren th*e*ra hälgha astu*n*dan, so*m* the haffdho til mi*n*na födzlo oc tilqwä*m*dh j wärld-i*n*na ¶ apostoli offre*n* th*e*ra stora trolighet j 5 hwilka the ma*n*leka mz mik stodho i allo*m* dröffwilsom Oc kri*n*g om wärldi*n*na löpande sank-ande mik troith folk mz si*n*ne p*re*dikan ¶ Mar-tyres offre th*e*ra thulomodh, i hwilko the sith blodh for mi*n*a skuld wtguthu ¶ confessores 10 th*e*ra stora häloghet, i hwilko the bewiste andro*m* th*e*ra liffs wägh badhe mz ordho*m* oc hälgho*m* äptedömom ¶ swa oc hälgha io*m*frur offrin sina täkka renlikhet oc obesmittat liffw*er*ne mz hwilko the forwärffdho at wara mik näste 15

Jtem aff sama högtidh oc aff gudz asyn C lxix

Um sa*m*ma dagh i ottasangeno*m*, saa ho*n* äro*n*na konu*n*gh sithia j eno*m* domstol aff klarasta cristal, hwilki*n* so*m* aldir omkring war prydder 20 mz rödho*m* hörrom ällir hörn thorn, a hwilkins höghro sidho sath himerikis drotni*n*gh i eno*m* stol likan saphiro prydha*n* mz hwitom finapärlo*m* ¶ än mz h*är*rans ihesu do*m*stol aff cristallo wnder-stodh ho*n* tekna osigheligx hälaghetz renlek, än 25 mz rödha hörren hans ma*n*doms rose*n*ne pina, än wm saphirin hälghasta gudz modh*er*s hiärta oc 139v mz th*e*m | hwita finapärlo*m* wnderstodh ho*n* hä*n*na wenasta renlek, än nar the swngo w*är*sin j andro

responsorio som är Ora pro populo etc[ra], som
swa mykit tydh*er* O io*m*fru maria bidh for
aldra handa folkx köns, Först bidh for klärk-
domeno*m*, bidh oc for ödhmiuko qwinkönino
5 Senciant omnes tuum iuuamen, alle kä*n*ne
oc fi*n*ne thi*n*a hiälp oc rädhding, som här j
wärldi*n*ne idhna oc hedhra thin ami*n*nilse, tha
thä*n*ne w*är*sin sangx, wpstodh the ärofulla modher-
e*n* aff sino ärligho säte, oc standandis a sino*m*
10 knäm badh ho*n* for alla co*n*uento*n*ne, swa syntis
oc hwar en hälghra ma*n*na skari göra nar the
nä*m*pdos oc akallados aff co*n*uentit ¶ th*är* äpth*er*
wnd*er* attonde lätzte stodh hon andra reso wp
aff sino*m* stole Och stodh for sino*m* son mz
15 othaliko*m* skara aff hälgho*m* io*m*fru*m* Oc syntis
ganga aff thz honogxflytande hiärtat, j hwilko
so*m* skylis aldra hälaghetz ympnoghet so*m* eth
reep aff thre*m* thatto*m* mz forgyltom lith hwilkin
kringho*m* gangandis thz kärlekxfulla iomfru*n*na
20 hiärta Oc wträktis offw*er* alla io*m*fru*n*nor hiärta
Oc swa omkring farandis allas th*e*ra hiärta ko*m*
ath*er* til iomfru marie hiärta Oc aff hä*n*ne til
gudz eghit th*e*m all sama*n* bindhandis, oc wnder-
lika sama*n* draghandis som j eno*m* höffwisko*m*
25 danze, än serdelis aff io*m*frume*n*, oc swaso*m* aat-
skildt syntis andra hälghra ma*n*na hiärta kri*n*gom
giffwin i sa*m*ma danzeno*m* badhe ma*n*na oc qwi*n*-
nor, the so*m* ey waro wphögdhe mz the enka*n*ne-
like io*m*fru*n*ne, oc renlekxsins forskuldan Oc ser-
30 delis oc aff io*m*frume*n* kringho*m* droghos hälghra
ängla*n*na | hiärta ¶ än aff hwar ens hiärtan, 140
badhe aff io*m*fru*n*na oc andra hälgha ma*n*na

wtgik som sötasta röst swaso*m* klenasta oc linasta orgha wärkx leker J hwilko hä*n*ne gaffs wndersta at the haffdho aldrigh swa litith giort här j wärldi*n*ne gudhi til loff oc äro j loffuan, takkan, bōno*m*, ordho*m*, oc gärni*n*gho*m* Oc iä*m*wäl j 5 mi*n*sta tanko*m*, hwilkit ey skal mz sötasta liwdh äwärdelika liwdha Oc siongas i th*e*ra hiärto*m* til gudz loff oc äro Oc th*e*ra glädhi oc äro*n*na ōkilse ä for wta*n* ända ¶ tha ko*m* hä*n*ne j hugh at aff the rösti*n*ne staar scriffuat Jn ciuitate 10 domini clare sonant iugiter organa sanctorum, ibi angeli et archangeli ympnum deo decantant ante thronum dei J gudz stadh so*m* är öffre iherusalem th*ä*r liwdha oc sionga klarlika hälghra ma*n*na orghor, hwar angeli oc 15 archangeli sionga loffsangh, fore h*är*rans ihesu do*m*stole, thz teknar oc dauid prophete, nar han bidh*e*r loffua gudh j tympano et choro in cordis et organo, in cymbalis benesonantibus swa so*m* äpth*e*r waro matto sighiandis, j harpom 20 oc pipom j orgho*m* oc ludho*m* j krokharpo*m*, oc baswnu*m* oc andro*m* fiero*m* lekom ¶ än wm thz thre tatta repit som gik wt aff h*är*rans ihesu hiärta wnderstodh ho*n* beteknas the hälgha trefaldoghetz kärlek hwilkin for iomfru maria wärd- 25 ogasta bön oc osmittadha kärlekxfulla hiärta sik swa tilenar mz särliko*m* sötma th*e*m begiwtandis all omkring wmgangandis, hwilkit the hälgha script withnar oc sigh*e*r, at osmittadh*e*r iomfrudo*m*bir är gudhi näst j äro*n*ne löno*m* oc ängl- 30 a*n*na kompa*n*skap

Jtem eth annat aff sama högtidh C lxx

Um samma dagh, tha ewangelium wart läsit
Oc thänna | gudz thiänista qwinna äpther 141
sinne idhkelike sidhwänio sötelika taladhe oc
5 aatspordhe sin kärista sighiandis O min aldra
sötaste älskare hwat täkkis tik at iak skuli nw
göra Han swaradhe, til hwat manadhe iak tik
i foredagx tha mintis hon daghin til forenna sik
wara manadha aff gudhi at bidhia hälghra manna
10 skara fore sik offra thera wärdogha gärninga oc
forskuldan Oc nar hon thz storlika astundadhe
sagde härran til hänna, see iak wil gaa först oc
främst fore all hälghon oc offra fore tik minom
hälgha fadher ¶ Först thän hälgasta timan j
15 hwilkom iak hwiltis j minno kärista modhers
iomfrulika qwidh j nio manadha swasom brud-
gumme i sino sötasta oc lustelikasta brudhahuse
Thän hälgha timan skal iak offra ffor thän timan
som thu laa j thinne modhers liffue, ey lotlös aff
20 arffs syndinne smitto Oc war ey beqwäm ällir
anamelikin minna nadha ¶ thär näst skal iak
offra mina hälgasta natiuitatem thz är mina
födzlo ffor thina födzlo J hwilka thu än ey
rensadh j döpilsanne fwnte wast thu mik swasom
25 främande ällir okändh ¶ sidhan min menlösa
barndom oc främsta wngdoms aldir ffor thins
barndoms wägxt willo oc fafängho ¶ Oc mins
blomstrande framwägxt aldra gudhelikasta oc aldra
hetasta idhkan skal iak offra pro negligencia tue

iuuen[tu]tis For thins fra*m*wägxstis aldris glömsko ¶ Fra*m*delis alla*n* aldir mi*n*s hälgasta, oc fulbordhasta wmgängilse mz mino*m* kärlek oc nyttelikhet skal iak
142 offra for | alla thi*n*a synder oc bruth swa at wm mik siälffua*n* oc j mik siälffwo*m* skal alt thit liffuerne 5
wara fulkomplika fulbordhat ¶ Oc swa fra*m*delis gangandes dygdhi*n*na h*är*ra honom äpteföl ghiande allo himerikis härskapi, gik ha*n* fra*m* til eth höffuelikasta altara swaso*m* wppa thz offraskolandis hwilkit altara mz alle fägrindh oc lustelikasta 10
margfaldelikhet oc aldra kostelikasta gärni*n*gh syntis wara pryt J hulko ho*n* wnderstodh wara gömda the obeskattelika oc obeg*ri*plika rikedomana thäs högxsta oc obegriplika guddomssins, än mz altarens kostelika malni*n*g oc wtskärni*n*gh wnd*er*- 15
stodh ho*n* teknas osighelika gudz margfaldelika godgärni*n*gha, hwilka so*m* ow*er*gaar alla iordherikis ma*n*na syn ¶ mz thre*m* trappo*m* gigx wp til sama altara, the första war aff gwl teknandis at engin kan ko*m*ma ällir wpfara til 20
gudh wta*n* mz kärlekeno*m* hwilkin dyrast är j dygdhome*n* so*m* gwllit j malmeno*m* ¶ a*n*nor trappan syntis haffua wädh*e*rs lith J hwilko wnderstars idhkelika tanka j hälgho*m* oc himelslighо*m* tingo*m* For thy at hwario*m* eno*m* som 25
gudhi wil nalkas är widh*e*rtorfftelikit at han ohindradh*e*r aff alle wärdzslike wmsorgh idhkelika widh*e*rfreste wplyptas til himerikis mz hälgho*m* tankom ¶ the tridhia trappa*n* syntis grön, j hwilko teknadhis at all waar tänkilse skal grönskas 30
oc blomstras j gudz loffui swa at alla wara gärni*n*ga skulu wara mz the akt oc wilia at wi

hällir lethom gudz loff oc äro än astunda wart eghit gang ällir helso ¶ Sidhan nar conuentit skulde sik berätta | sagh hon j danzenom som 143 förra aff sagdhis j the förra capitulo eth sihwalt 5 bordh ganzlika höffuelikit, aff hwilko härran ihesus gaff conuentonne som syntis sithia mz honom widh sama bordh sins hälga kötz oc blodz sacrament j öfflätis liknilse swasom thz daghlika offras gudhi fadhere for wara synde oc alla 10 wärldinne ¶ thär näst swasom en mänzlikaste konunger sände han konungxlika gaffuor hwarie enne persone j conuentonne, mz himerikis höffdhinganna tiänist ¶ thänna foresagda gaffuor sagde hon som thätta saa, tekna thz som härran 15 ihesus haffde enne andre gudhelike syster naakot fore alla hälghona högtidh oc til enkannelikit kärlekx teeilse oc gaffuo wilde han giffua hwarie enne systher aff alt conuentit thusanda siäla hwilka han wilde alla lösa oc frälsa aff syndinna 20 bandom for thera gudhelika böner Oc gladhelika ledha til himerikis rike

aff sama högtidh oc serdelis aff iomfrunna krona C lxxi

Um alla hälghona dagh, hänne hugxande, hwat 25 hon skulde allom hälghonom göra thäkkeligha til loff, oc äro tha sagde härran til hänna loffua mik j thy oc fore thy at iak är alla hälghona krono Oc ginstan byriadhe hon at loffua han oc ära äpther sinne formagho hälgasta oc altidh

ärande gudz trefaldoghet for thz at han wärdoghas wara en krona Oc wnderlikin wärdelikhet aldra hälghra ma*nn*a Oc serdelis mz enka*nn*elikom fordeel aureola omnium virginum beatarum thz är, en gwl krono aldra hälghra io*m*fru Oc ginsta*n* sagh hon j aldra ärlighasta io*m*fru*nn*e marie hoffdhe aldra hälghra ma*nn*a oc qwi*nn*o kronor | osighelikx wenlekx swa at aff the krono*nn*a ärlighet ka*n* engin fulsighia ällir mz nakro*m* ordho*m* wttrykkia ¶ Hon saa oc huru siälffw*er* gudh är io*m*fru marie serdelis krona Oc andra flere hälghra io*m*fru j ens kranz liknilse hwilkin fuller war mz sihwalwo*m* knöpom ällir knwthom ä thre oc thre til sama*n* lagdo*m*, aff hwilko*m* en haffdhe rödha*n* lith, a*n*nar hwita*n* oc tridhia mäst skinande som gul lith, än j th*e*m rödha knöpan wnderstod hon teknas ihesu christi biterlika pino Oc aldra hälghra io*m*frunor pinor oc aldra handa motegang oc dröffuilse ffor thy at hwar en som iomfrudome*n* wil oc skal halda j allo osmittadha*n* thz ka*n* ey fulkompnas wta*n* stort ärffuodhe oc mykin frestilse J klara gull lithen*om* teknadhis christi kärleker oc hälgha io*m*fru*nn*ar ¶ For thy the sanna io*m*frur äru the älska hono*m* aff rätto*m* naturliko*m* kärlek, hwilko*m* the sin renlek loffuat oc hälghat haffua J hwita lithen*om* tedhis ihesu christi renasta menlösa oc osmittadh*er* iomfrudombir ¶ än at thre oc thre waro sama*n* satte teknadhe rena iomfrur, at the haffua aff gudhi oc j gudhi fra*m*fore alla andra hälghra mä*n* enka*nn*elika gudz könzskap serlika älskelikhet oc sötasta smak aff hans guddoms sötma ¶ for thy

än thot aldra hälghra ma*n*na fäghrind oc ära
är fulbordhat aff ihesu christi wärdogha blodhe,
oc hans hälgha menlöso oc andro*m* flero*m* hans
hälgha dygdho*m* Oc mälla*n* gudh oc hwaria ena
5 hälgha siäl är sötelikhet oc älskelikhet aff hwar
ens serdelis fordele, thog likawäl glädhias hälgha
iomfrur oc nythia gudh swaso*m* serdelis th*e*ras
eghin sötasta brudgu*m*ma mz kräselikare en-
skylloghet oc aldra sötasta | älskelighetz smakan 145
10 ¶ än j thy at knöpane waro sihwalffwe forstodh
hon tekna nakot enka*n*nelikit got ällir godhleker
oändelikx oc obegriplikit skylis oc höls i gudi
siälffwo*m* hwilkit iämwäl ey all hälghon j hime-
rike fullelika kw*n*no begripa oc ey ranzaka at
15 sa*n*nelika maa sighias, quod bonum nescit
nisi qui accepit, thz godha weth engin ällir
kä*n*ner wtan th*ä*n som fangit haffw*er*

Jtem eth a*n*nat aff sama högtidh [C] lxxij

A thäs dagxsins nath, tha ho*n* swaso*m* altidh
20 äpth*er* si*n*ne sidhwänio oc formagho loffuadhe,
oc wphögde mz loff oc sangh, aldra högxsta gudz
hälgha trefaldoghet, sagh hon j andelike hugxsins
wphöghilso*m*, ena liffuandis käldo klarare, än solin,
hwilkin j sik siälffue, oc aff sik siälffue bliffuandis,
25 gaff aff sik aldra sötasta oc aldra bätzsta lokt
oc wädh*er* Hans radhus ällir wmkri*n*g bygni*n*dh
war aldra fastaste, aff aldra kostelikasta gärni*n*gh
haffuandis sin windh ällir ingh i sik siälffuo*m*
Oc sigh siälffuan ösandes wtan alla ma*n*na til

hiälp ällir handa wärk oc allo*m* sik rifflika wtgiwtandis ¶ wm aldra fastasta bygni*n*gena radh hus forstodh ho*n* teknas fadh*e*rsins alzmäktoghet, mz windhin som watnet öste gudz sons äwärdelikin wisdo*m* hwilkin sik äpth*e*r sin eghin wäluilia allo*m* wtgiwter rifflika hwem han wil, oc huru mykit han wil Oc skipar wäl oc byth*e*r hwario*m* eno*m* ¶ än om watnzsins söthet thäs hälgha anda osighelika söteligbet oc godhlek Oc mz thz helsamasta wädhrit beteknas at gudh är aldras | liff oc wppehälle ffor thy at swaso*m* engin kan liffua wta*n* wädhrit som är anden j mä*n*niskio*n*ne, swa wta*n* gudh liffw*er* enkte creatur ¶ wmkri*n*gh käldona j sama radh huse waro siw pilara ällir stolpa haffuandis hoffuodh ällir ow*er*dela aff klarasta saphir sten, wm hwilkin siw ri*n*nande bäkkia influthu oc inguthu sik j all hälghon, swa at en flöt j alla ängla, a*n*nar j p*ro*phetana tridhia j apostolos ffiärdhe j martyres, ffämpte j confessores siätte j hälgha iomfrur Oc siw*n*de wtgöt sik i all hälogh creatur, hwilke alle swa sötelika mättadhe oc wpfylte andadis, oc inguthu hwar j a*n*nan oc til a*n*nan aldra sötasta wällukt, oc sötasta smakan hwilkin smak oc lukt hwar drogh til sin aff andro*m*, mz e*n*na milda girnilse J hwilko hon wnderstodh at hälghe mä*n* ägha oc haffua alla sina glädhi oc alt got i gudhi bytha oc skipta sin j mälla*n*, mz riffuasta gemillo oc mänzsko

aff hälgha io*m*fru*n*ne sancte katerine martyre [C lxxiij]

J the hälgha iomfru*n*ne sancte katerine högtidh syntis hä*n*ne hon siälff i fägh*e*rsta klädho*m*, 5 som all waro fwl aff forgylto*m* hiwlo*m*, oc öffw*e*rst twa forgylta händer, hwilka saman hiöllo sama klädhin, mz hwilko beteknadhis the sälasta oc oatskilighin foreni*n*gh, j hwilka hä*n*na hälgha siäl är tilenadh gudhi oc gudh hä*n*ne ¶ tha 10 helsadhe christi tiänista qwi*n*na io*m*fruna ödhmiuklika mz thä*n*na antiphona, aue virgo speciosa, aue viua christi hostia tua venerantibus patrocinia impetrata non modo deneges suffragia Hel wänasta io*m*fru, hel ihesu christi 15 liffuandis offer, neka ey th*e*m forwärffua hiälp oc räddingh som hedhra | oc a kalla thina wärdogha 147 makt oc häloghet ¶ sidhan sagde ho*n* til hä*n*na Jak bidh*e*r tik hälagh iomfru, hwat wnderstars th*är* mz at wi siongho*m* aff tik oc til tith loff 20 Cuius wltum ac decorem concupiuit dominus thz är hwilkins änlite oc wenlek h*är*ran astu*n*dade oc girnadhis, Hon swaradhe mit änlite är hälgasta trefaldoghetz beläte oc liknilse, hwilkit h*är*ran girnadhis i mik, ffor thy at iak aldrigh 25 forwärradhe ällir smittadhe thz mz nakro*m* groffuo*m* syndo*m*, än mi*n* fägrindh ällir wä*n*lleker är the stora fägrindhin oc äran, j hwilka ihesus christus haffw*er* sina throna wener pryth oc faghra giort, j sins hälgha blodz osighelik*om* lith oc fägrind

¶ Thu skal oc wita at huru offta mä*n*niskian tagh*er* gudz wärdogha likama, swa offta wpnyas the fägrindhin j hä*n*na siäl oc forökas swa til märke, hwar ey meer än eth si*n*ne sik berätte, han förökar oc eth si*n*ne the fägrindi*n*na j si*n*ne 5
siäl ¶ än nar hon badh sanctam katerinam for e*n*ne syster, som hä*n*ne war kär oc hemelikin, sagde ho*n* hä*n*ne, sigh hä*n*ne at ho*n* läsi mik laudate dominum omnes gentes Oc thä*n*na antiphonam vox de celis facta est veni 10
dilecta mea in thalamum sponsi tui, que postulas impetrasti qui te laudant salui fiant thz är röstin sagde aff himerike, ko*m* mi*n* älskelikin oc gak j thins brudhgu*m*ma brudha hus, thu haffw*er* forwärffuat thz thu beddis, hwar en 15
so*m* tik loffuar ha*n* skal wardha frälster, mz thä*n*na antiphona skal ho*n* mana mik oc ami*n*na, ffor the glädhi iak haffde nar mi*n* brudhgu*m*me ihesus christus mik mz th*e*m ordome*n* aff wärldi*n*ne kalladhe, swa brath the hälgha rösten hördhis 20
148 j mino*m* örom | swa stor kärleker wptände mit hiärta Oc j swa stora glädhi wmwändhis mi*n* dröffuilse, at aldir dödzsins fasi oc räddoghe wart til alz enkte

aff th*e*m minzsta hälgho*m* j himerike är oc aff gudz stora mildhet [C lxxiiij] 25

Um lögh*e*rdaghin nar so*m* sangx sequencia Mane prima sabati j th*e*m wä*r*senom vt fons summe etc[ra] tänkte ho*n* huru stora oc huru

manga gaffuor Oc hwilka osighelika godhgärningha aff the käldonne j hwilke alt goth är war wtrundneth oc äwärdelika skal wtrinna tha sagde härran til hänna, kom oc see thän som minzster
5 är j himerike Oc tha math thu känna gudhelikx mildhetz kälda än hänne byriande hugxa oc tänkia hwar hon kunne honom finna, ällir huru hon skulde honom känna tha kom mote hänne [en] man klädder j fäghersta grönom klädhom
10 haffuande golth haar oc krwsat j wänasta matto j matelikom wägxt Oc aldra fägherste i änlite oc härlikin offwer matto till hwilkin hon sagde hwar äst thu han swaradhe Jak war j iordherike en röffuare oc ilgärningis man Oc aldrigh giorde
15 iak nakot goth tha sagde hon huru kom thu tha hith j thänna äronna glädhi han swaradhe alt thz onda iak giorde, giorde iak ey aff fortänkto ondzsko wtan som aff enne sidhwänio oc ey bätra witandis ffor thy iak war thär til halden
20 oc wpföddir aff minom foräldhrom Oc thy j ändalyktinne mz rättom angher oc skriptamalom fik iak gudz nad oc miskund, thog war iak j pinonna rwmom j hundradha aar oc ledh iak thär manga plagher oc pinor Oc nw aff gudz
25 ensampna wäluiliogha mildhet wart iak inleddher j thänna hwilo Oc swa gaff han hänne som thätta saa alt thz goth som gudh swa mildelika mz honom giort haffdhe | oc thz war hänne stoor 149
glädhi, at han aff gudz tillate thz formatte göra
30 Oc swa forstodh hon gudz mildhetz kälda j them minzsta ffor thy giorde gudh swa stora miskund mz honom som aldrigh giorde enkte

goth, hwat gör tha hans nadh oc fulkompnar mz sino*m* hälgha oc dygdhafulla weno*m*, gudhi warj loff oc ära nw oc äwärdhelika

Huru h*är*ran gudh loffuas j sino*m* hälgho*m* ma*n*no*m* C lxxv 5

Jhwars ens hälgha manz högtidh math thu mik loffua for thz äwärdelika wtwalit j hwilko iak haffdhe mina hälgha män wtwalt Oc swa stadhfäst th*e*m, at än togh the som wtwalde äru til äwärdelika sälighet, äru stwndho*m* stadde j 10 storo*m* syndo*m* togh seer iak oc skodhar j th*e*m the klarhet, til hwilka the äru til ko*m*mande swa som the aldrigh syndat haffdhe*n* ¶ a*n*nan tidh skal thu loffua mik for mina wenlika kallan j hwilko iak th*e*m kalladhe til äro*n*na rike hwar 15 kw*n*ne nakon sin haffwa fra*m*gangh ällir tilgangh til mins guddoms wärdoghet wm iak ey hono*m* siälffw*er* badhe droghe oc kalladhe ¶ tridhia sinne for mina trolighasta oc mins rikis mz th*e*m skipta oc bytilse For thy iak haffw*er* th*e*m alla 20 giort til konu*n*gha oc drotni*n*gha oc latit swa sälika oc ärlika regera oc styra at hwar th*er*a synis ey haffua fanghit halfft mith rike wtan alt sama*n* ¶ swa magho oc hälghe mä*n* loffuas oc manas wm the glädhi j hwilke the glädhias th*är* 25 aff at the nw fullelika kä*n*na oc wndersta Oc aldra lustelikasta frögdh see huru iak th*e*m älsk-adhe aff äwärdeliko Oc til swa dana älskelikhet oc sälikhet giffwins wta*n* nakra forskuldan wtualde

Engin formaa see ällir skodha sins wens hiärta
| huru mykit thz girnas oc astu*n*dar, j hans kär- 150
lek swaso*m* mine wtualde som mi*n*s hiärta i*n*-
narsta wtröna kä*n*na oc see mi*n* kärlek oc mina
5 astwnda*n* til sin mz osighelike glädhi a*n*nat sin
magho the manas oc ami*n*nas wm th*ä*n sötasta
smakin som the kä*n*na ffor thz at the mik loffua
oc wälsighna Oc ffor thz at the see min stora
kärlek til sin thz smakar th*e*m aldra sötast
10 ¶ tridhia at the haffua sins eghins wilia fräls-
likasta wilkor ffor thy alt thz the wilia formagho
the aldra rifflekast ¶ hälghe mä*n* magho oc man-
as wm the ärlighasta liwsligasta frä[l]slighasta
tilredhningh hwilka gudh th*e*m tilredh*er* aff
15 äwärdeliko at the wari th*ä*r ha*n* siälffw*er* är ey
gäste älla frä*m*mande wta*n* so*m* ärffwinga mz
hans enda son Oc thz mera är at han haffw*er*
giffwit oc giort th*e*m äwärdelikin bliffwilse i sigh
siälffwo*m* oc i*n*narst j sino hiärta ¶ Fiärda
20 si*n*ne wm the aldra sötasta ingiwtilse j hwilka
gudh th*e*m ingiwth*er* j alla sina gudhelika kräse-
lighet Oc the mz alla si*n*na täkkelikhet ater-
inflyta j han mz sötasta nythian hwars a*n*nars
¶ Fämpta sin th*ä*n wärdogasta hedh*er* so*m* han
25 haffw*ir* th*e*m bewist at ha*n* haffwir th*e*m giort
suos commensales sins bordz samsithiara mättand-
is th*e*m oc födhandis wtan nakra ledho mz sins
änlitis klarhetz skini Oc drukna görandis aff
sins guddoms ströme oc alla th*e*ra astu*n*dan wp-
30 fyllandis i godho ¶ Siätta si*n*ne th*e*ra troligasta
aterhald ffor thy at the aldrigh swa litidh for
hans kärlekx skuld giordho ow*er*gaffuo ällir

tholdo at han nakot thär aff glömde wtan hällir fullelika beffuarandis oc gömandis aterlöner them offwer alla thera forskuldan j wärdogasta hedher ¶ siwndatidh magho the manas wm the äwärde-
151 lika sälighetena wm hwilka | the wissa äru, at 5
thera ära oc sälighet skal aldrigh ändas wtan mz forskullanninne oc glädhinne ökilse, äwärdelika ökias oc forbätras

De festo dedicacionis aff kirkmässo dagh [C lxxvj] 10

J kirkmässonne högtidh, tha som sangx versin deus cui astant angelorum chori sagh hon i andelike syn himerikis iherusalem Oc thär inne gudz domstol hwilkin som war swa stor oc widher at han räkte aff öffwerst j himerike oc 15
nidherst j häluitit haffuandis nidhan wnder ena klwbbo, hwilken alla them nidhertrykte som j häluite waro mz hwilke hon forstodh beteknas gudz rätwisa som omilda syndara swa orätwislika äru skilda fran gudhi Oc thän stadhin war 20
bygdher aff dyrom stenom oc liffuandis thz är aff hälghom gudz winom swa at hwar en hälagher man syntis j stadzsins mwre mz allom sinom hälghom forskuldilsom aatskilelika swasom manzsins beläte oc änlite synis j klarasta spegle Oc 25
alla gudz ängla stodho fore gudz domstole skikkadhe hwar äpther sinne orden oc wärdogha skikkilse, än nar siälin wilde nalkas sinom kärasta gudh, toko änglane widh hänne mz wnderlike

wärdhelikhet Oc leddo hona mälla*n* sigh intil
archangelos j andro*m* choreno*m* Oc the intil
thronos j tridhia choreno*m* Oc swa offw*er* foor
ho*n* alla ängla chora, th*ä*r til ho*n* ko*m* til sins
5 kärasta säte th*ä*r fiöl hon a knä oc sagde Jak
helsar thina hälgasta föth*er* mz hwilko*m* thu
gladh*er* som kämpe lop helsonna oc aterlösi*n*na
wägha, mz osighelik*om* kärlek oc astu*n*dan, sidha*n*
takkade hon hono*m* for alla nadhe oc gaffuor
10 th*ä*r hon haffde fangit widh hans hälgha föth*er*
¶ Sidha*n* sagde ho*n* til h*är*ran hwat | skal iak 152
bedhas mädha*n* wi swa offta mano*m*s j dagh at
bedhas Oc at wi skulo*m* glädhias os haffua for-
wärffuat oc wnfangit ¶ Hwilke h*är*ran sagde
15 bedz först at tik giffwis alla thi*n*na synda for-
latilse ffor thy thz är mä*n*niskio*n*ne aldra hel-
samligast Oc aff thy faar ho*n* sa*n*na glädhi ¶ For
thy hwar en so*m* mz rättom angh*er* scriptar sik
for sina synder ällir oc haffuandis fullan wilia
20 sigh at scripta kombir for mina föth*er* bedhandis
si*n*na synda forlatilse wm thä*n*ne kä*n*ner i sina
hiärta swa mykla ödhmiukt at han är redhaboen
wndergiffua sik andro*m* for mi*n*a skuld thz är
sant withne at han sa*n*nelika forwärffwar synd-
25 i*n*na forlatilse ¶ Sidha*n* stodh siälin wp oc sagh
h*är*ran sithia mz wträkto*m* handom wppa stolen-
o*m* oc sagde swa bleff iak idhkelika a korseno
intil dödhin mz wträkto*m* hando*m*, swa star iak
oc när mino*m* fadh*er* mz wträkto*m* hando*m* til
30 tekn, at iak är sa*n*nelika redhaboen anama hwaria
ena mä*n*niskio j mi*n* fampn so*m* til mik kombir
Oc hwar en som thz astu*n*dar at faa är han

redhaboen at thola all genwärdog thing for mi*n* kärlek skuld thz är hono*m* eth sant tekn at ha*n* skal koma j mina wmfämpnilse ¶ än hwar en som astu*n*dar aff mik kyssas finder han thz sa*n*ne-lika i sigh at ha*n* i allom tingho*m* älskar oc 5 foresäth*er* min wilia sino*m* eghno*m* Oc min wili täkkis hono*m* offw*er* alt, thz är hono*m* wist tekn at ha*n* kombir til mi*n* kws ¶ Hwar en oc som astu*n*dar at hans böner skulu ko*m*ma til mi*n* öron oc aff mik höras han skal wara redhaboen 10 til alla lydhno ffor thy at omöghelikit är ey at 153 höra | oc til latha enne sanna lydhoghe mä*n*nisk-io bön sidha*n* nar the su*n*gho Responsorium Benedic domine domum istam etc[ra], alle the dygdh*er* th*ä*r wpräknadhos saa hon staa fore 15 gudhi j fägh*er*sta io*m*fru liknilso*m*, j bland hwilka en ärlighast oc främst offw*er* alla bar fra*m* en bulla aff gwl j hwilkin alle the andra iomfrunar lagdho dyr krydde mykit wäl luktande, hwilkin hon all offrade h*är*rano*m* standandis a knä fore 20 hono*m* Oc nar siälin som th*ät*ta saa wndrade th*ä*r wppa tha sagde h*är*ran til hä*n*na thä*n*na frä*m*sta iomfru*n* är san lydhna, hwilkin thy offrar oc fra*m*bär mik annars offer oc böner ffor thy at hon ensame*n* haffw*er* i sik alla andra dygdh- 25 i*n*na krafft oc godhlek ¶ En san lydogh mä*n*nisk-ia skal thässa dygdh*er* j sik haffua Förat at hwar sa*n*nelika lydogh*er* haffwi helsama oc hel-brygdhelika siäl thz är okränkta aff allo*m* dödhe-liko*m* syndo*m* Hon skal oc haffua sa*n*na ödh- 30 miukt mz hwilke ho*n* skal sik wndergiffua sino*m* forma*n*no*m* hälaghet oc renlek skal j hono*m* wara

For thy honom tilbör höghelikast at gömma badhe hiärtans oc kropsins renlek dygdher oc sigherlikhet äru honom widhertorfftelike, at han wari starker til at göra alla godha gärninga, oc
5 sigherlikin stridz man som starker kämpe at motesta lastom oc syndom, Oc andra flere dygdher höffues oc haffua sanna lydhoge människio som är rätta thro wtan hwilka enghin kan täkkias gudhi hopit mz hwilko hon altidh wpfari
10 til gudz Oc fullan kärlek badhe til gudh oc sin iämcristin lioffhetena mz hwilka hon | sik allom 154 beffwise milda fridzsama oc kärlekxfulla ¶ skälika matto i alle widhertorfftelikhet at han enkte meere haffwi aff allo thy som hon widhertorff
15 wtan nappasta bärghan j math oc öl oc klädhom oc allo andro ¶ thulomodh mz hwilko hon skal sik offwer winna allan motegangh oc alt ont göri sik goth oc fruktsamt, mz thulumodheno som apostolin sigher Omnia bonis cooperantur in
20 bonum Enkte är thz godhom wändhis ey til godho ¶ a thz sizsta spiritualis disciplina thz är andelikit plikt, mz hwilka människian sik siälff onödh oc otwingat aff androm, discrete conseruet suam regulam skälika oc toktelika halda oc göma
25 sina regla Oc alla the articula oc punkta som j hänne staa altidh minnandhis wppa thänna ordhin ad quid venisti til hwat kom thu til klostres liffwerne Oc thz waar härra sigher til sanctam birgittam in reuelacionibus nec minimum ad
30 quod tenentur in religione dimittam impunitum Ey thz mi[n]zsta som the äru til bwndne och pliktoghe äru at halda j renliffueno, skal

wara onäffst thz är eth hart oc gömande ordh ¶ sidhan nar hon badh for enne persone som dröffdhis aff sino ämbite j klostreno Oc giordhe swasom nödhogh hwat hon skulde göra tha sagh hon hona staa j bland andra iomfrur fore gudhi, 5 til hwilka han mildelika sagde hwi siwngher thu nödogh fore mik, oc mz halffwom wilia, mädhan iak wil äwärdelika siwnga fore tik sötasta sangh Oc sagde ytermeer ens dagx sangher aff rätte lydhno oc kärlek han blidhkar oc wällustar 10 155 mik mera, än allir | thän sangher thär nakor siongher aff sinom eghnom wilia ällir fortänkto modhe

aff iomfru maria oc siw hänna tiänisto möghiom [C] lxxvij 15

Naar hon eth sinne j enne mässo, salue sancta parens, innerlika helsadhe iomfru maria bidhiandis hänne forwärffua sik aff gudhi alla sinna synda forlatilse syntis hänne som iomfru maria stodhe fore gudhi, än hon fiöl nidher for 20 hänne föther, oc thogh wppa hänne klädhis fald som draghnadhis wppa iordhena oc strök sith änlite mz them ¶ än naar hon wpstodh sagh hon siw wänasta iomfrur staa nar hänne til thiänist Oc nar hon wilde witha hwilka the iomfrunar 25 waro sagde hänne gudz modher alla thässa iomfrur tiäntho mik j wärldinne ¶ the första hether hälaghet hon thiänte mik ginstan j modher liffue For thy at thän hälghe ande wpfylte mik ginstan

mz alle hälaghet ¶ the andra är prudencia thz
är fornomstoghet hon thiänte mik j mino*m* wng-
dom j hwilko*m* iak aldrigh nakot fawist giordhe
mote gudz wilia ¶ tridhia är castitas renlekin
5 hwilkin mik tiänthe tha ängelin mik helsadhe aff
hwilkins kärlek iak wnne*n* gaff swar oc sam-
tykkio gudz ängle ¶ Fiärdha är humilitas thz
är ödhmiukte*n* ho*n* giordhe thz at iak warth
gudz modh*er* oc thy kändis iak mik wara gudz
10 tiänista qwi*n*na ¶ fämpta är caritas, thz är kär-
lekin han nidh*er*bögdhe gudh j min qwidh aff
sins fadh*er*s sköt Oc swa wpfylte kärlekin mik
at swaso*m* th*er*a qwi*n*nor hiärta so*m* haffuande
äru mz barn, plägha offta wanskas oc giffwas aff
15 sorghsins twnghet swa wanskadhis offta | mit 156
hiärta aff kärlekxsins makt oc ympnoghet Oc
swaso*m* hiorten astu*n*dar til watna*n*na kiälda
swa astu*n*dadhe iak see oc skodha th*ä*n wäl-
signadha sone*n* jak bar oc mz glädhi haffdhe
20 ¶ siätta är studiositas thz [är] idhn ällir idhkelikhet
hwilkin mik tiänte til alla the gärni*n*ga so*m*
mino*m* son föddo*m* widh*er*torfftogha waro swa at
iak fuldelika fulfölgde i hono*m* allan hans hälgha
fadh*er*s wilia mz i*n*narsta ödhmiukt oc hiärtans
25 kärlek ¶ Siwnda är paciencia thulimodh hwilkin
mik tiänte aff the första stwnd mi*n* käraste son
oc här föddis oc in til hans dödz stundh Häl-
ogh*er* gudz räddoghe war mi*n* kamaramästare
hwilkin aldrigh stadde smitta mi*n*a föth*er*, Mädh
30 fotome*n* j the hälgha scrifft wnderstars affectus
[ho]minum aut manzsins astu*n*dan oc wilia hwilkin
aldrigh skal böghias til nakra syndi*n*na smitto

tha sagdhe hon O min kärasta fru forwärffua mik thänna samma dygdher hon swaradhe gak til min son oc bidh honom Oc härran sath j eno säte aff gulle som wppehiöldz aff twem studhom pryddhom mz saphir oc gulle ¶ än siälen fiöl 5 til hans föther bidhiandis giffua sik the dygdhenor oc allom frestadhom j wärldinne hwilka härran teknadhe swasom antwardhandis hänne the när staddha iomfrur ¶ tha sagh hon hwaria ena iomfru haffua j sinom handom swasom litidh spiwt, mykit 10 hwast hwilkin hwashet teknadhe constanciam stadhughetena mz hwilka skal stas mot syndinne, än the spiwten waro all kringhom saath mz smam gulklokkom hwilka tha the rördhos gaffuo aff 157 | sik sötasta liwdh i gudz öron Thänna klokkonor 15 teknadhe the thanka hwilkom mannen motestaar oweruinnandhis lasterna, hwilka gudhi göra söt-asta liwdh, aff thy at mannen motestar syndinna inskiwtilsom, tha saa hon oc thär kringhom staa ganzska mykla ängla oc hälgha män Oc härran 20 sagde alle thänna thusanda thusandh här om-kringh staa skulu alle wara thera wärnara som for mik stridha mot alla owinsins inskotom oc frestilsom

Huru mannen maghe faa sanna häloghet 25 [C] lxxviij

Om en lögherdagh nar som sangx salue sancta parens badh hon helsandes iomfru maria, at hon skulde forwärffua hänne sanna hälaghet

thz är eth sannelika rent häloght liffwerne jomfrun swaradhe wilt thu wnfaa sanna häloghet, halt tik til min son som är siälff hälogheten oc alt hälghar ¶ än hänne thänkiandis huru hon
5 skulde thz göra sagde hälgasta iomfrun halt tik til mins sons hälgasta barndom, astundandis, at alt thins barndoms glömsko oc bruth wpfylles wm hans menlösasta barndom, halt tik til hans hetasta adolescentiam thz är framwägxst til xxviij
10 aar, j hwilkom allir han blomstradhis in fragra[n]tissimo amore j aldra sötasta luktandis kärleke, swa at j honom ensampnom haffdhe gudz kärlekx elder sufficientem materiam ämpne til allan sin fulnadh, at all slioghet oc thins wngdoms läti
15 bätris oc wpfyllis wm hälgha wngdom, halt tik oc til hans gudhelika dygdher at j them forökas oc wphöghias thina dygdher ¶ annadhsin halt tik til min son alla thina tanka ordh oc gärningha honom tilföghiandis at alt thz som brister
20 j thinom | tankom ordhom oc gärninghom wpfyllis om honom som aldrigh bröt älla syndade ¶ halt tik til hans swasom brudh til sin brudgumma hwilkin som badhe klädhis oc födhis aff hans godze Oc hwilken for sins brudhgumma
25 kärlek älskar oc hedhrar hans thiänara swa skal oc thin siäl mättas oc födhas aff gudz ordhom swasom aff bätzsta koste, oc aff hans rikedomom thz är hans dygdha äptersyn oc äptedöme hwilka hon skal äptherfölghia, hon skal höffwidzlika til
30 snikkas swasom mz dyrasta klädhom oc prydhilsom ¶ thu skalt oc halda tik til hans thiänara thz äru hälgha män them älskande oc loffuande

158

gudh for them Oc them offta sändande til thin kärasta at the honom mz tik oc fore tik loffwi oc äre Oc swa wardher thu sannelika hälogh swasom scriffuat staar Cum sancto sanctus eris aff hälghom wardher thu hälogher Oc mz 5 wrangom wrangher swasom drotninghin wardher drotningh aff sins konungx kompanskap ¶ än nar j sequencia sangx thänna wärsin Saluatoris christi templum extitisti thz är thu war waars frälsara christi templum thz är kirkia, 10 manadhe hon oc äradhe iomfru mariam ffor thz at hon war gudz templum, oc ärlikaste liwsaste oc aldra kräselikaste, tha thok iomfru maria hänna hand, oc ledde hona j eth fäghersta hus aff fyra slindadhom stenom, högt wp byght som 15 enkte haffdhe finstret Oc thog war innan aldra liwsast haffuandis ena litla dör aff rödhom oc thiokkom gulstene som kallas iaspis Oc ena litla gul kiädhio, thz husit teknadhe ärofullasta iomfru 159 mariam, the fyra slindadha | stenane teknadhe 20 at hon war aldra bätzst temprerat, oc saman komen aff fyra elementis aff hwilkom manzsins natur är saman satther, som är iordh watn, oc wädher oc eldh, än at husit war mykit högt oc alstingx liwst wnderstodh hon at maria war aldra högxst 25 in contemplacione som är gudhelikin skodhan oc aldra liwsast j wnderstandilsomen, wm dorena wnderstars hänna nadh oc miskund hwilkin allom är ypin som till hänna wilia komma, mz gul kiädhionne hänna största kärlek oc älskelikhet 30 ¶ tha sagde iomfrun til hänna wm thu astundar wardha tholkit gudz hws tha idhka tik j thässom

sama dygdh*om* ¶ än ärofulla iomfru*n* haffde j
si*nn*e höghro handh fyra gulringa prydda mz
dyrasta sten*om* Oc lagde sina höghra hand
ow*er* siälenna bryst sighiandis, see mz thä*nn*a
5 dyra sten*om* skal thu offw*er*ui*nn*a all frestilsi*nn*a
kön ffor thy all frestilse wpwäxa aff fyra handa
syndo*m* som är högfärdh wredhe skörhet, oc läti
¶ än nar thu wtbölghes aff höffärdhi*nn*e säth
mot tik mi*n*a gudhelika ödhmiukt Om thu hindhras
10 aff wredhi*nn*e tänk wppa mi*n*a lioffhet j hwilka
iak war mildast ow*er* alla andra Om thu be-
dröffuas aff skörhete*nn*e löp gensta*n* til mi*n* hälg-
asta renlek Oc tha thu frestas aff läti*nn*e fly
til mi*n* hetasta kärlek Oc swa skalt thu bort
15 köra alla owinsins krafft oc ondh inskiwtilse

aff iomfru marie krono*m* C lxxix

J iomfru marie mässo, salue sancta parens
syntis ho*n* hä*nn*e, swa som haffuandis krono
wppa sith hoffuodh oc mykit blomster | hängde 160
20 aff hä*nn*e nidh*er* wppa iordhena, hä*nn*a mantol
war rödh*er* fullir mz gul krono*m* swa at the alla
bögdhos nidh*er* til iordhe*nn*a Oc mällan hwaria
krono stodh scriffuat krono*nn*a nampn ¶ hä*nn*a
hoffuodz krona teknadhe gudz tileni*n*gh, hwilka
25 ho*n* aldra mäst haffw*er* ow*er* alla oc all creatur
krona*n* som holde hä*nn*a axla haffde j sik scriffuat
Mater dei et hominis, thz är modh*er* gudz oc
manz krona*n* när brysteno haffdhe na*m*pn regina
angelorum thz är ängla*nn*a drotni*n*gh ¶ Fiärdha

heth gaudium omnium sanctorum aldra hälgha manna glädhi Fämpta heth solacium omnium miserorum aldra vsla manna lise oc hugswalan ¶ Siätte heth refugium omnium pauperu[m] alla fatika manna tilflukt Thz kron- 5
anor bögdos til iordhena beteknadhe at hon är til böghelikin til syndogha människior j allom gaffuom oc dygdhom oc nadhom hänne aff gudhi forelantom ¶ tha hänne bidhiande for nakrom sik enkannelika befaltom sagde iomfrun ¶ Mädhan 10
en man drukkin wordhin aff wärdzliko wine wardher riffuare til at giffua, än tha han är odrukkin, huru meer iak som wtan atherwändo drikker aff högxsta gudz hiärta sötelikhet j allom timom maktogasta wiin aldra wärdoghasta gud- 15
domsins ¶ Sidhan gaffs hänne wnderstandilse at helsa iomfru marie hälghasta hiärta j thänna siw articulis, j huilkom thz war oc är os aldra nöttog-ast ower all hiärta, Först j the stora astundan, hwilka hon ower alla patriarcha oc propheta, 20
mäst haffdhe til christi födzslo annantidh j kärlekenom For thy at mz hetasta oc ödhmiukasta
161 | kärlek wart hon gudz modher ¶ Tridhiatidh j mildhet oc sötelikhet j hwilka hon aatskötelika wpfostradhe pilten ihesum Fiärdatidh j granlika 25
gömo gudz ordha oc gärninga Fämtatidh j thulo-modzsins äptedöme ihesu christi dödz oc pino Siättatidh j idhkelike bön, oc astundan for gudz kirkio Siwndatidh j thy at hon daghlika är os syndarom nytlikin j himerike waara astundan 30
oc widhertorfft främmiandis fore scriffna gudz hälgha trefaldoghet än naar hon bögdhe sik til

Gloria patri bögdhe oc sik the ärofulla iomfru*n* maria som när hä*n*ne stodh wppa sin knä ¶ än tha ho*n* wndradhe th*ä*r wppa wnderstodh ho*n* andelika at swaso*m* io*m*fru maria är wtualdh
5 oc wphögdh ow*er* all creat*ur* swa är ho*n* aldra sköniogast j allo*m* gudz gaffwo*m*

aff io*m*fru marie glädhi [C] lxxx

Ärofulla iomfru*n* maria nar ho*n* sik eth si*n*ne hä*n*ne wppenbaradhe badh siälen hä*n*ne at
10 lära sik hwat loff ho*n* skulde hä*n*ne göra th*ä*n daghen, hon swaradhe Mana mik om the glädhi*n*a som iak haffde nar mi*n* son swaso*m* brudhgu*m*me wtgangandis aff fadh*er*sins hiärta kom j mi*n* qwidh gladh*er* so*m* kämpe at löpa sin wägh
15 ¶ a*n*nantidh mana mik om the glädhi so*m* iak haffdhe naar han wtgangandis aff mino*m* iomfrulika qwidh wardh giordh*er* mik glädhi*n*na oc sötelikhetzsins son ffor thy andre söner the införa th*e*ra mödhro*m* sorgh oc bedröffuilse än
20 gudz son so*m* är siälffw*er* sötleken tilförde mik si*n*ne modh*er* största glädhi oc war mik aldra sötaster ¶ tridhiatidh mana mik om the glädhi*n*a iak haffde nar the thre konu*n*gana offrado mino*m* son hwar han wart mik giordh*er* hedh*er* oc
25 wärdoghet*in*na | son ffor thy aldrigh wardh nakor 162 modh*er* j sins sons födzslo hedhrat mz tholkom gaffuo*m* ¶ Fiärdatidh wm the glädhina iak haffde naar iak offradhe mi*n* son j templit hwar han giordhis mik renleksins son oc häloghetzsins

For thy swasom andra mödher thär aff rensas tha the offra, oc gaa til kirkio äpther barnom swa mädhan iak thänna rensilse enkte widhertorffte klädde thän kirkiogangen mina häloghet J hans död oc pino war han mik son dröffwilsinna 5 sorghena oc atherlösinna J hans wpstandilse giordhis han mik son gudhelikx waldz oc konungxlikx wärdoghetz

aff aue maria [C] lxxxi

Om en lögherdagh naar som songx salue 10 sancta parens sagde hon til iomfru maria Jak wilde O himerikis drotning oc gärna thz giorde at iak matte oc kunne tik helsa mz the sötasta helsan thär nakot människia hiärta kunne wppa tänkia ällir wppa finna thz giorde iak aldra 15 hälzst ginstan syntis hänne the ärofulla iomfrun haffuandis scriffna j sith bryst ängilsins helsan som är aue maria Oc sagde ower thänna helsa kom aldrig människia, oc engin kan mik nákot sin sötelikare helsa än thän mik helsar Jn illa 20 reuerencia j the wärdelikhet j hwilka gudh fadher mik helsadhe, j thänna ordheno aue stadfästandis mik, mz sinna alzwaldoghet at iak lothlös skulde wara aff alt syndinna we, gudz son mik swa wplyste mz sinom gudhelika wisdom, 25 at iak är the klarasta stiärnan, aff hwilko himil oc iordh wplyses, hwilkit som märkis mz thz nampnet maria, som lydher haffsins stiärna swa oc thän hälghe ande giorde mik nadhafulla wp-

fyllan|dis mik swa mz si*n*ne nadh oc gudhelikom 163
sötma at alle the som sökia nadh om mik oc
aff mik skulu hä*n*ne fi*n*na hwilkit märkis j thä*n*na
ordho*m* gracia plena Oc j thä*n*na ordheno
5 dominus tecum manas iak at ami*n*nas wm the
osighelika foreni*n*gh oc största gärni*n*gh hwilka
gudz hälgha trefaldoghet fulko*m*pnadhe j mik,
nar han mi*n*s likama warilse sama*n*fögde si*n*ne
gudhelike natur j ena persona swa at j mik wardh
10 gudh man Oc ma*n*nen wart gudh hwat glädhi
oc sötlek iak kände j th*e*m hälgha timano*m* kan
aldrigh nakor mä*n*niskia wtröna ¶ Om thä*n*na
ordhen benedicta tu in mulieribus all creatur
wndrandhis forstodho oc endräktelika withna mik
15 wara wälsignadha oc wphögda ow*er* all creatur
badhe j himerike oc iordherike ¶ än wm thä*n*na
ordhen Benedictus fructus ventris wälsignas
oc wphöghias the ärlikasta oc aldra nyttogasta
mi*n*s qwidz frukt som all creatur widh*er*quäkte
20 hälgadhe oc wälsignar wtanända gudz likama

aff fäm aue maria for communionem [C] lxxxij

En dagh äpter ottasanghin twäkadhe ho*n* hwat
ho*n* haffdhe läsit warfru natsangh om afft-
one*n* tilforre*n*na ällir ey Oc mykit th*ä*r aff
25 dröffdh kändhis hon fore gudhi sin forsu*m*milse
Oc genstan las hon a nyo sama natsanghin sidhan
las ho*n* fäm aue maria hwilka hon altidh plägh-
ade at läsa ffor än hon thok gudz likama hwilkit
wi oc här andro*m* scriffuo*m* til lärdo*m* at the oc

samuledis göri ¶ Först manadhe ho*n* warfru wm the anamilse j hwilka hon j iomfruliko*m* renlek ängleno*m* budhande, afiladhe sin son oc hono*m* j sik indrogh aff hans konu*n*gxliko*m* sätho*m* mz diwpasta ödhmiukt Oc mz thä*n*na första aue 5 maria badh iomfru maria forwärffua sik rent 164 samwit oc sa*n*na ödhmiukt | J andro manadhe hon hä*n*ne om the honagxflytande anamilse*n* J hwilka ho*n* hono*m* anamadhe nar ho*n* han först j hans hälgha ma*n*dom kände wara sanna*n* gudh 10 Oc til thä*n*na aue maria beddis hon faa sanna*n* gudz könskap ¶ tridhia j thy at hon j hwantidh war redhaboen at anama gudz nadh oc aldrigh hä*n*ne fra*n* sik hindradhe wm thä*n*na aue maria badh ho*n* sik giffua eth hiärta altidh redhaboeth 15 til gudz nadh*e*r ¶ Fiärdatidh mz hwat teknadh oc gudhelikhet ho*n* thok sins eghins sons hälgasta likama här j iordherike oc fore allo*m* fulkomplikast forestodh hwat nadh oc helsa mä*n*niskian th*ä*r aff faar bidhiandis mz the fiärda aue maria 20 sik faa sama nadh oc teknat til gudz likama ¶ Fämtatidh manadhe ho*n* io*m*fru mariam wm the aldra älskelikasta mottakilse J hwilka hä*n*na wälsignadha son hä*n*ne motethok oc til sin kalladhe bidhiandis, mz thä*n*na ffämpta aue maria at hon 25 forwärffua hä*n*ne gaa til gudz likama mz andeliko*m* hugnadh oc helsa For ty wiste mä*n*niskia*n* huru mykin hugnadh oc helsa oc äro hä*n*ne tilkombir aff gudz likama wärdogha anaman hon wanskadhis for stora glädhi i sik siälffue tha 30 sagh ho*n* iomfru maria när sik standa oc sik j fampn taka tha böriadhe ho*n* klagha sina glömsko

aatspöriandis io*m*fru maria om hon haffdhe läsit
om afftone*n* th*ä*n natsanghin ällir ey jomfru*n*
swaradhe Mädhan thu ey weth wm thu läsit
haffw*er* ällir ey thz är swa när mino*m* son som
5 thu haffdhe enkte läsit

Huru ma*n* skal wpfylla sin forsu*m*milse C lxxxiij

Annat si*n*ne naar hon gaff sik gudhi skyllogha
ffor sina glömsko at hon hans wärdogha
10 modh*er* aldrigh haffde swa fullelika älskat som
hä*n*ne tilburdhe sagde h*är*ran For tässa thina
glöm|sko loffua mi*n*a modh*er* in j the trolikhet, 165
j hwilka ho*n* war mik trolikast ow*er* alla mä*n*nisk-
ior j alla sina dagha Oc mik trolikast til stodh
15 j allo*m* sino*m* gärni*n*gho*m* foreförandhis mi*n* wil-
ia sino*m* eghno*m* ¶ a*n*nantidh wphögh hä*n*na
trolighet, j hwilka ho*n* mik troliggast tilstodh j
allo*m* mino*m* widh*er*torffuo*m* swa at alt thz iak
ledh j likameno*m* thz ledh hon j siäli*n*ne ¶ Tridh-
20 iatidh wphögh the trolighet j hwilka hon än
nw j himerike mik troligast tilstaar oc tilaffla
mik syndara at omwändas til mik oc salugha
siäla at the frälsas aff th*e*ra pino*m* For thy at
for hä*n*na bön skuld oc forskulda*n* äru othalika
25 syndara omwände Oc othalika siäla som aff
mi*n*na rätwiso äru tilskikkadhe äwärdelika pino
äru aterkalladha, om hä*n*na nadh oc misku*n*d oc
frälste aff skärslo elde oc allo*m* pino*m* loff hedh*er*
oc ära wari hä*n*ne äw*är*dhelika

Huru io*m*fru maria skal helsas j allo*m* creaturu*m* C lxxxiiij

JEna mässo salue sancta parens, naar ho*n* astundadhe helsa io*m*fru maria sagde h*ärr*an til hä*n*na helsa mi*n*a modh*er* om all creatur än 5
hä*n*ne hugxande huru ho*n* ku*n*ne thz göra sagh ho*n* hälgha ängla aff högxsta chorenо*m* som heth*er* seraphin, ko*m*ma*n*dis östan, hwar th*e*ra bärandhis bri*n*nande liws tha wnderstodh hon andelika at the änglana ko*m*mo hä*n*ne til hiälp, oc thiänist, 10
at hon mz the*m* skulde helsa hälgasta iomfruna, än hon wptänt j th*e*ra änglа*n*na hetasta kärlek, helsadhe io*m*fruna j th*e*m kärlek, som ho*n* älskar gudh, ow*er* all creatur, hwilken oc j hä*n*na kärasta sons pi*n*o swa mykit formatte 15
j hä*n*ne, at hon alla wärldzlika astu*n*dan alzstingx owirwan, oc wtsläkte For thy tha all creatur sörgdho j hä*n*na sons dödh, ho*n* ensam mz
166 | guddomeno*m* orördh oc gladh wilde at hä*n*na son skulde offras oc döö ffor wärldi*n*na helso 20
¶ sidha*n* ko*m*mo cherubin mz klarasta speglom j hwilko ho*n* forstodh huru ho*n* skulde mz th*e*m helsa the hälgasta iomfru*n*na j aldra högxsta oc aldra klarasta wndersta*n*dilse hwilka ho*n* fullelika nytiadhe j iordherike ow*er* all creatur oc j hwilka 25
ho*n* oc nw klarast ow*er* alla seer oc skodhar guddo*m*sins klarhet hwilka engin kan fullelika nalkas
¶ Throni th*är* äpth*er* fra*m*baro en filsbens do*m*stol, mz hwilko*m* ho*n* forstodh aldra sötasta oc aldra spakasta hwilo j hwilko gudh j hä*n*ne 30

hwiltes hwilkin aldrigh j nakra sinna gärningh
ällir omsorgh antighia mz sin son flyande til
egyptum ällir thädhan komandhis nakot sin kwnne
dröffuas til eth öghna blek ¶ dominaciones the
5 frambaro ena aldra fäghersta krono j hwilka waro
wtskorna människio hoffuodh j wnderlikit sken
oc fäghrindh mz hwilko hon wnderstodh at om
iomfru maria kom aterlösilsen mankönino oc aldir
hughnadher ¶ principatus fördho som andra kon-
10 ungx spiror aff aldra ädhlasta blomster j hwilko
hon wnderstodh at hon skulde mz them wphöghia
the ärofulla iomfrunna at hon gudz liknilse oc
beläte holdh oc bewisar j sik oforhindrat oc obe-
smittat aldra höffwidzlikast ower all creatur
15 ¶ potestates haffdho swärdh til tekn at gudh gaff
hänne höxsta wald owir all creatur badhe j hime-
rike oc jordherike oc serdelis ower alla diäffla
hwilke hänne rädhas at the engaledhis thola at
höra hänna wälsignadha nampn ¶ virtutes haffdho
20 kaar ällir bulla aff gul aff hwil|kom härran 167
gudh drak sik siälffuan mz största glädhi j hwilko
hon wnderstodh at mannen skal öffua sik oc
tillika gudhi j allom dygdhom at honom täkkis
sik j mannen ingiwta, oc wm sina hälgha nadh
25 wärdoghis han göra oc bruka nadhena j mannenom
mz thänna hälgha andana skulde hon oc loffua
iomfruna ffor thy at hon är ful mz alla dygh,
oc nadh ower all creatur ¶ archangeli fördho
fram eth wänasta täkan, mz hwilko the holdo
30 badhe härran oc modherna j hwilko teknadhis
the särlika oc enkannelika hemelik[he]tena som
är mällan siälffuan gudh oc hwaria ena cristna

siäl mz hwilka hemelikhet war hon här j iordherike oc är nw äwärdelika j himerike serdelis begaffuat ower alla wärldz människior ¶ angeli the standandes när härranom ödhmiuklika thiänte honom j hwilko hon wnderstodh at hon skulde 5 mz them loffua oc wälsigna gudz modher ffor alla hänna tiänist som hon giordhe sinom kärasta son här j iordherike swasom en troligasta hullasta oc ödhmiukasta tiänirska ¶ thär äpther patriarche oc prophete frambara skrin aff gul som waro 10 atherläst j hwilko wnderstodz thera mörka, oc lönlika spaadombir oc prophecie hwilke om iomfrunna oc hänna signadha son äru all fulkompnadh, oc wm thän hälgha anda os wpläst oc klarlika kungiorth ¶ apostoli haffdho skinande böker 15 oc wäl prydda teknadho thera trologha lärdom, oc predikan, hwilken som lydde oc hördes ower 168 alla wärldinna ända, hwilka oc thänna | ädhlasta iomfrun lankt owergik mz sinna hälghra dygdha oc äptedömilsenna lärdom ¶ martyres framfördho 20 j thera höghra hand forgylta skiölda oc j winstra wänasta roser teknandhis victoriam passionis pinonna oc martylsonna sigher och thulomodzsins stadughet J hwilko the fore gudz nampn oc kärlek wtguthu sith blodh hwilka hälgasta iom- 25 frun alla owergik j sith hälgha thulomodh oc lenlika dröffuilsinna tholningh ¶ confessores haffdho rökilse kaar oc annor gul kaar fwl mz sötasta lukt teknandhis thera hälgha böner oc gudhelikit liffwerne j hwilko the sik öffuadho drogho 30 oc lokkadho syndara til gudz känno swasom mz sötasta lukt j bland hwilka fantz oc the klarasta

iomfrun the första oc aldra högxsta ¶ hälgha iomfrur frambaro iomfru marie til iomfrulika modherlikhetz äro forgylta lilior For thy at j hänne sken först oc mäst största iomfrulikhetzsins
5 fägrindh oc aff hänne wpran oc wptändhis sidhan j andra hälgha iomfrur hwilka hon alla owergaar som dygdhinna drotningh ower sina thärnor oc solen ower alla stiärnor ¶ thär äpther all hälghon j himerike oc iordherike oc all creatur all saman
10 til hopa kallat ödhmiuklika sik nidherbögdhe oc nighu the säla siälinne thz alt sagh, oc budhu sik hänne til hiälp oc tiänist at honom mz them allom oc j them allom skulde wärdelikast oc ödhmiuklikast loffua oc ära the sötasta oc wärd-
15 ogasta iomfruna gudz modher mariam hwilkin mz sinom wälsignadha son är wälwärdogt til alt loff oc äro nw oc ä for wtan ända Amen

Huru iomfru maria skal gudhelika helsas [C] lxxxv

20 Eeth sinne kom hänne j hugh at hon aldrigh 169 haffdhe tiänt gudz modher marie j alla sina dagha swa gudhelika oc innerlika som hon skulde, oc tilbordhe hwar fore mykit sörghiande badh hon härran gudh at han skulde hänne nadh-
25 er giffua, framdelis at thiäna hans wärdogasta modher mz innerlikasta astundan oc ödhmiuka idhkan thog swa at hon enkte hindher thär aff skulde känna j hans hälgasta kärlekx foreningh, j hwilkom hon mz honom fuldelika oc mildelika

war forenadh Oc ginstan sagh hon h*är*ran gudh mz si*n*ne konu*n*gxlika modh*er* sithia a eth höghelikaste säte, oc sonen sighia til modhre*n*na, stath wp mi*n* nästa giff hä*n*ne rwm tha siälin th*ätt*a hörde storlika forfäradh böriadhe til at tänkia, 5 wm thz ware ey gabbilse ällir owinsins swiklikhet tha sagde h*är*ran til hä*n*na, jak sigh*er* tik sa*n*nelika thu skal ekke swikas oc aldrig wart thu swikin j tholko, tha wplypte the hälgha io*m*fru*n* the hälgha siälena i sin fampn oc tilfögdhe hona sins kärista älsk- 10 ara ihesu christi lioffuasta wmfämpnilso*m*, j största oc brä*n*nandes hiärtans kärlek, hwilka h*är*ran ihesus anamadhe mz wnderlike wördhni*n*gh oc lioffhet lät siäli*n*na mw*n* til sith hälgasta hiärta oc sagde Hic hauries quidquid matri mee 15 impendere cupis thz är här skal thu ösaa alt hwat thu wil mi*n*ne modh*er* göra til loff oc äro Oc kände hon hä*n*ne thä*n*na äpth*er* sc*ri*ffna laudes oc wersin nidh*er*drypa j sik swaso*m* aldra sötasta honogx dropa hwilkit loff war aldrigh för hwadz- 20 170 ske hört | ällir läsith

Sequitur laus

Salue virgo excellentissima in stillicidio dulcissimo quod de corde sanctissime trinitatis ab eterno fluxit in te de tua felicissima 25 predestinacione Salue virgo sanctissima in stillicidio dulcissimo quod de corde beatissime trinitatis in te fluxit de tua felicissima conuersacione Salue virgo nobi-

lissima in stillicidio dulcissimo quod de beatissima trinitate fluxit in te de filii tui dulcissima doctrina et predicacione Salue virgo amantissima in stillicidio dulcissimo
5 quod de sancta trinitate fluxit in te in tui vnici passione et amarissima morte Salue virgo dignissima in stillicidio dulcissimo quod de beata trinitate fluxit in te in omni gloria et iocunditate qua nunc gaudes et
10 in eternum gaudebis super omnes creaturas in celo et in terra preelecta ante mundi constitucionem

Jak helsar tik io*m*fru maria, aldra högxsta, j thz aldra sötasta droppafaal so*m* aff hälgasta
15 trefaldoghetz hiärta aff äwärdeliko j tik inflöt aff thins aldra sälasta astu*n*dan aue maria Jak helsar tik io*m*fru maria, aldra hälghasta, j thz aldra sötasta dropafaal so*m* aff hälgasta threfaldoghetz hiärta i tik inflöt aff thi*n*na aldra sälasta wm-
20 gangilse aue maria Jak helsar tik iomfru maria aldra ädhlasta j thz aldra sötasta dropafaal so*m* aff hälgasta trefaldoghetena i tik inflöt aff thins sons aldra sötasta lärdom oc predikan aue maria Jak helsar tik, io*mfru* maria, aldra elskelikasta j
25 thz aldra sötasta dropafaal so*m* | aff hälgha tre- 171 faldoghet i tik inflöt j thins enda sons pino oc aldra beskasta dödh aue maria Jak helsar tik io*m*fru maria aldra wärdogasta j thz aldra sötasta dropafaal som aff the hälgha trefaldoghet j tik
30 inflöt j alla the äro oc blidhelikhet th*ä*r thu nw glädz oc äwärdelika skal glädhias owir all creat*ur* j himerike oc iordherike, wtualdh fore wärldi*n*na wphoff

ath daghlika läsa thre aue maria til at faa godha ändalykt [C] lxxxvj

Naar hon eth si*n*ne badh io*m*fru mariam, at hon skulde wärdoghas wara när hä*n*ne i dödz tima, swaradhe hä*n*ne wälsignadha iomfru*n* 5 thz skal iak ändelika göra än thu skalt daghlika läsa mik thre aue maria, widh the första aue maria bidh at swaso*m* gudh fadh*er* äpth*er* sins alzmäktoghetz största wärdelikhet wphögde mz sik mi*n*a siäl i sama äro*n*na säte, mz aldra wärd- 10 ogasta hedh*er*, at iak är näst hono*m* aldra mäkt-ogast j himerike oc iordherike swa wari iak när tik j dödzsins stundh stadfästande tik oc körande fra*n* tik alla genstridogha makt ¶ Til the andra aue maria bidh at swa som gudz son äpth*er* sins 15 ogru*n*delikx wisdoms foregangh, prydde mik aldra konstelikast mz wnderstandilse oc wisdom, oc alla swa wpfylte at iak ow*er* alla hälgha mä*n*, mz höghre kynskap nytiar hans hälgasta trefaldoghet Oc hwilkin mik wplyste mz swa stora klarhet, at 20 swaso*m* solen klarasta skinandes j si*n*ne dygdh, lyser allan himelin at iak oc swa thi*n*a siäl wp-72 fylle mz tro*n*na oc gudz ku*n*skaps liwse, at | thin thro ey aff nakro fawidzsko ällir willo frestas ällir forwillas ¶ Til tridhia aue maria bidh at 25 swaso*m* th*ä*n hälghe ande fullelika ingöt i mik sins kärlekx sötma oc mik giorde swa aldra sötasta oc aldra mildasta at iak näst gudhi är wäluiliogasta oc aldra sötasta [iak swa] wari när thik i dödzsins

ti*m*a ingiwtandhis i thi*n*a siäl gudelikx kärlekx sötma hwilkin j tik swa mykit formaghe at all pina oc dödzsins besklikhet wari tik sötast aff rätto*m* gudz oc kärlekxsins gaffuo[m], swa skal thu daghlika
5 läsa thä*n*na thre aue maria

Jak bidh*er* tik aldra sötasta io*m*fru maria, at swasom gudh fadh*er* mz sins alzmäktoghetz största wärdelikhet wphögde thi*n*a hälgasta siäl när sik j aldra wärdoghasta säte mz aldra höxsta
10 hedh*er*, swa at thu näst gudhi siälffuo*m* är mäktogast i himerike oc iordherike, swa wärdoghas thu mik synderska när wara, i mi*n*s dödz tima tröstande mik oc körande fra*n* mik alla genwärdogha makt oc diäffwlsins falska lister aue
15 maria

Jak bidh*er* tik, aldra wänasta io*m*fru maria, at swasom gudz son mz sins obegriplika visdoms foregang, prydde tik aldra kostelikast mz sino*m* wisdo*m*, oc wnderstandilse oc swa alla wpfylte at
20 thu ow*er* alla hälgha mä*n*, mz höxsta könskap nytiar hans hälgasta trefaldoghet Oc wplyste mz swa stora klarhet oc fägh*er*sta sken, at thu är swasom | klarasta solen skinandis i si*n*ne makt 173
wplyser alla*n* hymelin swa wärdoghas oc thu
25 wplysa mi*n*a syndogha siäl mz tro*n*na liwse, oc gudz widh*er*känno at mi*n* thro ey willis älla forwanskas aff nakro willo ällir fawizsko

Jak bidh*er* tik aldra wärdogasta forsti*n*na io*m*fru maria at swaso*m* th*ä*n hälghe ande fulle-
30 lika ingöt i tik sins kärlekx sötma, oc giorde tik aldra sötasta oc mildasta at thu äst näst gudhi aldra wäluiliogast, oc aldra sötast swa wärdoghas

thu när mik wara i dödzsins tima ingiwtandis i
mi*n*a siäl gudhelikx kärlekx sötma hwilkin j mik
swa mykit formaghe at all pina, oc dödzsins besk-
likhet wari mik sötast aff kärlekxsins gaffuo
O mildasta modh*e*r maria 5

Här börias a*n*nor boken ällir a*n*nar delen huru h*ä*rran gudh han biwdh*e*r siälena til sik C primum

Om en lögh*e*rdagh naar gudz modh*e*rs, marie
loff oc ami*n*nilse höltz j kirkio*n*ne, astu*n*d- 10
adhe thä*n*na gudz tiänista qwi*n*na hä*n*ne loffua
wta*n* hon wiste ey mz hwat loff hon matte hä*n*ne
wärdelika wphöghia tha äpter si*n*na daghlika
sidhwänio, lagde ho*n* sik nidh*e*r for ihesu föter
oc sagh ho*n* h*ä*rran ihesum haffuande wppa sino*m* 15
höghra foot en skina*n*de saphir thz är swa hetandis
dyr sten Oc wppa sin winstra foth en a*n*nan
sten so*m* heth*i*r granatus, än hä*n*ne wndrande
här wppa sagde h*ä*rran swaso*m* saphirus mz si*n*ne
dygdh bort körir onda wätzskona aff kroppeno*m*, 20
174 swa mi*n* saar bort älta alt | siälena eth*e*r oc rensa
hona aff allo*m* smittilso*m* Oc swasom granatus
blidhkar oc glath gör manzsins hiärta swa mi*n*
saar äpth*e*r syndi*n*na bätringh läth*e*r siälena j
mik glädhias, än hon tha wplyst j andelika syn 25
sagh hon äro*n*na konu*n*gh oc hans keserlika
modh*e*r a hans höghra sidho oc sigh a winstro
Oc bögdhe sik ödhmiuklika j ha*n*s sköt mz aat-

waktande hiärtans öra lyddis, at sötasta ihesu christi hiärta rördhis oc pikkadhe mz tättasta pikkan wtan ath*e*rwändo, än the hiärtans pikkan lydde swaso*m* thz kalladhe siälena til sin sighiandes
5 veni vt peniteas veni vt re[con]cilieris, kom at thu angre oc scripte thina synder, kom at thu mz mik forlikis, ko*m* at thu hughswalas, kom at thu wälsignas, kom mi*n* kära at thu wndfange alt thz en win kan sino*m* wen wnna oc giffua,
10 kom mi*n* syster at thu äghe himerikis arff hwilkit iak forwärffde mz mino dyra blodhe kom mi*n* brudh at thu nythie mi*n* guddo*m* ¶ än io*m*fru maria haffdhe en mantol mz saffrans lidh, j hwilko*m* waro rödha roser oc gul roser wnder-
15 lika insatta saffrans lithin teknadhe hä*n*na ödhmiukt j hwilka hon sik wndergaff allo*m* creaturu*m*, än rödha rosenor teknadhe thulomodzsins stadughet mz hwilka hon til alt war mild oc thulogh, än rosenor aff gul teknadhe hä*n*ne kärlek mz
20 hwilkom ho*n* fulkompnadhe alla sina gärni*n*ga i gudz kärlek, hä*n*na sorkath waro grön | oc gul 175 roser insatta beteknadhe at ho*n* altidh j godho*m* gärni*n*ghom oc hälghom dygdhom blomstrades oc sken som gul hä*n*na kiortil som war aff ren-
25 asta gulle, oc mykit skinande, j gulleno wnderstodz kärleke*n*, oc j skenit renleke*n* ffor thy swaso*m* ki[o]rtilen är näst kroppeno*m* swa är hon näst gudhi j kärlekeno*m* ¶ tha helsadhe the hälgha siälen iomfruna wm sins sons kärasta
30 hiärta oc loffuadhe hona wm sin kära son, mz fullelikare loff än nakor creatura ku*n*ne hono*m* loffua ¶ sidha*n* badh hon h*är*ran at han ensamen

skulde loffuas j hä*nn*a sangh, oc at ho*n* skulde enkte a*nn*at letha än hans loff oc äro j sinom sanghe h*är*ran sagde hwi tänkir thu at nar antiphone the siongas j böghen idhor knä wta*n* for thy at nadhena som gudh ingiwth*er* j siälena, at 5 j hona maghe*n* anama mz loff oc stora thak Oc sagh hon aff gudz hiärta en ludh*er* wtgaa til siälena hiärta Oc ath*er* fra*n* siäli*nn*e kringhom hwälffua sik i gudz hiärta, mz hwilko*m* ludh wnderstars gudz loff, än ludhren war prydder mz for- 10 gyltom knwto*m*, thz waro the hälgha siäla som nw loffua oc ära h*är*ran gudh j himerike, oc loffua skulu in secula seculorum

aff gudz wingaa[r]dh som är the hälgha [kirkia] oc aff fyra hando*m* bönom C ij 15

Om en sy*nn*edagh tha the swngho asperges 176 me domine | sagde hon til h*är*ran Min h*är*ra j hwat wilt thu nw thwa oc rensa mit hiärta Oc ginstan wmfämpde h*är*ran hona alla mz otänkelikom kärlek oc sagde jak skal twa tik j mi*ns* 20 gudhelikx hiärta kärlek Oc wplätandhis sins hiärta dör honogxflytandhis guddo*m*sins fatabur j hwilkit hon ingik swaso*m* j en wingardh oc sagh th*är* ena liffuandis watns flodh aff sole*nn*a wpri*nn*an til hä*nn*a nidh*er*gang Oc krinkom 25 flodhena xij trä bärandis xii frukter so*m* waro xii dygdh*er* hwilka so*m* sanctus paulus wpräknar in epistola som är kärleken fredh*er* glädhi etc[ra], thz

watnet heth flu[m]en caritatis thz är kärlekxsins
flodh, j hwilka siälen ingik oc th*ä*r rensadhis aff
allo*m* smittilsom, in i the flodhena waro ganzska
mykla fiska som haffdho fiäl aff gul hwilki*n*
5 fiäl beteknadhe älskande siäla som sik fra*n* skildo
aff allo*m* wärldzliko*m* lustilsom Oc sigh haffua
insänkt j the käldo th*ä*r alt goth wtflyth*e*r som
är siälffw*er* ihesus J wiingardeno*m* waro palm-
quista plantadha somlike wp rätte oc somlike
10 nidh*e*rbögdhe til iordhena, wprätte qwistana äru
the som haffua forsmat wärlde*n*na mz hä*n*na
blomstro*m* oc sina tanka oc wilia wpräkt til
himerikis ¶ än nidh*e*rbögdha qwistana äru the
wsle so*m* ligghia wppa iordhena oc j si*n*na synda
15 träkke, än h*är*ran groff iordhena som en yrta-
gardz ma*n* hwilko*m* ho*n* sagde O h*är*ra hwat thin
iärn skoffuel han swaradhe min räddoghe J som-
lika | rwm war iordhen hardh oc j somlika blöt, 177
harda iordhen teknadhe Manzsins hiärta som j
20 syndo*m* äru ilharda, oc ey mz manilse oc ey mz
straffilse ku*n*no rättas, än blöta iordhen tekna
th*e*ra hiärta som mz taaro*m*, oc sa*n*nom hiärta*n*s
angh*e*r äru blötte ¶ tha sagde h*är*ran, thä*n*na
wingardhin är mi*n* cristelikin kirkia j hwilka
25 iak j try oc trätighi aar träladhe, j myklo ärff-
uodhe, J thä*n*na wingardhin skal thu ärffuodha
mz mik, hon sagde O h*är*ra huru, h*är*ran sagde
rigando eam, thu skal wäta hona Oc gensta*n*
löpandis til flodhena, mz brätzsko, thog tu*n*nona
30 älla kaarit, fwlt mz watn, oc lagde wppa sina
axla, än naar hon omykit thyngdes aff byrdh-
inne, kom h*är*ran oc halp hä*n*ne bära Oc genst-

an wart byrdhe*n* lät, oc bärliken, tha sagde hä*r*ran swa, nar iak giffw*er* mä*n*niskio*n*ne nadhena, alt synis th*e*m lät, oc söth thz the göra for mik oc thola ¶ än nar iak fran taker th*e*m nadhena, synes th*e*m alt thwnkt oc mödhosamth ¶ när 5 quistome*n* sagh ho*n* myklan ängla skara, swaso*m* thiokka*n* mwr, For thy at the idhkelika äru mälla*n* os, oc när os, oc wäriandis wingardhin, so*m* är kirkia*n*, thä*r* äpth*er* lärdhe hä*n*ne bätzste mästare*n* ihesus thä*n*na psalmen Miserere mei 10 deus etc[ra], hwilkin som haffw*er* xx vers oc skal skiptas j fyra dela, swa at ä fäm oc fäm wärs läsas 178 til hopa Oc mällan hwaria fäm wersin | skal läsas thä*n*na antiphona O beata et benedicta trinitas pater et filius et spiritus sanctus thz 15 är swa O thu hälogh oc wälsignadh trefaldoghet fadh*er* oc son oc thä*n* hälghe ande Oc altidh först til hwaria fäm wersin äpth*er* antiphona*n* skal läsas första wersin Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam Oc 20 swa the andra wersin Första fäm we*r*sin skal thu läsa for allo*m* syndaro*m* som ilhärdzske äru j syndi*n*ne oc wilia ey o*m*wändhas, at gudh for sin beska dödh wärdoghas th*e*m ath*er* til sik kalla mz sa*n*nom angh*er* oc rät sc*ri*ptamal The 25 andra fäm wersen ffor th*e*m j both oc scriptamalo*m* äru at the magha faa bätzsta oc fulla synde*n*na forlatilse oc aldrigh offtar meer falla j synde*n*na ¶ Tridhia fäm we*r*sen for rätwisom som nw triffuas j godho*m* gärni*n*gho*m*, at the j 30 th*e*m fra*m*halde ¶ Fiärda fäm wersin for allo*m* cristno*m* siälo*m* j pino*n*ne staddho*m* som äru

j wisso*n*ne at the snart skulu drikka j himerikis rike liffwandis käldo*n*na dryk oc äwärdelika styra mz christo at the thäs snarare löste magho mättas aff h*är*rans äro ¶ än tha gudz likama skulde
5 wplyptas sagde h*är*ran til hä*n*na see mik allan mz allo thy godho j mik är giffw*er* iak thi*n*ne siäls waldh at hwat tik täkkis aff mik göra thz wari alt j thino walde, hwilkit hon ey wilde anama wtan forewalde hans wilia j allo*m* ärandom,
10 h*är*ran sagde non quod ego wolo sed quod tu Ey wari thz iak wil wta*n* thz thu wil thz wari j thino walde ¶ än hon wnderstanda*n*dhis | h*är*rans 179 wilia sagde til hono*m* Jak begärar j engho mi*n* wilia iak enkte söker oc iak enkte a*n*nat wil,
15 wta*n* at thu i dagh swa fullelika loffuis aff tik siälffuo*m*, oc j tik siälffuo*m* oc om tik siälffua*n* som thu nakat sin högxst oc fulko*m*plikast kan loffuas tha sagh hon wtgaa, aff gudz hiärta, ena harpo som haffdhe ma*n*gha stränghia, the harpan
20 war h*är*ran ihesus, än stränghiana waaro alle hälghe mä*n*, hwilke eth äru i gudhi wm kärleke*n*, tha högxsta sangare*n* ow*er* alla sangara slogh harpona, alla hälgha ängla öptho mz högxsta oc aldra sötasta liwdh, älla röst sighiandis Oc
25 sionghandis thä*n*na ordhe*n*, wi loffuo*m* konu*n*ga*n*na konu*n*gh ffor thä*n*na persona hwilka h*är*ran siälffw*er* haffw*er* sik wtkorrat so*m* sina eghna brudh Oc swaso*m* sina dotth*er* sidha*n* swngho alle hälghe mä*n* mz gudhi oc i gudhi mz sötasta
30 liwdh sighia*n*dis Grates nunc omnes reddamus deo patri pro hac anima quam sua ditauit gracia thz är wi skulu*m* alle giffua tak

oc loff gudhi fadh*er* for thä*n*na siäl hwilka han haffw*er* rika giort mz si*n*ne nadh

Huru g*är*na gudh ko*m*bir til siälena c iij

Ena nath nar hon waknadhe aff sömpne, oc helsadhe h*är*ran, aff i*n*narsta hiärta, sagh hon 5
hono*m* ko*m*ma til sigh aff himerikis palacio, oc sith hälgha hiärta lägghia widh hä*n*na hiärta, oc sighia, aldrigh släpper sik fuglen snarare oc kärlikare j blomstrande änghia, at sökia oc taka sötasta blomster, som iak är girugh*er* at ko*m*ma 10
180 til thi*n*na | siäl tha hon mik kallar

Huru hon wptändis i gud*z* kärlek c iiij

Jtem hände hänne offta, at nar hon war lath oc mi*n*dre gudheliken kände hon at gudz hiärta tilfögde sik hä*n*na hiärta swasom smält oc heth 15
gwl, aff hwilkins hita oc wällukt wndfik hon genstan wnderliki*n* sötma Oc wart wptänt gensta*n* mz hetasta kärlek swasom hon förra war wan

Jtem eth annat c v

Om en lögh*er*dagh sagh hon thä*n* wänasta 20
kirkio*n*na brudgu*m*ma ihesum sigh nidh*er*böghia aff himerike oc mz wträktom handom sik i fampn taka Oc swa sötelika hä*n*ne i sik dragh-

ande at hon all wp supin i gudhi alzstingx wanskades i sik siälffua swa at hon bars wt aff korenom swasom dödh ffor thy hänna siäl oc aldir hänne ande haffde sik ingwtit i sin kärasta,
5 hwilken hon aff allo hiärta älskade oc ower alla astundadhe Oc mz wnderlikom sötma wpfyltes hon, at ower ena hela wiku kände hon thän samma sötma

Eth annat C vi

10 Naar hon skulde läsa ena lätze oc bögde sik til pulpidum syntes hänne thär en fägherste ower människio söner pilten ihesus kringhom fämpnande hona Oc til sik draghandis, fran hwilkom hon sik wpräkte mz swa stora wan-
15 samlikhet oc stora widhermödha at hon näppleka gath läsit oc lyktat lätzcenne

Capitulum C vij

Hände oc hänne wffta, at nar hon warandis j ottasangenom fwl aff gudz innerlikasta hugn-
20 adh oc nythian | oc hiärtans lustelikasta sötma 181
swa at aldir hänna likamliken styrker oc sinne waro hänne swasom borttakin, at hon sina läzte ingaledhis thyktis at orka läsa sagde härran til hänna Gak fram oc läs iak wil hiälpa tik Oc
25 swa styrkt aff gudhi gik hon fram oc fulkompnadhe sinna läzte

Jtem eth a*n*nat aff thy sama c viij

En dagh, nar hon i ottasangeno*m* las thätta ewangelium, exurgens maria, wpfylte hä*n*ne h*är*ran gudh mz swa mykla nadh oc andeliko*m* sötma, at hä*n*ne alstingx beswimadhe, oc ow*er*- 5 gaff läzcena Oc drogx swaso*m* dödh aff koreno*m* Oc nar hon lagdes aff systrome*n* j sängena til at hwilas badh hon i*n*nerlika sin kärista sik wpwäkkia, tha thäs tidh ware Oc tha prim skulde börias, sagh hon ko*m*ma til sik en fägh*e*rsta pilt, oc 10 staa när hä*n*ne, aff hwilkins närwaru fik hon swa stora*n* hiärtans styrk oc kärlek at hon gensta*n* fulmäktoght wpstodh oc fulko*m*pnadhe sina tiänist i gudz loffui oc äro

Huru h*är*ran gudh wpwäkthe hä*n*ne om morghone*n* c ix 15

Annantidh nar hä*n*ne budhit war att gaa hwila sik, äpth*er* ottasangen sagh ho*n* h*är*ran som aa eth höght h*är*ra säte sithia*n*de Oc haffuande en fotapaal wndh*er* sina föth*er* oc sighia til hä*n*na 20 lutha tik här a mina föth*er*, oc hwila tik, hwilken gensta*n* lydhandes lutte sith hoffuodh ow*er* h*är*rans hälgha föth*er*, swa at hä*n*na öra nalkadhis saareno wppa foten, tha hörde ho*n* hans hälgha saar putra oc laata swaso*m* ena hetasta oc ow*er*- 25 siwdhande gryta tha sagde h*är*ran til hä*n*na

¶ hwat liwdh älla röst giffw*er* en siwdhande gryta
fra*n* sik, än nar hon ey wiste hwat ho*n* skulde
swara sagde h*är*ran gryta*n* tha hon siwdh*er* sigh*er*
Cur cur cur som ho*n* haffde maal | at tala oc 182
5 sighia til th*ä*n a höre Curre curre scilicet de
labore in laborem etc[ra] löp löp thz är aff eth
gudhelikit ärffuodhe til thz andra aff en stadh
oc til th*ä*n andra aff ena kirkio oc p*re*dikan til the
andra Oc aldrigh lät the rösten mik hwilas, för
10 än iak haffde fulko*m*pnat alt thz thi*n*na siäla
helsa tilhörde swa skal oc thu mödha thin krop
oc limi mik til loff oc äro

Huru hon altidh flydde til gudh om hiälp i sinom bönom C x

15 Naar hon eth si*n*ne war mykit dröffdh, i sino*m*
bönom lop ho*n* genstan til sin kärista h*är*ra,
klaghade sik oc beddis hiälp, at gudelika ful-
kompna sina böner, som ho*n* altidh pläghade,
offrandes hono*m* sith hiärta oc alla*n* sin wilia,
20 swa at ho*n* ey at enast war redhaboen at lidha
kra*n*kdo*m*, wta*n* iä*m*wäl alt thz dröffuelikit ku*n*ne
wara, for hans kärlekx skuld, til hwilka h*är*ran
sik sötelika gensta*n* nidh*er*bögde Oc bödh hä*n*ne
sin rosene mw*n*, til at kyssa, än siälin kä*n*nandis
25 han enkte skäk haffua, böriadhe ho*n* tänkia mz
sik, om ha*n* nakor serdelis lön th*är* fore fik aff
sino*m* hälgha fadh*er*, at ha*n*s wärdogha skäk
wart plukkat oc hardraghit, i hans pino, hwilka
h*är*ran sagde Jak är aldra thinga skaparä ey

torffuandis nakor lön, wtan thu är min lön, tik gaff mik min fadher aff himerike til löna, oc til brudh oc dotther, siälen sagde O aldra älskeligaste härra, hwi gör thu tholka nadh mz mik mädhan enkte goth är j mik, han swaradhe, thz 5 gör iak for mina eghna godhet, ffor thy iak haffwer sath mins hiärta wällust i thik

Huru härran wppenbaradhis hänne c xi

183 Annantidh wppenbaradis hänne härran ihesus swasom en fägherste pilther fäm aara gamaal 10 hwilkom hon sagde Min härra hwi synes thu mik j tholkom aldir pilten swaradhe thu haffwir fämtighi aar Oc iak fäm, mit första aar skal staa for thin första tio aar, annat mit aar skal staa for annor thin tio aar swa äru the tiwghu, tridh- 15 ia mit aar for thit trättighionde fiärda fore fyretionde Oc mit fämpta aar skal staa for thin fämtigho, swa skulu thik forlatas alla thina synder Oc all thin aar oc dagha skulu hälghas Oc allir thin alder oc thit liffwerne skal wardha 20 fulkompnat aff mino liffwerne, än pilten stodh oc idhkelika skodhade sina händer oc sagde, swa fran minom barndom oc til min dödz dagh tänkte iak hwan dagh oc foreskodadhe min dödh ffor thy iak forewiste alt thz mik war tilkommande J hwilko 25 hon lärdhis oc wnderstodh, at thz är nyttokt oc goth mannenom idhkelika tänkia oc aminnas sin dödh oc hwat honom forestar oc tilkomande är

Huru hon saa härran gudh j mässo diäkn like c xij

Jtem sagh hon härran ihesum staa widh altarit j da[l]matica som j mässo diäkno klädhe som
5 the mässo vti Oc haffdhe eth kors mykit skinandis j sino bryste tha sagde hon Min älskelikaste härra hwi wppinbarar thu tik swa, han sagde swasom diaconus thz är mässo diäknen tiänar til altarit, swa til thiänar iak oc gör alla
10 gärninga j prästenom, oc mz prästenom j hwaria mässo, hon sagde hwat betydher thz korsit som thu bär j brysteno han swaradhe korsens owerdeel teknar min kärlek, hwilkom mannen skal enkte foresäthia, nidhredeelen ödhmiuktena mz
15 hwilka mannen skal sik wndergiffua allom creaturom for mina skuld hög|re delen gudz räddogha 184 ey bort läta tha wäl gaar ¶ än winstre delen teknar gärna lidha allan motegangh for mina skuld hwar en som thätta korsit bär j sino hiärta
20 mz idhkelika aminnilse thänna wardher hans arffdz lön, at nar hans siäl först skils widh kroppen, skal hon aldrigh faa hwila annarstadz än j mino eghno hiärta

aff wars härra gizslo c xiij

25 Hon sagh oc eth sinne härran staa, oc haffua ena gitzslo aff gul j sinom handom Oc sigh höta mz gitzslonne tha fiöld hon nidher a iordhena

oc kyste *här*rans gitzslo, oc thog i sin fampn, j hwilko gaffs wnderstanda, at ma*n*nen skal taka oc anama gudz gaffuor mz största thäknat blöt oc hart än *här*ran wplyptande hona, förde hä*n*ne j en rödhan ki[o]rtil, som fuller war mz hulom, oc 5 sagde til hä*n*na, swa war aldir mi*n* likamä j mi*n*ne pi*n*o fuller mz saaro*m* Oc swa swndh*er* slitin aff wärk oc swidha, at nidh*er* wndh*er* fotome*n*, intil owersta hoffuodzsins iässa, fantz ey helt wppa mi*n* likama Här j foreteedhis hä*n*ne, at krank- 10 do*m*sins dröffuilse skulde snart hä*n*ne ow*er*ko*m*ma, tha sagh ho*n* oc *här*ran halda äpth*er* hä*n*ne en kalk aff gul, j hwilko*m* hon wndh*er*stodh, at th*ä*n sötma gudh skal oc wil ingiwta j sik älsk-ande siäl, kan engen här fullelika see ällir smaka, 15 wta*n* är holth oc gömdh i gudhi aff hwilko*m* fra*m*gaar alt goth

aff hänna hugswalan c xiiij

Owenen som är diäffwllin, mödde gudz tiänista qwi*n*na mz ma*n*ga handa frestilsom, so*m* han 20 altidh pläghar hindra oc mödha gudz wener, hono*m* gudhelika oc ödhmiuklika tiäna, thz hände en dagh, at gudh gaff hä*n*ne ympnelika sina nadh, oc andeliken hugnadh insköt fullelika j hä*n*na 185 | siäl th*ä*r ho*n* war j gudz närwaru, war oc 25 diäffwllin fra*m*me mz sin inskiwtilse insändandhis j hä*n*na hiärta en fasa och räddogha mz tanka at the gaffuor waro ey aff gudhi, än nar hon swa thwingadis fiöl hon til ihesu föth*er* oc klagadhe

sins hiärta otrolikhet oc sagde, see min *härra* thänna gaffuo offrar iak tik til äwärdhelikit loff oc äro Oc bidher iak tik at är the gaffuo ey aff thik oc om tik giffwin, tha giffuis mik aldrigh
5 meer, thy at for thina skuld wil iak ombära gärna alla hugswalan oc alla glädhi ¶ än *härran* nämpnande hänna nampn sagde Min kära mäktildh rädz ekke Jak swär tik om mins guddoms sannindh at thän räddogha oc dröffuilse the
10 skulu thik enkte skadha wtan hällir hälgha göra oc redha tik til minna nadher Oc om the ey tempradhe ällir mattadhe thins hiärta stora glädhi thu aff mik haffwer thit hiärta thz skulde wanskas oc sundher brista ffor största sötmans ympn-
15 ilse, thy skal thu enkte wndra om frestilse oc manga tanka tik hindra nar thu är j mina närwaru ffor thy diäffwllin frestadhe iämwäl mik nar iak for thina skuld hängde a korseno

Huru gudh han wppehaldher siälena j
20 dödhen c xv

Annat sinne nar hon mykit dröffdhis lopp hon til wana läkedomen höxsta läkiaren oc hughswalaren ihesum christum, som är trolikaste hiälpare j allom nödhom, än han som altidh är
25 redhaboen at hiälpa sinom ödhmiukom, syntis oc genstan hänne som en wänaste wngher swen, ledhandis hänne til altarit j hwilko hon wnderstodh, at *härran* wilde wara hänne fortalare när sinom hälgha fadher, for sina syndher oc glömsko, han

186 gaff | oc hänne en staff, at stydhia sik widher hwilken thogh haffdhe enkte stodz hoffuodhit owan sik, mz hwilko hon matte sik stydhia än thän staffuen han teknadhe gudz mandom än hänne wndrande hwi han enkte stodz hoffuodhit 5 haffde, sagde härran til hänna Jak wil läta mina hand ower staffuen at thu wppa hänne maa stydhia tik ffor thy nar thu känner nakon hugnadh j thinom dröffuilsom tha weth thz at thu hwilas tha j minne hand, än nar thu ey känner 10 hugswalan tha weth at iak haffwer wndan takit handena Oc tha skal thu mz troliko hiärta tik til min laata thz är thu skal mz fulla tröst fly til mik oc tygghia hiälp oc nadher

Thätta skal läsas wppa hälgha licama dagh

Hwat stora astundan oc kärlek hon haffde 15 til at taka gudz likama c xvi

En dagh wilde hon sik scripta oc haffuandes enghin scriptafadher dröffdhis mykit aff thy, ffor thy hon dirffdhis ey taka gudz likama oscriptat, tha böriadhe hon sik klagha for gudhi 20 j sinom bönom, som är höxsta prästen oc sanner biskoper sina syndher oc sin forsummilse mz hiärtans angher, hwilken hänne gaff wisso aff alla sina synda forlatilse ffor hwilkit hon storlika takkandis sagde til härran O sötaste gudh huru 25 är nw om mina syndher, härran swaradhe, swasom tha nakor mäktogher konungher är komande til nakors härbärghis heman, husen the wardha snart all rensat, at thär enkte synes som hans

öghon skulu miahagha, än nar härran kombir
swa faralöst, at orenlekheten kan ey wtkastas
tha sankas the saman j ena wraa, oc sidhan wt-
kastas, swa oc nar thu haffwer fullan wilia, oc
5 astundan at scripta thina | synder Oc aldrigh 187
offtar meer bedriffua, the glömas alla swa när
mik, oc forlatas tik at iak ey offtarmeer wppa
them minnes än thot thu them sidhan offta
aminnandis rörir oc scriptar For thy thän wilian
10 oc astundan, som thu haffwer oc ranzakan at fly
syndena, swa mykit thu weth, oc gither the äru
swasom eth starkasta band olösande som tik til-
trängher oc mik tilfögher mz olösligx foreningx
tilbindan, än nar hon än twäkandis waffdhis j
15 manghöm tankom, oc hiölt sik owärdogha at gaa
til änglanna konungx gästabudh, tänkiandis huru
hon oredh, oc oscriptat skulde anama swa höghe-
lika gaffuo Oc at hon skulde sik til taka hop
oc nakra hugswalan sagde härran til hänna, tänk
20 oc weth thz at alla the astundan som nakor
haffwer nakot sinne hafft til mik, är aff mik
giffwin Oc alla scripter oc hälgha lärafädhrena
dikt oc lärdom wtflutu aff minom anda oc wt-
flyta wtan ända J thy forstodh hon at iämwäl
25 the astundan som hon haffde at anama gudz li-
kama, war hänne ingiffwit gudhelika, aff them
hälgha anda, aff hwilkom alt goth wtgaar, oc swa
j tholka tiltröst wart hänna hiärta stadfäst at
hänne syntis som engin skulde hänne atherkalla
30 aff the astundan hon tha haffde til at taka sin
gudh oc skapara ¶ än nar hon war swa stadh-
fäst j sinom tankom hörde hon hälgha ängla

chora sionga j himerike mz stora gladhi tha*n*na ordhe*n* Confirmatum est cor virginis thz är nw är iomfru*n*na hiärta stadfäst Oc swa gik ho*n* til aldra högxsta ihesu christi wärdogha likama oc blodz gästabudh tha hörde hon hono*m* sighia, 5
188 wilt thu kä*n*na huru iak är j thi*n*ne | siäl än hon hiölt sik owärdogha Oc wilde thog enkte a*n*nat, än gudz wilia tha sagh hon eth wnderlikit sken gaa aff allo*m* sino*m* limo*m* swaso*m* brä*n*nandis solgitzsla, wm hwilkit hon forstodh gudz nadha 10 gärni*n*gh i sik oc enka*n*nelikit tekn gudz godhlekx mote sik j the nadh oc allo*m* andro*m*

at kärleke*n* wpfylte alla hä*n*na glömsko oc forsu*m*milse c xvij

Annat sin nar hon j hiärtans ängxlan war tänk- 15 iandis alla*n* tima*n* sik aff gudhi forlänta*n* Oc aff sik wara onyttelika fortärdhan oc wpnöttan oc gudz gaffuor oskötlika wta*n* frukt oc nytto sagde kärleke*n* til hä*n*na dröffs ekke, see iak wil all thin skuld oc alla thina glömsko wp- 20 fylla oc wphänta, än nar hä*n*ne syntis thz wara ena stora gaffuo, oc ku*n*ne th*är* ey aff hugswalas for ängxla*n*na storhet, thy at ho*n* haffde swa mykit got fortappat Oc h*är*ran sin kärasta älskare so*m* hä*n*ne swa othalika godgärni*n*ga giort, 25 haffde ey fullelika älskat som hä*n*ne tilburdhe oc swa otrolika hono*m* tiänt som hä*n*ne oc allo*m* är trolikast, tha sagde h*är*ran til hä*n*na wm thu är mik fullelika troen tha skal thz wara tik mykit

kärare at min kärlek wpfylle for tik thina glömsko; än thu siälff thär aff finge loff oc hedher

at gudh gaff hänne kärleken til modher c xviij

Entidh klädde kärleken hänne j klädhe, haff-
5 uande solenna klarhet, oc swa gingo the badhen fram kärleken oc hon oc stodho i gudz närwaru, swasom fäghersta iomfrur, än siälen astundade mykit gaa nämare, For thy än thog hon saa thz kesarlika änlitit thog nögdhe hänne ey
10 wtan | hon nämbir komme tha thog kärleken 189 siälena, oc ledde til härran än hon bögde sik genstan til hans honagxflytandis hiärta saar sins enda oc kärista atherlösara ösandä tädhan drykkia fullasta mz allom sötma oc helso Oc tha
15 omwändis all hänna besklikhet j söthet oc tha räddoghan wmskiptis i tryghetena Oc hon sögh aff ihesu christi sötasta hiärta aldra sötasta frukt hwilka hon takandis aff gudz hiärta lät in i sin mwn, mz hwilko wnderstodz thz äwärdelika loffwet
20 som wtgaar aff gudz hiärta ffor thy alt thz loff mz hulko som han mz loffuas wtflyter aff honom som är wpbörian oc ända til alt goth ¶ sidhan thok hon tädhan ena andra frukt som är graciarum accio thz är takken mz hwilka hon inner-
25 lika thakkadhe gudhi for alla sina wälgärninga For thy enkte gither siälen aff sik siälffue wtan hon forekommes aff gudhi, tha sagde härran til hänna, än astundar iak aff tik ena frukt, ower alla frukter at thu alla thins kärlekx lustelikhet

til mik ensamnan omwändher hon sagde O min endhe, oc aldra käraste huru kan iak thz göra han swaradhe min kärlek skal thz fulkompna i tik tha sagde hon, aff största hiärtans astundan Eya eya amor amor härran sagde thu skalt här 5 äpther ey nämpna ällir kalla thina wärdzlika modher, wtan min kärleker skal wara thin modher Oc swasom barnen swgha sina modher swa skal oc thu sugha aff hänne modherlika hughswalan, oc osighelikan sötma Oc hon skal tik mat oc 10 dryk oc klädhe giffua, j allom thinom widhertorfft-
190 om skal hon | tik foresee swasom sina modher oc sina enda dotther

Huru hon wart en mz gudhi sin kärasta c xix

Jtem tha hon mz brännande hiärta astundadhe 15 j sinom bönom sinne siäls käraste genstan gudz dygdh swa innerlika drog til sin hänna siäl at hänne thykte som hon sath hart widh härrans sidho än härran intrykkiandis hänna siäl til sins hiärta mz sötasta wmfämpningh, swa ympnelika 20 wpfylte oc begöt hänne mz sinne nadh at hänne syntis swasom hwar hänna limber skulde watn wtgiwta aff sik som ströma j alla hälgha män, swa at alle the mz nya oc serlika glädhi begotna, hiöllo sin hiärta j sina händher, som ginom- 25 skinande lampor wpfylta aff the gaffua som gudh haffde begaffuat the hälgha siälana Oc alle takkadho oc ärodho gudh, mz största tak oc sköni- oghet for the siälena, oc hänna gaffuor, sidhan

sagh hon i gudz hiärta som ena fäghersta iomfru, haffuandis gulringh j handenne, j hwilkom war en dyr sten, som hether adamas mz hwilkom iomfrun, wtan atherwändo, kom oc togh widh
5 härra[n]s hiärta, än siälen aatspöriande iomfrunne, hwi hon swa altidh kom widh härrans hiärta, hon sagde Jak är gudhelikin kärleker, oc thänna stenen beteknar adams syndh Oc swasom adamas kan ey brytas wtan blodh swa aldrigh synden
10 kunne ey läsas älla betalas wtan gudz blodh oc hälgha mandom For thy genstan adam syndadhe | lagde iak mik thär genstan wti, oc thok the 191 syndena til mik Oc swa wtan atherwändho tagh-ande wppa gudz hiärta oc thz til mildhet man-
15 a[n]dhe lät iak honom ey hwilas thär til iak j eth öghna blek nidher sände gudz son j iomfrunna sköt aff sins fadhers hiärta sidhan lagde iak han j iätuna, sweptan i fatik klädhe Oc sidhan förde han til egyptum Oc ytermeer bögde iak han til
20 alt thz han giorde oc tholde for mankönit intil thäs iak lät honom fästa widh korsins galgha oc blidhka swa alla hans hälgha fadhers wredhe Oc människiona äwärdelika forenadhe mz gudhi mz olösligx fridz kärlek siälen sagde Jak bidher
25 tik, at thu sigh mik, j hwat haffde christus största wärk oc sorgh aff allo thy han tholde for os kärleken swaradhe j thy han warth wttandher wppa korset, swa at alla hans limi matte tälias älla räknas Oc hwar en som honom takkar oc
30 ärar for the sorghena han gör honom swa täkka thiänist som han smordhe all hans saar mz söt-asta smörilse Hwar en som takkar honom for

thän törsten mz hwilkom han a korseno törste människionna helso, swa täkkelika taker han thz, som han haffde släkt hans törst, än hwar honom takkar for spikana oc for thz at han mz them fäster hängde a korseno, thz är honom swa täkt, 5 som han honom haffde löst aff korset oc allom pinom, tha sagdhe ather kärleken til siälenna Jntra in gaudium domini tui gak in j thins 192 härra glädhi J thy wart hon alstingx | intrykt j gudhi at swa som en drwpi aff watn blandas j 10 eth wiin stop wardher allir wpsupin oc wmwändher j winit swa thänna hälgha siälen, allaledhis indraghin j gudh, wart oc war en ande, mz honom j the hälgasta foreningh wanskadhis siälen, oc wart til enkte, än gudh styrkiandis hänne, sagde 15 alt thz människionna nakot sinne gither takit skal iak ingiwta i tik Oc swa mykit som människionne är möghelikit, skal iak margfalla göra j tik j mina gaffuor, tha sagde kärlekin här skal thu hwilas j thins kärasta godhgärninga aminnilse, 20 oc aldrigh omakas j nakrom motegangh

at gudh prydde hänna siäl mz hälghom dygdhom c xx

En dagh nar som sangx laudate dominum de celis til thänna wärsen Et aque que 25 super celos sunt laudent nomen domini thz är oc the watnen som äru owan hymlana the skulu loffua gudz nampn, sagde hon til härran O härra hwilken äru the watnen som thätta siongx

aff Han swaradhe alla the thaara som hälghe
män haffua wtgiwtit nakot sinne aff kärlek älla
gudhelikhet ällir warkunnan ällir oc syndinna
angher Oc ginstan sagh hon klarasta watn tekn-
5 andis hälgha manna thaara, hwilkins grund ällir
botn war aff renasta gulle, haffuandis for sanden
j butnenom fynapärlor oc dyrasta stena, hwilke
som teknadho hälgha manna otalika dygder, j
hwilkom the sik öffdho j iordherike, som äru
10 böner waku näther discipline | almosor oc alzskons 193
miskunsamlika gärninga J samo watne waro mykle
fiska, lekande oc körande sin j mällom hwar
annan teknandis hälogh astundilse oc länktan som
köra siälena til gudh oc sukkan oc thaara mz
15 hwilkom siälen lukkar gudh til sik ffor thy hälghe
män j himerike the skodha oc spegla j gudhi
sina dygdher oc alla sina godgärninga til glädh-
inna ökilse, oc thera hiärta wällust, än tha hwar
thera prydhis j sik siälffuom mz samma dygdhom
20 som the see j gudhi Sidhan klaghade hon sik
for *härr*anom at hon haffde ey swa wördhelika
hans gudhelika til skikkan, oc ey mz swa store
trolighet sik til honom haldit, som brudh höffdis
at halda til sin enda oc ena brudgumma, tha
25 införde *härr*an hänne j sina dygda klädhe sätiandhis
gulkrono wppa hänna hoffuodh drogh oc tröste
hona til sik mz innärsta kärleksins wmfämpnilse,
oc mz barom arm kringhom gaff hona, än nar
siälen wndradhe th*ä*r wppa, sagde *härr*an hänne,
30 thz gör iak for thy, at mällan mik oc tik är
engin mörghelikhet oc aff allom minom lönlikom
ärandom döl iak enkte for tik Hon saa oc

tusanda tusand ängla mz största wördningh standa fore sinom konunge Oc härran sagde til siälena see thänna, oc alla ängla giffwer iak tik til thiänist, än hon astundadhe at alla the tiänist, the skuldo hänne göra skuldo the frambiwdha hänna 5
194 enda älskara til loff | oc äro Oc genstan saa hon aff hwars ens ängils hiärta swasom en lwdher gaa til gudz hiärta Oc swa sötan sangh hördhe hon aff the lwdhana wtgaa at enghin kan thz fuldelika sighia sidhan wplät sik christi hiärta 10
oc han drog hona alla inlykkiandhis i sik siälffuom, oc swa sagde han til hänna, öffre delin aff mino hiärta skal wara tik gudhelikx ande sötme hwilkin idhkelika skal drypa oc nidher falla i thina siäl, til hwilka thu astunda[n]dhe lätz thin ōghon oc lät 15
wp thin mwn tildraghandis i tik gudz nadha sötlek swasom dauid sigher in psalmo Os meum aperui et attraxi spiritum Jak wplät min mwn, oc tildrogh mik andan J nidhra hiärtans deele skal thu fynna alla godha tingha rikedoma 20
oc astundande tinga offwerflytande ympnikhet, öster wt i hiärtano skal thu finna sanna wnderstandilsonna liws, til at wnderstaa oc fulkompna allan min wilia J sudhre deelin skal thu see paradis äwärdhelika kräs[el]ikhet Oc thär skal 25
thu altidh bliffua mz mik widh samma bordh Och ginstan saa hon bordhit reeth, oc hwitastan bordh dwk offwer lätnan Mädh bordheno teknadhes gemilhetin, wm bordhdwkin mildhetin widh thätta bordhit saat härran oc siälen tiänte til 30
bordz mz store glädhi Oc manga rätte frambaar, thz waro mangha gudz gaffwor som gudh hänne

giffwit haffde ffor thy swa opta hon takka|dhe oc 195
ãradhe gudh for hwaria ena gaffuo, oc hans
otalika wälgärninga, swa opta bar hon sötasta
rätte for honom Oc sagdhe hon til härran O
5 aldra käraste, hwat skänkir iak tik, nar iak bidher
for thina wener, han swaradhe, tha skänkir thu
mik aldra ädhlasta wiin, som glädhir mit hiärta,
siälen sagde, än tha iak bidher fore syndarom,
hwat skänkir iak tik tha, han swaradhe, tha
10 skänkir thu mik wiin, aldra sötast som owergaar
honogh oc helewagh, än tha thu bidher for them
som äru i fordömilsa stadga, at the omwändas
til mik, oc wardha frälste, tha skänkir thu mik
sötasta honogx dropa, mik täkkelikast, än sagde
15 siälen, hwat skänkir iak tha, nar iak bidher fore
cristnom siälom, han swarade, thz wiin som oc
mykit glath gör mith hiärta Oc tha thu bidher
fore them som äru i minom wältäknat, at the
snart slippa w thera pinom, thz winet glädhir
20 mik, oc alt himerikis härskap tha sagde siälen
O min aldra käraste, mz hwat stora astundan
girnas iak nw offra tik mit hiärta, hwilken genst-
an tok hänna hiärta i sina händher oc luktadhe
thär wppa, som wppa wänasta roos, luktandis
25 aldra sötast, tha sagde siälen hwat luktar thu
thär wppa, härra, som enkte got är wti, härran
sagde, nar iak är i thinne siäl, tha wälluktar min
eghin godhet i tik Sidhan sagde han til hänna
J wästra deelin j mino hiärta thär är daghanna
30 längd, äwärdelikin fridher, oc the glädhi som
bliffwer wtan ända, än nor i hiärtat skal thu
finna äwärdhelika | tryglikhet mot alla thina 196

owini at engin th*e*ra forma här äpth*e*r tik ow*e*ruin*n*a

Jtem aff langa freadagh C xxi

Jtem om en langan fredagh nar klärkin skulde nidh*e*rläggia korsit so*m* sidh*e*r är sagde hon 5 til h*ä*rran om sa*m*ma nat O mi*n*ne siäl hiärtelikin käre Jak wilde at mi*n* siäl ware nw en ädhlasta fiilbens graff at iak matte tik aldra höffwidzlikast j hä*n*ne iordha h*ä*rran swarade Oc iak skal tik iordha i mik siälffuo*m* Oc iak 10 skal wara owan tik hop oc glädhi wplyptandis tik Jnna*n* til skal iak wara liffgörandis tik liffwandis oc fethme fetagörandis, oc glädhiandis thi*n*a siäl, aa högro sidhona skal iak wara loff, fulborda*n*dhis alla thi*n*a gärni*n*ga, aa winstro eth forgylt hwila 15 rwm wppehallandis tik i dröffuilsom Jnna*n* tik stadfestilse haldandhis stadugha thi*n*a siäl

Thär äpth*e*r fiärdedagh paska, nar mässan böriadhis venite benedicti patris mei, thz är kome*n* til mik mi*n*s fadh*e*rs wälsignadhe 20 wpfyltis ho*n* mz e*n*ne osighelike oc owana glädhi Oc sagde ho*n* til h*ä*rran, iak wilde at iak ware een aff th*e*m, so*m* mi*n*zst äru wälsignadhe, so*m* skulu höra the sötasta röstena aff thin hälgha mw*n* h*ä*rran sagde sa*n*nelika widh thz, thz skal 25 tik wardha oc th*ä*r til giffw*e*r iak tik mit hiärta til panta, at thu thz altidh när tik haffue Oc a th*ä*n dagh, nar iak fulko*m*pnar thä*n*na thin wilia, tha antwardha mik thz i geen, til widhnisbyrdh

Jak wil oc giffwa tik mit hiärta Jn domum refugii, thz är til eth tilhaltz | ällir forwarilse hus, 197
at i thins dödz stundh skal thu engin wägh taka, wtan in j mit hiärta, thär tik äwärdelika hwila
5 skolande, thänna gaffua war en aff the främsta gaffuor gudh gaff hänne, sidhan böriadhe hon tädhan fran mz större oc wndherlikare gudhlikhet lustas, oc smältas widh ihesu sötasta hiärta, at swa opta härran oppenbaradhis hänne sidhan,
10 fik hon ä nakra serdelis gaffuo aff hans hälgha hiärta, swasom findz manga stadz j thänna book som hon oc siälff idhkelika pläghadhe sighia, skulde alt scriffuas alla the godha gaffuor, iak haffwer fangit aff mins kärasta älskara wälsignadha hiärta,
15 thz owerginge i storlek wara ottesangx böker

Huru christus betalade loff sinom hälgha fadher for hänne C xxij

En dagh nar hon haffde anamat gudz wärdoga sacrament oc loffuadhe gudh j hiärtans ödh-
20 miukt ffor the stora gaffwo, serdelis badh hon til thän hon takit haffde ihesum, gudz älskelikaste son sinne siäl blomstrande brudgomme at han wilde wärdoghas, at betala aa hänna wägna sinom hälgha fadher kärlekxfult loff ffor
25 tolka, oc swa obegriplika gaffuo, i sik, hänne swa mildelika giffna Oc genstan saa hon han wärdhelika staa fore sin hälgha fadher oc swa honom aldra wärdogast loffua, mz thänna wersen Cetus in excelsis te laudat celitus omnis

Et mortalis homo cuncta creata simul, thz är alla hy*m*milska skara, the loffua tik h*ärr*a gudh gudhelika j högdi*n*ne Oc dödhelike ma*n*ne*n*, oc aal creatur J hwilko*m* ordho*m* ho*n* wnderstodh h*ärr*an tildragha sik alt hymerikis härskaps loffs 5
198 endräkt, thz är at ha*n* wilde alt | himerikis härskap ko*m*ma til loffs mz sik for hä*n*ne än mz thä*n*na ordh Et mortalis homo wnderstodh hon i hono*m*, oc mz hono*m* sama*n* ko*m*ma til loffs alla dödhelika mä*n*niskio tanka, än mz thä*n*na 10 ordh cuncta creata simul wnderstodh hon alla creatura warilse oc i hono*m* sama*n* koma, til gudz fadh*e*rs loff oc äro, oc swa oc aff alla th*e*ra waghna j himerike, iordherike oc häluite ära, wilde ha*n* loffua fadheri*n*, for the hälgha siälena, 15 sidha*n* lwtadhe ho*n* sik wppa sins kärasta bryst, hörde ho*n* i*n*narst i ha*n*s hiärta quasi tres pulsus personantes swaso*m* hiärtat thre*m* si*n*nom sik rörde ällir pikkadhe mz talandes röst hwilkit ho*n* mykit wndradhe, nar ho*n* wilde wita hwat 20 thä*n*na trigghia handa pikka*n* haffde inbära, swarade hä*n*ne h*ärr*an, thä*n*na pikka*n* märke thry ordh, mz hwilko*m* iak talar til siälena, mik älskande, Första ordhit widh*e*rskil hona fra[n] all creat*ur*, a*n*nat ordhit är i*n*nantil, at hon fullelika til mik tröste, swaso*m* brudh, tridhia är hä*n*na brwdha hws, thz är mit hiärta, Mädh thä*n*na ordh forstodh ho*n* at gudh ha*n* först aatskil, oc wtkallar sina wtualda wini fra*n* allom creaturo*m*, swa at siälen fra*n* skild aff allom 30 wärldzliko*m* hugnadh, oc lustilso*m* so*m* til nakra creatura ku*n*ne wara Oc th*e*m widh*e*r sighiandis,

mz fullom oc fryiom wilia, skuli j engo lustas, ällir glädhias, wtan j ensampnom siälffuom gudhi, sidhan radher han mz fulle tiltröst oc stadugt hop haffua til siin, swa at hwar en wtwald gudz
5 människia wari swasom een kär brudh, som alstingx änga nekan ällir bortköran rädhis, altidh trolika tilgangandis gange in j sith brudhahws thz är j ihesu christi wälsignadha hiärta | j hwilko 199 ympnas all hälaghet oc wällustilsenna rikedoma,
10 som nakot sinne kan önska människionna hiärta, tha girnadhis hon mz största astundan, at hon matte faa höra nakra röst ällir rörilse, aff gudz son talan, älla röst, mz hwilka han plägher öpa ällir framföra loff oc äro sinom hälga fadher
15 hwilka härran sagde min röst är min gudhelikx wilie främilse For thy j hänne ensamma thz är j minnom gudhelikom wilia, är alt giort oc aff hänne alt regeras Oc alla hälgha manna loff glädhi oc häloghet the forenas, oc saman komma
20 mz ensampna mina tilteknat **Nutus** thz är eth tekn ällir märke thär nakor giffwer mz öghon ällir hoffuodh at han tillathir oc samtykkir thz som andre bedas ällir widhertorffua han sagde, oc alt war giort hwat är honom wtan wilie oc
25 tilwnna j hwilkom äru all tingh oc wppehaldas

at hon saa gudz hiärta j eens brinnande lampo liknilse c xx[iij]

Jena mässo war hon hindrat aff manghom tankom, kunne ey swa sötlika nytia gudz nadh,

so*m* ho*n* altidh gärna wilde, badh ho*n* ödhmiuklika hä*n*ne som är Mediatrix dei et hominum, en midh[l]*e*rska mälla*n* gudh oc mä*n*niskio*m*, iomfru mariam, at ho*n* forwärffwa skulde at ha*n* hälghe son matte hona sökia mz sina hälgha närwaru 5 hä*n*ne forwärffwa*n*de, so*m* är fullelika troande, saa ho*n* gensta*n* äro*n*na konu*n*gh ihesum christum, sitiande j härliko*m* stole so*m* gino*m* skinande war, mz cristals klarhet, so*m* klarasta speghil, aff hwilke*n*s stol frä*m*bredel wtru*n*no twa bäkkia aff 10 kostelikasta klarhet, oc lustelikast at see oc skodha Hwilka bäkkia hon forstodh wara synde*n*na forlatilse*n*na nadh, oc andelikx hugnadz som giffuas 200 hwario*m* eno*m* enka*n*nelikare oc lätz|likare j hwarie mässo aff gudz närwarilse dygd oc nadh ¶ än 15 nar wälsignadha sacrame*n*t*e*ts hostia skulde wphöghias stodh h*är*ran wp aff sino säte, oc syntes wplypta mz sino*m* eghno*m* hando*m* sith hälghasta hiärta skina*n*de oc gino*m* lysande, swaso*m* klarasta lampor, j sina fullelikasta oc ympnelikasta 20 skini, hwilka lampor alla omkring offw*er*fluthu oc rw*n*no mz swa store bräzsko at största dropa aff the wtflytni*n*gena spru*n*go oc kastadhos alla wäghna, än ey my[n]skadhos j nakro aff thy la[m]pa*n*na fulhet Mädh hwilko gaffs wnderstaa, än 25 thot allo*m* giffs nadhe*n* aldra rifflikast aff ihesu christi wälsignadha likama fulhet hwario*m* äpt*er* thy ha*n* är wärdogh*e*r at wndfaa, thot offw*er*flyth*e*r ha*n* i sik siälffwo*m* aldra ympnelikast oc all häloghet oc aldrig lidh*e*r nakor mi*n*skilse 30 j nakro*m* si*n*ne häloghetz deele J thesse syn oc wnderlika wppe*n*barilse saa ho*n* oc alla th*e*ra

som närstadde waro j messonne widherhänghia widh ihesu wälsignadha hiärta, j brinnande lampanna liknilsom, swasom widherfäste mz nakrom bandom, aff hwilkom lampom somlike syntos wpräkta oc brinnandes fulla mz olio Oc somlika swasom tooma hängdo nidherstälpta, hwadhan hon forstodh mz the lampor, som brinnande oc wpräkta waro, wnderstars thera hiärta, som mz heta astundan oc ödhmiuka gudhelikhet waro j mässonne ¶ än mz the thooma oc nidhstälpta lamponor wnderstars thera hiärta, som glömdo oc forsumadho sik wplypta mz innerlika gudhelikhet, at andelika see oc skodha the wärdolikhet oc mykla nadher som gudh giffwer syndarom, serdelis j hwarie mässo, tha önskadhe hon mz största astundan, at hänna hiärta skulde alstingx ingiwtas oc tilenas ihesu hiärta, wälsignat nw oc altid | Oc genstan kände hon sith hiärta swasom wplyptas j bland andra oc swasom ena ärth insiwnka i gudz hiärta, sidhan saa hon gudz hiärta wara omskifft j eth fäghersta hws, j hwilko hon saa fyra wänasta iomfrur thz waro fyra dygder Ödhmiukten thulomodh mildhet oc kärleken the waro alla klädda j grönt som the gäffuast ällir fägherst syntos, hänne thär wppa wndrande sagde härran For thy at kärleken laata manga som äru wisnadhe som andre thorra stokka thz äru ilhärzske syndara läther han mz sinne dygdh grönskas oc blomstras j godha gärninganna frukt thy syntes hon rätwislika j grönt wara klädh Oc sagde härran framdelis wilt thu här bliffwa mz mik j thässo huse, oc niwta min närwarilsinne

nytian oc nythelikhet, tha skal thu tildragha tik thä*n*na fyra dygdhi*n*na hemelikhet oc wenskap J swa matto at nar nakor fafänglikhet löse, oc ostadugt gör thit hiärta, skal thu gensta*n* ami*n*nas the kärlekx dygdh mik nidh*er*bögde aff 5 mi*n*s fadh*er*s sköt, j lustelikasta hwilo j io*m*fru*n*na liff, oc mz ömbligho*m* klutho*m* sweptan, lagder j iätuna, oc twingadhe mik, at thola mykit ärffuodhe j p*re*dikan, oc lärdo*m* oc wppa thz sitzsta wart iak dräpe*n* mz aldra beskasta, oc 10 aldra smälikasta dödh, tholka *gär*ni*n*ga tanka bortköra alla fafänglikhet aff thi*n*o hiärta ¶ swa oc nar högfärdhi*n* tik hindrar, mi*n*z wppa mi*n*a ödhmiukt, so*m* aldrigh j mi[n]zsto ordhe gärni*n*g ällir tanka högfärdadhis wta*n* bewiste aldra 15 diwpasta ödhmiukte*n*na äptedöme j allo*m* mino*m* *gär*ni*n*gom Oc swa skal thu offw*er*ui*n*na högfärdena mz ödhmiukte*n*ne ¶ än nar othol tik mödh*er*, mi*n*z wppa mit thulomodh, so*m* iak haffde j fatigdo*m* j hw*n*ger oc törst kri*n*gho*m* 20 löpande j forwitilse j hädhilse, oc mäst j dödhenom 202 | swa samuledis, tha tik dröffw*er* wredhe*n*, tänk a mi*n*a siäfflikhet, mz hwilka iak war fridhsambir mz th*e*m so*m* fredhin hatadho, swa när at iämwäl th*e*m mik pynto oc korsfesto, nar the swa 25 mangh grymhetzsins kön haffdho wppa mik befrestat, at the enkte mera ku*n*no tilläggia, wta*n* for största harm oc ilzsko, sama*n* bithu oc gnizladho sina tänder, oc hwästo sina twngo offw*er* mik som eth*er* orma, thog likawäl iak aff största 30 hiärtans säfflikhet oc sötlek blidkandis, fore th*e*m j mi*n* fadh*er* forwärffde th*e*m nadh oc misku*n*d,

so*m* the aldrigh haffdo warit mik genstridoghe, tholkit oc a*n*nat slikt tänkiande, maa thu mz dygdho*m* alla syndh*er* oc last*er* fra[n] tik driffua ¶ Th*ä*r äpth*er* nar *con*uentit gik in processione, 5 moth eth lik thä*n*na gudz thiänirska seandis, at iordhe*n* war slät grön oc fagh*er* lustadhis mykit th*ä*r wti, oc dwaldes j fafängho*m* tanko*m* Oc genstа*n* wmwände ho*n* sik, oc rymde til läkiare*n* ihesum sighiandis til hono*m* O h*är*ra hwat ey 10 syndadhe iak j thy at iak mik kri*n*ghom skodhandis Oc swa lustadhis j iordhena fägrindh H*är*ran swaradhe Contra obedienciam fecisti et michi non intendisti, thu bröt mot lydhno*n*ne oc mik skötte thu enkte hon sagde lär mik min 15 aldra käraste huru wi skolu*m* här äpth*er* göra tha os tränger wtgaa aff i*n*nelykket han swaradhe tha i först gange*n* wt w koreno*m* tha läsin thä*n*na wersin Deduc me domine in via tua et ingrediar in veritate tua letetur cor me- 20 um vt timeat nomen tuum thz är h*är*ra gudh ledh mik j thino*m* wägh, oc iak skal ingaa j thina sa*n*nindh Mit hiärta skal glädhias, at thz skuli rädhas thit nampn, tha j th*ätt*a haffwe*n* läsit, ga*n*gen wt j mino*m* räddogha, takandis mik 25 mz idh*er* til wägsins stalbrodh*er*, swaso*m* en stodstaff mz hwilko*m* j wppehaldens Oc swa wtgang*a*nde, signe*n* mz idhre höghre hand | badhe 203 wäghin oc alt thz idh*er* kan a moth ko*m*ma oc the skulu th*ä*r aff wara wälsignadh, For thy 30 nar mä*n*niskia*n* haffw*er* fanytta glädhi, altidh tynges hä*n*na hiärta th*ä*r äpt*er*, än hwar so*m* haffw*er* mi*n* räddogha, ha*n* skal ey dröffuas, wta*n*

skal faa sa*n*na glädhi sidha*n* tha i nalkens likeno maghe*n* j ami*n*nas the processionem, j hwilka alla wärldz mä*n*niskior wpstandandis skulu mik möta mz sino*m* likamo*m* Oc iak mz osighelike glädhi oc wärdoghet skal th*e*m mötha äradh*e*r, 5 mz alla hälgha ängla oc hälgha ma*n*na skara, tha skulin j oc bidhia for thäs dödha siäl, oc wm ho*n* är j pyno*m* skulii snart frälsas ällär om ho*n* for nakot hinder mik fiärkas, at ho*n* th*ä*r aff frälses oc thäs snarare tilföghias mik oc mino*m* 10 hälgho*m* ma*n*nom oc maghe wärdogh wara til tilkoma*n*de äro, oc mik p*re*senteras mz äro oc glädhi, j th*ä*n rädhelika dagh*i*n

ath siälen skal redha sik boo j gudz hiärta c xxiiij 15

Annat sin nar ho*n* haffde takit gudz likama, sagde h*är*ran til hä*n*na, see iak j tik, oc thu j mik, j mi*n*ne makt, so*m* fiske*n* j watneno O mi*n* h*är*ra, fiskana draghas wpta w watneno, än hwat wardh*e*r mik wm iak swa wardh*e*r dragh*e*n, 20 h*är*ran swaradhe, thu kan ey draghas fra*n* mik, wta*n* skal boo göra, ällir byggia, j mi*n*a gudhelika hiärta, ho*n* sagde huru wardh*e*r th*ätta* mit boo ha*n* swarade, j sa*n*ne ödhmiukt, thu skal tik insänkia altidh j sa*n*na ödhmiukti*n*na gru*n*d, j 25 allo*m* gaffuo*m* oc nadho*m*, so*m* iak haffw*e*r tik giffuit siäle*n* sagde O h*är*ra fiskane, the ökas j watneno oc göra frukt, än hwat skal wardha mi*n* frukt, ha*n* swarade nar thu offrar mik mino*m*

hymelsliko*m* fadh*e*r, allo*m* hälghano*m* | til glädhi 204
oc äro tha ökas th*e*ra glädhi oc forskulda*n* swa
so*m* the haffdo mik föth oc afflat j wärldi*n*ne
oc thz är thin frukt

5 aff dröffuilse*n*na korse oc wars h*är*ra korsse c xxv

Hon eth sin war wptakin j andelika syn, saa
sik wara j ena fägh*e*rsta huse, hwilkit ho*n*
wäl forstodh wara christi hiärta än hon fallandis
10 aa iordhena, faan eth stort kors wppa golffuet,
wppa hwilkit siäle*n* sik nidh*e*rkastadhe Oc genst-
a*n* flöt mith w korseno en hwassaste strale aff
gul, oc ginom foor siälena, tha hörde ho*n* h*är*ran
sighiande, alla wärldzsins rikedoma the ku*n*no ey
15 gladha göra ena siäl wta*n* all siälena helsa oc
högxsta ära är j dröffuilso*m* oc pino*m*, siälen
tilböriadhe mykit änxlas oc sörghia, at än thot
ho*n* hörde sin enda älskelikasta at ho*n* ey saa
ha*n* Oc nar ho*n* mz största astu*n*dan sökte äpter
20 hono*m* syntes ha*n* hä*n*ne gensta*n* standandis for
hä*n*ne j eth röt silke klädhe, oc takandes j hä*n*na
hand oc taladhe widh hä*n*ne aldra sötelikast, än
siälen kä*n*nande hans klädhes största blötlek oc
släthet, böriadhe ho*n* at tänkia huat thz skulde
25 betekna hwilka h*är*ran swarade, swaso*m* silkes
kläde*n* the äru blöt oc slät, swa är all pi*n*a oc
dröffuilse söth oc läth fore the siäl, so*m* sa*n*ne-
lika älskar gudh, siälen sagde, sa*n*nelika swa är
fförst j bätri*n*gena wphoff, nar dröffuilsen griper

ma*nn*e*n*, först j plikte*nn*e astu*n*dan, än nar pyn-
a*n* oc dröffwilse*n* ökas oc forlänghias, wardh*er*
ho*n* gensta*n* twngh at lidha, til hwilkit h*är*ran
swarade, thz är sant, än swaso*m* nar silkes klädhit
prydes, oc tynges mz gul oc dyro*m* steno*m*, thz 5
engeledhis bortkastas, ällir widh*er*stykkis fore
205 twnghete|na skuld, wtan hälder th*ä*r aff wardh*er*
dyrare oc kärare swa hwar en troen siäl hon
ow*er*giffw*er* ekke dröffuilse*n* for hä*nn*a besklikhet
skuld For thy alla hä*nn*a dygder the äthlas oc 10
dyrkas th*ä*r wtaff, oc all hä*nn*a forskulda*n* ökas
th*ä*r aff wta*n* matto

aff hä*nn*a margfaldeliko*m* pyno*m* C xxvi

Th*ä*r äpth*er* so*m* gudh han ökar j siäli*nn*e sin
hälgha sötma oc hugswala*n*, swa gör ha*n* oc 15
margfalla kra*n*kdomana oc bedröffwilse*n* hwilkit
nogh syntes oc wttrykkes j thä*nn*a hälga oc
trona siälena Eth si*nn*e kränktis ho*n* aff hardasta
hoffuodh wärk, alt jämt, meer än en manadh, at
ho*n* engin sömpn oc engo hwilo ku*nn*e fi*nn*a Oc 20
thz so*m* än hardare oc dröffuelikare war, tappade
ho*n* alla*n* hugnadh oc bewana nadh*er*, aff gudz
sökilsa*nn*a närwaru, swa at ho*n* opta grata*n*dis
klaghade, at ho*n* ey ku*nn*e haffua en sötan tanka
til gudh än sidh*er* meer Oc ytermeer war ho*n* 25
ko*m*men j swa stora bedröffuilse, at ho*n* opta
hördes j tridhia hws idhkelika ropa oc öpa
äpt*er* sin kärista ¶ än nar ho*n* j thä*nn*a ow*er*-
giffuilse*nn*e haffde warit j siw dagha, th*ä*n lioff-

uaste *härran*, so*m* altidh är th*e*m när, so*m* haffua bedröffd hiärta, begöt hä*n*ne mz swa mykla hugswalan, oc andelikin sötma, at ho*n* wpta aff ottosangeno*m* oc in til prym, oc fra prym, oc in
5 til noon, laa j gudz andelike syn oc sötma, mz blundande ögho*n*, swaso*m* dödh j i*n*nerlika hiärta*n*s frögd oc gudelikx kärlekx nytian, at ho*n* matte fullelika sighia mz dauid propheta Secundum multitudinem dolorum meorum
10 in corde meo consolaciones tue letificauerunt animam meam äpt*er* mi*n*na dröffu[i]lse*n*na y*m*pnikhet j mi*n*o hiärta, thin hugswalilse gladha giorde mi*n*a siäl, tha ho*n* swa laa söffdh j sälo*m* sö*m*pne, wppe*n*barade mildaste
15 *härran* hä*n*ne sin lönlekhetz wnderlika nymäre, oc swa storlika gladha giorde, mz sina lioffuasta närwaru, at ho*n* swaso*m* drukke*n* wordhen, gitandis ey längger lönt, ällir löna the | i*n*nerlikasta 206 nadh*er*, oc andelika gaffwor so*m* ho*n* j ma*n*g aar
20 tilforre*n*na for allo*m* dolt oc gömt haffde, allo*m* kw*n*giorde badhe frä*m*ma*n*do*m* oc wägfarando*m*, som til hä*n*na ko*m*mo aff hwilka frägh ma*n*ge ko*m*mo, oc sin lönlik budh oc wardande siäla ganghn, mz hä*n*ne sände til gudh, hwilko*m* ho*n*
25 allo*m* flydhe swar, äpth*er* thy so*m* gudh *wär*dogadhis hä*n*ne wppe*n*bara th*e*ra siäla gangn, oc hiärtans astu*n*dan aff hwilko ma*n*ge otalike glädhi fingo, takkadho oc äradho gudh for tholka nadh*er* ¶ J hwilko*m* hä*n*na siäl swa sam oc
30 wandrade j gudhdomeno*m* som fiske*n* j watneno oc fughle*n* j wädhreno, tha syntis hä*n*ne, at sanctus petrus kom wndra*n*dhe storlika, at waldz-

sins h*är*ra mz swa store wärdelikhet sik tilbögde til the siälena, Hwilko*m* milde h*är*ran sagde, hwat wndrar thu pädh*er*, weth thu ey, at förste synine oc barne*n*, oc the ytersta äru gäffuast oc kärast J mi*n*e discipuli waare*n* första barne*n*, 5 hwilko*m* iak teedhe alla*n* kärlek oc liofflikhet, oc alt thz j astu*n*dadhin, haffdin j äpth*er* idhan eghin wilia, so*m* ha*n* wilde sighia, wndre*n* ekke här aa, at iak oc andro*m* j ytarsta wärldzsins alder theer mi*n* kärlek, oc j wppe*n*bara mi*n* lönlika älskogha 10 ¶ sidha*n* badh ho*n* for *con*uentit, oc hörde swaso*m* sötasta liwdh, j himerikis högd, aff the discipline slag so*m* systrana j *con*ue*n*tit j th*än* tima toko for alme*n*ni*n*ges syndh*er* oc helso, til hwilkins liwdh skaldran hälgha ängla spru*n*go 15 siongandis, som äpt*er* sötasta haarpolek, diäfflana so*m* pynto siälana, flyddo langt fra[n] th*e*m, siälana löstos aff pynome*n*, oc th*e*ra käddhior oc hägtilse brusto synder

huru ho*n* hwiltis j wars h*är*ra wndo*m* c xxvij 20

Om ena andra nath, nar hon engin lysa ku*n*ne haffua, aff sino*m* största hoffuodh wärk, badh ho*n* h*är*ran at ha*n* sku[l]de wisa hä*n*ne at enast 207 eth hool, j hwilko ho*n* matte fi*n*na | hwilo hwilke*n* hä*n*ne bewiste iiij hool j sino*m* hälgha wndo*m* 25 Oc bödh hä*n*ne wälia, j hwilko ho*n* wilde boo oc bliffua än ho*n* ey wälia wilde gaff thz i gudz mildhetz wald at ha*n* hä*n*ne gaffwe, hwilkit hono*m* täktis tha wiste ha*n* hä*n*ne sith hälgha hiärtans

saar oc sagde gak här in oc hwilas Oc gensta*n* kröp hon in mz största glädhi i gudz hiärta, oc saa th*ä*r swa ma*n*g silkes örnagaath haffuas i*n*ne so*m* ho*n* haffde tha wärksins stionkga j sino hoffde,
5 tha sagde h*är*ran Bombices thz äru silkes mathkana the spi*n*na silket Oc aff mik är sc*ri*ffuat Ego sum vermis et non homo Jak är matker oc ey mä*n*niskia Oc sagde fra*m*delis här til haffw*er* thu tiänth mik ödhmiuklika j storo ärff-
10 uodhe, än här äpter skal thu idhka thi*na* tiänist j dygda*n*na gärni*n*gho*m*, oc hwat tik är afftwnkt oc olidhelikit thz wil iak mz tik bära

Huru ho*n* skänkte allo*m* hälghano*m* aff miskundena käldo c xxviii

15 Andra nattena th*ä*r äpth*er* sökte ho*n* aath*er* h*är*ran oc aatsporde hwar ho*n* skulde ligghia h*är*ran swarade widh bärgsins roth j thä*n*na ökni*n*ne Oc th*ä*r saa ho*n* misku*n*dena käldo, oc j käldone eth silffath tha sagde h*är*ran til hä*n*na
20 thä*n*na käldona skal thu skänkia allo*m* oc hwario*m* eno*m* serdelis äpth*er* thyn eghin wilia ho*n* swaradhe Jak bidh*er* tik mi*n* h*är*ra at thu gör thz a mi*na* wäghna ffor thy iak är ey fält th*ä*r til mädha*n* iak är krank oc wa*n*maktogh, tha gingo
25 hälgha ängla fra*m* oc aa hä*n*na wäghna skänkto aff sa*m*ma käldo fförst ärofulla io*m*fru*n*ne marie alla hä*n*na häloghetz tilökilse, än nar ho*n* th*ä*r aff drak hördhis hwar en swälgh*er* ällir drwpi j hä*n*na hals giffua fra*m* aldra sötasta liwdh

ällir röst, at alle borghare thäs hälgha stadzsins iherusalem gladdos oc frögdadhos mz nya glädhi, sidhan skänkto the patriarchis oc prophetis, apostolis martiribus confessoribus oc hälghom qwinnom, jomfrum, änkiom, oc hionalagx | qwinnom oc allom hymerikis borgharom oc alle drukko samuledhis aff käldone, oc hwar en gaff serdelis söt-asta liwdh fran sik j sinom dryke ¶ thär äpther skänkto oc änglana aff sama käldo militanti ecclesie thz är the kirkio som än är i stridhenne som är cristna manna samfwnd här j iordherike Oc fförst pawanom cardenalom ärchebiscopom oc allom renliffues folke oc klärkom ¶ Sidhan kesarenom konungom oc höffdhingom Oc wppa thz siitzsta allom liffuandom här j iordherike Oc iämwäl siälom j skärseloeldenom alle thänne drukko aff käldonne än ekke gaffuo alle fran sik thz sötha liwdhit Oc ey kändo oc alla thän stora sötman thär aff som triumphans ecclesia haffdhe thz är sigherwinnande kirkian himerikis härskap som nw glädhias j äronne oc haffwer offwerwnnit wärldinna oc alt genwärdugt j hänne

aff miskundenna käldo c xxix

Nattena thär äpther leddis hon aater j andanom til samma käldonna Oc saa ena stora adhra wprinna w samma käldo Oc samma adhrona gynom ihesu christi hiärta klarligast atherrinna j samo käldo, hwilkit hon forstodh swa skuli wnderstas at gudz gaffuor äru manga handa oc

alla människior haffua ekke eens nadhe For thy
at nadhena äru omskiptelika thy skal hwar en
mz atwakt idhka the nadh gudh haffwer honom
giffwit oc mz teknat aterwända, i gudh haldandh-
5 is sik owärdoghan til alt goth iämwäl til at
liffua här wppa iordherike Oc sigie altidh ödh-
miuklika, j sinom nidhertrykkilsom Jak är owärd-
ogher allom thinom gaffuom härra gudh Oc
begäre sik enkte mere goth wtan thz wari til
10 gudz [lof] oc äro Oc alt thz hänne kan hända,
antiggia glädhi ällir sorgh withi forwisso sik wara
thz giffwit aff gudhi j största kärlek Oc swa
skal hon alla gaffuor ater wända j thera wphoff
som är ihesu christi hälgasta hiärta j hans
15 | skyniogbetz foreningh, oc innerlika täkkan swa 209
som thänna gudz tiänista qwinna giorde Oc thy
haffde hon altidh krankt hoffuodh, oc swa brat
hon kände sik nakot orka, oc formagha j ande-
lika idhkan ärffuodadhe hon swa mykit at hon
20 gaff sik ey thom til at soffwa oc thy matte hon
forwanskas

aff wars härra omfämpnilse c xxx

En annantidh nar hon klaghadhe for gudhi,
at hon ey orkadhe gaa til choren, ällir annat
25 got göra syntes hänne, at härran lagde sik när
hänne j sängena, oc fampn tok hona mz sin
winstra arm, swa at hans hälgasta hiärtans saar
kom moth hänna hiärta Oc sagde til hänna, nar
thu är siwk tha omfämpnar iak tik mz winstra

handen*n*e, än tha thu är helbrygda tha fä*m*pnar iak tik mz höghra ha*n*de*n*ne, wta*n* thu skalt wita at nar thu omfä*m*pnes mz mi*n*ne winstre hand tha är mit hiärta tik mykit nä*m*mare, so*m* ha*n* wilde sighia alla the iak älskar, th*e*m näffsir iak mz 5 krankdo*m* oc dröffuilse

huru thu skal redha gudhi thit hiärta at th*ä*r i*n*neboo C xxxj

Om en lögh*e*rdagh nar so*m* sangx salue regina, sagde ho*n* til h*är*ran O aldra käraste gudh 10 Jak wilde at iak mz thino*m* kärlek formatte nw swa wphöghia mz loff oc prys, thi*n*a wärdogasta modh*e*r, oc mz konu*n*gxligho*m* gaffuo*m* swa storlika hedhra so*m* nakor drotni*n*gh ku*n*ne högx[t] äras j wärlde*n*ne, gensta*n* teknadhe h*är*ran twem 15 änglo*m* so*m* the skuldo nakot fra*m*bära hono*m*, hwilke so*m* ko*m*mo j gen, oc haffdo at föra so*m* en hwita*n* säk fra*m* fore gudh, j hwilko*m* waaro gömdo alla hä*n*na godhg*är*ni*n*ga, aff hwilko*m* h*är*ran gaff hä*n*ne j bla*n*d andra kostelika gaffuor, 20 eth gull kors Mädh hwilko teknadis siäle*n*na pynor, oc dröffuilse, tha sagde siäle*n* til h*är*ran O mi*n* hiärta*n*s käraste iak wilde at iak ku*n*ne redha tik, aff mi*n*o hiärta aldra lustelikasta, oc aldra höffwidzgasta gaffuo, hwilka h*är*ran swar- 25 ade, thu ka*n* aldrigh giffua, ällir redha mik 210 täkkare, ällir luste|likare gaffuo än thu gör mik aff thi*n*o hiärta J hwilko iak oaatskile[li]ka maghe bliffua oc forlustas thz husit skal ey

haffua wt*an* eth finster gyno*m* hwilkit iak maghe tala til folkit oc byta mi*n*a gaffuor th*ät*ta fenster wnderstodh ho*n* wara sin eghin mw*n* gyno*m* hwilken ho*n* skulde skipta gudz ordh j lärdom
5 oc hugswalan allo*m* th*e*m til hä*n*na ko*m*mo

at h*är*ran gudh gaff siäle*n*ne all sin lika*m*likin si*n*ne at ho*n* th*e*m nythie sik til godho oc siäla gangn c xxxij

Hon badh entidh gudh, at ha*n* skulde hä*n*ne
10 nakot giffua hwilkit hans ami*n*nilse matte altidh wpwäkkia j hä*n*ne til hwilkit h*är*ran swarade Jak giffw*er* tik min öghon at thu skuli mz th*e*m see oc skodha, alt thz tik nyttogt [är] Min öro*n* at thu mz th*e*m wndersta*n*de, alt thz thu
15 höre, Min mw*n* giffw*er* iak oc tik, at alt thz thu skalt fra*m*föra talande läsa*n*de oc siongh-ia*n*de, thz skal alt gyno*m* gaa mi*n* mw*n* Mith hiärta giffw*er* [iak] oc tik at thu mz thy alt tänke oc mik oc all tingh fore mi*n*a skuld älske
20 Oc huru mere thu tik fiärkande fra*n* allom creaturo*m* bort köre fra*n* tik th*e*ra lust oc hugswalan thäs meere wplyptes thu til mi*n*s waldz höghet th*är* engin ka*n* fuldelika begrypa Huru mykit oc thu tik wtwidh*e*r mz kärlekeno*m* til all
25 creat*ur* wträkkia*n*de tik til allo*m* wm misku*n*dena oc warku*n*na*n* swa mykit nä*m*mare oc sötlikare wmfä*m*pnar thu min omälelika widhlek Oc swa mykit thu tik siälffua nidh*e*rtrykke ödhmiukar

tik wnder all creat*ur* thäs diwpare insiwnker thu aff mi*n*s guddoms kräselikhetz ströme

Huru ho*n* wart kallat aff h*är*ranom oc aff kärlekeno*m* Oc psalterio aff x tatto*m* ällir stränghio*m* C xxxiij 5

Een a*n*nantidh wart ho*n* sötelikast kallat til 211 h*är*ran Oc saa | kärleken j fägh*er*sta iomfru liknilse ganga kri*n*gho*m* radhhusit oc sionga G y r u m c e l i c i r c u i v i s o l a thz är hymelsins widhlek kri*n*gho*m* foor iak ensam J hwilko*m* ordho*m* 10 hon forstodh at ensame*n* kärleke*n* ha*n* wnderbygde sik gudhelikx waldz alzmäktoghet Oc swaso*m* bedaradhe ällir flata giorde ha*n*s ogrwndelika wisdo*m* Oc wtgöt alla*n* ha*n*s aldra sötasta godlek Oc yt[er]mer ha*n*s gudlikx rätwiso*n*na stra*n*ghet 15 alzstingx offu*er*wi*n*nande oc j mildhetena wmwända*n*de nidh*er*bögde walzsins h*är*ra til wardz armodz wtläghe, än j thä*n*na ordheno E t i n f l u c t i b u s m a r i s a m b u l a u i thz är Jak gik oc ensam j haffsins flodho*m* wnderstodh ho*n* huru alle the 20 so*m* waro for moysi lagh oc wnder laghe*n* Oc j nadhi*n*na ti*m*a j th*e*ra dröffuilso*m* troligha widh*er*bwndo sik gudhi mz kärlekeno*m*, oc alla*n* motegang oc alla laster offw*er*uo*n*no wm kärleke*n*, sidha*n* sangh ath*er* kärleke*n* a u d i u i i n g y r o s e- 25 d i s d e i etc[ra] thz är iak hörde j sätsens widhlek j hwilko ho*n* wnderstodh, huru hälghe mä*n* nw j största frögd oc glädhi sionga, oc wpräkna all the nadhelik thing, gudh j th*e*m giorde, so*m* är

mz hwat obegriplik*om* wisdome ha*n* th*e*m wt-
ualde, huru nadhelika, oc wta*n* alla*n* forskulda*n*
ha*n* th*e*m rätwisa giorde oc w*är*dogha til si*n*na
nadh, mz huru stark*om* oc maktogh*om* kärleke
5 aff all*om* dröffuils*om* frälste Oc ey alt ens got,
wta*n* iä*m*wäl alt onth oc th*e*ra onda gärni*n*ga th*e*m
omwände til godho oc th*e*ra helso ¶ Hwilkit
loff h*är*ran gudh swa täkkelika anamar aff hälgh*om*
ma*n*n*om* s*om* the thz ey aff hon*om* wta*n* aff sik
10 siälffu*om* haffde, Hwilk*om* tha the giffua alla*n*
hedh*er* oc ära, aff allo thy godho j th*e*m är oc
warit haffw*er* | ¶ än saa ho*n* swas*om* kärleke*n* 212
stodhe a gudz höghre sidho, aff hwilke*n*s hiärta
wtgik eth leekara anbudh, mz sötasta sangh in j
15 io*m*fru*n*na hiärta s*om* war kärleke*n* thz anbudhit
heth*er* psalteriom oc haffw*er* tio stränghia aff
hwilk*om* dauid sigh*er* Jn psalterio decacordo
psallam tibi wm the x strä*n*ghiana teknadhis
mz ix ängla chora Til hwilk*om* skal skikkas
20 wtualda folkit thz är gudz wener här j wärldi*n*ne
¶ än mz tyonde strängin ha*n* siälffw*er* ängl-
a*n*na konu*n*gh*er* oc alla hälga ma*n*na hälghare
tha fiöl ho*n* aa knä for h*är*ran Oc första strä*n*gin
lenlika rörandis loffuadhe gudh oc sagde Te
25 deum patrem ingenitum thz är wi loffu*om*
tik gudh fadh*er* oföddan ¶ J andra strä*n*gin
sangh ho*n* Te filium vnigenitum thz är Oc
tik gudz son eenfödda*n* ¶ J tridhie Te spiritum
sanctum paraclitum thz är Oc tik gudh
30 th*ä*n hälgha anda hugswalaren ¶ J fiärde sanc-
tam et indiuiduam trinitatem thz är hälgha
oc oaatsk[i]ptelika trefaldoghetena J fämpte Toto

corde et ore confitemur wi widh*e*rkänno[m]ps tik mz mwn oc allo hiärta J siätta laudamus wi loffuo*m* J siwnde atque benedicimus Oc wälsigno*m* J attonda tibi gloria J nyoanda in secula thz är thik wari loff oc ära ä for wta*n* 5 ända J tyonda strängeno*m* matte ho*n* ey sionga ffor thy ho*n* gaat ey än nalkas gudz höghelikhetz Sidha*n* astu*n*dadhe ho*n* at alle badhe j hymerike oc iordherike skuldo wardha lothtaka*n*de gudz nadh Oc thok j gudz hand oc giorde mz hä*n*ne 10 swa stort kors at himel oc iordh syntes wpfyllas aff thy Oc th*ä*r aff ökadhis th*e*ra glädhi j himerike waro, brutlike fingo nadher, bedröffde hugswalan Oc rätwiso*m* ökadhis starkhet, oc fra*m*hald j godho, saloghom siälo*m* j pyno*n*ne til 15 frälsilse oc pyno*n*na stäkkilse

at mä*n*niskian skal sin dröffuilse befälla gudhi Oc aff godho io*m*fru*n*na enka*n*nelika äro oc fordeel C xxxiiij

213 Entidh nar ho*n* sik onyttogha räknadhe for 20 sin kra*n*kdo*m* skuld oc sina pinor ofruk[t]sama sagde h*är*ran til hä*n*na alla thi*n*a pinor oc dröffuilse antwardha kärlekeno*m* Oc sigh swa O kärleker J th*ä*n sa*m*ma tanka so*m* thu mik th*ät*ta sände aff gudz hiärta befällir iak tik th*ät*ta j gen Oc 25 bidh*e*r tik at thu th*ä*nna dröffuilse mz höxsta teknat th*e*m göm oc bewara Oc nar thu astu*n*dar at loffua mik j thino*m* dröffuilso*m* oc thu formaa ekke, bidh at j sama loff j hwilko iak loffuade

gudh fadh*er* a korseno j mino*m* pyno*m* oc j th*ä*n teknat j hwilko*m* iak hono*m* takkadhe th*ä*r fore at hono*m* täktis mik lata lidha tholka pynor for wärldena helso Oc j th*ä*n kärlek so*m* iak gladh-
5 *er*, oc wiliandis tolde alla pynor at jak ho*no*m loffwi oc wälsigne for thi*n*a dröffuilse oc pynor Oc swaso*m* mi*n* pi*n*a oändelika frukt tilförde badhe j hymerike oc iordherike swa thi*n*a pinor ällir hwatskons dröffuilse so*m* thu mik swa be-
10 fällir j mi*n*ne pi*n*o foreni*n*gh wardh*er* swa helsam at alle haffua aff hä*n*ne hälgho*m* ma*n*no*m* j hymerike äro, rätwise forskulda*n* syndara nadhäna Oc siäla j pyno*n*ne lisa oc frälsilse aff th*e*ra pino*m*, hwat är thz so*m* mit wäluiliogasta hiärta kan ey
15 ällir gith*er* omskipt ällir forbätra ffor thy alt thz got so*m* hymel oc iordh begripa haffw*er* wtru*n*nit aff mi*n*s hiärta mildhet Oc swa wiste ha*n* hä*n*ne alla hällgha ma*n*na skikkilse oc th*e*ra osighelika äro oc wärdoghet See huru stoor mi*n* hiärta*n*s
20 godhet war Oc är j p*r*opheto*m* apostlo*m* oc huru mykit got ho*n* haffw*er* ändat oc aff stadh ko*m*mit j allo*m* mino*m* hälghano*m* oc huru höghelika ho*n* haffw*er* th*e*m lönt oc begaffuat ow*er* alla th*e*ra forskulda*n* Th*ä*r saa ho*n* oc hälgha
25 io*m*frur oc th*e*ra äro*n*na fägrindh oc kräselikhet täktis hä*n*ne oc offw*er*gik alla andra Oc sagde til h*är*ran Eya mi*n* h*är*ra mädha*n* thu haffw*er* aff thino*m* godhuilioghho*m* kärlek swa höghelika begaffuat io*m*frur | ow*er* alla andra hälgha mä*n*, 214
30 sigh mik hwat är thin största glädhi oc hugnadh*er* j th*e*m, ha*n* swarade, gudh mi*n* fadh*er* ha*n* älskar swa höghelika hwaria ena io*m*fru oc mz höghre

astundan oc glädhi bidhar han hwars thera tilkomma til hymerikis, än nakot sin nakor konunger kan haffua til sins enda sons kärasta brudh aff hwilka han wänter sik ginstan faa sins rikes oc rykedomanna ärffwinga ¶ Oc swa brat j himerike höres the rösten at nakor hälogh iomfru tidh kombir alt himerikis härskap wärdelikhet wpröris til nya glädhi oc nya högtidh Oc nar the säla iomfrun först instigher hwart hänna fiäth giffwer sötasta sangh ower alt himerike Oc alle himerikis härskaps borghara oc inbyggiara wpuäkte, til serdelis glädhi hänne til loff oc faghnat, mz sötasta notom sionga, oc frögdandis sighia Quam pulchri sunt gressus tui gressus principis thz star j salomons kärlekx bok oc är swa O hwat faghre äru thin stiigh ällir thin treen höffdhingans dotter Oc iak siälffwer staar wp oc kärlika gaar j moth hänne oc mz thänna kärlekx ordhom, kallar iak hona til myn, veni amica mea veni sponsa mea veni coronaberis kom min aldra kärasta kom min brudh kom thu skal kronas

Här sigx hwilke äru sanne oc rene iomfrur c xxxv

Annantidh nar hon innerlika äradhe gudh fore alla sina godgärninga sik bewista sagde hänne härran, takka mik först for alt thz iak giorde minne modher oc änglomen, hwilkit hon genstan giorde takkandis, oc ärandis gudh thär fore, at

ha*n* sina wärdoga modh*er* aff äw*är*deliko wtualde
ow*er* alla andra oc redde sik til ald*ra* w*är*dogasta
modh*er* hälgandis hona j modh*er* liffue Oc th*är*
fore at ha*n* hä*n*ne swa gömde oc bewaradhe j
5 hä*n*na barndo*m*, oc wngdo*m*s aldre, at ho*n* aldrigh
giorde minzsta synd Oc at ho*n* begutin aff th*e*m
hälgha anda, först giorde renligasta jo*m*frudo*m*s
loffuan sidha*n* sagde h*är*ran, enkte creat*ur* hwatzske
j iordherike, ällir himerike | älskar iak swa mykit 215
10 so*m* rena io*m*frur til hwilkit ho*n* sagde Eya mi*n*
h*är*ra hwilka äru swa rena io*m*f[r]ur, so*m* thu swa
mykit älskar, ow*er* alla andra, ha*n* swarade, the
äru sa*n*na oc rena io*m*frur, so*m* sik aldrigh
smittado mz wilia ällir astu*n*dan at mista sin
15 io*m*frudo*m*, ho*n* sagde, hwat skulu the göra so*m*
sik nakot här wthi*n*nan haffua forsumat, antigia
mz wilia ällir astu*n*da*n*, ha*n* swarade the skulu
sik twa j rätto*m* sc*ri*ptamalo*m* oc sa*n*no*m* hiärt-
a*n*s angh*er*, oc thäs ödhmiukare wara j bland
20 andro*m* godho*m* io*m*fru*m* Oc swa skulu the
wänta at faa ko*m*pa[n]skap oc lön mz reno*m* io*m*-
frum j största wällust oc hiärta*n*s glädhi N u l l a
e n i m v i r t u s e s t m e r i t o r i a n i s i e x e r c i c i o
c o r p o r i s n o b i l i t e t u r For thy sigh*er* war h*är*ra
25 engin dygd är wärdh ful lön wta*n* ho*n* ädhlas
mz kropsi*n*s öffni*n*g, thz är swa forsta*n*dande Jw
meere stridh mä*n*niskia*n* haffu*er* oc thäs meer
ho*n* twingar oc näffser ge*n*wärdoga kroppe*n* til
got oc hälogt liffw*er*ne Jw större oc wärdogare
30 är löne*n*

huru gudh han gör alt got j siälene c xxxvi

Naar hon eth sin sik berätte j sin krankdom sagde hon til härran O Min sötaste härra gudh huru kallade iak tik nw j mina siäl som ey böne ällir nakot got foresände hwilka härran 5 swarade thz han sagde j sinne hälgo läst Pater meus usque modo operatur et ego operor Min fadher han ärffuodha, än nw oc iak ärffuodhar thz är min fadher han gör oc fulkompnar i tik mz sinne hälgha makt tholka gärningh til hwilka 10 thina krafffter ey ympnas Oc iak j minom gudhelika wisdom gör j tik the gärningh som owergaar thin sinne Oc thän hälghe ande mz sina omä[te]lika mildhet gör j tik the gärning hwilkens smak thu kan ey än känna Jtem hörde hon sighias, at 15 nar människian känner sik myndre ällir litit gudhelika oc söthughada, j sinom bönom kaalla j gudz kärlek, oc fiärkadha fran gudhi kalle genstan, oc rope til kärleken befallandis hänne sith sändabudh, bidhiandis at hon wärdoghis 20 hänne forwärffua nadhena, oc gudhelikhetzsins idhkan, swa at alt thz människian j godhom gärningom gör antwarde thz kärlekenom, at göma oc hon skal sannelika taka them j gen byta oc 216 skipta j bätre, än hon them | hänne antwardadhe 25 ¶ swa oc j alle sorgh oc dröffuilse kalle kärlekin sik til hiälp oc räddingh ffor thy naar han är när stadh känner mannen enkte ärffuode oc ey wanzskas j motegangh ¶ sidhan hörde hon

siongas aff änglomen Obliuiscere populum tuum et domum patris tui thu skal glöma thit folk Oc thins fadhers hus J thänna ordhom forstodh hon, at nar gudh wärdoghas siälena wp-
5 lypta, mz innerligha contemplacionem, thz är gudhlika skodhan oc höghelika tanka om gudh tha skal hon glöma sik siälffua oc alla synder Jämwäl sina eghna at hon thäs eenlighare oc rolighare skild fran allo maghe thäs söthalikare
10 sik til dragha thy som hänne wardher theet oc wppenbarat aff gudhi

Jtem aff fäm dwrom oc aff gudz mandom c xxxvij

Annantidh nar hon äpther sin wana sötelika
15 samtaladhe mz härranom j sinom gudhelikom bönom, saa hon ena stora dör, mz storan widhlek oc j henne fäm andra döra, mykit wnderlika wthughna, the stora dören hon teknadhe christi hälgha mandom j hwilko som stodh scriffuat
20 Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis kommen allä thel mik som ärffuodhin oc ären trötte oc iak skal edher widherqwäkia Märk at thu ekke äth gudz brödh oc almoso j läti oc fafänghet hon saa oc fore thässa dör ena
25 wänasta iomfru, scilicet misericordiam, Miskundena Hwilken hänne inledde oc thär fan hon fore sik rätwisa domaren, huilken miskunden forlikte mz hänne oc forwärffdhe hänne alla synda forlatilse oc införde hona j menlöshetzsins klädhe Oc swa

ärlika pryd gik ho*n* tröstelika til the höghra dörena mz hwilko teknadhis christi händh*er* J th*e*ra dore*n*na offu*er*delo*m* stodh scriffuat, accipite iocunditatem glorie vestre thz är aname*n* idhra äro*n*na lustelikhet Oc th*ä*r saa hon ena 5 höffwidzskasta spädhasta io*m*fru, scilicet benignitatem liofflikhetena hwilka hä*n*ne inledde til giffmildasta konu*n*gen, hwilke hä*n*ne prydde mz alla dygdhi*n*na margfaldoghet, ho*n* oc swa prydh gik än til höghra dörena, so*m* teknade ihesu 10 217 christi sötasta hiärta, hwilkit som war | likt eno*m* gul skiölde, oc teknade th*ä*n stora sighre*n*, h*är*ran ihesus wa*n* j si*n*ne pino, j thäs dör studh stodh sc*ri*ffuat, accedite ad me et illuminamini gangin til mik oc j skulen wplysas oc idh*er* än- 15 lite skulu ey skä*m*mas, th*ä*r saa ho*n* oc ena io*m*fru mz otänkeliko*m* wänlek, ow*er*ganga*n*de alla andra, thz war kärleke*n*, hwilke*n* hona inledde til th*ä*n aldra sötasta brudgu*m*ma*n* ihesum, offw*er* alla mä*n*niskio*n*na söner aldra fägh*er*st*er* 20

aff christi fötzslo c xxxviij

En a*n*nan dagh wm waars h*är*ra fötzslo dagh, syntis hä*n*ne, at wppa altaret wart wäxt eth trä aff wnd*er*liko*m* storlek hwilke*n*s högd räkte wp til himelin oc widhleki*n* wpfylte alla wärlde*n*na, 25 fult mz frukter, oc otaliko*m* löffuom träsins höglek teknade christi guddo*m* Oc widlekin ha*n*s fulbordasta liffu*er*ne oc wmga*n*gilse, än frukte*n* alt thz godha, so*m* ko*m*mit haffw*er* aff christi liffu*er*ne,

oc *gerningom*, löffuen som waro scriffuen mz gulstaffuom teknade thätta, oc thz stodh oc scriffuat a them christus incarnatus est christus homo natus est christus a magis adoratus
5 christus in templo presentatus christus baptizatus christus temptatus christus crucifixus et occisus thz är christus är man wordhen christus är man födder christus är hedhradher aff konungomen christus är offradher j templit christus
10 är döpter christus är frestadher christus är korsfester dräpin oc iordhadher Oc swa stodh alt hans hälga liffwerne oc alla hans wnderlika gerningha bescriffuadha j träsins löffwom thätta trät skulde wara thit hiärta människia, j hwilko alla
15 christi godgerninga skulde altidh staa scriffuat oc aldrigh glömas

aff dygdhinna bärgh oc hälghanom thär syntos c xxxix

En annantidh tedhis hänne eth bärgh wppa
20 hwilko hon gik oc spazserade mz härranom ihesu Oc thär komo the til eth litit hus, som war giort aff silffwer gynom skinande som klaraste speghil, när hwilkit hon saa sma barn frögdandis, oc springandis loffua gudh hwlken hon
25 forstodh wara the barn som dö aff wärldinne, for än the warda | fäm aara gamul som thär 218 skulu äwärdelika glädhias ¶ sidhan komo the til eth hws som war wtskwrit aff dyrom stenom

haffuandis p*ur*pura lith, när hwilko huse siwngo otalika siäla j röth p*ur*pura klädde hwilka ho*n* forstodh wara hälgha änghior oc godha giffta qwi*n*nor oc alme*n*ni*n*gis hälagt folk ¶ sidha*n* ko*m*mo the til eth hus wt huggit so*m* j rödhan saphir när hwilko waro otalighen hälga ma*n*na skari klädde j coccino, thz är rödh brwnt thz waro the hälgha siäla so*m* for gudz skuld här j wärlde*n*ne ma*n*lika striddo oc ow*er*uo*n*no diäffwlle*n* wärlde*n*na oc snödha likame*n* hwilke th*ä*r äwärdelika glädhias mz gudhi ¶ sidha*n* gingo the langt fra*m* ko*m*mo the til eth hus aff klarasta gulle byght hwilkit h*är*ran wisande siäle*n*nä sagde, hec est domus caritatis de qua scriptum est ducam te in domum matris mee et in cubiculum genitricis mee th*ät*ta är kärleksins hus aff hulko sc*ri*ffuat star Jak skal ledha tik criste*n* oc gudhelikin siäl j mi*n*ne modh*er*s hws oc j mi*n*ne födh*er*ska sängakamara ¶ kärlekin är min modh*er* oc iak är kärlekxsins son J hwilko ho*n* wnderstodh at io*m*f*ru* maria wptänd war mz största thäs hälgha anda brona afflade sin hälgha son oc gudz son aff kärlekxsins hita Oc swa är christus kärlekxsins son oc kärlekin är hans modh*er* ¶ än nar ho*n* sidha*n* haffde anamat gudz likama all the hälgho*n* när husit waro swngo sighia*n*dis panem angelorum manducauit homo alleluia thz är ma*n*ne*n* aat ängla bröd alleluia, änglana hördes oc siwnga sighia*n*dis panem de celo dedit eis ha*n* gaff th*e*m brödh aff himerike Oc swa wart älskerska*n* tilenadh oc tilfögdh sino*m* enda kärasta j hwilko*m* ensa*m*pno*m* är en

oc fwl ympnikhet til alt goth oc äw*är*delika krasa*n*na mästa rikedoma th*e*m wnne os gudh fadh*e*r oc son oc th*ä*n hälghe ande

aff thä*n*na boksins na*m*pn oc nyttoghet [c xl]

5 Thä*n*na booke*n* wart swa lönlika maxan all scriffuat aff e*n*ne persona so*m* hä*n*ne war hemelikin | hwilka ho*n* oc pläghade mäst wppe*n*- 219 bara sin lönlik ärande, at ho*n* th*ä*r aff enkte wiste, än nar ho*n* thz forstodh, aff ende andre, 10 wart ho*n* swa storlika bedröffd, at ho*n* ku*n*ne ey hugswalas ¶ än ho*n* äpt*er* ga*m*bla sidhä*n* flydhe gensta*n* til hugswalare*n* ihesum, oc wttydde hono*m* tröstelika sina sorgh oc dröffuilse, hwilka h*är*ran sagde, da me in liberalitate largiflui 15 cordis mei et da me in bonitate mea et non in tua giff mik j mi*n*s aldra mänzskasta hiärta*n*s rifflighet oc giff mik j mi*n* godlek, oc ey j thin, som ha*n* wilde sighia, neka mik ey at skipta, oc giffua allo*m* aff mino*m* godhlek, so*m* allo*m* 20 nogh aaträkkir, oc allo*m* är redhaboen swa wäl fatigho*m* so*m* rikom swa staffkarlo*m* so*m* konu*n*go*m* Oc ä thäs mi*n*dre hwar haffw*er* aff wärdzliko*m* hugnadh oc lustilso*m*, thäs nämere är ha*n* gudz nadha sökil[se], sidha*n* sagde ho*n*, hwat skal 25 wardha aff thä*n*na book, äpt*er* mi*n* dödh, hwilka h*är*ran swarade, alle the mik sökia, mz trolika hiärta, skulu j hä*n*ne gladhe göras, oc the mik älska skulu mere wptändas j mino*m* kärlek Oc the so*m* sörghia*n*de, oc grata*n*de äru, skulu j

hä*n*ne fi*n*na hugswalan ¶ än thä*n*na book skal heta oc kallas liber spiritualis gracie, andelikx nadz book ¶ än alt thz här j hä*n*ne är sc*ri*ffwat thz är ganzska litith, mot allo thy so*m* bortleffdes, For thy hä*n*ne wppe*n*baradis ganzska 5 ma*n*g lönl[ik] thing so*m* ho*n* ingom wilde wppe*n*bara älla ku*n*göra, somlike*n* waaro oc swa wndersa*m* oc diwp, j andeliko*m* wnderstа*n*dilso*m*, at hä*n*ne syntis th*e*m aldrigh ku*n*na wttrykkia mz nakot maal ällir twngolagh 10

Här börias tridhi booke*n* Oc fförst sigx aff eno*m* gulringe h*är*ran hä*n*ne gaff hwilke*n* war prydder mz siw steno*m* [C i]

Christi brudh en dagh nar ho*n* ey kände hugswala*n* aff ha*n*s närwaru oc hon mykit thz 15 astu*n*dadhe syntis hä*n*ne gensta*n* h*är*ran staa när sik, oc the taladho mykit inbyrdhis, än nar so*m* 220 songx | j siäla mässo*n*ne Et tibi reddetur votum in iherusalem thz är tik skal giffuas loff oc offer j iherusalem tenkte ho*n* widh sik hwat 20 loff oc offer hälge mä*n* haffdo offrat gudhi hwar th*e*ra j sina dagha här j wärldi*n*ne jo*m*fru maria oc andra hälgha io*m*frur sin renlek, martyres sith dyra blodh Oc andre otalike hälga gudz wener mykit ärffuodhe oc gudhelikhetzsi*n*s g*är*ni*n*ga 25 Oc sörgde sik enkte haffua hwat ho*n* matte h*är*rano*m* offra, tha saa ho*n* io*m*fru mariam staa

a sonsens högre sidho hwilken hänne gaff en gulring Oc hon genstan offradhe han härranom Oc härran anamade han täkkelika oc satte wppa sith finger tha tänkte hon widh sik O matte
5 thz ske, at han gaffue mik sin ring til tekn, at han haffde mik troloffuat Oc tykte hänne som thz ware nogh, om härranom täktis giffua hänna nakon wärk j hänna finger som kallas annularis, ällir medicus, näst litla fingrit hwilkin wärk hon
10 gärna wilde bära, oc lidha alla sina dagha til aminne at hon ware troloffuat aff christo til hwilka härran sagde Jak wil tik giffua eth fingergul som är pryt mz siw stenom j hwilko thu skal aminnas mins guddoms siw articulos ¶ j första
15 stenenom skal thu aminnas min gudhelika kärlek, hwilken mik nidherbögde aff fadhersins sköt lät mik sökiande äpter tik träla j try aar oc xxx j myklo ärffuode Oc nar som bryllops timen kom, wart iak salder aff mins eghins hiärta kär-
20 lek j bryllops ko[s]tzsins wärdh Oc gaff mik siälffwan j brödh oc köt oc min ärofulla blodh j dryk J the sama bryllopeno war iak oc siälffwer harpa oc orghar mz mins mwndz honagxflytande ordhom Oc til at gladha göra bryllops folkit ödhmiukade
25 iak mik som en lekare, nidher for mina discipulorum fötir ¶ j andra stenenom mins wppa hwilkin danz iak som är wänaste hoffiwnkare, oc ädhlaste brudgumme offwer alla manna söner, giorde äpter thz bryllöpit nar iak swasom skrikk-
30 ande, for brudhena kastandis mik aa jor|dhena 221 giorde try swa maktogh sprang, at iak alder waater aff swete dröp aff mik blodh dropa aff

hiärtans kärlek, j thän danzsen klädde iak omnes commilitones meos triplicibus alla mina samriddara, mz trigghia handa klädhom nar iak them forwärffde syndenna forlatilse siälenna hälgilse oc gudelika klarhet j yttersta wpstandilsen ¶ J thän tridhia stenen dragh til minnes min ödhmiuka kärlek, som iak haffde til at kyssa brudhena, som är thin siäl nar iudas nalkadis, mik kyste j hulkom kws mit hiärta kände swa sötan kärlek, at haffde honom angrat sin forradhilse oc sina synder mz them sama kws, iak haffde takit hans siäl mik til äwärdelika brudh, tha tilfäste iak mik alla the siäla, oc kränkte som iak aff äwärdeliko haffwer beskärat til äwärdelika brudher ¶ j fiärda stenenom skal thu minnas, hwilka brudhahus wisor oc cantilenor min öron hördo for brudhenna kärlek nar iak stodh fore domarenom oc fore honom öptes, swa mang fals witnidzsbyrd mote gik, oc iak tygde som dwmbe, ey haffuandis maal ällir sinne mik forswara ¶ j fämpte tänk huru kostelika iak mik prydde for thin kärlek nar iak swa opta omskipte min klädhe, nw i hwit nw j purpura kläde oc nw j coccinea som är liffwerbrunt Oc bar brudgummen for brudhinna kärlek thän ädhla rosen kranzsen, som war thorn kronan ¶ J siätta stenen haff aminne, hwat kärleka iak tik omfämpnade nar iak stodh bwnden widh studhena thär klädde iak for tik oc anamade j mik alla thina owina skot oc pila ¶ J siwnda stenenom granlika drag til aminnes huru iak ingik j korssens brudahws oc swa som andre brudgumma giffua sin bröllops kläde lekarom oc skämda

gestom, swa gaff iak riddaromen min kläde oc min wänasta likama stupogreffuomen som mik korsfesto, thär näst wträkte iak mina älskelika händer oc arma til thin omfämpnilse, nar iak 5 lät them mz hardasta iärnspikom fästa widh korsit for thina skuld siongandis j thy kärlekxfullo brudhahuseno | siw sötasta cantilenas thz waro 222 siw kärlekx ordhom, som iak taladhe wppa körseno, aa thz siizsta loth iak wp mit eghit hiärta 10 til tik nar iak när tik sompnadhe a korseno j kärlekxsins sömpne

aff rosenne som hon saa wtga aff gudz hiärta [C ij]

Jena mässo sagde hon til härran O min aldra 15 käraste lär mik loffua tik härran sagde skodha mit hiärta Och saa ena wänasta ros gaa wt aff hans hiärta, haffuandis fäm bladh hwilken som offwerholde alt hans bryst tha sagde härran först loffua mik j minom fäm sinnom, som teknas mz 20 thänna ross Oc ginstan wnderstodh hon at hon skulde han loffua ffor the kärlekxfulla synena ällir skodhan, mz hwilka han altidh seer, oc skodhar til människiona som fadher sin enda son, aldrigh wreghandis wtan haffuandis kär- 25 lika syn swasom önskandis oc astundandis at mannen opta löpe til honom ¶ annatsin fore hans hörslo, at hans wärdogha öron äru swa aldra twnnast oc altidh aatwaktandis swa at han mere glädz oc lustas til minzsta hwiskan ällir

lönlikasta angers sukkan j syndarenom ¶ tridhi for hans luktan at han altidh haffuer ena kärlekxfulla älskelikhet til människionna oc hänna hiärta til at lustas j sik wtan hwilkom engin kan lustas j sanno godho wtan han forekomes aff 5 gudhi Oc thz är thz som aff honom star scriffuat delicie mee esse cum filiis hominum thz är min högxsta kras sigher war härra at wara mz människionna sönom ¶ Fiärde for hans sötasta smak som wardher oc daghlika skeer j mässonne hwar 10 han är siälenna sötaste koster oc j thänna kosten tha indragher han sik swa siälena at siälen j gudz foreningh wardher gudz koster ¶ Fämpta for hans kärlekxfulla hannan, mz hwilka kärlekin thok wppa han aldra sarast a korseno, ffästandis 15 harda spika j händer oc föter, oc gryma spiwtit 223 in j sidhona | Oc swasom siälen wart honom tha infäst mz offwermatto wärk oc swidha swa bliffwer hon oc nw intrykt j hans handom oc fotom oc sötasta hiärta mz osighelika kärlekxsins frögd 20 swa at han kan hänne ey glöma j minzsto öghnableek

at gudh skal loffuas j trygghia handa matto C iij

Jtem saa hon härran kringom giffnan mz osighe- 25 like klarhet haffuandis j syno bryste eth löff aff silffwer gynom skinande som speghil wm kringh hwilkit särlika stodho bescrifwadha alla hälgha manna pynor Oc mykit wnderlika prydda, Thär skodha oc see hälghe män j siälffuom gudhi alla 30

sina forskuldan oc wärdelighet For thy the
giordho aldrigh swa litidh for hans kärlek ällir
oc tholde j tankom ordhom oc gärninghom ffor
hwilka the ey serdelis haffua lōn j äwärdelika
5 äro, oc the wtan ända ära gudh ffor alla hans
gaffuor tha sagde hon til härran O min sötaste
oc aldra älskelikaste hwat täkkis tik at iak skuli
mik j öffua Han swaradhe in laude j loffwi hon
sagde Eya lär mik, min käraste at iak maghe
10 tik äwärdelika loffua tha lärdhe härran hänne
threm sinnom at loffua sik swasom try slagh
sighiandis Först skalt thu loffua fadhersins alz-
mäktoghet j hwilka han j sonenom oc them hälga
anda äpther sin wilia alt ändar hwilka engsins
15 creatur obegriplikhet kan begripa hwatzske j
himerike ällir iordherike thär näst sonsins ogrwnde-
likan wisdom, hwilkin han fullelika | ägher mz 224
fadhrenom oc them hälgha anda äpther sin wilia
hwilken engin creatura kan begripa ¶ sidhan
20 thäs hälgha anda wäluilioghet hwilka han oc mz
fadhrenom oc sonenom fullelikkast ägher äpter
allan sin wilia hwilka oc enkte creatur fullelika
kan anama ¶ annat sinne ällir slagh är at thu
skal mik loffua ffor alla nadher oc gaffuor, som
25 haffwer wtflutit aff mins godhlekx ympnikhet, j
mina jomfrulika modher, hwilken fullelika war oc
är wpfylt mz alla nadher oc gaffuor än nakot
sin nakot annat creatur Oc swa fore alla nadher,
allom hälghanom giffwit är hwilke nw j mins
30 guddoms närwaru, mz största glädhi när staa och
mik aldra godhagerninganna kälda oc wphoff see
oc skodha mz hiärtans frögdh oc glädhi ¶ Tridhie

sinnet ällir slagh är, at thu skal mik loffua for alla the nadher oc gaffuor so*m* wtflyth*er* aff mik j alla mä*n*niskior, j godha, hwilka iak mz mi*n*ne nadh hälghar oc stadfäster, j syndara, hwilka iak kallar til angh*er* oc scriptamaal, och 5
225 mädh mi*n*ne misku*n*dh | bidhar oc ledh*er* til godho Oc jämwel j alla siäla huilka jak daglika mz mi*n*ne särlike nadh frälsar aff alzskons pino*m* oc ledh*er* til himerikis glädhi ¶ Til thz första syntis he*n*ne at läsas skulde Tibi decus Til thz andra 10 Te jure laudant Oc til thz tridhia Ex quo omnia etc[ra] Th*ä*r näst äpt*er* siälena astu*n*dan th*ä*n prydhilsen, som war j ihesu bryste, he*n*nas älskara, wthwidhe sik, oc siälen kröp jn j sötasta ihesu hiärta, oc th*ä*r wart hon een ande mz 15 sino*m* kärasta Oc wtha*n* jäff saa oc smakadhe the thing, som ey är lofflikit mä*n*niskio*m* wm tala Oc öra haffw*er* ey hört, Oc ögha ey seth the äro, som gudh haffw*er* them reeth, som honom älzska 20

Thä*n*ne tri skal ma*n*ne[n] altidh haffua j sino*m* hugh [C iiij]

Christus bäste mästare sagdhe he*n*ne Thry thing wil jak thik lära, som thu skal idhkälika omwända j thino hiärta oc ami*n*ne, oc mykit 25 goth skal th*ä*r aff koma ¶ Först skalt thu ami*n*nas, mz tak oc loff, huru mykit goth jak giordhe thik, nar jak thik skapadhe, oc warth man for thina skul ¶ Thz andra tänk mz täk-

nadh huru manga godhgärni*n*ga jak thik bewiste
fran thino*m* födzla [tima] oc h*ä*r til ¶ Först at iak
eenka*n*nelika wthwalde oc wtdrogh aff w*är*lde*n*ne,
oc offta mik mildelika tilbögdhe til thina siäl,
5 wpfyllandes thik, oc drukna görandes mz mi*n*na
nadhz sötma, wplysandis thin wnderstandilse, oc
wptändandis mz älskelikhet, oc at jak huan dagh
komber til thin, redhoboen at fulko*m*pna alla
thina astu*n*dan oc wilia ¶ Thz tridhia, thu
10 | skalt ami*n*nas, mz aldra största tak, huru mykit 226
goth jak är tik giffuande, äwärdhelika j himerike,
alla godha thinga oc glädhi*n*na ympnilse, oc mykit
meer, än thu nakoth syn tro, ällär tänkia kan,
wtha*n* huilka jak wil oc thik begaffua mz allo
15 godho ¶ Än jak sigh*er* thz sa*n*nelika, at thz
thäkkis mik mykit, at mä*n*niskian tröster friligha
til myn, eynkte jäffuandes, at hon ey faar, huat
hon skälika bedhis, oc widh[e]rtorfftogh är, For
thy, huar som til mik tröster, ath jak skuli äp-
20 th*e*r hans nödh honom löna, ok got göra, offw*er*
hans forskuldan Oc th*ä*r fore mik takkar oc ärar,
at jak är swa gäffmilder oc wälwiliogh*er*, thz är
mik, oc skal wara swa täkt, At ey kan han swa
mykit wänta, äll*er* swa storlika til mik trösta,
25 ath jak hono*m* ey swa mykit, och än mykit meera,
offw*er* alla hans forskullan wil jak aterlöna, For
thy, thz är omöghelikit, at ma*n*nen thz ey finge,
som han fullelika tror och hopas Oc thy är myk-
it nyttogh ma*n*neno*m*, at han hopas at faa aff
30 mik stor lön, oc tror mik wäl, som allo*m* är
troligaster, oc engen offw*er*giffw*er* th*ä*n, som til
mik tröster Tha sagdhe siälen O min aldra

käraste gudh, mädhan thz är thik swa täkt, at mä*n*niskian skuli thik wäl tro, oc swa fulleligha til thin tro, ok swa trösta Jak bidh*er* thik, sigh mik, hwar jak owärdogh skal trösta til thi*na* osighelika godhet Han swaradhe, mz stadhugho 5 hope skal thu thz tro, at jak anama skal thik, j thino*m* dödh, som fadh*er* sin kärasta son Oc aldrigh skipte, äll*er* byte, nakor fadh*er* swa troligha sith arff oc rikedoma mz sino*m* eend[a] son, som jak wil skipta oc byta mz thik alt thz 10 227 go|dha jak ägh*er* oc jämwel mik siälffuan wil jak thik giffua til äwärdhelika äghit ¶ Oc wil jak thik anama som wen sin kärasta sälla Oc swa storan wenskap wil jak thik bewisa, som nakot syn haffw*er* nakor fu*n*net röna aff sino*m* wen 15 Aldrigh fanz swa troen wen, nokot sin, at han ey jw nokot lithit swik giordhe, ällis formatte göra mot sino*m* kära wen Än jak som är höghe-ligast troen, oc siälff troligheten, kan aldrigh nokot minzsta swik göra moth mino*m* weno*m* 20 ¶ Thercio, skal jak thik anama, swa som brud-gu*m*me syna kärasta brudh, mz swa mykle kraas-a*n*na ympnoghet, oc allo thy, som nokot syn lustas, äll*er* astu*n*das kan, til hugnadh oc wällust, Oc at aldrigh lukkadhe nokor brudgu*m*me syna 25 kära brudh swa sötelika, som jak wil thik lukka, glosa oc äwärdelika älska, Märk här gudz brudh, hwat thin käraste h*är*re haffw*er* thik redh Gladhelika skal thu, for hans skul, offw*er*giffua wener oc fränder, oc allan thin hugnadh, som thu haffw*er* 30 j wärldi*n*ne, äll*er* j nakro wärldz mä*n*niskio Oc gladhelika lustas oc frögdhas j hono*m* ensa*m*pn-

om ¶ Tha sagdhe siälen, hwat wil thu th*e*m giffua, som thik fullelika tro om thä*n*na loffuan Han swaradhe Jak wil giffua th*e*m eth täkt oc skynsampt hiärta, mz hwilko the skulo troo oc
5 anama alla myna gaffuo mz största täknat oc sköniogheṭ Jak wil oc giffua th*e*m Cor amans Eth kärlikit hiärta, mz huilko the skulo mik trolika älska, Oc thridhia sin, wil jak giffua th*e*m thz hiärta, mz hwilko the skulu mik altidh
10 kärlika loffua, swa som the | nw ärw j himerike 228 som mik altidh loffua, j fullom kärlek, wälsigna oc äwärdhelika ära O h*är*ra gudh, hwat stoor är thin kärleker oc sötme, wärdoghas hono*m* at stadfästa j waro hiärta, mz stadugho hop oc
15 rätta tro til thi*n* mykla kärlek .

Huru thu skalt lofüa oc ära gudh C v

Ena nath, nar hon sik gudhelika reede til gudhz wärdogha likama, mz böno*m* ok hälgho*m* tankom Saa hon sik staa j gudz närwaru Än
20 tha hon wilde hono*m* gärna j*n*nerlika loffua, sagdhe han See til mik, oc loffua mik j mins krops li*m*mom, Loffua mith howdh, thz är mj*n* guddomber, swa som scriffuat är, Capud christi deus Gudh är christi howdh Loffua mith än-
25 lite, thz är mj*n* roligaste oc säffuaste fridh*e*r ffor thy thz synis j änliteno, nar ma*n*nen dröffuis ok är ofridhsamber, Loffua mj*n* öghom, thz är mi*n*s guddoms klar[h]eth, Loffua my*n* ööron, thz är min misku[n]dh, huilka jak swa offta, oc

jdhkelika nidherbögher til mannana ysäldh, hwilka oc jämwel the minzstá sukkan aldrigh gaar swa fram om, at hon wardher ey hördh Wm minna näsa retheth loffua mina rätwishetz stranghet, Än om myna näsabora myns älskeli[g]hetz söthlik 5 Vm mwnnin vnderstar jak wisdom, mz huilkom jak alt wäl oc sötelika skikkadhe Wm mina haka wnderstad mina ödhmywkt, mz hwilke jak mik aff himerike j iomfrunna qwidh nidherbögdhe Wm halsen mins tholomodz rifflikhet, mz hwilko jak 10 mik oppa tok syndenna byrdhe, ey ens thera, som tha waro Vthan aldra äptherkomande, jn til yttersta domen Vm mina axla loffua oc ophögh, 229 at | jak siälffuir bar mjn galgha, som war thunga korsit, Vm min rygh loffua mik for thän beeska 15 swedhan oc wärkin som jak toolde, tha jak flängdes Vm mith hiärta ophögh min kärlek, oc mina trolikhet, hwilka jak aldra högxth bewiste mannenom, Vm mina händer oc arma vnderstadh mins mandoms ärffwodhe oc träldom, 20 hwilkin jak for manzsins hilso antiggia giordhe, äller tholde, Vm mina sidhor loffua mik for thän osigheligka wärkin, som jak haffdhe j minom siidhom, hwilkin oc war een aff minom storsto wärkiom, nar jak war wtthander oppa korseno 25 ¶ wm min knä forstat mina böna gudhelighet, wm mina föter min astundilse, j hwilkom jak j allom minom liffs daghom ärffwodhadhe ffor människionna hilso, ok krinkomlop mz törst oc sweth ¶ Vm nokor vilde sik skripta, for sina 30 synder, äller oc at han räddis, at han ware ey wälscriptadher, hwilkin togh enkte wiste oscriptadh,

j sino samwite, göri gudhi thä*n*na loffsins widh*er*-
kä*n*no Oc i hwilko deele, äller stykke, han fynder
sik haffua brutith oc forsumeth, kä*n*nis thz, ok
skripte sik for gudhi, j thässe matto ¶ Nar hon
5 loffuandis ophögh*er* guddome*n*, kä*n*nis sik brutlika,
at hon haffw*er* syn gudh ey j wärdskylloghe
wördni*n*gh haft, oc at hon haffw*er* offta besmittat
gudz beläte j sik oc si*n*ne siäl, sith mi*n*ne offta
hindrat j wärlzliko*m* oc fafängom thingo*m*, Syn
10 skäll oc sinne til wärlzlika bekymbren oc klok-
het, mz with oc forakt, lustandis j onyttom oc
forgä*n*[g]likom thingo*m* ¶ Jtem nar hon op-
högh*er* myns guddoms öghon, kä*n*nis sik sin
wnderstandilse oc syne*n*na samwit offta haffua
15 wänth, oc bögt til wärlde*n*na ¶ Swa oc nar | hon 230
loffuar mina misku*n*sama öron, berope sik otro-
likan, at hon aldrigh haffw*er* atsköt gudz ordho*m*
oc p*re*dican, som skulde, oc ey bökt sin öron til
sins jämcristi*n*s bön oc nödtorfft ¶ J sino*m* mwn
20 hafw*er* han oc syndat, mz korran mz fafängo,
oc onytto talan, oc offta ath*er*latande sin mwn
aff gudz ordho*m* oc p*re*dican, aff böno*m*, sangh,
oc läsni*n*gh Oc offta borth kastath gudz wk,
som hon oppa sik tok, j döpilsom, mz otolomodh,
25 swa offta hon wilde ey gladhelika lidha alt thz
genw*är*dogh honom til ko*m* Äll*er* oc nödogh*er*
tolde, mz otolomodh ¶ Framdelis renliffwis wk,
huilkit hon gudhi loffuadhe, allom hälghono*m*
aaseande, haffw*er* hon brutit oc bortkastadh,
30 brytande sina lydno, ey aktande, hwat gudh oc
hä*n*na forman haffw*er* he*n*ne aabudhith, Än nar
hon aami*n*nes, huru oma*n*nelika christus wart

flängder oc giizladh*er*, kä*n*nis sin bruth j thy, at hon haffw*er* ey nä[f]sth oc pliktat sin krop, vtan offta samtikt hono*m* j läti oc fafängo, ok haffw*er* han th*ä*r til dyrlika oc kräselika föth, oc ryktat ¶ J sith hiärta haffuir hon brutit y thy, at hon haffw*er* ey älskat sin gudh aff allom hiärtans rotom oc krafftom, oc ey tänkiande oppa gudz lagh oc budordh, Vthan hälder bekymbrat j onyttelikom, oc fafängom tankom ¶ Mädh sinom ha*n*dom haffw*er* hon oc syndat, onth görande oc latande, enkanlika aff misku*n*dsamliko*m* oc sannelikо*m* gärni*n*gom ¶ aflatande, thz är forsu*m*ma, misku*n*samlika gärni*n*ga, och skrympta sanhetena Sina andelika föth*er*, thz äro hä*n*na astu*n*dilse, som hon haffw*er* mar[g]fallelika besmittat, nar hon th*e*m affwande fran gudhi, oc ey hono*m* äller 231 | himerikis rike aff allo hiärta astu*n*dadhe

Huru ma*n*nen skal alla lwkka til gudz loff C vj

En tidh, nar hon sangh, mz mykit ärffwodhe oc mödho, som hon idhkälika pläghadhe oc mykit wanskadhis hon j krafftome*n* Syntis he*n*ne, at hwaria anda dräkt, hon drogh, som hon haffdhe he*n*ne draghit wth aff gudz hiärta, oc swa sangh hon, ey mz sinne makt, wta*n* mz gudhelike dygdh For thy hon pläghadhe mz allo*m* kärlek oc alle aatwakt ath siwnga gudz loff, oc mz swa storom hiärtans heta, at hon offta syntis swa som opgiffua andan, ok än tha läth hon ey aff ath sionga

Oc nar hon j swa dana foreni*n*gh syntis synga, j gudhi, oc mz gudhi, Sagdhe he*n*ne h*är*ran gudh Swa som thu nw syntis dragha thin anda aff mino hiärta, swa ok the, alle, som j mino*m*
5 kärlek, äller mik astu*n*da, andas äll*e*r sukka, the dragha sina anda dräkt, ey aff sino, vtha*n* aff mino gudheliko hiärta Swa som smydz bälghin haffuir j sik enkte wädh*e*r, äll*e*r anda, wthan swa mykit han dragh*e*r aff wädhreno, Än tha thä*n*ne
10 ympnus sanghx Benedicite omnia opera domini domino etc[ra] Astundadhe hon ath witha, hwat loff gudh haffdhe th*är* aff, at hans creatur swa kallas oc lukkas til hans loff, Til huilkit h*är*ran gudh swaradhe Tha thä*n*ne ympnus,
15 äll*e*r nokot annat slikt sivngx, äll*e*r wardh*e*r läsith, j huilko creature*n* sama*n* kallas til gudz loff All the creature*n* staa for mik, j mi*n*ne närwaru, andelika, som andra mä*n*niskior Loffuandis oc ärandis mik, for the mä*n*|niskiona äll*e*r for 232
20 th*e*m allo*m*, som thz sionga oc läsa, for alt thz goth oc godhgärni*n*ga, jak haffw*e*r giort the mä*n*niskio äll*e*r th*e*m flärom ¶ Thy skal thu gudz wen th*ätt*a loff, oc alt a*n*nat läsa, äll*e*r sionga, mz gudhelighet oc granne aatwakt, oc
25 ey mz löso, äll*e*r mz halfwo hiärta, for thy dauit sigh*e*r, at han är när th*e*m, som aa han kalla j sanni*n*dh, oc hiärtans ödmiwkt

Huru ma*n*nen skal hilsa gudhz hiärta C vij

Gudhz ängil syntis christi tiänisto qwi*n*no, oc
30 tok j hä*n*na hiärta swa som eth breff, j

hwilko stodh scriffuat, mz hänna blodh Deus fidelis jn quo non est iniquitas Gudh är troliken, oc j honom är ej wran[g]lighet Tha sagdhe hon til gudh, jak wilde hälder döö, än mz dödhelike syndh fran thik skilias Thätta 5 breff, oc thänna ordh fördhe ängelin mz glädhi fram fore härran gudh ¶ Vm morghonen, nar hon hindradhis aff mangom tankom, oc stride mote them manlika Sagdhe ängelin til hänna Swa dana tanka haffwer thu hafft j dagh Än thu 10 skalt witha, at swa offta mannen är motestandandis sinom tankom oc astundilsom, oc stadfäster j sino hiärta, at helder döö, än wilia synda, ginstan anames thz swa när gudhi, som han haffdhe the dygdhena fulkompnath mz gärningene Tha fiöll 15 hon aa knä, til härrans ihesu föter, oc klaghadhe, at hon alla sina liffs dagha haffdhe förtärt, onyttelika liffuandis, ok wilde gärna thär äpther, om hon formatte, jn til ytersta domen liffua j störste pino oc dröffwilsom, swa pinlika, som nokor 20 människia nokoth syn kwnne liffua oppa jordhenne Tha sagdhe härran ihesus, For alt thz thu 233 haffuir | glömt oc forsummat, hilsa mith hiärta j thän godhlek, j huilkom thz är kälda, oc opbörian til alt goth, oc aff huilko alt goth vtgaar 25 ¶ Annan tidh, hilsa mith hiärta j alla nadhz tilflytilse, til huilka thz haffwer til flutith, oc nw til flyter, ok äwärdhelika til flyta skal, j all hälghon, oc allas thera siäla, som frälsande äro ¶ Thridhia tidh, hilse the sötflytande aadhrona, mins mildasta 30 hiärta, huilkin swa offta vpspringandis, jngöt oc opfylte thina siäl aff mins gudligx kräslikhetz ströme,

Huru gudh aterhilsar them som honom hilsa, oc at alla böner hafua ekke framgang C viij

Nar hon eth sinne, aff jnnersta hiärta, hilsadhe
5 sinne siäls kärasta Tha swaradhe han, Nar
thu hilsar mik Hilsar jak thik j gen, oc nar thu
loffuar mik, loffuar jak mik siälffuan j thik Oc nar
thu takkar mik, takkar oc jak j tik, oc for tik takkar
jak minom fadher, än togh thu thz stundom ey
10 kännir Thy skalt thu witha, at j sama matto, nar
mannen loffuar gudh, äller bidher, äller hwat hälzt
han gör, oc honom smakar thz ey, thz är, ath mannen
känner engin sötma, äller gudhelighet j sinom
bönom Thogh likowel gudhi, huilkom enkte kan
15 aff wäxa, äller til växa, wthan altidh bliffwer eens
stadhugher, oc thän samj smakar ey the bönen
thes mindra, oc ey thes myndre är hon anamäliken
när honom, huilkin aldrigh wthan j sik siälffuom
ok j sinom kärlek röris oc blidkas när siälinne,
20 huilkin oc äpther sin godhwilia, oc swasom han
weth siälinne nyttogh wara, Oc än anamar han
tha bönena, j nokre matto täkkelikare, när han
seer mannen trolika stridha, oc älskandis siälinna
ydkelighet, at hon gärna wäl wilde, oc kan ey
25 aastadh komma,

[C ix]

Eena nath, nar hon gath ey soffwit, sagdhe hon 234
til härran O härra hwat goth, oc huru

qwämelikit thz ware, nw j thä*n*na tyzsta timano*m*, mz tik snakka oc samtala Hä*r*ran jhesus swaradhe Thu kan aldrigh wara j swa storo*m* mogha, om thu wänder thik til mi*n* mz allo hiärta, at thu är ey ensam mz mik Oc thy nar ma*n*nen är ensa*m*men, wplyffte altidh sith hiärta til sin gudh sötteligka, mz hono*m* samtalande, oc aff j*n*nersta hiärta hono*m* astunda*n*de, oc j*n*nerlika sukkan wthsendande, at aff swa idkelike samtalan mz gudhi optändis oc hithna han j gudheliko*m* kärlek, Än nar han är j blandh folk, togh likowel swa mykit han formaa, haffwi sina akt oc tanka til gudh, oc tali altidh om gudh mz andro*m* Oc swa optänder han badhe sik oc andra til gudz, oc j gudz kärlek ¶ Jtem alt thz han gör, göre for gudz skul oc hono*m* til loff Oc alt hwat ey höffues, äll*er* han ey formaa göra, at han thz gärna oc wälwiliogh*er* forlathe, Oc alt hwat hono*m* twngh oc genstridho[k]t, anamä thz mz godhwilia, for gudz kärlek skuld, oc lidhe mz tolomodh ¶ Fra*m*delis sagdhe hä*r*ran ihesus Nar jak giffw*er* tik nokra nadh tha är alt offw*er*giffuandis Giff tik toom, oc fryan tima til, at thu maghe frylikare oc luste[li]kare, sötelikare nythia oc lustas i sama nadhena gaffua ¶ For thy j thä*n* tima kan thu enkte bätra äll*er* nyttelikare ffaa äll*er* göra Än nar thu läs psalma äll*er* nokra andra bön, som hälghe män haffua budhit, äll*er* diktath j iordherike, Alle hälghe män bidhia mik for thik Oc nar thu tänker äll*er* talar om mik, alle hälghe män glädhiandis wälsigna mik for thik ¶ Märk gudz wen, huat

lärdo*m* j thä*n*na eno capitulo är ey flatlika glömande, vta*n* kärleka gömande

Aff manzsins hiärta triggia handa skipilse C x 235

Christi ancilla, bidhiandis, sagdhe hon til h*ärr*an
5 ihesum O astu*n*delikin riddare Jak wilde, at jak formatte graata oc sukka tik aff nydharsta jordhi*n*na grwndo*m*, Huilka h*är*ran swaradhe, huat kw*n*ne oc thz tik til nytto wara ffor thy, ä hwar thu stadh är, tha jndragh*e*r thu
10 mik til thik, mz thi*n*ne sukkan, oc astu*n*dan For thy, swa som manzsins hiärta giter ey liffuat wtan wädh*e*r, swa oc siälin liffuande wta*n* mi*n* mildhetz anda, räknas hon wara dödh ¶ Oc swa som ma*n*sens hiärta haffw*er* tre til ganga, een,
15 hwadhan thz dragh*e*r til sik wädhrit ¶ Annan, hwar thz störkis aff math oc dryk ¶ Oc tridhie, hwadhan thz skipter, oc byter, mz andro*m* li*m*mo*m* maktena, oc krapter ¶ Swa haffw*er* oc siälena hiärta tre til ganga, mz th*ä*n ffŏrsta jn-
20 gange*n* jndragh*e*r thz til sik mj*n* gudhelika anda, hwadhan aff thz liffuer ¶ Wm th*ä*n andra, aff gudz ordho*m*, som är j p*re*dikan, oc andra the hälgha script störkis thz, oc stadhfästis, som aff beesta kooste ¶ Vm tridhie giffw*er* thz styrk
25 andro*m* ly*m*mom, thz är sino*m* jämcristno*m*, huilke alle äro samly*m*ma til hoffwdh, j kärleksins oc misku*n*samliko*m* gärni*n*gom ¶ Nw for thy, at siälin haffw*er* ey ly*m*ma sina eighna, skal hon byta sin kärlek kirkio*n*na ly*m*mom, huilka hon

skal halda som sina eyghna Thz är, ath takka oc ära gudh for them, som godhe oc räthvise äro, aff gudhi, ffor th*e*m j midhle matto äro, thz äru the, som syndena haffua offw*er*giffuit, oc wilia nw gärna sik bätra, at the ökes oc frä*m*mes 5 j the godho ¶ For th*e*m, som onde äru, oc j groffuo*m* dödheliko*m* syndo*m*, ath gudh th*e*m söke, oc omwände til siin, mz si*n*ne hälghe nadh 236 ¶ For hwan een beedröffdha*n* | ath gudh hono*m* hugswale, äpter sinne hälghe foresyn oc ha*n*s 10 bästa oc nytteligbet ¶ For cristno*m* siälo*m*, at the thes snarare magho rensas, oc koma til äw*är*dhelika himerikis glädhi ¶ Märk th*ät*ta capitulum gudz wen, j hwat matto thu maa hiälpa, badhe liffuandis oc dödho*m*, til huilkit closter folk är 15 plictogh

Här sighx triggia handa lärdomber mykit nyttogh*er* oc godh*er* [C xi]

Jtem nar hon takkadhe oc äradhe gudh, for wara aaterlösilsa gärni*n*gha, ok kom til th*ä*nna 20 articulum, hwar hon takkadhe hono*m* th*ä*r fore, at han wilde döpas for wara skuld Sagdhe h*är*ran ihesus til he*n*na Jak wil tik döpa, Oc ginstan wp brasth een stoor beekker, mz mykle bräzsko, wth aff wars h*är*ra hälgha hiärta, Jngiut- 25 andis sik, oc wpfyllandis hä*n*na siäl offw*er*matto Oc sagdhe h*är*ran ihesus See jak wil wara thin gudhmodh*er*, oc swa som gudhmödh*er*, the lära sina andelika dötter, swa wil oc iak lära tik

triggia handa lärdom ¶ Th*ä*n förste är, at alt
hwat thu tholl, oc lidh*e*r, motegangelikit, badhe
til kropp oc siäl, tholl thz 'swasom ey tik, wtan
mik, thz är, swasom at thu thz ey lidhj, wtan
5 jak j thik, och for thina skuld ¶ Thz andra, at
alla godhgärni*n*ga, äll*e*r tiänist, som andre tik
göra, anama thz kärlika oc liufflika oc mz store
tak, swasom thz ware ey thik giorth, wtan mik
siälffuo*m* ¶ Thridhie lärdome*n* är, at thu skalt
10 mik swa til scriffua, oc til eyghna, alla thina
godhgärni*n*ga, som thu enkte a*n*nat ware, än mi*n*
klädhe, j huilko*m* jak holde oc kläde, giordhe oc
skikkadhe j thik alla thina gärni*n*ga Wälsignadh-
*e*r wari han, som j oss syndaro*m* giffw*e*r oc
15 skikkar alt thz godha, wi aff hono*m* haffuo*m*,
hono*m* til äw*är*dhelikit loff och äro Amen

Huru mä*n*niskian skal sik til eyghna alla christi | gärni*n*ga oc omgängilse til at opfylla sin bristilsee C xij

237

20 Jenä mässo, nar hon [war] lath oc soff, klaghadhe
hon dröffwandis sin bruth, oc forsu*m*milse,
for sino*m* kärasta h*ärr*a, huilke han ginstan
swaradhe Wm thu enkte fw*n*ne j tik, som thik
mystäktis, äll*e*r mishaghadhe, j hwat skulde thu
25 tha kenna mjn godlek j tik Äll*e*r hwi wil ma*n*-
nen ey anama, thz som jak är swa redhoboen
hono*m* ath giffua ¶ For thy jak wil gärna, oc
mz största kärlek giffw*e*r jak hono*m* alla mina
hälghasta oc menlösasta wmgängilse, oc liffw*e*rne,

j huilko jak liffdhe j w*är*ldene, at han thz, til sik taghandis, alt thz hono*m* brister, wpfylles thz aff mino, Hon sagdhe O sötaste gudh, mädhan thik thz swa mykit täkkis, at ma*n*nen til sik take thit hälgha liffuärne, jak bidh*er* tik sigh mik huru 5 ma*n*nen skal thz göra Han swaradhe, han skal offra gudhi fadh*e*re alla sina astu*n*dan, alla tanka, bönir, oc gärni*n*ga, j the foreni*n*gh, som jak offradhe mino*m* hälgha fadh*er* alla mina astu*n*dan, oc alla mina böne ¶ Tha wpfara hans astu*n*dan, 10 oc gärni*n*ga til mi*n* fadh*er*, j sama täknadh, thz är, at the wardha swa tekkelika aff hono*m* anamadha, swa som mina, ok wardh*er* alt eth badhe hans oc mith, sigh*er* war h*är*ra Swa som tha mangh dyr wälluktandis yrth*er*, äll*er* krydde, all 15 sama*n* lätas oc wptändis, thera rökir oc sama*n* blandh til hopa, oc faar wp j himelin, swa faar oc alla, oc huar een bön, som mino*m* fadh*er* offras, j mi*n*na böna foreni*n*gh, j aldra sötasta lukt lyknilse, oc är, oc wardh*er* hono*m* aldra tekkast 20 Än hwar een a*n*nwr bön, som ey swa offras, äller antwardhas än togh at hon göno*m* gaar, oc opfaar j himblana, tha likowäl ey j swa dana matto, äll*er* foreni*n*gh, oc ey anamas hon swa tekkelika ¶ Jtem, at ma*n*nen alt sith ärffwodhe, 25 238 och | alla sina gärni*n*ga, göri j mi*n*na gärni*n*ga oc ärffwodhis foreni*n*gh Aff huilko hans gärni*n*ga, oc alt hans ärffwodhe wardh*er* swa ädhlat, oc forbätrat, swa som koparen smälter mz gulleno alzstingx gaar aff sinne ömkelighet, oc omwändis 30 j dyrt oc bästa gull ¶ Thridhie sin, at ma*n*nen alt sith liff oc liffw*er*ne, som är rörilse, likamans

oc siälinna krapter, synnen, ordh, oc alla sina
gärninga, föghe oc skikke äpter mins liffwernes
oc omgängilsa matto Aff huilko hans liffwerne,
oc omgängilse swa forädhles, oc opnyas, swa som
5 en fwghil, opfarandes w trekkoghe, oc illa lukt-
andes wädhre, opnyar oc rensar sik j godho oc
bäzsto wädhre Swa wardher jordzlikin, oc syndogher
man opnyadher oc forbätradher aff sinne gambla,
oc syndoghe omgengilse oc liffwärne Jn nouitate
10 vite sue J sins liffuärnis nylighetz opnyan,
wardher aller hällagher, oc mik tilfögdher ¶ Thy
aldra käriste gudz wenir, tässe gudligx mildhetz
största wärdelighet, oc gaffuo anamandis mz
jnnersta hiärtans täkkelighet, til eygnom oss
15 diärffuelika wars kärista härra, oc brodhers ihesu
christi hälghasta liffwerne, oc omgengilse, til at
forbätra oc opfylla alt thz oss brister j förskyllils-
om oc rätte cristeliko liffuerne

Thännä faa ordh haffua högh sinne at märkia
20 oc widherkännas war manga handa bristilse

Capi[tu]lum xiij

Ath christi lyma the skina oc lysa os som andra spägla

Tänna gudz ancilla, wm en dagh, sagh hon wars *hälgha licama dagh*
25 härra klädhe full mädh späglom, j huilkom
späglom hon forstodh, at alle christi hälghasta
lyme, the lysa os j thera hälghom gärningom
som klarasta spegla ¶ Hans föter the lysa os,

thz är astu*n*dilse, j huilke wi skulom widh*er*-
kä*n*nas, huru slio oc wanskelik war astu*n*dilse
äro moth hans gudhelike astu*n*dan, oc huru
239 o|nyttelike til w*är*ldzslika nyttelika astu*n*dan Thz
är swa at sighia, At war astu*n*dilse, oc wilie, 5
the wrängia sik opta til onyttogh oc skadhelik
thingh, oc begerilse ¶ christi hälghasta knä, the
äro os ödhmywkte*n*na speghil, huilka han swa
offta bögdhe, for wara skull, j gudheliko*m* böno*m*,
oc tha han aff j*n*nersta ödhmiukt twadhe sinna 10
apostla föter Th*är* skulom wi widh*er*kä*n*nas wara
högfärdh, oc forbolghenhet, huilka ey lätha oss
ödhmiukas, oc wnderdanogha wara, som ärom
mwldh, oc aska, ¶ christi hälghasta hiärta är
oss en späghil, hetasta kärlekx, j huilkom wi 15
skulu*m* skodha wars hiärta köldh, oc slioheth,
badhe moth gudhi oc mä*n*niskiom ¶ christi mwn,
han är oss späghil til loff[s]ins, oc at takka gudhi
mz söttalan, j huilke wi skulu*m* kä*n*nas wara
ordh oc talan onyttelighet, oc forsu*m*milse, j 20
böno*m* oc gudz loffui ¶ Hans hälghasta öghon,
the äro oss späghil, gudhligx sanhethz, j huilko*m*
wi skulu*m* skodha wars otrolighetz mörker, huilken
oss hindra fraa sanhethena widh*er*ke*n*no, ¶ Hans
hälgha ööron äro oss späghil til lydhnona ffor 25
thy, so*m* han altidh war redhoboen, at lydha
sino*m* hälgha fadh*er*, swa är han oc altidh
tilbögdh*er* til wara böner ¶ Här skal thu
märkia gudz wen, swa offta thu seer, äll*er* tänkir
oppa gudhz hälgha lymä, hängiandis aa korseno, 30
äll*er* oc j thi*n*ne gudhelike skodhan, tha tänk oc
mz storo*m* anger, aami*n*nandis, huru offta och

mykit thu haffuir hono*m* warit amoth, särdelis mz huan thi*n* lym, oppa tik är, oc offra gudhi fadhere hans ly*m*mä oc liffuärne, for thi*n* brystilse oc glömsko

5 Huru ma*n*nen skal liffua äpth*e*r gudz wilia oc täknath C xiiij

Jtem syntis he*n*ne een dagh, som een duffua saate j wars h*ä*r*r*a sköte, huilken som teknadhe eenfaldha mä*n*niskior, som ana|ma gudz gaffwor 240
10 mz eenfaalt hiärta, oc ey ranzsaka gudz gaffuor ällir gärni*n*ga, oc ey sins jämcristins, j huilko gudh glädhz aldramäst, Än hon astu*n*dandis at witha huru hon skulle sik bäst ställa oc regera, wnderstodh hon ginstan ath äpth*e*r christi wmgengilse
15 skulle hon, oc hwar cristin mä*n*niskia, sik regera, huilkin all är skipt j fyra deela ¶ For thy christus han war förſt s e m p e r f e r u e n s c o r d e Alltidh heth*e*r, oc bry*n*nande j hiärtano, til gudz loff oc manzsins nyttelighet, swa skulde oc hon
20 altidh, oc särdelis tha hon är eenlika widh sik siälffua, ohindrat aff andro*m*, altidh bliffua widh ensa*m*pno*m* gudh, mz hans wmskötilse, ok ydhkelika tänkia, huat gudh haffw*e*r giort mz sino*m* hälghom ma*n*nom, äll*e*r oc huat han haffw*e*r he*n*ne
25 siälffue giort, oc jngwtit om sina hälgha mildhet ¶ Annan tidh war christus allom s o c i a l i s e t m i t i s thz är milder oc hemelikin, spaker, oc liwffuer, e*n*gom awitandis, äll*e*r snwbbandis, mz hwassom ordhom Swa skulle he*n*na ordh altidh wara aff christi

gärningom, äller hälghra manna liffwerne oc äptherdöme, äller oc sins jämcristins nytteligheet ¶ Thridhiatidh war christus nyttogher j allom sinom gärningom, til at läkia badhe siälana oc likama Swa skulde hon oc alla sina gärninga athwaktelika göra, 5
mz söto oc gladho hiärta, oc wara allom nyttogh, oc redhoboen, til huars eens widhertorfft ¶ Fiärdhatidh war christus pacientissimus Aldratulughaster j allom motgangilsom, dröffwilsom, oc pinom Swa skulde oc hon wara til alla dröfwilse, pinor, 10
oc reetilse, siäfflika tholande allan oreth henne giordhis, swa som faarit, hwilkit som offta ropar, oc bräkir, tha thz födher sik j bethinne Än nar thz dragx at dräpas tha tyghret fore kötmangarenom
241 Swa hwar een troen siäl, | nar hon kännir sik 15
enga genwärdho komma, ällir dröffuilse, skal hon rädhas om sik, Än nar hon dröffuis, antiggia til kroppen ällir andelika, tha wardher hon, oc är aldra tryggast ¶ Tha badh hon gudh, at han skulle lära henne, huru hon skulle sik 20
skipa j allom timom, som honom täkt ware ¶ Härran swaradhe, Morghonen ginstan thu staar wp, offra mik thit hiärta, mik at inhälla, ällir jngiwta mina gudhelika wäzsko, J mässone skal thu wara mz mik, som i eth gästabudh, thär 25
alle samankomma, oc engen wndan takx, ällir wtdriffs, wtan alle, oc huar en widh sik, bära sin kost fram, thz är saman bära sina gudhelika böner Thär är iak wärdhin, oc husbondin, som läker aldra thera saar, mz mins gudheligx waaldz mänz- 30
sko Jak forlather oc synder, oc rika gör them, som fatighe äru j dygdhom, oc hugswalar oc linar aldras

thera sorgh oc dröffuilse ¶ Siälin sagdhe sigh mik huat gör thu, tha jak läs, oc bidh*er* bönir ällir psalma H*är*ran sagdhe, tha thu läs, tha lydhis jak th*ä*r oppa, tha thu ärffuodhar, tha hwilas jak, 5 oc thäs thättare oc idhkelikare thu ärffuodhar, thes sälikare hwilas jak j tik Nar thu äth*er*, tha ärffuodhar iak, ffor thy thu är j mik, och jak j tik, thu födhis j mik, oc jak j tik, oc tha thu soffuer, tha wakar jak

10 Huru man skal skipa sik först om morghone*n* C xv

Först om morghonen, tha thu waknar, ällir star op, hilsa ginstan thz blomstrandis, oc karlekxfulla hiärtath, thins sötasta älzskara ihesu christi, 15 aff hwilko*m* alt goth, all glädhi, oc all sälikhet haffw*er* vtflutith, j hymerike oc jordhrike Oc nw wtflyter, oc framdelis skal wtflyta wtan ända Oc fresta til mz alle makt, tith hiärta tilföghia hans hälghasta hiärta, swa sighiande, som [h]är äpth- 20 *er* star | Jak loffuar, wälsignar, ärar, oc hilsar 242 thik wälsignath oc sötasta hiärta, ihesu christi, troligbaste älskare, jak takkar tik for thina troliga gömo, mz hwilko thu haffw*er* mik gömt oc bewarat offw*er* the*n*na nath Oc for mik be- 25 taladhe thino*m* hälgha fadh*er* loff, oc tak, oc alt giordhe, thz mik tilburdhe, wtan aterwä*n*do Thy o min eenda, oc aldrakäriste älskare, offra jak tik nw mith hiärta, som wänasta och aldrabäzst luktandis ross, hwilkins sötleker skuli allan daghen

tillukka thin hälghasta öghon, ath tith gudhelika hiärta maghe lustas j mins hiärta wällukt Jak offrar oc thik mith hiärta, ath thu thz nyttyar som eth kaar, aff hwilko thu skuli drykka thin eghin sötlek, mädh allo thy godho, som thu j thä*n*na dagh w*är*doghas j mik fulko*m*pna Framdelis offra jak tik mith hiärta, som sötasta luktandis rödhäple, wäl til höffuandis thino konu*n*gxliko gestabudhi, hwilkit thu ätandis, thz swa jndragh j thik, at thz här äpth*e*r känne sik sälilika wara, oc bliffwa j tik Bidh*e*r jak oc o söte jhešu, at alle mina tanka, talan, gärni*n*ga, oc mj*n* wilie flyes oc skikes j dagh, oc huar dagh th*är* äpth*e*r som thino*m* hälgha wilia är täkt oc mik nyttogh Amen

Sidhan signa tik mz korsins tekn sighiandis

O hälghe fadh*e*r, j thins älskelikasta sons kärlekx foreni*n*gh antwardha jak tik mi*n* anda Hwilkin ordh, äll*i*r signilse, maa thu idhka til alla thina gärni*n*ga, nar thu th*e*m byriar, huat thu mera gaar j koren, äll*i*r böriar thina tiidh*e*r, äll*e*r och at thu wil bidhia thina böner, ok tro stadhelika til gudh, at the gärni*n*gh ällir ämbite, huat helzt thu gör, oc swa sighnat, oc antwardhat, 243 skal aldrigh kw*n*na fortappas wthan fwll ater|lön Befala oc thina syyn, badhe jndre oc ytre, gudhelikom wisdo*m*me, bidhiandis ath han giffwi tik wnderstandilse*n*na liws, mz huilko thu maghe första hans hälgha wilia, ok alt thz hono*m* täkkis

¶ Thina hörsll skal thu ok befala gudhelike miskundh, at han giffue tik wnderstandilse til alt thz goth, thu skalt faa höra thän daghen, ok bewara tik aff syndelike syyn, oc hörsll, oc allo thy thik kan skadha ¶ Thin mwn, oc thina röst befala gudhelike trolighet, oc bidh ath han jngiwte j tik sins gudhelikx anda smak, mz hwilkom tik skuli wälsmaka, alt thz thu skal thän daghen mz thinom mwn framföra, oc at han opläte thin mwn til sith loff, honom at takka, oc wälsighna, oc göme tik oc beware fran alle syndh ¶ Thina händer skalt thu befala gudhelike mildhet, oc bidh at han thinna gärninga alla lägge oppa sina hälgha gärninga, oc j them wälsigne oc fwlbordhe alla thina, oc aff alle ondhe gärningh aterdraghi oc fornidhre ¶ Thith hiärta skal thu oc befala gudhelikom kärlek, Oc bidh at han thz jndraghi j sith gudhelika hiärta, mz sötasta wällukt, oc swa optände j sinom kärlek, at thz aldrigh meera wili lustas j nokre wärldz glädhi, oc fafängom lusta Samvledhis j mässone offra tith hiärta gudhi Oc nar klärkin böriar Canonem, thz är, tha prefacio syungx, skalt thu rensa tith hiärta, oc thöma aff alle wärldzlike omsorgh, oc reedh tik til at anama gudhligx kärlekx tilflytilse, huilkin som daghlika wtflyter j thera hiärta som närstadde äro, oc gudhelika höra mässona, och them wpfyller wthan aterwändo ¶ Här hörir tu, oc lärir gudz wen, huru thu skal fly thina gudz thiänist, gudhi til loff oc tik siälffuom til äwärdhelika hilso AmeN

addicio

244 Hwat thu skal göra for thina glömzsko oc forsu*m*milse och h*är*ran gudh komber j siw handa matto til hwaria mässo C xvj

Eth syn nar hon badh for eene persona oc spordhe aath wan h*är*ra, hwat han wilde 5 hälzt haffua for mäniskio*n*na forsw*m*milse, j sino*m* tiidho*m* oc böno*m* ¶ Tha fik hon swa dana swar Hon skal hwan dagh läsa mik try Laudate dominum omnes gentes Först om morghonen läsi eth thera oc taghi piltin jhesum 10 j sina andelika handh Bewisandes hono*m* sino*m* hälgha fadh*er*, mz allo*m* hans barndoms oc wngdoms stikkio*m*, oc gärni*n*gom, til wpfyllilse for alt thz hon forsu*m*madhe j sino*m* barndom ¶ Annat Laudate skal hon läsa j mässo*n*ne, 15 taghandes j siäle*n*na fampn h*är*ran ihesum, sins siäls bru[d]gu*m*ma, oc giffui sik skyllogha fore gudhi fadhere, ath hon swa godho*m* oc höghom brudgu*m*ma aldrigh giordhe wärskyllogha wördni*n*gh, äll*er* gönst, for hans kärlek, oc tro- 20 skap, ami*n*nandes huru mykit goth hon aff hono*m* giffue*n*s takith, ffor thy hon war fatigh, oc fwll, än han lät he*n*ne ympnigas j godho*m* gärni*n*gom, offrandes gudhi fadh*er* th*ä*n hetasta kärlekin, j huilko*m* christus blomstradhis, oc grönskadhis j 25 allom sino*m* wänasta wngdo*m* ¶ Tha kom he*n*ne i hugh sin deell, och bristilse, oc sagdhe til h*är*ran ihesum Eya huru fatigh oc fwll brudh jak är, huilkin ey haffw*er* gulringh, mz huilko*m* jak skulle tik loffua mina troo, wthan jak skulle han 30

taka aff thik Oc ginstan tedhe gudh he*n*ne eeth fingergwl, swa with oc bredh, at thz kri*n*gomgaff sik badhe j sänder h*är*ran ihesum oc siälena, haffuandes j sik siw dyrasta stena, mädh huilkom
5 hon forstodh beteknas siw mattor, mädh huilko*m* h*är*ran ihesus wärdoghis hwar dagh ko*m*ma til mässona ¶ Förste stenin är, at h*är*ran gudh komber til hwaria mässo mz store ödhmiwkt, at engin är th*ä*r stad|der swa fwll, at han ey bögh*er* 245
10 sik ödhmiuklika til honom, oc komber til hono*m*, om han hono*m* will haffua, ällir til sik kalla ¶ Annar stenin är, at han komber til huaria mässo mz swa mykit tolumoth, at engin är th*ä*r swa stoor syndare, ällir hans owin, at han
15 ey hono*m* lidh*er* oc toll, mz största tolomodh, oc om han wil forlika sik mz hono*m*, han forlath*er* hono*m* alla hans synder, mz störste glädhi ¶ Thridhie stenin är, at han komber tith mz swa mykin kärlek, at engin är th*ä*r swa kaldh*er*,
20 oc yldhärskär j ondo, at om han siälffwir wil, tha optender gudh han j sino*m* kärlek, oc opblöter hans hiärta ¶ Fiärdhe stenin är, at han komber tith mz swa store menzsko, at engin är th*ä*r swa fatigh*er* j dygdho*m* hwilkin han ey
25 formaa, äll*i*r wil jmpnelika rikan göra, ¶ Fämpte stenin är, ath han bewisar sik, oc frambiwdh*er* th*ä*r swa aldra sötasta math, oc kost, at engin är th*ä*r swa siwker, ällir swa hu*n*grogh*er*, at ha*n* maghe ey jw mättas aff hono*m*, oc ympnelika
30 widh*er*qwäkias ¶ Siätte stenj*n* är, at han komber tith mz swa möklom kärlek, at engin thera hiärta är th*ä*r swa blinth, oc mörkt, at thz ey maghe

oplysas oc reensas aff honom ¶ Septimus lapis est, at han komber til hwaria mässo fwlder mz nadh oc hällaghet, at engin är thär swa slyoo, oc ogudhelikin, at han ey maghe opwäkkias aff sinne läti, oc slyohet, oc optändis til gudz kär- 5 lek, oc gudhelighet ¶ Thridhie laudate skal hon läsa om afftanen taghande härran ihesum, mz alle hans fulkomligasta omgengilse oc bewisa han sinom hälghasta fadher, for alt thz hon glömde oc forsummadhe, j alt sith liffwärne, 10 bidhiandis at om honom alla sinna bristilse opfyllas ¶ Ytermeer wm hon wil fulleliga opfylla 246 alt thz hon bort tappat, oc afflakt äller | glömth haffwer, gange offta til thz ärlikasta, oc wärdoghasta ihesu christi licama sacramentum, hwilk- 15 it j sik haffwer alt goth, oc opfinner alla nadher ¶ Här märk gudhz brudh, thu som hans fingher gul, oc fästninga fää haffwer, och bär, huru fromber, oc stolter han sökir tik, daghliga, j the hälgho mässo, see til, at han finder tik wakandes, oc 20 wäl prydda, j siälene, at enkte thär finnis, som reenom, oc faghrom härra maa widher styggias,

Aff gudhz ordha makt oc dygdhom C xvij

En dagh hördhe hon mässo j wmgangenom, thy hon orkadhe ey länger fram, for sin 25 krankdom skul, oc sukkadhe at hon war swa langt fraan sinom kära härra, oc gudh, hwilkin henne sagdhe, ä hwar thu är, tha är jak ¶ Tha spordhe hon aat, wm thz ware nokot aat, äller nokon

skadhe, at höra mässo lanct fraa *Härran* ihesus swaradhe Thz är goth, at mannen är swa när, at han maghe höra ordhen, For thy, som paulus sigher, Gudz ordh äro liffuandis, oc fulwiktogh,
5 gynomgangande Gudz oordh the halda liffuit j siälinne, jngiwtande j henne andelika glädhi, swasom opta synes, jämwel j lekmannom, ok fakunnoghom, hwilke än togh the ey forsta, hwat som wardher läsit j mässone, tha känna the liko-
10 wel andans glädhi, oc thär aff tröstas, til anger, ok scriptamal Gudhz ordh the göra oc siälena beeqwemma til dygdher, oc alla handa goth, ok gynomgaar hona, oplysande all henna jnälffwe, ¶ Än tha nokor är hindradher j krankdom, älla
15 aff lydhno, oc hwadzskons skälikom sakom, han kan forhindras, a hwar han tha är, thär är jak när stadder, när honom, ¶ Tha saghde hon, O min *härre*, giff mik nw nokot aff tässe mässona oordhom, hwar aff min siäl maghe andelika | hug- 247
20 swalas *Härran* ihesus sagdhe, see nw siongx mik trem sinom Agnus dei, J thz första offrar jak mik gudhi fadher for idher, mädh alle minne ödhmiwkt, oc alt mith tholomodh ¶ Til thz andra offrar jak mik, mz alle minne pino beske-
25 lighet, j fulla forlikilse mällan min fadher och syndaren ¶ Til thz trydhie offrar jak mik, mz allom minom gudhlikom kärlek, oc til opfyllilse alt goth, som människione brister ¶ Framdelis sagdhe *härran* ihesus Jak sigher thik for sannindh,
30 hwar een, som idhkelika, oc gudhelika, hörir mässo, j hans jtersta dödz thima skal jak senda moth hans siäl, ath hänne opfföra til hymerikis, swa

manga ädhla personer aff minom hälghonom hänne til warn oc hughswalilse som han mässor hördhe j iordherike

Jtem Här märk eth annath C xviij

En dagh, naar hon gik til mässo, sagh hon 5 härran ihesum nydher fara aff hymerike, j aldra hwitasta klädhom Oc sighia til hänna Naar folkit gaar til kirkio, tha skullen the sik försth reedha mädh hiärtans anger, och skripta-mal, och slaa sik for bristith, mädh ödhmywkom 10 knäfallom, ath the än tha swa waaro wärdhoghe, ath mötha minne gudhelike klarheth, och hänne j sik anama, hwilkin som teknadhes mädh mynna klädha klarheth

Huru thu skalt borthdriffwa sömpn och 15 läthj C xviiij

Thär äpther the milda ok ödhmywka jomfrun, wndherlika länktandes til hymerikis, sagh hon om sommar tidh, somligha systrana läthias, oc soffua j korenom, och saghde til härran ihesum, 20 badhe rördh aff räthwissone och swa aff mild-hethene, O härra gudh hwat är thz arma människ-ian är swa ööm och wsull, ath ey hon gither 248 | sik haldhet aff sömpne, jämwel swa länge ath hon är j gudhz tiidher ¶ Härran ihesus swar- 25 adhe Thänkto the oppa hymerikis glädhj, och

hardha hälwitis pinor, sömpnen han flydhe wäl fraan them ¶ Hon sagdhe Än the som the nadher haffwa ey fangith, hwat skulu the tha göra ¶ Han swaradhe Hwar som haffuir een
5 wen, sik mykith käran, han sörgher om han wardher lankt aatskilder fraa honom, ok hans hemeligha kärlek Swa ok hwar een, som wilde thänkia, huru jak hans throligaste ween, ok aldrakäraste, wil honom oppenbara all min lön-
10 ligh thingh Nar han til mik komber, swa mykith, ath han hwadzske girnas, ällir wil meer witha, sannelika hans hiärta thz opwäktes til ath lustas j mik Swa ok hwar een som bethänkte, huru jak sötheligbast, offuir allan söthlikt, wardher
15 honom smaker, äpter allom hans hiärta wällusth, och huru mäktogher jak är, och fry, j minne fryelighet, thetta granligha thänkiande, och betraktat, wärskylleligha bortdriffwj thz sömpnen fraan mannenom Oc thy skalt mannen anama
20 mädh största theknat alla gudz gaffuor Oc särdelis for hwaria eena honom thakka och ära, ok ä daghom meera öffwa sik j dygdhom thär til at han ympnigas j allo godho

Huru mannen skal skodha sins siäls änlite
25 C xviiiij

En dagh, naar hon skulle tagha gudhz wärdogha likama, wndherstodh hon, ath naar mannen hindhra sina thanka, j wärldzlikom, och fafänghelikom thingom, tha besmittar han j sik siälena

änlithe, som är hälgha trinitatis liknilse, ällir
249 belete Swa ath naar han sin wnder|standilse oc
samwith wänder til wärlzlikan wisdom, och forwithj, tha fordarffwar han och sinna siäls änlite,
naar han och wrängir sik aff gudhz wilia, och 5
nokoth annath älskar, än honom, och lustas j
forgangelikom, oc framfarlikom thingom, tha
lastar oc besmittar han och j sik gudhz belete
¶ Nw for thy ath siälin, swa länge hon är j
likamenom, tha besmittas hon offta aff wärlz- 10
likom wmgengilsom Oc thy tilbör, ath hon
ydhkeligha spegla ok beskodha sith änlithe j
speglonom, som är gudhz änlithe, och liknilse,
hwar hon liwsligasth befinner sin liknilse, och
äpter syn wara forwärrat Oc naar han will 15
tagha gudhz wärdogha sacrament, swa som hwitlekin, och rödhlikin, the prydha mykith brudhe*n*na änlithe Swa idhke hwar een cristin siäl,
ath thwa sik, och faghra göra, mädh idhkelikom
scriptamalom, och ihesu christi dödhz och pino 20
ami*n*nilse, swa som mädh thä*n*na thwa wäna
lythäna, hwith och röth, prydha sins siäls änlithe

Huru man skal sik reedha til gudhz w*är*dogha likama C xxj

En annan tidh, naar hon wilde sik berätta, 25
sagdhe hon til h*är*ran ihesum, O min sötastä gudh, lär mik huru jak skuli mik reedha
til thins wärdhoghasta kötz oc blodz keysarligasta budh ¶ Til hwilkith h*är*ran jhesus swaradhe,

hwat giordho mine discipuli, huilka jak sende
fore mik, ath reedha pasca lambith, naar jak war
ätande mz them jthersta nathwardhin fore mina
pina Och ginstan syntis hä*n*ne, som han ware j
5 eeno hwse wnderligx widhlegx, j huilko war eeth
gulbordh, och bordh duken offwerlagdh*e*r, och
| bordhit war wäl bespisath mädh mangha handa 250
rättom, Tha sagdhe h*är*ran ihesus Thetta hwsit
teknar mins ge*m*mildhetz wthwidhilse, huilken
10 riifliga, och gladhelika mothe thagh*e*r allom them,
som til hä*n*na komma ¶ Thy hwar een, som wil
wärdhelika anama min likama, han skal fly til
mi*n*na ge*m*mildhetz misku*n*samlighet, och hon
anamandes hono*m*, swa som liwffuasta modh*e*r, och
15 hon skal hono*m* wärna, oc bewara, aff allo ondo
¶ Bordhit är kärlekin, til hwilkin han som sik
berätta wil, skal gaa tryggelika, huilkin och skal
allan siälli*n*na fatigdom ympnelika rikan göra,
och opfylla mädh lutthakilsom, och sambytilsom
20 aff allo godho, som forwärffuas j the wärdhogho
sacramento ¶ Än bordhduken är min mildhet,
hwilkin är, swa som bordhdwker, ha*n*neligkin, och
släth, och mykit böghelikin til mä*n*niskiona ¶ Til
hä*n*na skal och ma*n*nen haffua tryggan tilgangh,
25 for thy ath min mildhetz och söthelikx aa-
thänkilse giffuir ma*n*neno*m* dyrffue, ath faa aff
mik alt thz hans hilso widh*e*rtorfftokt ¶ Oppa
bordheno syntis eeth lamb, hwitare än snyön,
hwilkit swa brath thz kom widh*e*r karen, aa
30 bordheno waro, mädh sin footh, ginstan wpfylt-
os the mz mangha handa rättom, och drykkiom
¶ Thetta lambit war ihesus christus, thz osmittadha

lambit, som oppa sik togh wärldhena synder, hwilkin ensambir är siälinna mather, och san födha, ¶ J the hwseno thiänto thwa wänasta jomfrur, scilicet misericordia et caritas Swasom är kärlekin och miskunden ¶ Miskunden 5
251 hon war portaria, hon | haffdhe portin, och släpte alla jn som mädh mildhe oc gudhelike akt komo til thz gästabudhith, och mädh störste wärdhelighet satte hon them til bordh ¶ Än kärlekin thiänte them, som aatho och war allom them 10 som tith komo, gemmildh skenkirska ¶ O härra jhesu christe läth os wsla syndara koma til thetta hälgha bordhith, och thär äwärdhelika mättas aff thik, som är thz sanna liff[s]ins brödh, och äwärdhelikin sötme 15

Mädh hwat astundan thu skal gaa til gudz likama C xxij

Item nar hon gaff tekn, ath hon wilde sik berätta, sagdhe hon til härran ihesum O sötaste ihesu, scriff mith nampn j tith hiärta, och scriff 20 tith sötasta nampn j mith hiärta, om idhkelika aathänkilse ¶ Til huilka härran ihesus sagdhe Nar thu wilt thik berätta, mädh tholkom forthanka skal thu mik anama, ath thu skalt mik swa höghelika hedhra och ära, som alla astundan, 25 allan kärlek, och hughnadh, thär nokoth wärldz hiärta nokot sin kwnne astunda Oc j swa aldra höxta kärlek skal thu gaa til mith bordh, som nokoth sin kan mandzsins hiärta ath haffua, och

mögheliktih är mannenom wntfaa Och iak skal thän kärlekin j thik anama, ey som han är j thik, wthan swa som han ware tholikin, och swa stoor, ok mäktogher, som thu nokoth sin kwnne 5 honom önska ath wara ¶ Här märk, huru gudh är miskunsamber, och redhoboen ath opfylla hwat os brister, tha wj görom swa my|kyth som wi formaghom 252

Siw stena tekna siw dygdher som thu skal haffua tha thu wil tagha gudhz likama 10 C xxiij

Annat sin, naar hon gaff sama tekn Sagdhe hon scriff mith nampn j tith hiärta Och syntis ginstan hänne h[är]ran ihesus haffua gwlstaffua j sino bryste, prydhda mädh siw dyrom 15 stenom, oc ginstan sagh hon förste bokstaffwin aff sith nampn, och wnderstodh hans wth[t]ydhilse ¶ Förste stenin theknadhe hiärtans reenlegh ¶ Annar idhkelik aathänkilse oppa christi liffuärne, och hälgha wmgengilse ¶ Thridhia ödhmywktena 20 ¶ Fiärdha godha gärninga idhkelikin ökilse ¶ Fämpta tholomodh j mothegangenom ¶ Siätta hopith ¶ Siwnde kärlek til hymerikis och hällagh liffwärne ¶ Mädh thänna stenomon thz är dygdhom, skal han wara prydder mädh, som wärdhe- 25 lika wil gaa til gudhz bordh

Jtem aff thz sama C xxiiij

That war hänna idhkelikin sidher, ath naar hon skulle sik berätta, wilde hon til forena gran-

ligka offwirlöpa, och gudhelika bethänkia alla ihesu christi bitterlika pino Och naar hon thz forsummadhe, reknadhe hon sik stoorlika haffwa syndath ¶ For thy, ath härran jhesus siälffwir sagdhe hänne Tha thu thagher gudhz likama, 5 skalt thu thz göra j mins dödhz och pino aminnilse Som paulus sigher Quociens etc^ra^ Swa offta j äthin thz brödhith, och drykkin then kalkin, 253 skullin | j kwngöra, thz är ath granlika bethänkia, härrans ihesu dödh, thär til han komber 10 ¶ Naar komber han, aa domadagh, kräffwia rekenskap aff os allom, och sins dödhz wärdh, hwat thak, och kärlek, wi haffwom honom bewist for hans dödh, och allan hans othalika kärlek, och thy är os thriggia handa altidh aminnandes, hwart 15 sinne wi taghom thz wärdhogasta sacramentet Swa som henne lärdhis aff gudhi Och thänna oordhen wth[t]ydhas swa som förra sagdhis Hoc facite in meam etc^ra^ Thz är, thz första, thän äwärdhelike kärlekin, mädh hwilkom han os älsk- 20 adhe, tha wi ey än skapte warom, foreseandis, och withandis, all war bristilse, och ogönstagha othrolighet Och togh likowel wärdoghadhes hans nadh os skapa äpther sith eghit hälgha beläte, och liknilse, for hwilkit wi pliktoghe ärum, honom 25 ath thakka och ära, ok then kärlekin j waro aminne haffwa ¶ Thän andre kärlekin är then osighelikin kärlekin, mädh hwilkom gudhz son, som waar fulleligh ast j alle äro, och kräslighet, j sins fadhers äro, och guddomme Och ath thz aldra högxta 30 waldit wilde sik nidherböghia til waart armodh, som wi lydhom j adams bandom Hwnger, thörst,

kyldh, hytha, ärffwodhe, tröttelikhet, sorgh, bedröffwilse, pinor, obrygdhilse, och aldra wärsta dödh, hwilkit han alt ledh, och tholde mädh osighelike mildhet, ok tholomodh, ath han matthe
5 os lösa, och frälsa (aff allè osälighet ¶ Thridhie | är then ogrundelike kärlekin, mädh hwilkom 254 han os skodhar och tholl, j hwario öghna blikj, ok ryktar mädh sins aldra mildasta fadherlighetz athwakt, swa ath han som är war skapare, härra,
10 och atherlösare, och käraste brodher, altidh när standandis sinom kärasta fadher, ffor oss flyar, oc ryktar all waar ärande ok widhertorfft, swa som een mildaste formidhlare, och än togh thet meera är, aldrathrolighasta thiänare ¶ Thänna
15 thry ärom wi pliktoghe, idhkelika haffwa j waro aminne Och särdelis naar wi ärom kalladhe, ok stadde j thy gudheliko gästabudheno, hwilkit os gaaff waar kärleghaste älskare, til osighelikit kärlekx testament, wärskyllelika altidh hedhraskolande

20 Aff siälenna triggia handa smörilse C xxv

Naar hon badh for eenne, som for henne haffdhe klaghat, ath hon kwnne enga gudheligheet faa, hällir haffwa, tha hon skulle anama gudhz wärdogha likama ¶ Thänna lärdom fik hon
25 henne, aff gudhi Naar thu wilt berätta thik, kennir thu thit hiärta kalt, och sliot, til böner, och thu faar ey swa dana kärlek, oc astundan til thin gudh, som höffwelikit waare, ffly til gudh, mädh allo hiärta, och sigh thänna ordhen ¶ Trahe

me post te in odore vngentorum tuorum O hærra gudh, dragh mik äpther thik, j thinne smörilsenna lwkt Och widh thetta ordhith, trahe, Tänk hwru mäktogher, ok aldrastörst war then
255 kärlekin, som alzval|doghan och äwärdheliken hærra 5
nidher drogh til swa skemmelikin korsins dödh Astundandis at han som sagdhe Si exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipsum Wardher jak ophögdher aff jordhinne, skal jak alla dragha til mik ¶ Draghi och tith hiärta, mz 10
allom thinna siäls krafftom, j sik siälffwan Och läthi thik löpa mädh kärlek, och astundan, j thera triggia handa smörilse lwkt, hwilka aff hans söt-asta hiärta ärlighasta gathubodh swa riffligka wthffluthu, ath the opfylto badhe hymmil ok jordh 15
¶ Första smörilse waar thz rosene wathnith, hwilkit som gudheliker kärleker wpsödh, ällir wthbrände, j kärleksins wngne, aff the wänasta rosene, ihesu christi ärligasta bryste ¶ Mädh thänne smörilsen skal thu smöria thinna siäls 20
änlite, Jdhkelika aminnandis, wm thu thær nokra syndenna smytto kan fynna Henne skal thu bidhia honom aff thwa j the mildhetsins käldo, j hwilke han thwadhe röffwaren oppa korseno
¶ Annor smörilsen är thz rödha winyth, ihesu 25
christi wälsighnadhe blodher, Hwilkit korsins winprässer wthtrykte, och mädh wathneno wth-ledde aff hans hiärta rosone saare, Aff hwilko thu skalt bedhas och bidhia, littha thins siäls än-lite, ath thu wærdhelika tileenas tholiko gästa- 30
budhi ¶ Thridhie smörilsen är then osigheligh$e$, owinnelighe, och offwirflytande söttmen, gudz

hiärta, hwilkin som ey kwn|ne minzska jämwel 256
dödhsins beskelighet, Och thänne smörilse kallas
wara aff balsamo, offwirgangandis alla dyrasta
smörilse, och dogher moth alle siälinna kran[k]-
5 dom ¶ Then förste smörilsen skalt thu bidhia
jngiwta j thinna siäls hiärta, ath hon maghe
smaka, och känna hwru söther h[är]ran gudh är
Och swa smakadhom hans honagxflytande söth-
lekir, skuli thu fethgöras wthwidhas, stadfästas,
10 och een likame wardha mädh honom, hwilkin sik
tholkan gaff thik, om sin stora kärlek ¶ Och
naar thu än jngen söthlek kenner aff thässo
nw foresagdho, tha bidh ath thz opfyllis j thin-
om sötasta, och aldratrolighasta kärlek och
15 älskara Och ath han smaki, och skodhi thz thu
ey kan smaka, ällir wndffaa, och ath i honom
hithne all thin köldh och sliöhet Och han een-
sammen ääris j allom thinom gärningom här
och äwärdhelika ¶ Bidh swa käre wen, härran
20 gudh dragha thik äpther sik, j thässom kärleksins
smörilsom, ath thin siäl moghe wara söthluktande
som ädlasta kryddabodh, j hans aasyn Amen

Jtem eth annath Capitulum xxvj°

Naar hon badh for eenne, som offta for räddogha
25 skul offwir gaff gudhz likama, ath anama
ällir tagha ¶ Härran ihesus swaradhe, thäs offt-
are mannen sik berätter, thes renare wardhir
siälin, swa som almännelika sigx ¶ Quo fre-
quencius | quis abluitur eo mundior efficitur 257

Thes offtare hwar en thwar sik, thäs reenare wardhar han Swa ok thäs offtare nokor sik berätter, thäs mere är jak i honom, och han j mik, gör ok fulko*m*pnar dygdhena gärni*n*ga, ok ä thäs meera hälghas och ädlas hans gärninga, Och thes dywpare jnsyonker han j mik Ok ä thes meer han gönom faar min guddoms dywplek, thes meere wthwidhis hans siäl, ok wardh*e*r minom guddom anamälikin Swa som thes offtare wathnith ry*m*meer j nokoth rwm, thäs dywpare holar thet rw*m*mith, och gör beqwemlikit ath, meera watn at jnflytha

Huru manzsins hiärta skal wara til eenath gudhi Capitulum xxvij°

Eth sinne, naar hon haffdhe anamath gudz wärdoghasta sacrament, äpth*e*r sötha samtalan mädh sinom kärasta, synthes henne, swa som h*är*ran ihesus toke siälinna hiärta, och thryste thät til siith hiärta, swa ath the wordho baadhen eth hiärta Och swa wilde jak, ath alla mä*n*niskior hiärta waro mik swa til eenadha, mädh godho liffwärne, och hälghe astundan, swa ath ma*n*nen enkte astundadhe sik, wthan skikkadhe alla sina astundan äpth*e*r mino hiärta, swa som tw wädh*e*r, 258 | samanbläsande, göra aff sik eeth wädh*e*r ¶ Annat syn skulle ma*n*nen til eenas j allom sinom gärningom, swa ath sighiande ¶ Naar han skulle ätha ällir soffwa Sighi j sino hiärta swa Domine in vnione amoris tui quo illud commodum

michi creasti et ipse in terris tali commodo vt[i] voluisti tibi in eternam laudem et corporis mei suscipio necessitatem ¶ O hä*r*ra ihesu christe, j thins kärlegx foreeni*n*gh, j hwilkom
5 thu skoop mik thetta gagn, och thu siälffwir här j iordherike wilde nythia sa*m*ma gaghne, thik til äwärdhelikith loff, ok mins krops nödhtorfft, anamar jak thet, j tith nampn Amen

Swa och j hwario eenne gärni*n*gh, hä*n*ne wardh*e*r
10 aabudhin, sighi altidh swa ¶ Domine jn vnione amoris quo te in laboribus exercere dignatus es et adhuc jn anima sine jntermissione operaris et nunc michi hoc opus iniunxisti tibi ad laudem pro vniuersi[ta]tis
15 vtilitate illud libenter facio Amen Oppa swenzsko O hä*r*ra ihesu christe, j thins kärlegx foreeni*n*gh, j hwilkom thu wilde thik jdhka j ydhkeliko ärffuodhe, och än nw wthan aath*e*rwändo ärffwodar j hwario cristne siäl, oc nw
20 mik offwirbödh, thetta ärffuodhe, thik til loff, och almä*n*nelika nytteligheti, gör jak thet ganzska gärna AmEn Och | thu som saghdhe, wthan 259 mik kw*n*nen j enkte göra ¶ jak bidh*e*r thik, til eena thik til mik, och fwlko*m*pna myna gär-
25 ni*n*gh j mik, swa som een drwpi, jnsänkter j eeth haff, alt thet the stora flodhin gör, göör och thän lythle drwpin, ¶ Thridhie sin skulle ma*n*nen mik til eenas, mädh wilianom, ok wilianna eendrekt Swa at alt thät jak will, wilie och hon,
30 badhe j mothgangh och mädhgangh Swa som mässingen, eth synne smälter j eeldenom, aathskils ey optarin Swa wardh*e*r thä*n* ma*n*nen een

andhe mädh mik om kärlekin, hwilkith som är största fwlkomplighet, och högxsta dygdh, j thässo liffwe For thy the siäl, som haffuer sin wilia, och sin hwgh fryan aff alle wärldzlike omsorgh, ey dömandes, ällir ranzsakandis, andra manna 5 gärninga ¶ Hwilkin som haffwir mik j sino hiärta, j tholikin klädhe skal han mik yföra, som är j röödh Vm mina pino och dödhz aami*n*nil[s]e ¶ J hwith mädh liffwernessins meenlöshet ¶ Och j gröön, mädh min blomstrandis, och grönskandis 10 barndoms, och wngdoms aathänkilse Oc hwar som j thässe matto taker min likama, han födh*er* mik, och jak honom,

260 Aff tiidhomen j kirkio*n*ne C xxviij

Gudhz tiäniärska, sancta mäktil, thänkiande oppa 15 siw kirkio*n*na hälgha tiidh*er*, hördhe ho*n* aff warom h*ärr*a ihesu ¶ Tha thu staar först wp, om natthena, j thins kärlegx wördhni*n*g, j hwilkom jak gaaff mik wälwilioligha bundhnan j omildha ma*n*na händer, och i hwilkom jak waar giordher 20 lydhogh*er*, jn til dödhin, stadfäst j thino hiärta, ath gärna wilia lydha til alt thet, thik aabywdhz, Jämwel om thu j thänne eena daghenom kwnne fwlkompna j gärni*n*gene alla the lydhno, som nogh*er* hälgh*er* man högxt fulkompnadhe, etc[ra] 25 ¶ Widh prim, j thäs ödhmyuks wördhni*n*gh, j hwilkä jak stodh säffwasta lamb, dömnskolandes til dödhin, for them owärdoghasta domareno*m* pylato ¶ Wndh*er*giff tik allom creaturo*m* for

mina skuldh, och til alla handa snyppeligha, ok ödhmyuka gärninga war altidh redhoboen ¶ Til tärz, for kärlekin, j hwilkom jak warth forsmadher, bespottadher, och opfylter mädh obrygdhilsom,
5 skalt thu forsma thik siälffwa, och nydher thrykkia ¶ Til säxt, korsfäst tik wärldene, och thik hänne aminnandes, hwru jak thin älskare for thin kärlek skuld wardh fäster widh korsith, | oc thy skuli 261 thik allir wärldzlikin sötme, och lwstelikin thingh,
10 wara swa beesk, och amper, som mik war korsith ¶ Til noon skalt thu döö wärldhinnä, och allom creaturom, swa ath min beeskaste dödher wardher swa söther, j thino hiärtha, ath all creatur skulu thik wansmaka, och fwlna ¶ Widh afftansangen, thän
15 tidh jak war nidhertaghin aff korseno, skal thu aminnas, j hwat glädhi thu skal äpther thin dödh, oc äpther alt tith ärffwodhe, äwärdhelika hwilas j mino sköte, j säle rolighet ¶ Vidh nathsangen skal thu aminnas the foreeningh, och the hälgasta stund-
20 ena, j hwilkom thu, een ande mädh mik wordhin, skal mik äwärdeligha nythia, oc nywtha, j högxta wthröningh, hwilkin foreeningh skal här byrias, mädh thins wilia, och mins eendreekt, badhe j mädhgangh och mothgangh, oc skal fulbordhas,
25 äwärdhelika, j the äro, thär aldrigh tagher ända Amen

Huru thu skal reedha tik til gudz tydher oc hafua thik j thöm j thinom hugh C xxix

Hwar een, som wil gudhelika sionga kirkiona
30 tydher, han skal ydhka sik j thässom trem

262 stykkiom, fraan thet tydh*e*rna äro först | böriadha jn til psalma*n*na, skal han loffwandes vphöghia thäns ödhmywks diwplighet, j hwilka thet aldra wärdoghasta guddoms walldhet, öwärst j hymerike, sik nydh*e*rböghiandis nidh*e*r kastadhe sik j wars 5 armodz daal J hwilka ödhmyukt ängla*n*na gudh oc h*är*ra wart ma*n*nana brodh*e*r, och kompan, och thet meere är ödhmywker träll, som han siälffwir withnar Jak kom ath thiäna, och ekke ath thiänas Och the ödhmywkti*n*ne til wördh- 10 ni*n*gh, och aami*n*nilse, lwthe sik, och nidh*e*rböghe ödhmyuklika til tydhana börian, Mällan psalmana ophöghe then obegru*n*delika gudhz wisdom, hwilkin som, swa wärdhelika wingangandis mädh mänisk-iom wärdoghis om sik siälffuan lära ma*n*nen, 15 mädh swa helsamlighom ordhom, och äpterdömom takkandis honom, naar han sik böghir for allan lärdom, och honagxfullom ordho*m* som nokoth syn wthgingo aff hans sötasta mwn och hiärta ¶ Jtem skal han honom takka for hälghra p*ro*- 20 pheta*n*na spaadom, och hälghra lärafädhrana p*re*-dikan, och lärdom ¶ Jtem for alla nadh, och andhelika wthflytilse, mädh hwilke gudh wm sik 263 siälffuan wärdhoghis jn|giwtha ma*n*neno*m* sins hälghasta wilia wälteknadh ¶ Äpth*e*r psalmana, 25 jn til tidhena lyktan, wphöghiä the aldra sötasta wälwilioghet[e]na, j hwilka han sik öffdhe j allo the, han giordhe, ällir toldhe, for wara skuld Särdelis for thz, han toldhe oppa th*ä*n daghsins tima, oc stu*n*dh, takke hono*m* oc mz j*n*närsta 30 hiä[r]ta wälsignan

Huru thu skal böria thina thidh*er* C xxx

Eth sinne oppe[n]baradhis h*är*ran ihesus sinne tiänirsko, j sö*m*pneno*m* Hon aatspordhe honom, j blandh a*n*nat Vm swa är, som the läsa
5 aff syndome*n*, at engin syndh är swa läth, oc nadhelikin, om hon dragx j wanan, at ho*n* wardh*er* ey dödhelikin, Swa oc dygdh*er*, som göras aff godhom wana, reknas när gudhi til större forskullan ¶ Han swaradhe, swa är sa*n*nelika, jnkte
10 goth är swa lithit, at thz ey aff godho*m* wana synes när gudhi stort, oc mykit goth Hon sagdhe, hwilkit är thz minzsta godha, j huilko mä*n*niskian maa sik nyttelika, oc ydhkelika öffua, H*är*ran ihesus sagdhe, ath mä*n*niskia*n* läsi sina
15 tidh*er* gudhelika, oc atwaktelika, Ey swa, ath thz är thz minzsta godha, mannen maa göra, wthan ath myndra kan ey wara, än ath ma*n*nen sina skuld skälika betale Thy at naar ma*n*nen begynnar ath läsa syna tidh*er*, älla sina böner Sighi ödh-
20 myukligha, j sino hiärta, ällir oc mz mw*n*nenom, thä*n*ne ordh Domine ihesu in vnione qua ipse in terris laudes deo patri persoluisti hanc tibi horam persoluo, vel horas, siue oraciones ¶ O h*är*ra ihesu, j the | foreeni*n*gh, 264
25 j hwilka thu siälffw*er* offradhe loff, oc thak thino*m* hälgha fadh*er*, här oppa jordhrike, offrar jak tik nw thässa tidh, äll*i*r och the*n*ne tiidh*er*, äll*i*r thä*n*na böner Oc sidhan haffue sina athwakt til gudh, thz mästa hon gyth*er*, ä mädhan

hon läs, ällir sionger Än tha at mannen, aff idhkelike öffningh, dragher thätta til een wana, ath läsa, oc befalla sina tidher, oc böner, swa mykit ädlas, och ophöghias hans gärninga thär aff när minom hälgha fadher, at hon reknas swa 5 som een mz minom gärningom, oc gudheligx idhkan,

Huru thu skal opfylla thin forsumilse j tidhomen [C xxxj]

Nar hon badh for enne, som for henne haffdhe 10 kärt, at hon sina tidher ogudhelika, oc annat fafängh tänkiande, laas oc sangh, ffik hon tolikit swar aff gudhi, Altidh äpther tidherna sighie ginstan ödhmyuklika thänne ordh Deus propicius esto michi peccatrici, Siue ista, O agne 15 mitissime miserere mei, Härra gudh, forbarma tik offwer mik syndersko, Äller oc swa, O thu mildasta lamb, ihesu, miskunna mik ¶ Thänna ordh sighi äpther hwaria tidh, äller bön, Ath hennes forsummilse thär mädh opfylles Hon 20 sagdhe Än om man glömir thz altidh göra äpter hwaria tidh, särdelis sighia the ordh ¶ Härran ihesus sagdhe, Wm hon glöme them ath sighia äpther alla tidher, tha sighi them ändeligka ath minzsta siw sinnom om daghen, naar hon bäzst 25 kan, och aaminnes, for sin forsummilse, som är 265 Deus propicius esto michi peccatrici | For thy wm thz ordhit Deus propicius esto michi peccatrici fformatte swa mykith jn publicano

j them wppinbara syndarenom Ath han forskulladhe räthwis göras aff allom sinom syndom Hwi skulu the ey formagha j enom androm forwärffwa honom nadh ok forlatilse for sina glömsko
5 ffor thy min miskwndh hon haffwer swa stora mildhet nw som tha

Huru man skal beffälla sina tro gudhi [C xxxij]

Hwar en som sina thro swa anthwardher gudhi,
10 han skal ffa the nadh aff gudhi Ath j sinne ändalykth skal han aldrigh frestas äller draghas aff sinne rätte thro ¶ Först skal mannen beffälla sina thro gudhz fadhers alzwalloghet bidhiandis ödhmiwkligha henne swa stadfästas j
15 gudhomsins dygdh Ath han skuli aldrigh bort willas aff rätthe kristelighe thro ¶ Annantidh skal han hona beffälla gudhz sons ogrwndelikom wisdome bidhiandis ath han henne swa wplyse mz gudhelix wnderstandilsanna liwse
20 Ath hon aldrigh willis äller swikis aff falslikhetzsins anda som är diäffwllen ¶ J tridhia mattho skal han hona beffälla thäs hälgha anda godhwilioghet Bidhiandis ath hans thro alth swa göri j honom wm rättha älzskelihet Ath han maghe
25 finnas j dödhzens stundh perfecte consumatus wäl ok fulbordheligha ändadher Ath honom enkte briste thär huaria crisne siäl bör haffua j sanne oc rätthe cristeliko liffwerne

Aff fäm handa sukkan j hwilko*m* thu skal sompna hwan apthan [C xxxiij]

Thä*n*na gudhz brudh hon saa oc eth sinne sina siäl j ens lithins haara liknilse soffwa mz öpnom öghom j wars h*är*ra sköthe Tha sagdhe 5 hon til h*är*ran O min h*är*ra gudh giff mik the 266 nadhena at iak maghe swa som th*ät*ta lithla diw|reth tha iak soffwir mz kroppeno*m*, waka til thik mz siäli*n*ne Hwilke h*är*ran swaradhe Swa som haren sighx drypia, oc soffwa mz ypnom öghom Swa 10 skal ma*n*nen, nar han gaar ath soffwa, skal han drypia Thz är offta läsa, ok thänkia th*än*na v*er*sin Oculi sompnum capiant, cor ad te semper vigilet dextera tua protegat famulos qui te diligunt O h*är*ra gudh, giff ath 15 öghone*n* maghe tagha sömpne*n* Än hiärtat altidh waki til thik Thin höghra handh w*är*ne thina thiänara som tik älska ¶ Äll*er* ä nakoth a*n*nadh goth, äll*er* nakra bön läsi oc thänke si*n*ne sängh, wm gudh ok hans nadh, misku*n*dh, oc hardha 20 dödh, ok pino Och tha han sompnar j tholiko*m* thankom, tha wakar hans hiärta til mik sigh*er* gudh ¶ Ok wm mä*n*niskione händer nakoth onth, äll*er* hindras j sompneno*m* Är he*n*ne thz leth, oc thwnkth, tha är thz thekn, ath hon skall 25 aldrigh skilias widh mik ¶ Jtem nar ma*n*nen wil soffwa, draghi swkkan, swa som aff mith gudheligha hiärta, j thäs loffs foreningh Som aff mik flyth*er* j alla hälgha män Til ath wpfylla,

hwat hono*m* brister j the loffwi mz hwilka hwart
eth creatur bör mik ath loffwa ¶ Anna*n*tidh skal
han swkka j thäs täknadhz foreningh Som hälghe
män draghandes aff mino hiärta Offra mik
5 ödhmiwka thakk*er* for alth thz goth, jak th*e*m
giorth oc giffwith haffw*er* Tridhia sin skal han
swkka for sina synder, ok for alla the syndara,
j w*är*dhlinne äru, j thäs pino*n*na foreningh, j
hwilke iak togh, ok wpbar alla mä*n*niskio synder
10 ¶ Fiärdhatidh skal han sukka j astundan, oc
länktan, til alth goth, som mä*n*niskior kwnna
behöffwa til gudhz loff oc äro Ok sina eghna
nÿttoghet, j mi*n*s gudheligha astundilsa foreningh
Som iak j w*är*dhlinne haffdhe til mankönsens
15 hilso ¶ Fämtatidh skal han sukkä j alla mina
gudhe|ligha böna foreningh, som wthgingo aff 267
mino gudhelika hiärta, ok aldra mi*n*na hälghra
ma*n*na ffor allars helso badhe liffuandis oc
dödha Astundandis at huaria ena andadräkth,
20 som han dragh*er* the natthena Ath iak he*n*ne
aname som wthan ath*er*wä*n*do til mik sukkade
j tholko*m* thanko*m* Ok iak som enkte maa äll*er*
kan neka thz älskande siäl aff mik astundar
skal iak thz swa wpffylla j mina gudhelika
25 sa*n*nindh

Huru christus oc alle hälghe män äru til redha at hiälpa oc främia ödhmiwka sukkan [C] xxxiiii

Um en hälghan dagh, nar co*n*wentidh sik
30 berätthe, ok gudz thiänista qwinna laa siwk,

j sinne sängh, ok sukkadhe innerlika, mz höghe röst, til gudh, j andeliko*m* fatikdo*m*, aff allo hiärta Tha saa hon h*ärr*an mykith snarth nidh*er* stigha aff sino*m* domstol Oc sagdhe propter miseriam inopum et gemitum pauperum nunc exurgam Jak skal nw wpsta, for fatigha ma*n*na ärfwodhe Ok wsla ma*n*na sukkan Tha han wpstodh, wpstodho ok alle hälghe män mz honom Offrandis gudhi the säla siälena, til hugnadh, ok liisa j sino*m* dröffwilsom Alla the thiänist som the haffdho gudhi giorth här j w*är*dhlinne Ok alt thz the haffdho lidhit, ok toldh, for hans skul, hono*m* til äw*är*dhelikit loff oc äro ¶ Samwledh h*ärr*an ihesus offradhe alla sina hälgha gärninga, ok pinor sino*m* hälgha fadh*er* Ponam in salutari etc[ra] Jak skal latha, oc offra, j helsona, thz är, j mik siälffwom, ok wm mik siälffwan skal jak wpfylla h*en*ne astundan Ok swa offradhe han, ok betaladhe gudhi ffadh*er* fwlbordhat loff for h*en*ne ¶ Hon wnderstodh ok andelika, ath swa offta huar en cristen siäl sukkar til gudh, j andelikom fatikdo*m*, astwnda*n*dis loffwa hono*m* ¶ äll*er* nadh*er* aff hono*m* tiggia Ginstan alle hälghe män wpstandandis ok alle loffwadho gudh fore siälena, oc forwärffwa h*en*ne sama nadh, som hon astundar, wm hon sukkar syrghia*n*dis for sina synder, thiggia the h*en*ne syndi*n*ne forlatilse Ok ey lath*er* än christus sigh th*är* mz nöghia, wtan siä[l]ffw*er* wpstandandis, sigh*er* Ponam | in salutari Jak skal offra j helsona, thz är Jak skal wm mik siälfwan fulgöra h*en*ne astundan Offrandis swa gudhi fadh*er*

loff for the siälena Äller hwat hälstz, hon astundar tha wpfyller han fulleleghast ok wärdhelighast for henne ¶ Sidhan sagdhe härran ihesus, mädhan en sukkan war swa högheligha anamadh Huru
5 kan nakor dröfwilse wara äller bliffwa j nakors fatighz manz siäl Som han wille sighia Hwi skal nakor syndare dröfwas äller wanhopa Mädhan gudz mildhet ok alla ängla, oc alle hälghe män äru swa redhabone til ath hiälpa honom for en
10 thar äller ena sukkan som han haffwer äller wthgiwther for sina synder ¶ Annan sin nar hon astundadhe gudh, oc sukkadhe til honom Sagdhe han til hänna ¶ Hwart sinne, ok swa offta thu sukkar ok länktar äpther mik, thär dragher thu
15 mik in j thik Jak haffwer giorth mik almännelikare än nakoth annadh mintzsta thing kan wara For thy enkte thing är swa litidh äller swa fwlth oc ömblighit Jämwel ey minzsta grand äller tradhz ände Hwilkit mannen kan faa mz
20 ensampna wilian Än mik faar mannen swa offta han wil mz ensampna wilianom äller enne sukkan O domine deus quam magna multitudo dulcedinis tue quam abscondisti timentibus te O härra gudh huru stor är thins söth-
25 lex mikeli[g]het hwilka thu haffwer them gömth som thik rädhas oc älzska Amen

Huru gudh temprerar sins kärlex bruna j siälinne [C xxxv]

Eth sinne nar hon mykith bedröffdh, sukkadhe,
30 for thy henne thikte sigh onyttogha wara, j

thy ath hon for sin kran[k]dom skul, kwnne ey halla sina reghlo, hördhe hon härran ihesus, swa sighiande Eya, lath mik, äller wnna mik, ath iak släkke, ok tempre j thik mins gudhelix kärlex bruna ¶ J thänne ordheno forstodh hon, ath 5 alle the, som kärligha, ok wilioligha lidha, ok thola sorgh, kran[k]dom, hiärtans ängxla, nidhertrikkilse 269 forsmäilse Äller huath hälstz | bedröffwilse j thäs kärlex foreningh j hwilkom christus här j iordhrike tholde pinor ok mykin motegangh Ok a 10 thz ythersta hardhasta dödhin Han j nakre mattho temprar oc linar gudhz hiärta hiita ok bruna Hwilkit mz swa heto oc othänkkelighe astundan lether oc söker manzsens helso Ath mädhan han kan ey lidha nakor tholighin dröffwilse j sik siälff- 15 wom thy ath han är odhödhelikin ok olidhelikin tha wpffyller han thz j sinom älskarom hwilke honom äpther fölghe j trolighom kärlek Ok swa som hans pina war nyttogh ok ganghlighit alle wärdhlinne ey athenast the folke som tha liffdhe wthan allom 20 them som honom throande wardha jn til wärdhlinne ända Swa thera som honom älska pinor oc dröffwilse koma räthwisom til förskullilsinna ökilse Bruttthelighom til synda forlåtilse Och cristnom siälom til awärdhelica glädhi ¶ Ok nar 25 the siälin som swa här j iordhrike war j gudhelix hiärta linan komber jn j himerike ginstan flygher hon offwer gudhz hiärta oc jn j guddomen Ok swa som hon ware smordh mz olio aff dyrasta wäzsko wpbrännis hon mz allo thy mannen 30 tholde for sigh ok sin iämkristen all j hetasta gudhz hiärta brwna Thz är j gudhz kärlex

wghne Ok swa som rökilse, myrra, äll*er* balsamum, aldra bätzst luktandes, wpfyll*er* alth himerikis rike mz sins wäl lwcthz söteli[g]het Aff hwilko alle hälghe män begiwtas mz nyo glädhi
5 ok nyom hugnadh Ok thz är thz som dauith sigh*er* j psalmeno*m* Vnxit te deus deus tuus oleo leticie pre consortibus tuis Thz är h*är*ran gudh han smordhe thik mz glädhinna olie offw*er* alla thina jämlika

10 Aff bryllöpis klädhom som star j ewa[n]gelio [C] xxxvj

Hon hördhe ok läsas j ewangelio Amice quo huc jntrasti non habens vestem nupcialem Wen huru gik thu h*ä*r jn ey haffwandes
15 bryllops klädhe Ok sagdhe til h*är*ran ihesus O min käraste hwilkit är thz klädhit wthan hwilkit engin kan koma til tith bryllöp Ok ginstan tedhe h*är*ran he*n*ne eth klädhe wnderligha besäncth ok saman | sömath aff triggia handa lith röth hwit 270
20 ok gullidh Ok sagdhe th*ät*ta är bryllöps klädhit giorth aff rens hiärta skini ok purpura Thz är ödhmiwkhetzsens rödhlek ok gudhelix kärlex gullith ¶ Hwar en som wil haffwa th*ät*ta klädhit, honom bör swa haffwa sith hiärta ath han mz
25 sino*m* wilia enga onda thanka lathi koma äll*er* dwälias j sino hiärta Ok hwat han hörer äll*er* seer j andro*m*, döme oc wände til thz bätzsta ok ey til thz wärsta Han skal oc mz ödhmiwko ok enfallogho hiärta siigh wndergifwa for gudhz

skul ey athenast sino*m* forma*n*no*m* wtha*n* iämwäl allom creatur*um* ¶ Han skal oc älska sin gudh af alle sinne siäl Ok al creatur oc skapadh thingh forsma, j thy som the kwnno dragha hono*m* fran gudhi Ok enkte skal han swa älska thz hono*m* 5 fiärkar fran gudhi Ath han thz ey ginstan alladhis fly oc bortkaste ¶ H*ä*r offw*er* sigh*er* augustinus Minus te domine diligit etc[ra] O h*är*ra h*är*ra han älskar ok mindre än til bör som nakoth a*n*nadh än thik älskar Ok thz thu mä*n*niskia 10 kärast hafw*er* thz reknas thik for thin gudh Thy wär the äru mykit faa som hono*m* fulleligha älska Gudh öke sin hälgha kärlek j oss allom

Huru siälin maa ok skal liiknas gudhi [C] xxxvij 15

Nar mässan sanghx Dicit deus ego cogito cogitaciones pacis et [non] affliccionis Thz är h*är*ran ihesus sigh*er*, jak thänker fridzsens thanka ok ey bedröffwilsi*n*na Th*ät*ta tha sagdhe h*är*ran til h*än*na, Wm thu wilt wara min aldra 20 kärasta dotter Ok min mik aldra liikast, j th*än*na ordhom tha skal thu mik äpth*er* fölghia Ath swa som jak altidh thänker fridhsens tanka, oc ey bedröfwilsi*n*na Swa skalt thu altidh hafwa rolighit hiärta, ok fridhzsama thanka, mz engom 25 skalt thu thrätta, äll*er* dela, mz ödhmiwkth oc thulomodh wäghia allom Ok swa som jak hörer th*em*, som a mik kalla Swa skalt ok thu befwisa thik wälwiliogha, ok bönhörligha allom Thu

skal oc gärna wthledha annars fängilse, thz är, ath thu skalt allom bedröff|dhom ok frästadhom 271 beffwisa hiälp ok hwghswalan

Ath gudh astundar war hiärta [C xxxviij]

5 En a*n*nantidh saghdhe h*är*ran ihesus til h*än*na, thu skalt sökia mik j mino*m* fäm sinno*m* Görande som en godh*er* wärdh, hwilkin altidh astundandis sins kärasta wens tilqwämdh, star wthan for porten, oc skodhar gino*m* fenstren,
10 wm han kan faa see sin astundelika wen ath koma ¶ Swa skal hwar en throen siäl altidh sökia mik j sino*m* fäm sino*m*, som äru siälinne fenster oc porta Ok tha hon see naghot fagh*e*rt, ok älskelikit Thänke ginstan huru fagh*er*, älske-
15 likin, ok godh*er* han är, som thz skop ok giordhe Ginstan draghandes sik til hono*m*, som alt wäl giordh Ok alt wäl skikkar ¶ Ok nar hon hörer nakon söthan lek, äll*er* söthan sangh Äll*er* naghot annath, j hwarie hon kan lustas, tha skal
20 hon ginstan thänkia Eya hwat söth wardh*er* hans röst kallandis Aff hwilko*m* all*er* söthme ok röstinne söthleker wthgaar ¶ Jtem nar hon hörer nakoth folk thala, äll*er* läsa, thz skal hon altidh gärna wilia höra wm ho*n* kan th*är* nakoth faa
25 höra, j hwilko hon ma finna sinna siäl käriste Swa ok j allo thy som hon siälff talar, söke altidh gudz äro ok iämcristins ¶ Nar hon läs äll*er* siwnger thänke altidh swa Eya hwat sigh*er* thin käriste j th*än*na v*er*seno*m* äll*er* j th*än*na psalmeno*m*

äller leccione etc^ra Ok swa skalt thu honom altidh sökia Thär til thu faar ok känner nakon smak gudheligx söthlex ¶ Samwledh göri j allo thy hon luktar, äller hannar thänkiandis huru söther gudhz ande är, Ok hwru söth wardha 5 hans kws ok wmfämpnilse ¶ Ok j hwatzskons creatur hon lustas aminnes altidh gudhz wenlek, ok obegriplighan söthma Hwilkin thär til skop oss allth thätta faghra lustelika ok sötha Ath han oss mz ledhi ok draghi, til ath astunda hans 10 godhlex widherkännilse ok kärlek ¶ Ok thy skal hwar en stadhelika stadhga j sino hiärta Ath wm 72 honom möghelikit ware wille han | gärna ensamen offra gudhi, ok göra alt loff, allan takkan Alla böner, ok alla the thiänist, som honom bör aff 15 hwarie enne creature som til är Swa skal han ok wara redhaboen, ath lydha alt mz thulomodh, sorgh, ok bedröffwilse, Som nakoth sin kwnne nakor lidha, for gudhz kärlekx skul Tha badh hon for sinne porth syster Som dröffdhis Ath hon myk- 20 ith möddis aff tilkomande gästom Ok hördhe härran ihesus sighiande Hwarth eth fiäth, thär mannen gaar for lydhnonna skul, ökar swa myk- ith hans lön ok forskullan Som han swa manga gulpäninga sankadhe ok lagdhe j mina handh 25 ¶ Jtem sagdhe hänne härran, ath mannen skulle anama all widhertor[f]thlikin thing, ok sinom kroppe nyttelikin J thäs kärlex foreningh j hwilkom iak al thing skop honom til nytto ¶ Annantidh j thäs kärlex foreningh j hwilkom iak siälffwer 30 j iordhrike nytthiadhe creaturen, minom fadher til hedher, ok änniskione til helso ¶ Thridhia-

tidh skal han anama thera thiänist, ok ärfwodhe, som honom skulu thiäna, j thäs kärlex foreningh, j hwilkom honom thiänas for gudhz skul Ath gudh thär aff hedhris Ok the som thiäna, thär aff
5 hälghis, thz är, ath the hälghe wardhen, for thera thiänist ok lydhno skul

Aff wars härra astundan [C] xxxix

Eth sinne thakadhe hon gudhi for the astwndan, han haffdhe tha han sagdhe wm torsdaghin
10 j nathwardhenom Desiderio desiderauj hoc pasca manducare vobiscum antequam paciar, Mädh store astundan astundadhe iak ath ätha thätta pasca lambith mz idher, for än iak skal lidha dödhin, Tha sagdhe härran ihesus
15 til hänna Jak wille, ath alle thänkte, ok mintes thär wppa Ath min astundan warth swa länge framdraghin, tha gaffwos the ey swa sara, nar thera astundan framdraghx, af gudz skipan Ok wardher ey ginstan alth äpther thera wilia

20 Aff fyra handa bönom som prydha himerikit [C xl]

Tha hon hördhe siongas thätta Responsorium 273 vidi iherusalem ciuitatem ornatam et compositam de oracionibus sanctorum Jak
25 sagh stadhin iherusalem pryddan ok skikkadhan

af hälghra manna bönom Tha hugxsadhe hon, hwru nakor stadher matthe prydhas, ok skikkas mz bönom Härran swaradhe, himerikis stadher, han prydhis mz iiii handa böna kön Swa som dyro gulle, ok kostelikom stenom ¶ Första bön- 5 ina kön är, när gudhz wthualdo wener thiggia sik nadher, for sina synder, mz bönom ok ödhmiwko, oc angrande hiärta ¶ Thz andra, nar the som j dröfwilsom äru ffly thil gudh wm hiälp, mz ödhmiwkom bönom, j thera dröffwilsom 10 ¶ Thz tridhia [nar] nakor aff kärlexsens warkunnan, bidher for annars nödh ok ysäldh, thänne bönen hon är mykith thäk gudhi Ok himerikis iherusalem prydhis ey litidh aff henne ¶ Fiärdhe är j hwilke rönes mz hwat kärlek hwar älskar sin gudh, ok 15 jämkristin Ok nar nakor bidher for almännelika kirkionne thz är for allom cristnom människiom Ok for hwariom enom, swa som for sik siälfwom Thänne bönen hon wplyser öffre iherusalem, swa som mz nya solinna wprinna, swa som jacobus 20 apostolus sigher, s i n e i n t e r m i s s i o n e o r a t e J skulin bidhia wthan atherwändo

Hwat man skal göra mäst thäkkast gudhi [C] xli

En annan tidh sagdhe härran til hänna Thz 25 största goth ok nyttoghasta mannen kan göra mz sinom mwn, är ath loffwa gudh, oc idhkelika tala, oc hughsw[a]llas mz honom, j gudhelikom bönom ¶ thz mäst lofwandis är honom,

som hon kan göra mz sinom ögóm, äru kärlex-
sens thara, ok gärna läsa j the hälgho skripth
¶ mz öromen, gärna höra gudhz ordh, ok altidh
wara redho, ath lydha, ok göra thz honom budhit
5 wardher ¶ Thz nyttoghasta mz handomen är
idhkelica wplypta händrena j gudhelikom bönom
ok skrifwa häl|gha skripth ¶ The bästzsta mz 274
hiärtana, hetelika älska gudh, aff allo hiärta, ok
astunda, j hälghom thankom, sötheligha thänkia
10 wm han ¶ Thz nytthoghasta mz allom kroppenom,
är knäfal, ok liggia ad weniam, ok alla kärlex-
sins gärninga ¶ Ok skal mannen haffwa andra
gärninga, j hwilkom gudh glädhz, ok lustas Som
är ödhmiwkt kärleker, thulumodh, säffighet,
15 nidherthrykkilse, lydhna, ok idhkelika loffwa gudh,
ok thakka honom for alla hans godhgärninga
Ok ath mannen altidh sighiä, hwat hälstz honom
hända kan Sit nomen domini benedictum
Välsignadh wari gudhz nampn Altidh takkandis
20 gudhi, ok wälsigna han j allom thima

Huru thu skalt ranzsaka thik tha thu gar til skripta [C] xlii

Tha thu gar til skripta, skalt thu näkta thik,
mz alla thina synda wppinbaran, swa som
25 han näktadhe sik fore stwpastokkin, ok korseno
Ok for thy ath christus, han näktadhe sik til
hugg, ok hardhasta slagh, skalt thu gärna näkta
thik, fore thinom skriptafadher, til ath lidha hans
hardha ordh Ath thu ey thär widherstygges

Ordhin, thär thin gudh ok härra gladhelika wpbar, for thina skul, ok ey forsmadhe hwggen, ok hardhasta dödhin ¶ Jtem, tha thu wilt gaa til skripta, skal människia granligha speghla, ok skodha sinna siäl änlite j ihesu christi dygdha 5 speghle, Swa ath j ihesu christi ödhmiwktz speghle speghle mannen sina ödhmiwkt, wm han j nakro mattho haffwer besmittadh sinna siäls änlite mz högfärdh ok hugmodh ¶ Ok i ihesu christi thulomodhz speghle ranzsaki mannen sith thulumodh, 10 wm han finder, j thy, nakra othulumodhz smittho ¶ J hans lydhno speghle ok skodhi mannen sith änlite, ath han ey finne thär olydhnonna last ¶ J ihesu christi kärlex speghle pröffwe mannen, 275 hwru | kärlexfuller han är, ok warith hafwer, til 15 sinna owermän, huru fridsamber ok spaker til sina widherlica Ok huru lioffwer ok milder til sinna wnderdana, ok wm han nakoth finder j thässom, äller androm slikom dyghdhom, brutidh ok lastelikith j sinne siäls speghle, stryke ginstan gran- 20 ligha aff, mz thz lina klädhit, som är ihesu christi wärdhoghasta mandoms ödhmiwkt, sötelika athänkiandes, ath han är war brodher, ok swa miller Ath swa brath mannen widherkännis ödhmiwklika sin bruth, ok synder Swa forlather ginstan milda 25 härran, hwilkin som kom ath frälsa fatigha syndara ok ey fordöma Ok ey wil thera dödh wthan ath the äwärdhelika liffwin Ok thy athwakte mannen, ath ey han aff harth aff stryke syndinne smittho Swa som oathskötande gudhz stora nadh, ok hans mis- 30 kwndz godhlek For thy them alth af harth strykande, wpriffwer han them mera än han läker

Här byrghias fiärdhe bokin j hwilke först sighx aff människiom almänth allom Ok sidhan särdelis aff nakrom Ok först hwat mäst wphögher renliffwis människior [C i] Quartus liber

5 Thänna milla ok ödhmiwka christi thiänista [qwinna] sancta mäktildis sagh wm en fredagh härran jhesum sta wppa ena altara mz wthräktom handom Ok han[s] hälgha wnder, swa som nylika sarghadha ok riffligha hälghasta blodhin aff sik 10 giwta ¶ Tha sagdhe härran til henne See al min saar äru ypnadh til ath blidhka min ffadher for idher Ärafulla jomfrwn maria stodh a sins sons höghra sidho, hafwandis ena största krono, j hwilke wppinbarlica syntes, ok skinw alla henna 15 dygdher, ok hälgha forskullan Ok alla the höghelighа gärninga, som gudh j henne, ok wm henne haffdhe giorth ¶ Än siälin gangandis til henne, badh hona bidhia for sik ok sinne | conwenth 276 Ok ginstan böghdhe the ödhmiwkasta jomffrwn 20 sik, mz största wyrdhningh sin knä for sinom hälgha son, badh han, ok aldra gudhelighast helsadhe hans hälgha saar Ok bödh siäline, ath hon skulle samwledhis göra sighiandis Gak ok thu fram, ok helsa mins sötasta sons hiärta saar, 25 hwilkit som ledh ok tholde allan thän wärk, ok swidha, som j allom androm sarom war a hans likama Hwilkit hon tha mz största kärlek giordhe Tha badh hon härran jnnerligha, ath han wille henne wppinbara, hwat honom mäst thäktis, ath

the skullo halda j co*n*wento*nn*e Aff hwilko thera renliffwe matthe foröckas ¶ Han swaradhe Hwar som san renliffwis mä*n*niskia astundar ath wara, skal granligha beffwara, ok göma sin öghon aff alle olofflighe ok onyttelighe syn Swa ok öron ath han aldrigh höre nakoth thz, th*ä*r hans hiärta maghe dragha aff til sik nakra smittho ¶ Forbiwdhe ok sin mwn aff hwario onyttogha ordhe Oc hwat han seer äll*e*r hörer, städhi aldrigh sino*m* mw*n* th*ä*r wm tala Offw*e*r alt skal han göma sith hiärta, ath thz aldrigh lustis j nokrom ondom, ok fafängom thanko*m* Ällir ok mz sino*m* wilia dwälias j th*e*m Ok wm han th*e*m farlöst kan inlätha tha ginstan läthligha borth driffwa, thaghi ok wäl til wara alla sina gärninga Ath swa offta, som han synder j nakro minzsto, äll*e*r bryth*e*r mothe gudhi Ok thy til hwilka han pliktogh*e*r är a sinna reghlo wäghna skal hans hiärta aldrigh hwilas, for än han haffw*e*r wärffwat forlatilse aff gudhi Ok stadghe sik thz th*ä*r fore skriffta thz första, ha*n* kan ath koma ¶ See käre wen, h*ä*r haffw*e*r thu fulkompna clostters liffw*e*rnis reghlo, liiff th*ä*r äpth*e*r athwaktelika, ok wänth, ok bidha äwärdhelighin lön mz siälffwo*m* gudhi

Huru renliffwis mä*n*niskia skal sik beffwara j clostreno ca^m ij

277 En annan tidh nar hon jnnerligha badh for co*n*wentidh Ath gudh wille th*e*m beffwara ok j allom thima göma j sinne hälgho thiänist Ok sina nadh*e*r j th*e*m ökia ok latha th*e*m blomstras

j allom dygdhom Ok ökas j godhom gärningom ¶ tha fik hon tholighin swar aff gudhi sighiande Swa länge jak finder ödhmiwka wndergiffningh, j them, moth thera formannom, ok en-
5 fallogha ok ödhmiwka wmgängilse hwar mz androm Ok rätthan renlex, ok jomfrwdoms kärlek, honom ey athenast osmittadhan halda wthan jämwäl jnnerligha älska, ok wärdhelika beffwara Ok söta thäkkelighet, ath the lathin sik nöghia Ok
10 mik ödhmiwka thakke göri, for sins likama nödtorffth, ok halle sik thär til owärdogha Ok granligha fly alla offwerflödheli[g]het, j kost ok klädhom Ok en jnnerlighan kärlek, mz hwilkom the skulu, ey athenast älska mik sin gudh, aff allo
15 hiärta, wthan jämwäl jnbyrdhis hwar annan älska j gudhi, j sama foreningh, som jak them alla jnbyrdhis, ok alla mz mik forenadh haffwer Ok kärlex thiänist, ok gärninga, hwar androm beffwisa wthan fa[l]skhet ok skrymtan Swa länge som
20 the thätta halla, ok mik älska offwer altingh, skal jak aldrigh wända fran them min öghon Wthan swa som käriste fadher, wärna ok forswara, ok aldrigh j nakre nödh forlatha, wälsignadher wari han for allan sin söthlek, hwilkin han ey
25 athenast beffwisar sinom winom, wthan jämwäl oskönioghom, ok othäkkom syndarom

Thänne tre dygdher äru gudhi mykit thäkkelika cam iij

Hwar en som wil offra thäkka gaffwo, äller
30 thiänist, han skal öffwa ok idhna sik j

thässom threm dygdhom Först wari han throen sinom jämcristne j alle hans nödh, ok widhertorft Alla hans wanskilse, bristilse, ok synder, swa 278 mykith som han | mäst forma skal han minzska ok orsaka Hwar en som thätta gör, jak skal wara 5 honom aldra throlighast, j allo thy han widhertorff Ok alla synder, ok forsumilse wil jak hylia, oc orsaka, for minom hälgha fadher ¶ Thz andra är ath mannen, j alle sinne nödh, ok dröffwilse, fly til mik ensampnan, ok klaghi for engom 10 sina nödh, äller sorgh wthan mik ensampnom kwngöri alla sins hiärta angist, mz stadhoghe thro, ok tröstaligho hop ath bönhöras ¶ Thridhia är ath mannen wmgange mz mik jn veritate j rette sanheth wthan alla skrymptan, ok alla thwäkan, 15 honom skal jak j hans ytthersta siälfwir anama, swa som modher sin älskelighasta son, j mina fadherligha wmfämpnilse, j hwilkom han skal äwärdheligha hwilas, For thänna hälgha wmfämpnilsa skul, thu gudhz wen skalt thu kärligha for- 20 sma allan wärdzlikin winskap ok kärlek

Huru säle the äru wm the siälffwe wilia som liffwa j thässom nadhinna thima och maghe mykyth fforskulla ca^m iiij

Eth sin nar conwentith sik berätthe, ok thänna 25 gudhz thiänista qwinna gath ey taghit gudhz licama, for sin kran[k]dom skul Tha badh hon gudh jnnerligha, ath han skulle nakra smwlur sända

henne, af sino hälgha bordhe Ok ginstan syntis henne som härran sathe widh eth härlighit bordh, mz allom sinom hälghonom Ok räkthe henne smwlur fra bordhit, som andra sma gul knöpa Ok
5 sma dyra stena, hwilkit som thäknadhe ympninga luttakilse af alla hans hälgha nadher, tha sagdho hälghe männena til henna O hwat aldra sälasta j ärin som än nw liffwin j iordhrike Ok huru mykith goth j maghin forskulla For thy ath
10 wiste mannen hwru mykit goth han matthe forskulla j sinom liiffs thima Ginstan han waknadhe aff sömpnenom wthwiddis hans hiärta j största glädhi | J thy ath thän hälghä daghin skulle 279 daghas Ath han matthe gladheligha bidha, ok
15 see auroram diei, daghrandena i hwilkom han maghe j gudhi liffwa, gudhi thiäna ok ökia sina eghna forskullan, ok lön, oc gudhz loff ok äro Aff hwilko han sidhan allan daghin wordhe starkare ok gladhare til alt thz, han thän daghin
20 skal thola, äller göra ¶ Här märk thimans nyttoghet, ok thänk altidh räkinskapin, wi skulum göra aff hwarie stwndh, ok pwncth, wi liffwom som sanctus bernardus sigher Omne tempus tibi jnpensum requiretur a te quomodo sit ex-
25 pensum Aller thän thime thik är forlänter, skal kräffwas aff thik, hwru han är aff thik wpnötther, thz mästa wsla fordömda siäla grata, ok angra, thz är, fortappadher thime, j hwilkom the länge liffdho, ok enkte goth forwärffdho, Thänk
30 altidh wppa thänna ordh Ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc dies salutis Nw är thäkker thime Nw äru helsona dagha

Huru milleligha gudh kalladhe he*n*ne til sin kärlek ca[m] v

En synnedagh gath hon [ey] taghit gudhz likama, for siwkdoms skul aff hwilko hon mykit dröffdhis, ok sagdhe til h*är*ran Min h*är*ra hwat 5
wilth thu, ath jak skal nw göra Han swaradhe, ok sagdhe tre*m* si*n*no*m*, venj, venj, venj, kom, kom, kom, kom, thz är, kom jn j mith hiärta wm kärlekin, Kom mwn til mwn til ath kyssa, Kom mz anda til min anda mz foreningh For thy hwar en, 10
som widh*er*sigh*er* sin eghin wilia, ok j allom thingom Badhe moth ok mädh, foresäth*er* mi*n* wilia sino*m* wilia, komber anda til anda wm foreningh Ok j hono*m* fulko*m*pnas thz som skriffwas Adherens deo vnus est cum deo Th*ä*n 15
som sik tilfögh*er* gudhi wardh*er* en ande mz honom

Huru man skal wpnyia sina throloffwan ca[m] vi

Entidh nar hon j sinne siäls största ängxla, amintis alla sina dagha, huru forswmelika 20
280 hon hafdhe liffwat Ok ath | hon gudhi wig[d]h til brudh, haffdhe th*ä*n äro*n*na fordel mz sino*m* syndom besmittadh, tha sagdhe h*är*ran til he*n*na, wm thu wilth wpnyghia thi*n*a throloffwan, gak til mi*n*na föth*er*, ok thakka mik for men- 25

lösonne klädhe, som jak thik giffwins gaff Bidhiandis ath min fulbordhelighasta menlösa thz bethre hwat hälzst j thik är j nakre mattho forwärrat Sidhan thakka minom handom for alla mina
5 gärninga som jak thik forwärffwadhe Ok swa for the som jak haffwer j thik giorth ¶ Thär näst wpnya j mins gudheligx hiärta wnghne thänna thronna ok kärlex fingergwl Swa som gwl, bepröffwat j wnghne Ok thwa thz renth, j
10 mins hiärta wathne, ok blodhe Ath thz tädhan athertaghi sina fäghrindh, ok sin dyrlek ¶ Sidhan saa hon j pinonne ens renliffwis mans siäl Än henne, ath spöriande hwi hans siäl war ey j himerike Härran swaradhe Han hiölth sik altidh
15 wisare, ok sniällare sinom formanne, ok hwat hans forman giordhe thäkthis honom ey, wthan menthe sigh thz a bethra göra thz war hans största hinder äpther han[s] dödh ¶ En renliffwis människia kan aldrigh swa wis wara, ath
20 henne ey tilbör wndergiffwas sinom formanne, j alle ok högxsta ödmiwkth, ok j allom ärandom tilföghias sigh, ok giffwa sik wnder hans budh ok wilia Sidhan saa hon ens lekbrodhers siäl, j största klarhet ffor thy ath han altidh mz sär-
25 lighe gudhelighet, ok granne athwakt, a hwar han kwnne athkoma, thiänade gärna til mässo Ok war prästom til ödhmiwkth ok thiänist, a hwar han kwnne, prophetin sigher, plus placet deo obediencia quam victima, Thäkkare är
30 gudhi san lydhna än thu offradhe honom alt thz gwl ok rikedoma, j wärdhlinne är, Thu sigher jak är fatigh ok haffwer enkte offra, äller giffwa

j gudhz hedh*er*, thu haffw*er* nogh giffwith, halth thz wäl, thik siä[l]ffwa ok allan thin eghin wilia
281 gaff | thu thino*m* forman j händer Swa opta thu th*än* wilian ath*er*tagh*er*, gör thu roff, ok styld, ok bryth*er* thina loffwan 5

Huru the skulu sigh haffwa som skulu jngiffwas j renliffwith ca^m vij

Mädh modh*er*lighom kärlek, ok lioffhet, mz hwilkom hon allom amintes, badh hon ok fore th*em* som jn skulle wighias Ath h*är*ran 10 gudh w*är*dhoghadhis th*em* stadhfästa j sanno*m* renliffwis, ok hällaghetz fulbordhan, a hwlkins wäghna hon tholkin swar fik aff gudhi Jnambulabo jn eis et inhabitabo Jak skal jnga j th*em*, ok jnne boo j th*em*, oc the skulu wardha 15 mith folk, ok jak skal wara thera gudh Jak skal jnga j th*em* wm hällagh astundilse, ok thera godha wilia Ok jak skal bo j th*em* wm kärlexsins foreningh Ok the skulu wardha mith folk, wm thera godha ok loffwärdha wmgängilse Ok 20 the hälgho kirkio gangn, ok förökan For thy, ath alle som the affla mik, mz sino godho äptedöme Ok til mik dragha, mz sino*m* dygdhom lärdom, ok gudhelikom böno*m* Bidh jämwäl for alme*n*neligha kirkione, ath hon thriffwis j godho 25 For syndaro*m* ath the wmwändis Ok alle the siälar, som for thera böner frälsas aff pinome*n* Alle th*än*ne räknas j thera folks thaal, thz är swa manga hwar kan swa rädda, hiälpa, ok

dragha til gudh, mz lärdom, bönom ok godhom äptedömom Alle the räknas honom til hans folk j äronna atherlönom ¶ Än a them dagh, som the jn wigdhos, badh hon ather jnnerligha for them
5 Ok hördhe härran sighia, the skulu bidhia mik siälffwe, ath jak giffwi them wnderstandilsonna öghon, mz hwilkom the magho see, ok witha mik Ok wndersta alt thz them är helsampt ok nyttokth ¶ Lydhnonna öron, redhaboen til alt
10 budh, til sinna reghlo Ok alla reghlonna statuta, ok sins formanz budh, ok wilia ¶ The skulu ok bidhia sik giffwas eth kärlexfulth hiärta mz hwilko the magho kwnna älska mik, ok alting j mik, ok for mina skul | Ok wisdomsens mwn, 282
15 mz hwilkom the kwnno altidh framföra sina böner, ok mith loff Ok lära sinom jämkristne, hwat honom är nyttok[t]h ¶ Godha gärninga händer, ath the alt göri mz godhom forthanka Ok j allom sinom gärningom haffwa fulbordha ödh-
20 miwkt Jngom sigh widherlikande Ok engen nakraledhis forsmaande Nar som hälghe männene läsas, sagh hon jomfru mariam, ok hwan hälghan man, ä som han wardh nämder, ödhmiwkligha fallandes a knä for härran ihesum, ok kärleka
25 for them bidhia Ok nar the giordho professionem, thogh härran jhesus, mz största kärlek, hwaria thera j sin sötasta wmfämpnilse, wthräkkiandis them sina hälgha höghra handh, til hiälp thera loffwan, ok wärnan mz allo godho
30 ¶ Än nar the anamadho christi wärdhogha likama, gaff han hwario thera sötasta kws, j hwilkom the wordho eth mz honom j sälasta foreningh ¶ J

thy forstodh ok hon, ath j hwarie enne renliffwis människio, professionis dagh, ok thima, thz är tha hon jngar, ok tagher kladhabonadhin, anamar hona christus, j sinna fadherligha wmfämpnilse Aff hwilkom han aldrigh släpper hona, thär til 5 ath som gudh forbiwdhe, nakor mz forthänktom wilia widhersigher lydhnona Äller fortredheligha star moth sinom forman Tha wndan dragher hon sik gudhz höghre handh, ok aldrigh komber ather wnder henne ffor än hon mz sannom anger, ok 10 skriptamalom, ok wärdhzskylloghe plic[t]h, sik ödhmiwkligha gudhi wnderbögher, ok sinom formanne sina lydhno ok renliffwis loffwan thär äpther hallandis, wthan gensägn ok nakra thrydhzsko Hoc fac et viuas sagdhe war härra til sin 15 discipulum

Hwru nyttelikhet är ath göma sin fäm sinne af allo olofflighο Ca^m viij

Entidh j blandh annor kärlex ordh, ok astundan, saghdhe hon til härran jhesum ath hon gärna 20 wille wara härran hans fange ¶ Han swaradhe, hwar som j iordhrike wil wara min fange Han 283 skal ather | dragha, ok binda sin öghon, fran alle olofflighe, ok onytteligho syn, hans öghon skal jak wppinbara himerikis äro, mz mins änlitis 25 clarhet, ok wppinbarilse minna äro Ok mik siälffwan skal iak honom thee, j swa stora krasanna ympnilse Ath alt himerikis härskap skal frögdhandis thär wppa wndra ¶ Swa ok hwar sin ören

binder frawändandis them aff alle skadhelighe ok fafängo hörsl, honom skal jak siwnga, mz minne wänasta röst notheran, j äwärdhelighe sälighet, ok särligha äro aldra sötasta loff sangh
5 ¶ hwar sin mwn atherhaller aff skadhelighom ok fafängom ordhom, hans mwn skal jak swa högheligha wplata, mz mino loffwi Ath han skal mz särlighe wärdheli[g]het kwngöra mith loff offwer alla andra ¶ Hwar en, som ok sith hiärta
10 atherhaller aff fafängom, ok ondom thankom, swa ok skadhelighe astundan, honom skal jak begaffwa mz swa store friheth, ok rikedoma Ath han skal wara mäktogher offwer mik, ok allo thy han wil Ok hans hiärta skal äwärdheligha
15 glädhias j mino hiärta, mz särlighe frihet, ok krasanna ympno[g]het ¶ Hwar sina händer til binder, ath the ey görin syndinna gärningh, honom skal jak swa ärligha frälsa aff allo ärffwodhe, ok thräldom, ok hans godha gärninga
20 minom gärningom tilföghia, ok wil them wphöghia, mz swa myklom hedher, ath alt himerikis härskap skal wpfyllas mz nyo glädhi,

Huru nyttogh ok godh almännelikin bön är ix ca^m^

25 Tha clostridh war stadh j store nödh, ok dröffwilsom, ok conwentan antwardhadhe gudhz thiänisto qwinno the psaltara som the läsith haffdho, ath offra ok beffälla gudhi, tha sagdhe hon til sin ängil O käre gudhz ängil, thu som känner,

swa som thu tilförenne känth haffw*er* Än jak känner j eno*m* dele, jak bidh*er* thik, framför th*än*na bön for th*ä*n konw*n*gh, hwilkom thu när star, j frygdh ok alzskons fäghrindh ¶ Ängillen
284 swaradhe, mera glädhz jak th*ä*r | aff ath jak haffw*er* 5
frambära thit sendabudh, äll*er* thit ärande for min gudh, ok h*är*ra Än naghot sin nakor modh*er* kwnne glädhias aff sins enda sons hedh*er*, ok wphögningh Än tha han haffdhe h*är*rano*m* thz p*rese*nteradh, sagdhe h*är*ran, huru manga persone 10
som th*än*ne bön laso, ok framsendo Swa offta wil jak mz mino*m* misku*n*samligha öghom see til th*e*m, ok min öron milleligha wplatha til thera böner

Huru gudh wpfyller thz mannenom brister Ca^m^ x 15

Gudhz thiänista qwinna badh for enne, som haffdhe klaghat for he*n*ne sins hiärta änxla, som hon th*ä*r aff haffdhe Ath ho*n* aldrigh fulleligha haffdhe älskat sin gudh Aff hwilko hon 20
och fiöl j stor dröffwilse, räknandes sik allaledhis ow*är*dhogha ffor thy ath hon haffdhe ey älskath sin gudh, som w*är*dhogh war ffor mykith goth, ok othalighan kärlek sik beffwistan Hwilke h*är*ran sagdhe ¶ Eya min älskeligh, thu skalt 25
ekke dröffwas Omnia mea tua sunt alla mina gärninga höra thik til Hon sagdhe Är thz santh, ath alt thit hörer mik til, tha hörer ok thin kärlekir mik til Ok th*ä*n sama kärlekin offrar

ffor mik Ath wm honom wpfyllis alt thz mik
brister Hwilkit han thäkkeligha til wnthe anam-
adhe ok sagdhe Swa göre min Ok nar thu
wilth mik loffwa, ok älska ok kan thz ey aff stadh
5 koma, äpther thinom wilia, tha sigh swa Bone
jhesu laudo te etc[ra] O godhe jhesu, jak loff-
war thik, ok hwat hälstz mindre är j mik, bidher
jak thik, ath thu thz wpfyl for mik Än nar
thik lyster ath älska mik Sigh swa Bone ihesu
10 amo te etc[ra] Godhe ihesu, jak älskar thik, ok
hwat hälstz mindra är j mik, bidher jak thik, ath
thu offra thinom fadher thins hiärta kärlek for
mik Ok sagdhe sidhan, sigh the persone, for
hwilke thu bidher, ath hon göri samwledhis Ok
15 wm hon thusanda sinnom thänna ordhin lase wm
| daghin ok bidher mik ath Swa offta skal jak 285
offra mik minom fadher for henne For thy, jak
kan ey thröttas äller ledhas widh, wälsignadher
wari han for sin stora kärlek nw ok äwärdhelika

20 Hwat man skal göra j sinom dröffwilsom Ca[m] xi

Jtem nar hon badh for the sama Sagdhe härran
jhesus, läsi opta thänna wersin Benedictus
es adonay jn firmame[n]to celi etc[ra] Ok faller
25 henne j hughin, ath hon hwgxsat sik ey til höra,
äller wara en aff gudhz wthwaldom winom Göri
som thän man, som ware j enom mörkom dal,
Wm thänne wille gärna see solena, han ginge w
dalenom wppa nakoth högh bärgh, ok swa wn-

kome han mörkith Swa ok hon nar hon hindras aff dröffwilsonna mörkre, gange wppa hopsens bärgh, ok thronna öghom skodha mik som är himerikis stadhfästilse Äller himelsens wppe haldh, j hwilkom alla wthwalda manna siäla äru jnsatta 5 Swa som stiärnor j himblenom Hwilka stiärnor, än thogh ath the nakon thima mörkias aff synd-inna mwlin, ok dimbo Thogh likawäl mörkias the aldrigh jn suo firmamento j sino wppehälle, thz är, min gudheligha klarhet ¶ For thy ath än 10 tho mina wthwalda wener wnderstundom snärias, ok hindras j storom ok groffwom syndom, thogh likawäl skodhar jak them altidh ok foreseer j the sama klarhet, ok kärlek Som jak them fförst wthwalde Ok j the klarhet til hwilka the äru 15 til komande, wppa thz siizsta ¶ Ok thy är mannenom nyttogh, ath han jdhkeligha aminnes, mz hwat thäkkelighe godhet jak honom wthwalde Ok mz hwat lönlighom ok wndherlighom domwm jak honom warandom j groffwom syndom, sagh 20 ok skodhadhe for en räthwisan man Ok huru älskeligha jak altidh, thänkiandis wm honom Ok milleligha bidhandis äpther bäthringhinna, ok 286 atherwändo aff syndomen Ok jämwäl | alla hans onda gärninga wänder jak honom til godho Ergo 25 benedicat me eternam firmitatem electorum thy skal mannen altidh [mik] wälsigna som är hälghra manna äwärdhelighin stadhoghet ¶ Än j thänna ordhomen Benedica[n]t te omnes angeli et sancti tui etc[ra] Skal hon astunda ok bidhia 30 ath alle ängla ok hälghe män skuli mik mz henne loffwa oc ära a henna wäghna

Huru man skal anthwardha gudhi sin dröffwilse Ca^m xij

Henne bidhiandes for enne syster fik hon aff gudhi thänna swar Nar mannen dröfwes
5 j nakro, ödhmiwke sik til mina föther Ok beffälle mik all sin dröffwilse Ok lägge thär aff sik dröffwilsinna laas, ok thwnga, ok läsi thänna bön Respice domine sancte pater super me famulam tuam etc^ra O härra hälghe fadher see, ok
10 skodha, wppa mik thina thiänista qwinno, for hwilka war härra jhesus christus thwäkadhe ey anthwardhas j sinna owinna händer Ok wndergiffwas korseno dödh, ok pino Amen Läsi thänna bön ödhmiwkligha, bidhiandis ath jak skodhi honom
15 mz minom miskunsamligha öghom, wplysande hans siäl Ath han maghe wndersta, til hwat gagn, äller aff huat storom kärlek, jak til stadde honom, ath koma til the dröffwilse Ath han mik til loff, ok äro, thz ok alla handa mothgangilse lidhe mz thuli-
20 modh ok kärlek Sidhan kome til minna händer läsande thätta responsorium ¶ Emitte domine sapienciam tuam de sede magnitudinis tue vt mecum sit et mecum laboret vt sciam quid acceptum sit omni tempore, versus Et
25 noli me reprobare a pueris tuis quod seruus tuus sum et filius ancille tue ¶ Vt sciam etc^ra ¶ Här nidhersänk thin visdom aff thins härradömis säthe Ath han wari mz mik, ok mz mik ärffwodhe Ath jak maghe witha, hwat

thäkth är när thik j allan thima versus ¶ Ok vthwräk mik ey fran thino*m* piltom, for thy jak är thin thiänare, ok thi*n*ne thiänirsko son ¶ Ath
287 jak maghe witha et cetera | th*ät*ta läsandes bidhi gudheligha ath gudhelighin wisdomber wari hans 5
hiälpirska ok mästerska Ath han tholeligha lidhe th*ä*n dröffwilsen gudhi til hedh*er* oc äro ok sik til nytteligheet oc allo*m* almenth til gagn ok nyttho ¶ Thridhie sin gange fram til mith hiärta oc läsi th*ät*ta O mira circa nos tue pietatis digna- 10
cio O ineffabilis dileccio caritatis vt seruum redimeres filium tradidisti ¶ O h*är*ra gudh, hwat wnderlighin är thins milhetz wärdheligheet O osighelighin kärlekxsens älskeligheet
Ath thu lösä thrälin, gaffh thu sonen j dödhin, 15
Th*ät*ta läsande, bidhi ath jak wm mins hiärta kärlek, mz hwilko*m* jak bar alla ma*n*nanna byrdh*er*, oc synder Lathi hona, mz thäkkeligheet ok kärlek, wmbära the dröffwilsinna byrdhe, ok thwnga

Ath thu som är dröffdh*er* skal offra gudhi tith hiärta Ca^m^ xiij 20

Een annan tidh, nar hon badh for enna persona, som astundadhe ath wissas, wm hon skulle äwär*d*heligha wara mz gudhi, äll*er* ey, tha sagh hon h*en*na siäl, när gudhi standa, a knäm, offr- 25
andis hono*m* sith hiärta, j ens kalffs liknilse, som haffdhe thu öron, thäknandis h*en*na wilia, ok astundan, mz hwilkom hon sith hiärta gudhi offradhe ¶ tha sagdhe h*är*ran jhesus nar ma*n*nen

dröfwis, wm han skänkte mik the dröffwilsen
ginstan, j wpbyrianinne, ok dröffwilsinna wpbyrian,
tha jak ther aff drukke, jngiwthe jak aff minom
mwnne j henne swa mykin söthlek Ath the
5 dröffwilsin wördho swa mykith ädhlare, ok dyr-
are, ath han aldrigh skulle fortappas, Än nar
mannen drykker ther aff for än jak, tha for-
giffwir han, ok fordarffwir dröffwilsinna lön, Ok
ä thäs mera mannen ther aff drikkir, thäs
10 bäskare wardher thz Swa ath mik ey höffwis
ther aff drikka, wthan thz wäl rensas mz anger,
oc skriptamalom, glosa Nar mannen dröffwis,
skulle han ginstan al sin dröffwilse offra | gudhi, 288
tha jnsende han honom sins hugxswalan söthlek
15 Ok störkte han til thulomodh Ok aldrigh lothe
han thän dröffwilsin tappas mannenom wthan
fructh, ok nyttho Swa ath mannenom hände
thär äpther, aff hans wanskelsom, the dröffwilsen
athertagha, thz är, honom for nakrom klagha,
20 äller wm hans wärk ath thala, thz forlatos honom
snart, mz hiärtans anger Än tha mannen wil
ekke bära sin dröffwilse, wthan kastar sik j
othulomodh Ä thäs mera han thz läker, nw
thär wm talande, ok nw thänkiande, thäs thyngre,
25 ok bäskare wardha the Ok nar han sidhan komber
ather til sigh, dyrffwas han ey nw offra thz
gudhi, ffor thy thz höffwis ok ey honom hiälpa
äpthe manzsens til thröst ¶ Än ey skal han
än tha wanhopas, wthan rense thz wäl mz anger
30 Ok sidhan mz ödhmiwkom anda, ok angrandis
hiärta, offre thz sinom gudhi, jnnerligha sörgh-
iandes Ath han jäffwandis, ok wanthröstandis

wm gudhz hiälp Gaff sigh til manna hiälp, ok athröst, wm thäs dröffwilsens linan ¶ Sidhan wmfämde härran the personan, ok sagdhe Nemo tollat a me animam tuam Engin skal thaka thina siäl aff mik Ok wälsignandes henne ok sagdhe ¶ Min guddomber han wälsighne thik ¶ Min mandomber stadfäste thik, Min milhet hon rykte thik Ok min kärlekir han beffware thik ¶ Ecce sic benedicetur homo qui timet dominum See swa wälsighnas the människia, som rädhz, ok älskar gudh, hans wälsighnilse wari offwer oss nw ok altidh

Siälin skal letha j gudhz hiärta alth hwat hon astunda [C xiiij]

Hon mykit bidhin, badh for enne persona til gudh Ath honom thäktes giffwa henne eth renth hiärta, oc ödhmiwkt, älskandes, astundandes, andelighit ¶ tholighin swar fik hon aff gudhi Alth thz hon wil haffwa, ok widhertorff, skal hon sökia j mith hiärta Ok bedhes aff mik, thz sik giffwas Swa | som barnidh gör, hwilkith alth, hwat thz astundar, bedhis aff sinom fadher, Thy nar hon astundar renlek, löpe til mina menlöso, Nar hon wil haffwa ödhmiwktena, thaghi henne aff minne ödhmiwkth Ok sina astundan, hwat j henne brister wpfylle thz aff minne Ok min kärlek, mz alla mina gudheliko renliffwis liffwärne, ok wmgängilse Skal hon tröstelika sik til eghna ¶ tha saghdhe hon Jak bidhar thik, min käre

h*ärr*a, ath thu göri miskunsamlica mz h*en*ne j h*en*na ytth*e*rsta, giffwandes h*en*ne wissan, äw*är*dhelika mz thik ath bliffwa ¶ H*ärr*an swaradhe, hwat wiss man wille nakoth dyrth thing, sik
5 mykith älskelighit, ok mz myklo ärffwodhe köpt oc fangit, flathligha bortkasta, äll*er* offw*er*giffwa Jak hälghadhe j mino*m* mando*m* alla h*en*na likamlika gärninga, oc alt h*en*na andelighit hälghadhe jak j mino*m* anda, ok liffwandis giordhe,
10 oc aldre skal jak hona offw*er*giffua ¶ Saale äru the som fullelika thrösta til hono*m*, the wardha aldrigh ä[wär]dhelica offw*er*giffne, än tha the lidha dröffwilse, wthan hwilka kombir jngen til himerikis ffor thy han näpser allo*m* th*e*m han älskar
15 Än aldrigh lidha sorgh äll*er* dröffwilse är genstighi*n* til hälwitis Gudh beffwari oss thädhan all sa*m*man oc giffwi oss himerikis nadh*er*

Mädh gudhz loff skal man wpfylla sin forswmilse [C xv]

20 Jtem, nar hon badh for eno*m*, som mykith war bedröffdh*er* Saa hon hono*m* standa när h*ärr*ano*m* Til hwilkom h*ärr*an jhesus sagdhe See, jak forlath*er* hono*m* alla hans synder Än han skal wpfylla sinna syndä, ok forswmilse
25 Cum laude Mädh gudhz loffwi, ffor thy, nar han höre messo Oc thä*n*na ordhen siwngas jn prefacione Per quem maiestatem tuam laudant angeli Thz är wm hwilka seu propter graciarum accionem Som är thakka*n*na görilse,

thz är, Ath hälgha ängla takka ok ära gudh for alla sina nadh, oc godhgärni*n*ga Tha th*ä*n-
290 na | ordh siwngas, skal ok han loffwa mik, j thäs himelska loffsins foreningh, j hwilka gudh, hälgha trefolloghet, jnbyrdhes sik loffwar, oc loffwas 5 Oc wthflyter j hälghasta jomfruna mariam, ok tädhan j alla ängla oc hälgha män ¶ Oc läsi ena pater noster Hwilka han offre j thes loffsins foreni*n*gh, j hwilko hy*m*mel, oc iordh ok all c*r*eatur mik loffua, ok wälsigna Bidhiandes 10 ath ha*n*s bön anames, oc täk göres, wm mik jhesum christum gudz son, wm hwilkan alt thz gudhi fadh*er* offras, vpfar j högxsta thäknat Ok swa fylles wm mik alla hans synder, oc forswmilse, hwar en th*ät*ta gör, ha*n* skal milleligha 15 thro, ath wnfa sa*m*ma nadh, For thy, som h*är*ran siälffw*er* sigh*er* J n p o s s i b i l e e s t h o m i n e m n o n c o n s e q u i q u o d c r e d a t e t s p e r e t Thy skulu*m* wi til engin a*n*nan säthia wart hop j alle nödh, ok frästilse, wtha*n* til gudh j himerike, som 20 allo*m* är när, som haffwa dröfft hiärta, Han hugswali oss j allo*m* waro*m* dröffwilsom

Huru gudh han klädh*er* sik mz siäli*n*ne oc af tara*n*na nyttoghet [C xvj]

Naar en syster wardh siwk, j ene högtidh, 25 th*ä*nna gudhz jomff*ru*, aff kärleksins warku*n*nan badh for the siwko, mz mildä klagha*n* forwitandis h*är*rano*m*, hwi han läth siwka wardha sina älskersko, huilka h*är*ran wiste sik swa hetelika, ok

idhkelika tilstaa, j chorenom, j hans thiänist Härren swaradhe Hwat höffwis mik ey skympa mz minne käro, nar mik täkkis ¶ For thy tha mannen siwkna, klädhes jak i hans siäll, swa
5 som j höghtidhis klädhe, oc swa j mins hiärtans frögd när staar jak minom hälgha fadher takkandis honom, oc loffwandis, for alla pinor, oc dröffwilse, som thän mannen lidher ¶ Ok sagdhe härran jhesus framdelis, hwar en som astundar,
10 ath jak skuli klädha mik mz hans siäll Vm morghonen, han wpstaar, sukke til mik, aff jnnersta hiärta, thz mästa han gither, Astundandis, ath jak thän daghin göri oc fulkompne j honom alla hans gärninga, oc ärffwodhe, | ok swa mz 291
15 ödhmiwkä sukkan jndraghandis mik [j] sik, wardher han mith klädhe Ok swa som kroppen, han regeras, oc liffwir aff siäline, swa siälin, aff mik, liffwandis gör wm mik sina gärninga Än sagdhe härran jhesus ¶ Sukkan haffwer stora makt, oc
20 kraffter, swa ath aldrigh sukkar mannen swa til gudh, ath han nalkas jw honom nämare, än han war til forenna For thy, the sukkan som wthgaar aff kärlek, äller aff minne astundan, äller aff minne nadh Hon gör try godh thing
25 j siälena ¶ Först störkir hon siälena, swa som godh, oc söth wällukt, huilkin mannen mätthir ok störkir, thz är, starkan gör ¶ Annath sin, wplyser hon siälena, swa som solen, jnkommandis, vplyser hwsit, som forra war
30 mörkt ¶ Thridhia sin, gör hon siälena lustogha, ath alth thz hon gör, äller tholl, thz smakar henne sötheligare, än for ¶ Än the sukkan,

som wthgaar aff syndenna anger, Hon forlikar siälena mz gudh, som eth mäktugh sändebudh, oc forwärffwir honom nadh, oc forlatilse, som bruthliken är, oc wpskärer eth thungh oc dröfft samwith ¶ Tha thänkte hon widh sik siälffwa, huru thz kunde wara, som skriffwas, Peccator quacunque hora ingemuerit omnium iniquitatum eius deus amplius non recordabitur ¶ J hwat stwnd syndaren sukkar, thz är angrar sina synder, jak skal aldrigh thär äpter aminnas hans synde Sigher härren gudh ¶ Huru kan thz santh wara, thänkte hon, mädhan mannenom än sidhan til bör skrifta the samma synder, wm nödhin tränger honom ey fra scrifftamalom Til huilkith härren swaradhe Nar nakor man bidher for nokon bruthlikin thiänara, ey dirfwis thän bruthlike thiänaren tha likowäl komma for sins härra öghom ginstan, ffor än han haffwer rensath sik aff träkkenom, ok takit wppa sik renare klädhe Swa oc syndaren, än thot | jak haffwer anamat honom j mina nadh, wm syndenna anger, Tha höffwes honom likowäl, sin träk aff skrapa, och klädha sik j dygdhenna fägrindh ¶ Som man seer j eth stall äller nokoth annat hws, thär träkkir, ok orenlikit, haffwer länge jnne lighat Än thot träkken kastas wth, tha luktar än stallit, länge sidhan, aff ondom dön Swa luktar oc eth syndokt samwith, ok langligha, oc länthelika rensas, som syndenna träkkir är langhligha jndraghin ¶ Härra gudh giffwi oss eth renth hiärta aff allom syndom

Jtem eth a*n*nath aff thy samo [C xvij]

En a*n*nan tidh badh hon fore ena, Som wilde witha, huat gudh wilde hälzst aff he*n*ne haffwa Hwilka h*är*ren swaradhe, Hon skal
5 haffua sik mik som en pilter, ther j*n*nerligha älskar sin fadh*er*, oc altidh löpir til fadhere*n*, ath han hono*m* nokot giffwi j händrena Huilkin, ä hwat fadherin hono*m* giffw*er*, halder han ganzska gäfft, oc täkt, for kärlekin, han haffw*er* til sin
10 fadh*er* Sua skal oc hon altidh länkta til mi*n*a nadh Ok alt hwat jak he*n*ne giffw*er*, halde thz aldrigh for litidh, wtha*n* mz kärlek, aff storo*m* täknath anama*n*des, takke j*n*nerligha for alla gaffwor ¶ Anna*n*tidh skal hon haffua sik swa
15 so*m* brudh, som ey for rikedoma, äller fäghrind, äll*er* stora släkt Vtha*n* aff ensa*m*pnom kärlek wthwäls ok älskas, oc främias, til hedh*e*rlighit rike Tholken brudh hon findz trolighare, och mere älskandis, ok hwat he*n*ne bör lidha oc
20 thola for sin kära, tholl hon mz större tholumodhe, Swa skal hon altidh mi*n*nas oppa sina oskynioghet Huru kärleka jak hona wthwalde for w*är*lde*n*na begy*n*nan Mädh huru dyro, mi*n*s blodz wärdhe jak he*n*ne ath*e*rlöste Ok offwir
25 alt haffw*er* jak hona kallat, oc wthwalth, til mi*n* särligha kärlek, oc mere hemeli[g]het, än andra ¶ Thridhia tidh skal | hon haffwa sik til mik 293
Swa som en wen til then andra, hwilken alt thz räknar wara sith, som them andra til höre Swa

oc hon Söke gudz äro, j allom thingom, oc altidh främie, thz mästa hon forma Ok alt thz hon wet wara mothe gudhi, städhie thz aldrigh skee, äller göras, mz sin wilia ¶ J allom thessom stykkiom, naar hon ey ffaar, äller henne ey giffs 5 thz, hon astundar ¶ Äller oc henne fra takx gudhelikin hugnadher, äller the nadh hon är wan, ath faa aff gudhi, skal hon ey ginstan dröffwas, oc ey tänkia, thz henne thz skär for nokra ogönst äller wredhe skuld, äller oc sik ginstan wara 10 offwergifna aff gudhi, For thy hwar en troen, oc kär fadher, han gifwir ey sinom son, thz han weth honom skadhelikit wara, än thot sonen thz trättelika bedhis Ok brudgummen theer oc sik stundom grymman brudhinne, ey for wredhe skul 15 wthan henne til lärdom, oc wartakilse Swa oc gudh wil stundom wthröna siälenna troskap, ey thy, ath han ey alt weth, wtan ath han skal henne göra ärligha, oc prys wärdha ffor allom sinom hälghom mannom ¶ Märk här gudhz brudh, 20 huru thän kära härren plaghar pröffwa, oc wthröna brudhenna stadlighet, oc huilka han fynder stadhugha oc trona, henne giffwer han, oc hon faar äronna krona Amen

Jtem af thy sama c 18 25

Jtem sagdhe härren henne aff ene andre, Hon skal j trygge handa mattho haffwa sik til mik ¶ J bland folk skal hon haffwa sik til mik som en hwalpir, huilkin aff sinne trolighet

altidh fölgh*er* sino*m* hwsbonda Än thot, ath han wardh*er* opta slaghin, oc borth driffwen fra honom Swa oc hon, wardh*er* hon stwndo*m*, j bland andra, rördh til wredhe, antiggia aff sino*m* eghn-
5 o*m* ordhom, oc tilfällom, äll*er* | a*n*nars Ryme 294
ey genstan, for th*ä*n skuld, äll*er* lathe sik borth-driffwa mz otholomodh, kan oc hända, ath hon th*ä*r j bryth*er*, oc syndar, ko*m*me genstan j gen til mik, mz anger oc skriptamal, tröstandis oppa
10 mina miskund, ath jak jämwäl wm ena sukkan forlater he*n*ne alt sa*m*man J choreno*m* oc j bön-o*m* skal hon sik haffwa til mik, swa som brudh til sin kära brudgw*m*ma vm sa*n*nan kärlek, oc sötha hemelighetz bewisni*n*g ¶ Än naar hon
15 skal gaa til mith högxsta bryllöpe, ath taka mi*n* w*är*dhogha likama, haffwi sik swa som en droth-ni*n*g til sin h*är*ra, oc konu*n*g ¶ Drothni*n*gen är ok skal wara, j sins konu*n*gx bryllöpe, äll*er* gästabudhi, mykith riiff oc gäffmild, ath giffua
20 gaffwor, oc skipta ympni*n*ga almosor ¶ Swa ok hon, alth thz godha, he*n*na käre h*är*re, oc konu*n*ger haffw*er* he*n*ne begaffuath, skal hon allo*m* widh*er*-torfftogho*m* riiffligha skipta, oc mz sino*m* böno*m* allo*m* hiälpa ¶ Swa läre th*e*n hälghe ande
25 the*n*na drothni*n*gar, som äru jhesu christi hime-rikis konu*n*gx brudh*er*, jn psalmo Astitit re-gina a dextris tuis in vestitu deaurato circu[mdata] etc[ra] Drothni*n*gen staar a thi*n*ne höghre sidho, mz högho*m*, oc hälghom tankom,
30 ordhom, oc gärni*n*gom, ekke a winstro, mz vinstra och wrangä forakt, äll*er* wilia, j forgyltom klädh-om, Thz är ärligha prydh, Circu[m]data varie-

tate, kring[g]iffwin mz dyghdena margffalleleghet Aff huilkom henne klädhe skulu wäl lukta Som staar jn Canticis Odor vestimen[torum] tuorum sicud odor thuris Thinna klädha wällukt, thz är, dygdhenna oc hälgha wmgängilsenna 5 frägdh, oc äpterdöme, är swa som rökilsins lukt, Rökilsith brinder ena stadz, oc wpfyller alt husith, oc alla them j huseno äru ¶ Swa oc en gudz människia dragher manga mz sik til gudh, mz godhom sidhom oc äptedömom Thär til the, 10 swa alla löpandis äpther dygdhena lukt, ffaa see oc ägha regem salomonem j äronna krona 295 | och wara hans näste, oc främste, gangandis mz lambeno, jhesu christo, hwart han gaar Amen

En söth hugswalan til ena personam c 19 15

Jtem badh hon til gudh for ene personam, oc sagdhe Jak bidher tik o sötaste gudh Ath i hennis ythersta giff henne ena foresmakan äwärdeligx liiffs, thz är tryghet, oc wisso, mz tik äwärdhelika bliffwa, oc aldrigh fra tik skilias 20 Til huilkit härren jhesus swaradhe Hwat skippar wil vthkasta sina rikedoma j hamffnena, huilka han mz fridh, oc stora ärffwodhe haffdhe fört offwer sion Swa jak henna siäl, huilka jak haffwer mik wthwalt, oc i renliffwes stadga bewarath af 25 henna barndom, huilkins höghre hand jak siälffwer haffuer haldith, ok j min eghin wilia framleeth, naar jak haffwer hona, äpther min godhwilia,

androm foresath, tha wil oc jak hona mz äro til mik taka

Tre wars härra wägha huilka wi skulum och gaa C 20

5 Naar hon badh for enom mykith dröffdhan, ffik hon thänne swar aff gudhi, Jak gik i wärldenne tre wägha, j huilkom skulu alle the gaa, som mik fullelika wilia äpterfölghia Then förste war thor, oc twnger Thän andre är 10 blomstogher, och besattir mz fruktsammom träm ¶ Thän tridhie war fuller mz thorn oc tiistel Thän förste wäghin är wiliolighen fatigdo[m]ber, huilkin jak, i alla mina liiffsdagha, hiölt oc älskadhe, i högxsta trappona ¶ Annar wäghin 15 är min blomstrande, dyghdhafull oc ärligha wmgängilse ¶ Thän tridhie, min hardhaste oc beskaste dödher oc pina Swa oc hwar en, som mik wil fölghia, honom til bör wmfämpna wilioleghan fatigdom, enkte wiliandis ägha här j 20 wärldinne ¶ Annath sin skal han haffua, och halda ena ärligha wmgängilse, oc hälaght liffwerne | ¶ Thridhia sin skal han oc wilioligha oc 296 gärna for mina skuld lidha pinor oc alla handa dröffwilse ¶ See käre wener här fulbordhar war 25 härra sancti pauli ordh som sigher Per multas tribulaciones oportet nos jntrare regnum dei Ginom mykla pinor oc dröffwilse skulum wi jngaa j gudz rike Ok thy sighiom mz sancto jeronimo Hic seca hic vre vt jn eternum

parcas O h*är*ra gudh här skär här brän at thu oss äw*är*dhelika spari

Ath christi saar äru oss äpth*e*rsyn til alla dygdher C 21

En annan tidh saa hon sik staa när h*är*rano*m* oc helsa ha*n*s hälgha saar aldra sötheligha*s*t huilken all waro kringomsath mz dyrom stenom ¶ He*n*ne h*är* wppa wndrande Sagdhe h*är*ren ihesus til he*n*na Swa som gemme dyre steena haffua i sik stora krafft oc dygdher Ath the jämwäl bort driffwa somlika sotther aff ma*n*nom ¶ Swa min saar haffwa swa dana makt och dygh at the borthdriffwa alla siäle*n*na kra*n*kdoma ¶ Somlighe haffwa swa rädh, oc ömkelikin hiärta, ath the aldrigh dyrffwas fullelika tiltrösta til mina nadh, oc mildhet, wthan for räddogha swa som altidh fly oc fiärka sik aff mi*n*e närwaru Aff huilko*m* maa sighias Ath the haffua tremulam paralisin Thz är skälffwande lidhamota*n*na aath skilnat Vm thässe fullelika rympde, och flydde til mina pino, oc offta helsadhe sötligha mi*n*a wnder, Sa*n*neligha the borthdriffwo fra hono*m* allan räddogha, ¶ Somlighe äru oc haffuandes waffrandis, oc ostadhug hiärta, vmwändandis th*e*m jdhkelika j lösom, oc ostadhughom tanko*m*, swa ath offta for eth ömth, oc flath ordh kasta sik genstan j otholamod, oc wredhe ¶ Thässe vm | the hiärteligha ami*n*thes mina pino, oc mi*n* saar jnfästo j sin hiärta, sa*n*neligha the skuldo faa th*är*

aff hiärtans stadhughet oc finna tholamod ¶ Jtem äru somlighe haffwandis soffwandis krankdom, thz äru the, som alla sina gärninga särdelis gudhz tiänist j sang, ok läsning, göra mz läthi oc sliohet 5 Vm thässe gudhelika thänkto oppa mina hardha pino, skötandis min saar, huru diwpt, oc mz hwat wärk, ok swidha the waro mik jntrykt, sanneligha, the wäkto them wp aff allom sompn, ok läthi

10 Aff thaarom flatligha vthgutnom och theris bätringh C xxij

Tha hon en tidh badh for ene andra Saa hon henna siäl j gudz hiärta staa som eth lithit barn, oc haffua hans hiärta i sinom handom Tha 15 sagdhe härren ihesus Swa skal hon, i allom sinom dröffwilsom, komma til mik, ok halda sik til mith gudhelika hiärta, j thy ensampno sökiandis hugswalan, oc aff engo andro Tha skal iak hona aldrigh offuir giffua Ok sigh henne 20 Ath the taara, hon haffwer stundom onyttelika wthgwthit, lägge them wppa mina thara, sörghiandis ath hon them ey wthgöth aff rätthom gudz kärlek, äller oc fore syndara i wärldinne, tha skal iak them minom thaarom swa til ena, 25 äpter minom wilia, offra minom hälgha fadher, til äwärdelikit loff oc äro ¶ Än for thy, ath jak war ödhmiwker, oc lydhogher, jdhke oc hon sik ödhmiwklica, wndergiffna hwario ena creature, ok wm swa widhertorffwas, oc nyttokt kan wara,

lydha jn til dödhen ¶ Hwar en tolken dygd, aff mins dygdz forenan, oc tillägning, wardher ädhlare, än thusandda dygdher, som ey göras mz tolkom fortanka ¶ Thz är, ath alla thina dygdher, oc godgärninga äru lithit oc änkte wärdha Vtan 5
298 | thu lägger them til ihesu christi dyghder oc honom antwardhe at han them ädhle oc offre sinom hälgha fadher Som thu hördhe

vm tharanna nytthelika bythe swa skal thu bytha alla thina fafänga thara C xxiij 10

En syster dröffdhis mykit for thy,, ath hon kunde sik ey halda aff thaarom, som hon flatlika wthgöt, for nokon kran[k]dom skuld hon tholde Ok nar hon badh for henne Sagdhe härren jhesus Sägh henne, at hon bidhie mik, 15 at jak for min stora godhlek, skipte oc umbyyte alla tara, hon swa läthlika haffwer wthguthit, aff likerwis som hon them haffdhe vthgutit aff rätthom kärlek, äller aff gudhelikhet, äller aff syndenna anger Ok at jak them swa thäkkelika anamä, 20 ok henne swa stor lön fore them giffwi, oc atherlöne O hwat wndherlikin, oc obegriplikin wördhningh, största gudz mildhetz, huilken swa rifflika, oc mz swa store mendzsko, wärdoghas wslom syndarom komma til reddingh mz swa dana 25 oc swa högha hugswalilse

Jtem aliud C xxiiij

Henne bidhiande for ena, fik hon tholkin swar Jak gaar äpther henne wthan atherwändo, ok nar hon wändher sik til mik, mz angher,
5 äller astundan, äller kärlek, glädz jak owermatto, for thy engen kan mere glädhi göra honom, som mykith är skyldogher androm, än han giffwer honom swa manga päninga, han löser sik mädher Swa är om mik, jak giordhe mik, j nakra matto,
10 skyldoghan minom fadher, nar jak gik j borghan, oc loffuadhe mik skula lika göra for manzsins broth Thy räkna jak mik enkte astundanlikare, oc lustelikare, än thz syndogha människian | komber 299 ather til mik mz anger for syndenne ok rättan
15 kärlek

Jtem aff thy sama C xxv

Jtem nar hon badh for ena persona, huilkin for sina läthi, oc löslikhet offta owergaff gudz likama, sagh hon hona sta när gudhi Ok härran
20 jhesus sighia til hänna Min kärasta, hwi flyr thu mik Gak fram tröstelika [til] fadhersins alzwaldoghet, at styrkia thik Til sonsens wisdom, at wplysa thik Til thäs hälgha anda liofflikhet, ath hugswala thik

Jtem aff enne bedröffdhe. [c xxvj]

Nar en dröffdhis ganzska mykit, barmadhe sik milda jomfrun ower henne, ok badh gudhelika for henne, ath milde härran skuldhe hänne hiälpa, mz thäs hälgha anda hugswalilse, til huil- 5 ka härran sagdhe, hwi dröffues hon swa Jak skop hona mik, ok gaff mik hänne til alt huat hon astundar aff mik Jak är hänna fadh[e]r in creacione j skapningene, Jak är henne modher j atherlösilsene Jak är brodher j rikesens skiff- 10 ningh Ok syster j sötha systherskapi

Jtem aliud c xxvij

Jtem, nar en dröffdh, oc mödh aff andra, klaghadhe for henne, ok kungiordhe sin dröffwilse, oc hon badh gudh jnnerlika for hänne, sagdhe 15 härran, sigh hänne, at hon giffwi mik sina owener Ok jak wil giffua hänne mik siälffwan, mz allom hälghonnom, j äwärdelikin lön O söte gudh ära wari tik,

Huru wi skulum offra gudhi war dröffwilse 20 oc all var ärande c xxviij

Hänne bidhiande for enom mykit dröffdhom, sagdhe härran jhesus, wm nakor swa dröffwes, ath honom synis, ath han helder wilde wara

dödher, än lidha tholkin dröffwilse, huru opta han offrar mik the sama dröffwilse, stadfästandes thär äpther wilia j hänne bliffua, oc gärna | bidhia 300 lidha Swa opta wil iak thz swa thäkkelika 5 tagha, ok anama, som hon haffdhe lidhit for mik the dröffwilsen

Aff at gudh wil at syndara skulu omwändas c xxix

Jtem nar hon storlika dröffdhis moth sik siälffua, 10 for en syndara skuld, huilkin hon wiste wara j ondom stadga Thy ath hon haffdhe straffuat han mz helsamlighom ordhom Än han bleff olydhogher, j sinom gambla synda stadga Aff huilko hon mykith dröffdhis Tha sagdhe härran 15 jhesus Eya barma thik ower mik, ok sörgh mz mik, oc bidh for vslom syndarom, huilka jak köpte mz swa dyra wärdhe, ok swa storlika astundar til mik omwändas

C xxx

20 En annantidh sagdhe härran gudh til hänna, enkte thing är til, som mik swa mykit lustar, som manzsens hiärta, huilkith jak nytiar ganzska siällan Jak ympnigas j allo godho wtan manzsens hiärta, huilkith jak nödhghast mister

[c] xxxi

Nar hon eth sinne badh sina böner, sagh [hon] h*är*ran ihesus j blodhoghom klädho*m*, huilkin sagdhe Swa som mi*n* mando[m]ber, all*e*r ow*er*gwthin mz blodh, offradhe sik gudhi fadh*er*, oppa korsens 5 altara, mz osigheligho*m* kärlek, thäkkasta offer Swa mz sama kärleksins brona, staar jak nw när mino*m* hälgha fadh*er* for syndarom, bewisandis hono*m* all mi*n* pino*n*na anbudh Ok thz är min högxsta astundan, at syndare*n* wmwände sik til 10 mik, mz sannom angh*er*, oc bätringh ok liffui äw*är*dhelika

For hwilka mä*n*niskia thässa pater noster wardha läsna ho*n* skal aldrigh skilias widh gudh c xxxij 15

En a*n*nantidh, nar hon offradhe gudhi the pater noster, som folk pläghar läsa xv pater noster huar dagh om aaret Tha co*n*wentit haffdhe th*e*m läsith for ena siäl, gudz hälgha wndo*m* til 301 hedh*er* och | äro Syntes he*n*ne h*är*ran jhesus, mz 20 wthräktom hando*m*, oc ypnom allo*m* hans saaro*m* Sagdhe h*är*ran, nar jak hängde a korseno, waro mi*n* saar all yppin, oc huart eth mz sinne röst ropadhe oc badh gudh fadh*er* om manzsens helso Ok swa än til thä*n*na dagh, swa som mz nakot 25 rop, äll*er* röst, blidhka the gudz fadh*er*s wredhe

syndaromen Oc thz sigher jak thik for sanno, ath aldrigh kan nakor fatigher man swa gladher wardha aff the almoso, han mz longo rope, oc trättelike bön forwärffde Swa som iac gladhelika
5 anamar the bön som mik offras, oc görs j minna sara hedher oc aminne Oc swa sigher jak tik thätta ath aldrigh offras swa the pater noster gudheligha, oc athwaktelika, for nakrom, ath the ey forwärffua honom nadhena stadga Tha sagdhe
10 hon O min härra, huilkin är thän tanken j hulkom thu wil at the skulu läsas Han swaradhe, ath mannen ey atenast mz mwnnenom, wtan jämwäl aff hiärtano, atwaktelika framföre ordhen Oc minst äpther hwaria fäm pater noster mik them
15 antwardhe Oc gaffs henne andelika thänna bön, huilken skulde oc läsas äpther hwaria fäm pater noster Oracio Domine ihesu christe, fili dei viui suscipe hanc oracionem, in amore tuo, superexcellenti, in quo omnia wlnera tui
20 sanctissimi co[r]poris sustinuisti, et miserere mei, et omnibus peccatoribus, cunctisque fidelibus, tam viuis, tamquam defunctis oppa swänsko

O härra ihesu christe, anama thänna bönena, j
25 them aldra högxta kärlekenom, j huilkom thu tholde, oc anamadhe, all thin saar oppa thinom hälghasta likama, oc forbarma thik ower mik, oc allom syndarom, oc swa allom cristnom människiom, badhe liffuandis oc dödhom ¶ Sagdhe oc härran til
30 hänna, swa länge syndaren är j syndomen, haller han mik swa som bundnan a korseno, Än ginstan, han atherkomber til mik wm anger, och | skriptamalom 302

löser han mik ginstan aff korseno Oc mz mi*n*ne nadh oc miskundh, swa som tha löster aff korseno, fäll*er* jak mik allan oppa syndaren, Swa som jak fordhom fiöl oppa joseph, tha han mik aff korseno löste, oc giffw*er* jak mik siälffua*n* alla*n* 5 j hans waldh, oc wilia, ath syndare*n* maghe aff mik göre alt hwat hono*m* siälffuo*m* täkkis Än wm han bliffw*er* qwar j sino*m* syndom, oc ondzsko, jn til dödhin, tha faar min rätwisa makt ow*er* hono*m*, huilken hono*m* tha dömer äpth*er* hans 10 eghna gärnin[ga] forskullan

Huru redhoboen h*är*ran gudh är anama penitentes th*e*m som angra sina synder C xxxiij

Nar hon länge haffdhe hafft största hoffwdh 15 wärk, och om en dagh, nar gudz likame ophögdhis j enä mässo, offradhe hon th*ä*n sama wärken, mz öffläteno, gudhi fadh*er* til äw*är*dhelikit loff oc äro, Ginstan syntis he*n*ne h*är*ran jhesus, haldandis i sino*m* hando*m* en ringh, aff 20 thorro trä, widh huilkin ha*n* syntes fästa wänasta roser, Oc nar hon här oppa mykith wndradhe, hördhe hon h*är*ran sighia, här mädh skal thu wndh*e*rsta, at enghsins syndara hiärta är swa wisnat, oc thort wordhit aff synde*n*na träk, oc 25 rötho, wm han nakra sorgh, äll*er* kropsins kran[k]do*m* thol, oc tholelika lidh*e*r mz tolken wilia, oc forakt, at han än gärna meer lidha, och större sorgh, for mi*n*s na*m*pns kärlek, oc loff, om mik

swa thäktis, ath han ey ginstan, j sama stundh, skuli qwikna, oc ather grönskas, oc tädhan fran wardha anamälighen minna nadha ¶ Än sigher jak, at engen är swa stor syndare, wm honom
5 sannelika angra hans syndher, oc wil sik gärna betra, at jak ey ginstan j sama stundh forlather honom alla hans syndher fullelika, ok mz swa store mildhet, oc sötlek, nidher bögher jak mith hiärta til honom, likerwis som han aldrigh
10 haffdhe | syndat Tha sagdhe hon, Mädhan swa 303 är min härra, huru är thz tha, o sötaste gudh, ath wsla människian känner ey äller sköter thänna thina största nadh, oc mildhet, härran swaradhe, thz är thy, ath hon haffwer ey än mist thän
15 smak oc söthma, som hon jnnantil haffwer til syndenna Swa ath sighiandis, wm mannen äpther scriptamal, oc angher, stodhe swa manlika, oc striddhe moth syndenne, at han alzstings wtsläkte j sik allan syndanna smak, oc lusta,
20 fullelika widherstyggiandis alla synder, the rwm oc persona, han mädher haffwer syndat, han skal wtan jäff ffaa smaka, oc känna suauitatem domini spiritus gudhelikx anda söthma O obe- addicio gripelikx wisdoms högheli[g]het, O huru mykin är
25 thin miskund, sötasta mildhet, oc käraste gudh, huilkin j swa wndherlikom, oc margfaldelikom matthom widher frästar tildragha thik wsla syndaranna hiärta, ath enkte rwm äller tilfälle giffs nw honom til nakot wanhop, huilkom äpther
30 fölgher swa stor mildhet, aff thinna fadherlika atherkallan,

Thätta äpther scriffna skreff gudz tiänista qwinna enne wärdzlike qwinno til, hänna hemelikän oc mykith kär faghran lärdom c xxxiiij

Kärasta mik dotther j christo Thinna siäla 5 älskare ihesus haldher thina hand j sinne höghre handh, taghandes mz sinom hälgha fingrom särdelis hwart thit fingher, at han tädhan aff thik wndherwise, huru äller huat han brukar, oc gör, j thinne siäl Oc huru thu skuli honom 10 äptherfölghia, hans liffwerne idhkande oc fulfölghiande ¶ Hans minste oc ytherste fingher täknar hans säfflikasta, oc aldra ödhmiwkasta wmgängilse, mz huilka han kom, oc liffdhe j iordherike, han kom ministrare, et non ministrari 15 til at thiäna androm, oc ey tagha thiänist aff androm, oc wndher giffua sik allom creaturom, j 304 diwpasta ödhmiwkt Til thätta | hans finger skal oc thu lätha thit lithla finger, thz är, tha högfärdhin hon stinger, oc oppöser thik, thänk ginst- 20 an oppa thins gudz ödhmiwkt, oc nidhertrykkilse, ödhmiwklika bidhiandis, at wm hans hälghasta ödhmiwkt maghe thu owerwinna alla högfärdh, oc allan thin eghin wilia Huilken framga oc wnkoma aff them flata, oc fafänga kärlekenom, 25 mz huilkom människian älskar sik siälffwa ¶ Mädh andra fingret, som än kallas medicus, äller annularis läkiare äller gulringx finger, thäknas hans hälgha hiärta trolikhet, mz huilka han atwaktelika

ryktar alt warth gangh, oc nytto, swa som thro-
lighasta modher, borttaghandis oc linandis war[s]
hiärta thunghet, och dröffwilse, mz sins hiärta
osigheligha throlighet, oc warnandes os aff allo
5 ondo ¶ Til thätta hans finger skal oc thu til-
föghia tik, aminnandis, huru stora othrolighet
thu haffwer bewist swa aldra throlighasta, oc
aldra sötasta älskare, fiärkandis fra honom thina
siäl, huilka han skop sik til loff, oc til sin kär-
10 lek, at hon skulde han ensamen nythia oc agha,
j äwärdhelika kräselighet, oc straffa thik thär fore,
at thu swa siällan, oc swa slioligha minnes oppa
honom ¶ Hans längxste finger, äller midhlaste,
theknar hans högxsta, oc äwärdhelikan kärlek,
15 huilkin honom swa wndherlika, oc swa fullelika
tilböghet manzsins siäl, oc ey läther hans hiärta
hwilas, for än han ingiwther sik allan j siälana,
swa som watn, flytandis j sinne brätzsko, söker
diwp, oc rwm, thär thz skuli sik jngiwta Til
20 thätta fingret skal oc thu tilläggia thit, thz är
wilia, swa at kan thu ey j hwaria stundh honom
fullelika älska, och aminnas, tha giff honom godh-
an wilia, huilken han anamar fullelika for gär-
ningana, Swa ath om thu kwnne haffwa, äller
25 | ffaa aldra hälghra manna, oc aldra creaturanna 305
kärlek, honom wilde thu allan honom ensampnom
giffwa, oc tilböghia Jndex thz är hans fränsta
finger, theknar gudz foresyn wndhersama, oc
ogrundelika skikkan, j huilka han mildelika fore-
30 seer alt thz människione är tilkomande Oc nar
han wil faar, oc gaar aff rättan gudz wägh, mz
huat wisdom, oc wärdeli[g]het han hänne ather-

kallar, nw mz motegangh, oc nw mz mädhgangh Til thätta fingret skal thu gärna tilläggia thit, thz är, at thu skal honom fullelika tro, ath alt thz thik kan tilkomma mera lusta, äller bedröffwilse, thz komber thik aff swa storom hans 5 kärlek, oc thik til swa stora nytto, at thu ey skuli wilia nakot annat, äller annars thik haffua tilkomith, än han thz flyadhe, oc giordhe Oc thy tilbör thik jnnerlika honom loffua, oc thakka, for alla hans hälgha nadh, oc skikkan ¶ Pollex 10 thz är hans tumelfinger, theknar hans gudhelika waldh, oc hans fadherlighetz waldogha beskärmilse, mz huilko han motestar, oc nihertrykker alt thz genwärdogh, oc skadhelikit kan wara trona siäl, wtan swa mykith han tilstädher henne tilkomma 15 Henne til hälghilse, oc dygdhinna idhkan Til thätta fingret skal oc thu thit tilföghia, at thu wari stark j dyghdhinna pröffwilsom, oc staat mannelika moth allom syndom oc lastom, enkte twäkandis wm gudz miskund Vm han läther 20 thik j nakro dröffwas, äller oc han til en thima thik fra thagher sinna nadha hiälp, oc hughnath,

Eth annat til the sama qwinna C xxxv

O throen oc gudh älskande siäl athwakta granlika oc mz | kärlek the lagh, som ihesus thän 25 [306] käysarlika jwnkaren, fadherligx mildhetz son, thik gaff, nar han thik wthwalde til kärasta brudh, oc gaff sik thik til aldra sötasta brudgumma, haldandis thz aldra sälasta bryllöpith j sik siälff-

wom, oc han siälfwer wthan alla thina forsyn oc forskuldan ¶ J swa dana höghtidhis, oc glädhinna dagh, thz är thinna siäls troloffwans dagh, han glädhiandis aff allo hiärta, klädde sik, for
5 thin kärlek skuld, mädh klädhom, aff rödhom rosene lith, huilken kärleken litadhe j hans hiärta blodhe Oc satthe oppa sith wänasta hoffwdh en kranz, aff roos, ok liliom, kringgom sattan, alla wäghna, mz dyrasta finaperlom, hans dyr-
10 asta oc hälghasta blodz nidherflytande dropom ¶ han haffdhe oc oppa sina wänasta händer finger wanta, swa wäl besprängda, oc mz dyrasta lith ginom stunghna, at han enkte kunne, äller formatte, j them atherhalda, at han ey alt skulde
15 thik oppenbara, oc begaffua, huilkith han for alla wärldenna tilforenne haffdhe lönth, oc engom giffwith ¶ hans blöta, oc wäna brudgumma säng war gryma oc harddhasta korset, huilka han swa gladhelika, oc mz brännande kärlek, jnsprangh,
20 at aldrigh lustadhis engin brudgumme swa mykith j sina silkes sängh, aff filsben giordha, som han lustadhis, oc länktadhe äpther thinne siäl, swa pinlika hängiandes a korsens galgha ¶ J thes sama kärleksens sängh bidhar han thik, än
25 nw, länktandes oc twänandes, mz wnderlika astundan, alt thär til han komber j thina täkkasta wmfämpnilse, ath wm thu | nw wil wara hans 307 eghen brudh, tha tilbör thik, ath thu skal alstingx widhersighia alla wärdzlika fafängha, oc
30 thins likama lustelikhet, oc jngaa til hans, j sorghsins oc forsmäilsenna sängh, tilföghiandis thik haar[t] in til hans blodhogha sidho, for sin

kärlek skuld ¶ Märkt oc granlika, huilken oc huru dyran panth han fore thik wtsatte, nar han thik wplät sith sötasta hiärta, alla hälaghetz oc gudhelikx snille fatabur, tädhan skänkiandis thik sins hiärta obegriplikx kärlekx brudha skaal Oc 5 helsamasta dryk, huilken mildeligha läker alla siäläna kran[k]domma Thän ärlikasta pantten, han är omätthelika dyr, for thy j honom jnnelykkes alt goth, all dygdh all nadh, oc miskundh Thänna wärdhogha pantthen wil han thik ey fra 10 tagha, for thy han stadfäste thik sina tro mz honom Swa som nakor konunger jnledde sina rena oc wäna brudh in j sith hus stadh, älla sloth, fult mz ägher oc rikedoma Oc satte hona sinom winom til pantha Swa giordhe thin älsk- 15 are oc brudgumme ihesus, aldra karskast ower alla mannanna söner, han satte sinom hälgha fadher til pantha for thik eth aldra kostelikasta hus, som är hans eghit hälghasta hiärta, til wisso, at han wilde thik sina kära brudh, aldrigh ower- 20 giffwa Än thz mere är, offrar han daghlika thär oppa altarit, til äwärdelikx kärlekx tekn, mz huilkom han thik forekom aff ophofweno Thy o thy äwärdelikx fadhers dotther, oc hans endha oc lika äwärdelikx sons wtualdasta brudh, oc 25 thäs hälgha anda kärasta wen, oc astundelikit hwilo rum, älska oc halt j wördningh thin hiärtans 308 käraste älskare, aff huilkom thu är | swa mykith älskat oc swa ärlika wthwaldh, for thusanda andra Huilken aller är kärlekxfuller, oc siälffwir 30 kärleken, war honom tro oc hull, som thik är siälffwer trolikheten Oc nar thik nakoth dröffue-

likit tilkomber, anama thz swa täkkelika som dyrasta gulspenna, huilkith thik siälffwer gudh sändhe, mz huilko han wil dragha thik, oc lukka, til sins enda sons kärlek ¶ Än thu ginstan
5 samtykkiande til sama dräkt, oc budhskap, wplyfft alla thina siäl thär amot, oc til redh, oc prydh thit hiärta, at thz maghe oc wärdoght ware, mere oc höghre draghas, mz tholimodh oc samskiöniogha lioffligbet skal thu thik öffua til hans
10 wmgengilse, granlika atwaktandis, ath thär mädher, at gudh han giffwir thik nakon motegangh, wil han thinne siäls helso, oc thz är thik största fästningha faa, hans kärlekx ¶ Akta oc huat thik bristher j allom dygdhom Oc törff thu
15 widher ödhmiwkt, äller nakra andra dygdh, som thu ey siälff haffwer, äller kan ffaa, oc haffua aff thik siälffwa Tha gak oc läs op mz kärleksins nykil thz dyrasta oc aldra wärdhoghasta aldra dygdhinna skrin, ihesu christi hälghasta
20 hiärta, bidhiandis ödhmiwklika honom, dygddhinna härra oc konungh, at han giffwi thik til hiälp, oc styrk, sina margfaldelika oc ädhla dygdher, mz huilkom thu maghe oweruinna alla lastanna frästilse oc tilfälle ¶ Än om onda oc fafänga
25 tankanna röffwara kunna sik jnslika, oc thit roliko hiärta hus omaka löp til wakna husit, tädhan takandis bäzsta oc fastasta waapn, ihesu christi wärdoghasta dödh, oc huilka thu skal swa fastelika, wm idhkelika atänkilse, jn|fästa j thino 309
30 hiärta, ath aldra fafänga tanka, squalder, och orolikhet tädhan bort älthis, oc langt fradriffwis ¶ Komma oc nakro owenna jnskiwtilse, oc mz dödzsins ether

belibbadha pyla, som wilia skiwta, til wanhoppilsanna dödh, oc sköt löp til omä[le]likx mildhetzsins skrin, christi nadh, oc miskundh, huilkin engin wil fortappa, wtan alla wil koma til sinna eghna widherkänno, oc gudz sanhetz, oc kärlekx, wtan 5 them som siälffwilielika wilia sik fortappa aminna[n]des, at gudh är redhabonare anama människkiona, än hon är komma Oc thz astundar han mäst, at mannen bewise sik tholkin, at han maghe honom wthan atherwändo jngiwta oc foröka 10 sina nadh, oc miskund oc alt goth

Aff stora gudz kärlek til wara siäla c xxxvi

Mäniskionna älskare härran ihesus astundelika astundar sik til eghna siälena, enkannelika henne, som wil oc astundar hugsualas aff 15 honom, oc wil wtröna hans älskogha, hon skal aff läggia allan hugnadh, hon haffwer hafft j wärldenne oc creaturanna lustilsom, huilka henne antighi ey dragha äller köra til gudz kärlek, for thy nar mannen haffwer nakon thän han älskar, 20 äller j huilko han lustas, han skal tänkia widh sigh, ath thy gaffs thz honom, at han skulde thär aff wpwäkkias til hans kärlek Än känner han, oc finner, at han enkte aff ökas, oc forbätras j gudz kärlek Vthan thz optare komber oc 25 liggir, oppa hans hiärta, oc j hans aminne, än gudh, han skal ginstan thz fran sik lätha, ware mere nakor människian, äller huat hälzst creatur, wm han wil ey wndher eens mista gudhz höllist,

oc hemelikan kärlek Sanctus augustinus han sigh*er* addicio
Minus te domine diligit etc[ra] Han älskar thik
h*ärr*a mi*n*dre än hono*m* tilbör, som nakot a*n*nat
älskar, wtha*n* thik | äll*er* oc mz thik, tho ey for 310
5 thi*n*a skuld, for thy han är fadh*er*sins ende kär-
lekx son, oc thy wil ha*n* ensamb*er* wara aldra
älskelighast oc j*n*nerst j thi*n*o hiärta

Jtem aliud c xxxvii

Gudh gaff siäli*n*ne sith hälgha hiärta, at hon
10 skuli oc stu*n*dom ath*er*giffua hono*m* sith
hiärta Oc wm hon thz gör täkkelika, oc tröste-
lika, han stadfäster thz swa mz sina maktogha
guddoms walde, at the mä*n*niskia*n* skal aldrigh
ku*n*na falla j nakra groffua dödhelika syndh,
15 for thy han är grander skodhare, oc ransakare
thäs hiärta som hono*m* älskar, oc idhkelika fore-
seer, huat hono*m* j thy mäst täkkis Oc nar
tholken faar nakor dröffwilse fly ginstan tröste-
lika til gudhz hiärta, j thy sökiandis hugsualilse,
20 oc j engo andro, än händer ey hono*m* hugswal-
ilse, gudz snille, oc wisdome swa flyande, ey
thäs mindre skal han loffua, oc ära gudh aff
allo sino hiärta, huilkit gudhi mykit täkkis j
cristna siäl, huilkin ey leetar thz hä*n*na är, wtan
25 thz ihesu christi är, oc ey foresäth*er* sin hug-
sualilse gudhz hedh*er*

Aff thy at ihesus spordhe trem sinom sancte pädher c xxxviij

Nar hon mykit atänkiande war j them ordhom hon hördhe läsas j lästinne at war härra atspordhe trem sinom sancte pädher Symon di- 5 ligis me plus hiis Symon älskar thu mik mere än thänna andra Thätta tänkiande wart hon j andelika syn Oc sagh sigh wara for härranom, huilken til hänna sagdhe, jak wil oc spöria aff thik Oc thu skal swara mik, äpther thins sam- 10 witz sanhet ¶ Är nakot j wärldenne thik swa kärt, huilkit thu ey wilde owergiffua for mina skuld, wm thz ware j thinne makt Til huilkit 311 hon swaradhe, thu weth | thz, härra, ware all wärlden min eghin, henne wilde jak gärna ower- 15 giffua, oc allt thz j henne är, for thin kärlek skuld, huilkith härran ginstan anamadhe swa täkkelika, som hon alt thz aff sino eghno haffdhe owergiffwit for hans skuld ¶ Annat sin spordhe härran, är nakot ärffuodhe, äller nakoth lydhn- 20 onna budh swa thwnkt, at thu wilde ey thz lidha for minna skuld, hon swaradhe härra, alt thz hart wara kan, wil jak gärna lidha for thik Jtem spordhe härran, är nakor pina swa twngh, huilka thu ey wilde lidha for mik, hon swaradhe 25 Min härra, mz thik, oc thinne hiälp, är jak redhoboen til alla pinor, huilkith alt härran anamadhe, swasom hon thz haffdhe fulkompnat j gärningene, sagdhe oc härran See, triggia handa folka kön

befaller jak thik, först wngh barn, oc menlös the som teknas mz menlösa farit, them skal thu lära, och dragha til min kärlek oc wenskap ¶ Andra bedröffdha oc forsmadda, huilke oc menlöse äru,
5 at thu them hugswale, oc hiälpe, äpther thinne formagha ¶ Tridhia alla kirkiona, huilka thu skal mz idhkelikom bönom, oc gudhelika astundan främia for minom miskunsamlikom öghom Oc thär aff skal thik ökias nadh Oc mik loff oc
10 ära Swa wari tik nw oc äwärdhelika Amen

Här börias fämpte boken i huilka scriffuas aff siälom som henne oppenbaradhe oc kungiordhe sina nödh älla nadher c i

Thänna hälgha jomfrun j största mildhet jn-
15 nälffuom ömkadhe sik ower alla Oc swasom hon war mildh, oc barmhärtogh, ower liffuandis mykit mera ower dödha sina winer, oc bekända Oc aldra mäst ower dödha salugha forglömda siäla, oc owergiffna aff allom huilka engin hullan
20 haffdhe äpther sik, wthan thz endha hopet, at | the skapte waro äpther gudz hälgha liknilse, 312 oc mz hans dyra blodz forskuldan frälsande aff thera pinom, huilkom hon war mildasta hiälpirska, mz idhkelikom bönom, oc andelikom disci-
25 plinis, som hon daghlika giordhe alment, for allom cristnom siälom ¶ huadhan aff hände, at tha hon badh jnnerlika oc opta for the siäla, som bönena hiälp ey widhertorffto, war hon wärdogh

at see oc wndersta thera äro oc osighelika atherlön mz siälffwom gudhi.

Aff enne hälghe siäl c ii

En syster som alla sina dagha, j hälgho liffwerne gudhi gudhelika tiänandis, warth siwk aff 5 dödzsins siw[k]dom for huilka hon badh, j gudhelikom anda Oc sagh hänna siäl swa som staa a knä for härran gudh Oc härran ihesus wisande henne sina rosone wndher, huilken siälen helsadhe mz the bön hon för ey haffdhe hört Oc sagdhe 10 O salutifera wlnera dulcissimi amatoris mei ihesu christi Saluete saluete saluete in omnipotencia patris qui vos dedit Jn sapiencia filii qui in vobis sustinuit Jn benignitate spiritus sancti qui in vobis opus nostre redemp- 15 cionis perfecit O helsamlighasta saar mins sötasta älskara ihesu christi Jak helsar idher j fadhersins alzmäktoghet, som idher gaff Jak helsar idher j sonsins wisdom, huilken j idher tholde Jak helsar idher j thäs hälgha [anda] 20 wäluiilioghet, huilken j idher fulkompnadhe wara atherlösilsenna gärningh Amen Nar hon skulde anama hälgha olningenna smörning, sagh hon twa engla bära ena mullögh mz watn, Mädh huilko teknadis miskunnen, oc sanheten, j huilko siälen 25 skulde rensas aff alle smitto, äpther thy dauid scriffuar, Misericordia et veritas precedent faciem tuam Miskunden oc sanheten the skulu gaa fore thit änlite ¶ Än härran ihesus, han 313 stad|de sik när the siwka, j prestens stadh Oc 30

iomfru maria sath widh hoffuodhit Oc nar klärkane laso letanias, signadhe härran ihesus the siwka trem sinnom mz korsens tekne Oc sagdhe jak wälsignar thik j mik minna helloghet oc
5 likamans oc siäls helbregdho Än nar j letaniis nämpdes jomfru maria wärdogha nampn, stodh hon opp oc lypte op the siwka oc sagdhe ¶ See min kära son thänna brudhena giffwer jak thik äwärdelika at wmfämpna Oc huar en aff hälghom
10 mannom, nar the nämnpdos, stodho a knän for härran ihesum, oc badho for the siwko Än nar hon war olyat, sagdhe härran til sinna modher See jak befaller thik thänna mina brudh, huilka thu skal osmittadha framledha for mina asyn

15 Aff hans siäl som stiktadhe kost thera kloster C iij

Tha aardz mot höltz äpter hans siäl, som thera kloster haffdhe funderat Sagh thänna gudz thiänista qwinna hans siäl staa fore härran
20 gudh Oc j hans klädhom syntes allas thera personanna liknilse klarligha skinande, som j thz klostret waro, som han haffdhe bestiktat, badhe them som nw waro j himerike, oc swa them som atherliffdho, oc tidh waro sälälika komande, hans
25 siäl haffde j sina krono swa mang blomster, aff gul, som han haffdhe okrat, och ökat gudhi siäla, j thy sammo clostreno Oc twa abbadissor, som ärlika haffdho liffuat, oc wäl fore standith sama klostret, stodho när honom j äronne, en a hans

høghro, oc annor a wi[n]stro handena, huilka hærran takkadhe, mz søtom oc lioffwom ordhom, 314 thær fore at enghin war fortappat, aff | them faarom, som them waro befælte at gøma Æn hon som thætta saa, sagdhe til hærran ihesum O min 5 kæraste hærra, j huat matto forskulladhe thænna siælen, at thu gaff henne wilia, at foretagha swa stort ærffuodhe, oc swa loffligha gærning, j thætta klostersins wpbørian, hærran ihesus swaradhe, han haffdhe eth milth hiærta, oc war en man aff stora 10 mildhet, oc godhwiliogher Oc æ huat han syndadhe, thz giordhe han ey aff ilhærdzsko, æller aff myklom forthankom Oc thy fan min stora wisdomber honom thæn genstighen til helsonna wægh, eth milt oc liofft hiærta, thz tækkis mik mykit Oc 15 the synden hon thyngher mykit siælena, som bedriffs aff foretænkto ondzsko Oc for thy at han thz klostret funderadhe, ey for manna loff, æller priis, wtan for min hedher, oc sinne siæls helso, oc ælskadhe innerlika conuenzsens sa[m]qwændh, 20 oc fræmiadhe til thz bætzsta, thy ægher han nw huars thera forskullan, mz særlikæ eghlighet, oc glædz aff allas thera godha swa som aff sino eghno

Aff enom greffua som doo xix ara gamal 25 C iiii

Nar en greffue war dødher, daghen thær æpther thenna gudhelika jomfrun warandis j sinom gudhelika bønom sagh hans siæl, swa som liggiande

for wars härra föther, oc jämerlika grata, for thy at
han j sin krankdom, här aff wärldenne farandis,
mere angradhe oc scriptadhe sina syndher for
pinonna räddogha, än fore gudz kärlek skuld, oc
5 mäst for thy, at han aldregh wtgöt kärlekx thara
j wärldinne Thz äru kärlekx tara, som en cristen
siäl wtgiwther, ey for | sina syndher, oc ey for 315
nakra andra dröffwilse, wtan aff rättom kärlek,
oc rätta länktan, thär siälen haffwer at skilias
10 widh wärldenna, oc komma oc wara mz sinom
sötasta gudh, thänna tara äru gudhi aldra täkkast,
oc thy war äru the mykit faa, som them wtgiwta
Tha forbarmadhe sik thenna milda, dröffdha
manna hiälpirska ower hans siäl oc ysäldh Oc
15 badh jnnerlika til gudh for honom, at han wärd-
oghis giffua, oc wnna, the siälene til hiälp, oc
wpfyllilse j hänna bristilse, alla sina kärlekxfulla
oc menlösa tara, som han wtgöt j wärldenna Oc
ginstan nar milde härran, som altidh hörer sinna
20 wenna bön, haffdhe thz kärlika tillathet, wart
the salogha siälen mykit gladh, oc hugsualat
Sidhan sagdhe hon til härran ihesum O min
härra, hwi thog thu thänna siälena swa brat
oc bethidha aff wärldenna, at han som swa
25 godha siäl haffdhe aff thik fanghit, längre liff-
uandis, matte mykit goth haffua giorth, oc främiadh
j wärldenne, härran sagdhe, weth thu ey, at alt
thz godha, som görs aff honom j dödhelika syndh
är stadder, är swa som enkte wärt Hon sagdhe
30 huat gagnar thz siälenne, at liffuandis folkit swa
mykit loffuar, oc talar wm hans godhlek, oc
dygdher oc ärlikit liffuerne Härran ihesus swar-

adhe, huru offta männenne tala wm hans dygdhelika gärninga, oc menlöst liffwerne, oc siäfflighet Oc loffua thär fore gudh Swa offta göra hälghe män mik särlikit loff for naturlika dygdher, mz huilkom jak prydde hans siäl, oc jämwäl siälen 5
316 siälff, | Än togh hon ey än är j glädhinne huru offta folkit j wärldenne talar goth wm henne swa opta loffuar hon mik mz glädhi ¶ Thär äpther jnnan trättande daghen äpther hans dödh, nar mässa hioltz fore honom j thz capellet, thär 10
han lagh iorddhadher Oc klärke[u] las ewangelium Sagh hon härran ihesus staa mote klärkenom Oc all the ordh, som härran ihesus haffdhe talat j ewangelio, oc klärken framfördhe, sagh hon ganga skinande wth aff härranom, swa som klarasta 15
solgilzs, j klärken Tha sagdhe härran ihesus, all the ordh, som iak taladhe j iordhrike, the haffdho, oc haffua sama krafft, oc dygh Oc sama dygdh the giordho tha the framfördhos aff minom mwn swa göra the än daghlika j huariom enom, som 20
them dygdhelika, oc wördhelika framföra, for thy min ordh, the forgaas ey, äller wardha til enkte, som mannanna ordh, wtan swa som iak är äwärdelikin, swa haffua min ordh äwärdhelika krafft i sik, ¶ Nar som offertorium sangx, sagdhe härran 25
ihesus Cristna manna böner oc offer, hulka klärkana gladhelika aff kärlek offra, oc ey for päningana giri Oc for enga andra akt, wtan cristnom siälom til hiälp, oc räddin[g], thz täkkis mik mykit ¶ Tha sagh hon dödha manzsens siäl ganga kri[n]g- 30
om altarit Oc sionga thänna ordh, Scio domine quod morti me tradidisti ad salutem

et gaudium et consolacionem anime mee Jak weth härra at thu gaff mik j dödhin Minne siäl til helso, glädhi, oc hughswalilse Til huilka hon sagdhe, huar lärdhe thik sionga, Siälen
5 swaradhe Jak kan alt thz minom skapara är til loff, | oc äro Hon sagdhe haffwer thu tha nw 317 nakra pino ¶ Han sagdhe enga pino, wtan thz jak ey än seer min aldrakärasta gudh, hwilken jak astundar see mz swa stora lenktan, oc astund-
10 an, at wm all the astundan, som nakan sin kunne naghor haffua til sin gudh, j iordhrike, ware all astundan jngiwtin j ena människio Hon ware all swa som enkte mot minne hetasta astundan ¶ Hon sagdhe huru kan thz sant wara Mädhan
15 mange othalike hälghe gudz wener astundadho, oc astunda än nw, sin gudh mz osighelika astundan Siälen swaradhe, Swa länge siälen hon thynges j kropsins thwngheht, hindras hon offta aff kropsins widherto[r]fftom, nw ätande, nw soffuande, nw annat
20 görande, nw idhkelika wmgangandes mz androm människiom, swa mykit, at hon jngaledhis kan, mz swa stora astundilsenna bruna, länkta til sin gudh, oc skapare, swa som siälen, tha hon är löst aff kropsins byrdhe, oc fry for alt hinder,
25 astundar sin söta skapare wthan atherwändo oc ower alla matto

Aff sama siäl [C v]

Tridhia manadhin äpther sama greffuans dödh Oppenbaradhe sik hans siäl ather gudz tiän-

ista qwinno Oc twa wnga skinande pilta leddo siälena Oc synthis han wara kläder j graa klädhe Oc owan a them haffdhe han Sorcocium thz äru langa hängiande arma, Som riddara, oc härra plägha haffua oppa thera jäkkor, oc har- 5 nisk, j huilko han haffdhe oc taghit oppa sik riddarlikit ämbite, oc wärdelighet, Tha sagdhe iomffru[n] til siälena, hwi haffwer thu thätta graa almenningis klädhit, som swa stor, oc maktogher 318 | härra war j iordherike Han swaradhe, min 10 modher, hon gaff mik thätta, swa lofflika, oc mik mykit täkkelika, at jak synis serdelis mz thy kläder Hon skipte oc mykit annath wäl, oc mik nyttelika, thogh likawäl thätta klädit til mere nytto Jak bidher thik, takka mine modher, oc 15 allom minom winom, for thz at the swa mildelika, och mykit kärleka, haffua giort moth mik j minne pino forskuldan ¶ hon spordhe än framdelis, hwi nytiar thu grat Siälen swaradhe, nar jak war j mith ytersta, äpther thz jak haffdhe 20 annamat gudz licama, stadgadhe iak fullelika j mino hiärta, at wilia wardha gudz riddare j renliffwe wm jak haffdhe nwtidh mith liff ¶ Jomffrun sagdhe, huat halp thik mäst, hon swaradhe, Messonar, som för mik sagdhos, oc almosor som giffuas 25 Oc rena böner som wtgaa aff reno hiärta oc äru löthlöso aff syndom ¶ Hon sagdhe, huilke äru thenna piltane, thik fölghia, hon swaradhe, annar är min ängil, huilkom jak war antwardhadher j iordhrike aff gudhi Oc annar är aff thän ängla 30 choren, til huilkem jak är tilkomande ¶ Thu maa j thänna siälene märkia mykit goth, thik til

lärdom, oc tilförrenna aff honom som stiktadhe klostret, oc the twa abbadissor, som haffdho wäl forstandith sith ämbite Oc huar punctin widh sik är mykith goth wärdher wm the wäl skodhas

5 ## Aff ens barns siäl c vj

En hustru hon forethänkte at giffua gudhi j renliffue sina dotter, som ey än war födh Swa mz skäl at ware barnet pigha tha thz föddis, skulde hon henne lätha gudhi tileghna oc troloffua
10 Än pikan doo ginstan aars gamul | huilkins siäl 319
synthis gudhz tiänista qwinno j wänasta jomfru liknilse, klädh mz klädhom aff rosene lith Oc owan aa en mantol aff gul, mz hwit skiinande liliom wndherlika pryddan, Tha sagdhe jomfrun
15 til siälena, huadhan är tik thänna stora äran, hon swaradhe, Dominus sua benignitate hec michi contulit, thätta gaff mik härran aff sinne eghne mildhet Thätta rödha klädhit, mz rosene lith, täknar at jak war naturlika kärlexful ¶ Än thänna
20 gul mantolen täknar renliffues klädhabonat, huilken mik gaff gudh for thy, at min modher loffuadhe mik skula halda renliffues liffwerne ¶ Än tha hon thätta sagh, oc thär oppa mykit wndradhe, sagdhe härran ihesus henne, huat wndrar thu, at
25 barnen frälsas som döpas j annars tro, for thy, swa som andeliken modher, loffuandes cristna tro for barnet Vm barnet händer aff lidha, tha frälsas thz mz sama gudmodhers loffuan Swa iak anamandis modherna fullan wilia for gärningana

Haffwer iak lönth oc begaffuat j barneno alt thz godha modhren öske, oc astundadhe fulkompnas j thy sino barne ¶ Tha spordhe hon härran ihesum, än hwi min aldra käriste härra, togh thu thätta barnet swa betidha aff wärldenne ¶ Han 5 swaradhe, thz war eth swa älskelikit barn Oc thy war ey nyttokt the längher liffua j iordhrike Oc än thär fore jak wiste at barnsens fadher skulde ryggia modhrenna lifft, oc behaldhit barnet j wärldinne ¶ Sidhan badh hon for ena andra 10 siäl, hördhe hon härran ihesum swa tala til the siälena, som hon badh fore, drik glädhinna, aff mins hiärta jnnersta märgh, ¶ särdelis for huan, som bidher fore thik, wäl är them, som bidhia for cristna siäla, oc särdelis gudhelika, läsa wigilias, 15
320 | oc vii psalma, huat mykin lisa, oc hiälp salogha siäla haffua aff the läsningh, thu finder oc annarstadz scriffuat, ath psaltaren är godher, for siälom läsin ¶ Thogh thänna psalmana jn wigiliis oc vii psalmis, oc beati immaculati, in til ad 20 dominum etc[ra] the äru bäzst Oc som sagdhis j 32 capitulo x[o] partis, Wm the xv pater noster, huar dagh om arit ath läsa for nakra siäl, är aldra bäst, thz löpir jn summa, v M iiiic oc lxxv pater noster, them skal huar gudz människia 25 läsa for sin kära wen Oc formagha mz conuentit at the wardha läsna mz enne hast, som thu findher j sama capitulo at sancta mäktil, oc hänna conuent giordho

Aff almennelikom wpstandilsom wm domadagh c vij

Nar hon hördhe läsas j mässonne Tercia die resurget, fiöl hon a knä, takkande oc
5 ärande gudh for manzsens wpstandilse, oc äronna begaffwilse äpther domen Oc ginstan saa hon j sama capella, thär hon war bidhiandis, tre fäghersta kroppa, som waro iordhadhe nar altareno, sik wpretta w graffuene, oc mz wplyptom handom,
10 swasom takkande oc ärande gudh Än the thre kroppanna hiärta waro prydde mz dyrom stenom, oc rördhis mykit wnderlika, swasom lekande, thz teknadhe the glädhi, thera siäla haffdho aff dygdhom oc godhom gärningom, som the giordho
15 j thera kroppom Tha forstodh hon, aff gudhi, at j tilkomande wpstandilsom wardha hälgha manna kroppa siw sinnom klarare än solen Oc siälana siw sinnom klarare än kroppane, huilka the sik ather jnföra swa som j klädhe Oc skina
20 gynom alla likamans limi, swa som solen skin gynom cristallen Oc swa fulkompnas thz, som scriffuat är Fulgebunt iusti sicut sol etc[ra] Retwisa människior skuli skina swa som solen j himerikis rike, badhe j likama oc siäl j äron|ne 321
25 wthan ända Sidhan hördhe hon aff härranom ihesu Swa som jak liffuandis j iordherike, war lydhogher j allom thingom minom hälgha fadher Swa lydher iak än nw them som lydhogha äru mik, oc sinom formannom a mina wäghna Oc

them som j iordherike owergiffua, oc nidhertrykia sin eghin wilia for mina skuld Oc the skulu äpther thätta liffwit äwärdhelika glädhias j mik, j särlika fridhelikhet, oc krasanna frögdhom Oc jak wil ympsom frögdhas j them j enkannelika 5 oc särdelis glädhi Swa at thz skal wara allom kunnokt, j himerikis rike äru O huru täk tiänist thz är mik at mz sanna lydhno owergiffua sin eghin wilia, oc alz enkte siälffwer radhandes, äpther annars budh, oc styrls, offra sik gudhi täkkasta 10 offer,

Aff siälom solom[on]is sampsonis, Origenis oc traiani c viij

Bidhin aff enom brodher, atspordhe hon j bönom aff gudhi, huar thera siäla wara, etc[ra] 15 ¶ huilka härran ihesus swaradhe ¶ huat min miskundh giordhe mz solom[on]is siäl, wil iak thz lätha wara lönlikit for mannom, oppa thz at skörhet oc andra likamlika syndher thäs häldher skulu flys aff syndarom ¶ hwat oc min mildhet 20 giordhe mz sampsonis siäl, wil oc iak okunnokt wara, oc enghin skal til dyrffuas, sik siälffwir hämpnas ower sina owini, wthan lätha mik hämpnas, huilkom fadhren gaff allan dom j händer ¶ Än huat min wälwilioghet giordhe mz origenis siäl, 25 wil iak wara lönlikit, at ey nakor tröstandis j sin wisdom til dyrffwis sik ophöghia, ¶ Framdelis huat min fridhelighet giordhe, oc bödh wm 322 traiani siäl, skulu ey människior witha | at al-

me*n*nelik *cri*sten tro th*ä*r aff meere wphöghis oc hedhras for thy än togh han war fulkome*n* j allo*m* dygdho*m* togh brast hono*m* *cri*sten tro oc san döpilse,

5 ## Aff siälom som frälste wordho wm he*n*na böner c ix

Om alla *cri*stna siäla dagh, nar hon j*n*nerlika badh for *cri*stno*m* siälom, hindradhis hon mykit, j tankom, wm ena mä*n*niskio, huilka hon
10 wiste wara j ondo*m* stadga, for sith oskäligha liffw*er*ne Oc ginstan sagh hon h*är*ran ihesum, swa som hängiande j wädhreno, thogh bunden, badhe händer oc föth*er*, huilke*n* som sagdhe til he*n*na, huru offta huar en syndar dödhelika, swa
15 offta binder han mik, oc halder bundhna*n*, swa länge han är j dödheliko*m* syndo*m* Ginstan äpth*er* synthis he*n*ne h*är*ran, swa som aldra wänasta pilter, wnderlika prydder, haffuandis j sino bryste prydhilse Swa so*m* tre dyrasta brazsor J the
20 första teknadhis the äw*är*dhelika astundan, mz huilka gudh han hetelika älskar siälena, ¶ wm the andra hans gudhelikx hiärta kärlek, j huilko*m* ha*n* altidh älskar ma*n*nen Än togh ma*n*nen slionar, oc kä*n*ner engin kärlek Thogh likawel
25 är hans gudhelikx hiärta kärleker lika stor, oc lika heter, owmskiptelikin til ma*n*nen, ¶ Vm the tridhia, wttryktes gudz hiärta frögdh, oc lustelikhet, aff huilka sc*ri*ffuas, delicie mee esse cum filiis hominum, Min högxsta frögh, oc

kräselikhet är, at wara mz mannanna sonom Sidhan togh härran ihesus hänna siäl, oc leddhe hona j en aldra lustogasta yrtagardh, huilken som war giordher j wädhrit, näst himelin, j huilkom waro otalika siäla, oc alle saato widh 5 eth stor[t bordh] — — — [*De 17 sista bladen i hdskr. förlorade.*]

Den här afbrutna sv. textens forts. intill kapitlets slut lyder å latin enl. Cod. Ups. C 198 *sålunda:*

— — — — — — — — — — — — — —

. . . in quo [orto] erat multitudo animarum que omnes ad mensam magnam[1]) in aquilonari parte consederunt. Dominus autem per se ipsum dignissime accedens ministrabat illis, omniaque verba illa que in choro ad vigilias et omnia que per vniuersam ecclesiam pro animabus illa die fiebant quasi diuersa fercula illis apponebat, et velut pocula varia propinabat. Cum cantaretur versus Si que illis sint domine, etc[ra] dixit ad dominum. Mi domine: quid hec verba illis prosunt cum sint in magno gaudio. Tunc animarum se cordibus aperientibus vidit in corde cuiuslibet quasi vermem, qui caput in modum canis habebat, et quatuor pedes corrodens incessanter corda earum, et vnguibus torquens. Hic vermis propria erat consciencia cuiuslibet, qui ideo faciem canis pretendebat quia fidele animal est canis, et consciencia semper corrodit et arguit animam pro eo, quod dulcissimo et benignissimo deo suo infidelis erat, nec ad eum absque impedimento post mortem meruit euolare. Per anteriores pedes exprimebantur omnia opera que homo facit contra dei precepta quibus promeretur post mortem cruciari. Per extremos pedes figurabantur omnia desideria mala et vie peruerse que animam a deo suo elongarunt, hic vermis eciam habebat caudam longam, quorundam erat leuis et plana quorundam vero hispida et hirsuta, per hanc caudam notabatur fama quam [reliquerant in terris.

---

[1]) *Här slutar den sv. texten.*

Que vero bonam famam][1]) reliquerant, earum cauda erat leuis et ex hoc quoddam habebant remedium, que autem malam post mortem reliquerant, earum cauda erat hispida et retorta crucians animam vehementer. Hic vermis nunquam moritur nec anima inde liberatur donec intret in gaudium domini sui. Tunc totis viribus illa dominum orabat quatenus animabus illis plenam remissionem tribueret et ad sue claritatis gloriam assumeret, et ecce omnium vermes cadentes moriebantur et anime cum magna exaltacione ad celestia gaudia euolabant. Post hoc assumpsit eam ostendens illi purgatorium, in quo diuersa vidit tormenta, quasdam enim animas vidit velut igne exeuntes combustas et deformes, pro quibus et dum ista orasset, continuo de penis liberate quelibet formam et habitum suum qualis fuerit in terris recipiebat, et in ortum illum de quo priores anime sunt erepte cum gaudio transmigrarunt. Post hoc cum dominum rogaret quid animabus sit faciendum, vt cicius absoluantur Respondit dominus, Legite oracionem illam que dicitur fons viuus Beati immaculati cum oracione sibi ascripta et magnum adiutorium inde sencient et iuuamen.

---

[1]) *De inklamrade orden äro hemtade ur Cod. Wolffenb.*

Ändringar och rättelser, gjorda redan i handskriften.

Sid.	rad.	
6	15	hughswalan *som uteglömts, är af gammal hand, med rödt bläck, tillagdt i margen.*
—	32	thăknath *ändr. fr.* theknath
9	4	sins *af yngre hand ändr. fr.* thins
—	8	ande *tillskrifvet öfver raden.*
10	8	alla *af senare hand tillskrifvet öfver raden.*
19	27	ta *tillskrifvet öfver raden.*
20	11	bärghe *ändr. fr.* bärgheno
23	17	mz *af yngre hand tillagdt.*
25	3	*det senare* alla *af yngre hand ändr. fr.* all
28	8	han *af yngre hand tillagdt ofvan raden.*
—	22	högheligh*e*re *gammal ändring fr.* högheligh*e*t
35	7	*det första* d *i* guddom *tillskrifvet af yngre hand.*
36	13	the *af senare hand tillskrifvet öfver raden.*
37	13	bärghe, *uteglömdt och af den ursprungliga handen tillskrifvet i margen.*
38	5	träm *senare tillskrifvet öfver raden.*
—	6	reth *senare ändring fr.* räth
41	20	sötasta *senare tillägg i margen.*
43	16	*efter* ende *har först skrifvits* son *som sedan strukits.*
46	6	jomfruna *med gammal hand tillskrifvet i margen.*
52	32	offter *af senare hand tillskrifvet öfver raden.*
53	27	h*e*nna *ändr. fr.* ena
54	7	ok *senare tillskrifvet öfver raden.*
—	9	per quem omnia *senare tillskrifvet i margen. (Jfr förklaringen däraf rad 12 o. f.)*
56	13	vm *af senare hand tillskrifvet i margen.*
61	28	*det ursprungliga* hon *struket och i st. af nyare hand orden* sancta mäkti[l]dis *tillagda i margen.*
62	23	gik *senare tillskrifvet öfver raden.*
—	28	mz » »
63	23	sancte mäkt[ild] *tillskrifvet i margen, hvarjämte ett ursprungligt* henne *framför* giordhe *strukits i hdskr.*

Sid.	rad.	
63	24	*i* tha *är* a *senare tillsatt.*
65	15	taker *af utg. ändradt fr.* takkr *som af senare hand tillskrifvits öfver raden.*
66	10	gik *senare ändr. fr.* gigh
68	9	äru *senare tillskrifvet öfver raden.*
—	13	thz *senare ändr. för* han
75	21	mz *senare tillskrifvet öfver raden.*
—	27	hárra » »
77	17	thiänte » »
80	9	thu » »
82	1	äronna *tillagdt i margen.*
83	8	mandome » »
86	4	te *tillagdt öfver raden.*
—	27	thyno *ändr. fr.* thy
89	19	när *tillagdt öfver raden.*
97	4	*efter* äpther *ett först nedskrifvet* thy *åter utstruket.*
102	11	*i margen en hel mening (af nästan samtidig hand) tillskrifven, afsedd att tjäna såsom inledning vid hdskr:s användning till uppläsning »in collacione». Orden, som ej tillhöra den ursprungliga texten och ej häller återfinnas i lat. orig., lyda sålunda:* The hälgha jomfru*n* sancta mäktild sigh*e*r j sinom oppi[n]barilso*m* at a pi*n*gizdagha dagh kom *Därpå följer kapitlets början, hvarvid för meningens skull ordet* oc *tillagts öfver raden framför* skänkte
113	29	älskadhe *af senare hand ändr. fr.* älskedhe
127	22	thy *ändr. fr.* the
128	7	spegla » spegle
130	6	*äro orden* thiänista qwi*n*na sancta mäktildis *tillskrifna i margen i st. f. ordet* älskirska *som öfverstrukits.*
—	8	midhia *senare ändr. fr.* medhia
131	21	än » » » en
—	27	ifört » » » fört
140	2	sielffwililiko*m* *genom tillskrift i margen ändr. fr.* wililiko*m*
141	15, 16	*äro orden* thänne *t. o. m.* chorenom *tillskrifna i margen och insignerade.*
—	25	attonda *ändr. fr.* siw*n*da
145	28	wphögdhe *senare ändr. fr.* wphöffdhe
148	16	*ett ursprungligen skrifvet* oc *framför* gudz *senare utstruket.*
154	11	in *tillagdt öfver raden.*
—	13	fiant » » »

Sid.	rad.	
156	8	swa *af nyare hand tillagdt öfver raden.*
159	32	thz *senare tillägg ofvan raden.*
172	29	anaman *ändr. fr.* aname
174	6	hon *tillskrifvet öfver raden.*
175	29	täkan, *ändr. fr.* tekan,
181	17	visdoms *tillagdt öfver raden af senare hand.*
183	32	hon » » » » » »
188	23	*orden* hänne i *tillagda i marg.*
190	22	ower *genom öfverskrifning ändr. fr.* til
191	4	hon *senare tillskrifvet öfver raden.*
199	21	*orden* mz hulko *tillagda af gammal hand i margen.*
204	29	i gemilhetin *är det första* e *skrifvet ofvan raden rätt öfver ett ursprungligen skrifvet* i, *som dock ej blifvit öfverstruket.*
205	11	tha *af senare hand tillskrifvet ofvan raden.*
207	22	*orden* sinne *t. o. m.* brudgomme *med gammal hand tillskrifna i margen.*
211	14	mykla *senare tillskrifvet öfver raden.*
214	20	*det första* wardher *af gammal hand skrifvet i margen.*
—	28	sagde *senare ändr. från* swarade
221	9	mere *tillskr. öfver raden.*
222	3	minne » » »
223	18	alt » » »
224	12	sik » » »
225	3	sinna *ändr. fr.* sinne
230	22, 23	*orden* j godhom gärningom *tillagda i margen.*
235	11	sidhän *medelst rödt bläck ändr. från* sidhan
236	3	alt *tillskrifvet öfver raden.*
—	6	lönl[ik] » » »
237	32	swete *senare genom öfverskrifning ändradt till* swette
239	10	*det senare* tik *tillskrifvet öfver raden.*
242	6	*orden* bidhar *t. o. m.* godho *dubbelskrifna (såml. af bägge de händer, som mötas vid gränsen mellan hdskr:s s.* 224 *och* 225).
247	20	hafwer *tillskrifvet i margen.*
250	27	oc *af nyare hand tillskrifvet ofvan raden.*
251	27	ey *med rödt bläck* » » »
264	23	henne » » » *i margen.*
265	16	sik » » » *öfver raden.*
267	20	see *tillskrifvet öfver raden.*
268	5	*det senare* hon *tillskrifvet med rödt bläck.*
277	16	i *tillskrifvet öfver raden.*
278	3	i » » *med rödt bläck.*

Sid.	rad.	
278	12	at *tillskrifvet öfver raden med rödt bläck.*
—	15	hon » » » » » »
279	28	ok *med rödt bläck tillskrifvet i margen.*
—	29	at *tillskrifvet öfver raden.*
282	8	han » » » *med rödt bläck.*
283	6	*det första* hon *tillskrifvet öfver raden med rödt bläck.*
285	11	frestas *ändr. fr.* frästas
—	15	dygdh *genom öfverskrift ändr. fr.* dygh
286	10	drypia, » » » » drypa.
290	15	kan *tillskrifvet öfver raden.*
292	26	dela, *tillskrifvet i margen.*
295	5	the » »
299	10	sagdhe *ändr. fr.* sadhe
305	32	giffwa *tillskr. i margen.*
309	1	skadheligho *senare ändr. fr.* skadhelihet
—	22	*efter* glädhi, *hafva stått orden* See käre win *men blifvit öfverstrukna.*
310	23	som *med senare hand tillskr. öfver raden.*
311	9	ihesu » » » » » »
312	32	*efter* wäghna *hafva stått orden* mik thykker *som sedan strukits.*
315	28	han *tillskrifvet ofvan raden.*
317	24	syndä, *ändr. fr.* syndar,
318	11	hans *af gammal hand tillskr. i margen.*
320	17	for *tillskr. öfver raden.*
323	32	är » » »
333	4	iac *med rödt bläck tillskrifvet öfver raden.*
—	17	fili dei » » » » »
335	9	hiärta » » » *i margen.*
336	22	hans *tillskrifvet öfver raden.*
341	10	thär *af senare hand tillskrifvet öfver raden.*
342	22	gaffs *ändr. fr.* gaff
346	10	ey *med rödt bläck tillagdt öfver raden.*
347	7	op » » » » » »
—	29	honom » » » » »
348	7	thu *tillskr. öfver raden.*
—	29	hans *ändr. fr.* han
352	14	klädit *af senare hand tillagdt öfver raden.*
355	6	saa *med rödt bläck tillskrifvet* » »
356	28	oc » » » » » »

Rättelser i den tryckta texten, gjorda af utg.

Bokstäfver, ord och meningar inom [ ] äro af utg. tillagda. Särskildt i början, där dels första bladet är ytterst fragmentariskt, dels flere blad äro af fukt skadade i yttre margen, har supplering ofta måst användas. Dessa fall upptagas ej i denna förteckning, då klammerna tillräckligt angifva hvad som är åtgjordt. Likaså hafva åtskilliga kapitel af utg. försetts med nummeröfverskrift, där denna af rubrikatorn bortglömts, en åtgärd som alltid åtföljes af klammer och således ej ansetts behöfva intagas i denna lista. Några onödiga versaler hafva utan vidare anmälan utbytts mot små bokstäfver och öfverflödiga kommata utelemnats.

Sid.	rad.	
6	17	kärlex *rättadt från* kälex
8	26	fornw*m*stoghet » fornonw*m*stoghet
14	29	jordhrike *r. fr.* jodhrike
15	15	ödhmiwkast, » ödhmwkast,
17	13	h*ä*rra *r. fr.* h*ä*rran
18	5	*det första* h*ä*rra *r. fr.* h*ä*rran
—	25	äwärdheligheti*nn*a » äwärligheti*nn*a
20	3	skänkthe *r. fr.* skänktho
—	15	wndersam » wndersan
—	27	*efter* gudhi, *hafva i hdskr. orden* wthan thz ath *genom förbiseende upprepats. (Jfr början af föregående rad.)*
—	29	wara *r. fr.* war
23	12	*efter* som *ett öfverflödigt* sanghx (*jfr följ. rad:* warth läsith) *struket.*
24	8	*efter det begynnande* I *ett onödigt* j *utelemnadt.*
—	14, 15	jomfruligho*m* *r. fr.* jomfrulgho*m*
—	22	wardher *r. fr.* wardhr
25	11	krobbo*nn*e » grobbo*nn*e
—	18	ath » athz

Sid.	rad.	
27	7	h*är*ran *i hdskr. dubbelskrifvet.*
—	16	sancto *r. fr.* sancti
—	24	aff » äffh
—	30	sancto » sancti
29	13	ärligharen *r. fr.* ärlighagharen
—	24	*framför* honom *ett onödigt* jak *utelemnadt.*
30	8	glädhi *r. fr.* gladhi
—	14	*efter* lästinne *ett uteglömdt* waro *insatt.*
31	3	wälsighnilse *r. fr.* wälsighnil
—	10	thy *r. fr.* thz
—	16	brwdhgo*m*mans *r. fr.* brwgo*m*mans
33	3	responsorium » ressporium
—	27	fortappar » fotappar
34	14	härrans » hrans
—	32	frwkth » frwtkh
35	24	jhesus » jhhesus
36	32	anthwardhadhe » athwardhadhe
38	2	kärlekeno*m*, » kärleno*m*,
40	4	capitulo » copitulo
41	12	rökilse » rokilse
42	5	*efter* jntil *ett öfverflödigt* thill *struket.*
—	11	röker *r. fr.* söker (*felskrifning förklarlig af föregående* sötasta. *Lat. har* suauissimus liquor. *I afs. på användningen af* röker *med bet.* '*balsam, vällukt*' *se Söderwalls Ordbok*).
45	7	klarhet *r. fr.* karhet
—	22	ödhmiwka » ödhmwka
46	7, 8	konwnghxligha *r. fr.* konwghxligha
47	22	hördhos » hordhos
—	28	jordhrike » jodhrike
48	30	hwilka » hwilk
49	1	wthgingo » wthgin
—	7	wndan » wndar
—	24, 25	virginis » vrginis
51	16	fämta » sämta
—	17	atherhalz » athrhalz
52	5	sanni*n*dinne » sa*n*nni*n*dinne
54	1	ära » äro
—	6	trinitati » trinitate
—	28	w*är*dhogha » w*är*dhgha
56	28	aff *2 gånger i hdskr.*
57	13	h*är*ra » »
61	28	mäktildis *r. fr.* mäktidis

Sid.	rad.	
63	23	mäktild *r. fr.* mäkt
—	29	siälffwiliandis *r. fr.* siälffwilandis
65	15	taker » takkr
—	29	kärleksens » kärksens
67	4	mina » mino
—	5	liiffsens » liiffens
—	21	apostlome*n*, » astlome*n*,
—	27	hiärta » hiäta
68	29	ami*n*nilsen, » ami*n*nisen,
69	6	änglane » anglane
—	22	androm » andrath (*helt visst felskrifning för* androm hedhrat *hvilket senare ord af gammal hand tillskrifvits i rödt ofvan raden*).
70	5	gudhz *r. fr.* gudh
71	15	brwtith » brwtih
77	18	himerikith *r. fr.* himerkith
78	19	*det senare* Thä*r* *2 ggr i hdskr. Likaså:*
80	14	haffw*e*r
81	27	Wnn *r. fr.* Wm
83	7	offw*e*rgangilse *r. fr.* offwergilse (*lat. har* excellentia).
—	9	hwilkra *r. fr.* hwilkrra
86	23	ffrälste » ffräste
89	19	til *2 ggr i hdskr.*
90	3	ok » » » »
—	7	andre *tillagdt af utg.*
—	24	dröffwilsom *r. fr.* drörffwlsom
—	31	skulde *tillagdt af utg.*
96	4	gaffuonar *r. fr.* gaffuanor
—	8	begaffuade » begaffua*n*de
97	4	min » mino*m*
102	20	most*er* » mtost*er*
—	26	girnadhos » girnadhas
103	3	alstingx » astingx
104	14	södhir » sodhir
105	3	thy » th *jämte en utplånad bokstaf* (a *eller* o).
106	4	högxt » högx
109	9	fägrindh » färindh
—	25	J *tillagdt.*
110	10	ma*n*g » ma*n*go
—	26	fonte » fonte*m*
113	5	hwilkit » hwilko*m*
—	25	proximum *r. fr.* proximi (*enl. lat. orig., som ensamt ger mening*).

Sid.	rad.	
113	29	är *r. fr.* här
114	24	kärleksins *r. fr.* kälecksins
115	8	them » then
—	30	andana » ondana (*framkalladt af det föreg. ordet:* onda).
116	14	thän » them
120	16	högxt » högx
122	9	the *2 ggr i hdskr.*
—	14	fulbordogasta *r. fr.* fulbordogosta
124	2	creatur » treatur
127	13	ad » at
128	20	andelikare » andelidelikare
—	27	siwngen (*det 2:a*) *r. fr.* siwnge
129	3	j *tillagdt af utg.*
—	24	ringhom *r. fr.* tinghom
131	1	thär » thz
—	4	törstoghe » törstodhe
132	9	solinna » solinnna
—	19, 20	forskullilsinna *r. fr.* forskullilisinna
135	5	mins *2 ggr i hdskr.*
—	7	ludens *r. fr.* luderis
—	31	hannadhe » hannadh
136	24	*Detta och följande kapp. t. o. m. det 71:a äro i hdskr. felaktigt numrerade med talen* lxiij (63) *o. s. v. t. o. m.* lxix (69), *en rubbning som framkallats däraf att kapp.* 62 *o.* 63 *inskjutits* (*utan motsvarighet i närmast föreliggande lat. orig.*).
137	21	wtdraghin *r. fr.* wttraghin
138	4	j *tillagdt af utg.*
139	14	wmgängilse *r. fr.* wmgälgilse
141	3	osmittadha » osmittadhan
146	7	siongas » siwongas
—	22	baswnum » baswmum
148	1	iuuentutis » iuuentis
—	10	fägrindh » fägrinndh
—	23	trappan » trappon
149	22	högtidh » hötgtidh
151	15	nescit » necscit
—	25	sik » mik
152	22	andadis, » andandis,
153	1	martyre » martyris
—	21	thz » thär
155	9	en *tillagdt.*

Sid.	rad.	
157	13	frälslighasta *r. fr.* fräslighasta
159	1	mällan » mallan
160	21	wndrade » wndrande
161	31	minzsta » missta
163	20	*det senare* är *tillagdt.*
—	31	hominum *r. fr.* minum
165	4	thänkiandis » thiänkiandis
—	10, 11	fragrantissimo *r. fr.* fragratissimo
—	21	syndade *r. fr.* syndane
166	7	kompanskap *r. fr.* konpanskap
167	10	tänk » tänkt
—	20	mantol » maltol
168	5	pauperum » pauperu
—	11	wärdzliko » wardzliko
169	3	ho*n* wndradhe » wndradhe ho*n*
170	5	död » dödz
—	26	stiärnan, » stiärnam,
175	31	hemelikhetena » hemeliktena
176	25, 26	io*m*frun » io*m*frum
177	2	iomfrur » iomfru*n*
178	19	aldra » andra
179	1	dulcissimo » dulcissima
—	9	gloria *rättadt efter lat. orig. I sv. texten står en obegriplig form närmast att tolka som en (besynnerlig) förkortning af* gracia.
—	—	qua *r. fr.* que
—	10	gaudebis (*efter lat. orig.*) *r. fr.* gaudens
180	29	iak swa *tillagdt af utg.*
181	4	gaffuom, *r. fr.* gaffuo,
—	22	klarhet » klärhet
182	23	manzsins » mä*n*nzsins
183	5	reconcilieris, *r. fr.* recilieris,
—	13	mantol » maltol
—	25, 26	wnderstodz » wnderstadz
—	27	kiortilen » kirtilen
184	14	wingaardh » wingaadh
—	—	kirkia *tillagdt af utg.*
185	1	flumen *r. fr.* fluen
186	16	hälogh » hälglogh
189	10	lätze » latze
—	18	hänne » hände
191	5	Curre (*det första*) *r. fr.* Curte
193	2	like *r. fr.* rike

Sid.	rad.	
193	4	dalmatica *r. fr.* damatica
194	5	kiortil, » kirtil,
195	22	läkiare*n* » liäkiare*n*
196	19	dirffdhis » driffdhis
197	2	*står genom förbiseende ett meningen förstörande* för *framför* swa (*senare genomrispadt med ett spetsigt föremål, trol. med betydelse af strykning*).
200	26	wpfylta *r. fr.* wpfylla
201	5	h*ä*rrans » h*ä*rras
—	—	aatspöriande *r. fr.* aatsporiande
—	14, 15	manandhe » manadhe
—	22	blidhka » blidkka
204	15	astu*n*dandhe » astu*n*dadhe
—	20	skal » skul
—	25	kräselikhet » kräsikhet
—	30	th*ä*tta » th*ä*ttta
207	12	sighia, » sisighia,
—	15	thz *2 ggr i hdskr.*
208	24	fran *r. fr.* fra
209	27	*det felande i kapitelsiffran bortskuret af bokbindaren.*
210	3	midhl*e*rska *r. fr.* midh*e*rska
—	24	mynskadhos » myskadhos
—	24, 25	lampa*n*na » lapa*n*na
211	6	nidh*e*rstälpta, » nidh*e*rstäplta,
212	14	minzsto » mizsto
—	29	hwästo » hwässo
—	30	orma, » örma,
213	3	fran » fra
214	10	snarare » snanare
—	15	*kapitelnummern* xxiiij *ändrad fr.* xxv. *Föreg. kapitel består näml. egentligen af två, det senare med början s. 213: r. 4, hvilket väl framkallat felnumreringen. Denna fortgår i de följ. öfverskrifterna t. o. m. kap.* xxvij, *orätt betecknadt med* xxviij. *Först med* (*det rätta*) *kap.* xxviij *har skrifvaren märkt och rättat sitt misstag.*
215	24	tänkia *r. fr.* tankia
216	21	än » är
217	11, 12	dröffuilse*n*na *r. fr.* dröffuise*n*na
218	17	fran » fra
—	18	löstos » lösto*m*
—	23	skulde » skude
220	2	frögdadhos » frögdadhas
—	19	ecclesia » ecclesie

Sid.	rad.	
220	28	swa *2 ggr i hdskr.*
221	10	lof *tillagdt.*
222	14	högxt *r. fr.* högx
—	25, 26	swarade, *r. fr.* swarare,
—	28	oaatskilelika » oaatskileka
223	11, 12	swarade » swarare
—	13	är *tillagdt.*
—	18	iak »
224	9	circuivi (*så enl. lat. orig.*) *genom afskrifvarinnans okunnighet i latinet till obegriplighet vanställdt i hdskr.*
—	—	*efter* sola *står i hdskr. ett genom missförstånd ditkommet* consistorium
—	15	ytermer *r. fr.* ytmer
—	20	wnderstodh *r. fr.* wnderstordh
225	17	psalterio » spalterio
—	32	oaatskiptelika » oaatskptelika
226	1	widh*e*rkännomps *r. fr.* widh*e*rkännops
—	21	ofruktsama » ofruksama
—	24	th*ä*tta » th*ä*ttta
228	16	*det första* thin » thins
229	11	io*m*frur, » io*m*fur,
—	21	ko*m*panskap » ko*m*paskap
230	7	operor » operior
—	13, 14	omätelika » omälika (*lat. orig. har* immensa).
233	2	th*ä*tta, » th*ä*ttta,
—	7	et » oc
234	16	th*ä*tta » th*ä*ttta
235	24	sökilse, » sökil,
236	6	lönlik » lönl
237	17	*efter* söki*a*nde *ett onödigt* oc *utelemnadt.*
—	20	kostzsins *r. fr.* kotzsins
—	22	bryllopeno » bryllepeno
238	8	nalkadis, » nalkaldis,
240	1	lönlikasta » lönlikasta*n*
242	8	alzskons » alzskoms
—	21	ma*n*nen » ma*n*ne
243	2	tima *tillagdt.*
—	18	widhertorfftogh *r. fr.* widhrtorfftogh
—	22	wälwiliogh*e*r, » wälwiolioghe*r*,
244	4	trösta » trörsta
—	9	eenda » eend
—	25	brudgu*m*me » bru*n*gu*m*me

Sid.	rad.			
245	19	tankom	*r. fr.*	tankon
—	28	klarheth,	»	klareth,
—	29	miskundh,	»	miskudh,
246	5	älskelighetz	*r. fr.*	älskelihetz
247	12	forgä*n*glikom	*r. fr.*	forgä*n*likom
248	2	näfsth	»	nästh
—	15	margfallelika	»	marfallelika
—	16	fran	»	fram
250	3	wranglighet	»	wranlighet
252	19	genstridhokt,	»	genstridhot,
—	23	fryan	»	fryam
—	24	lustelikare,	»	lustekare,
255	20	war *tillagdt.*		
257	21	Capitulum	»	Capilum
258	10	ödhmiukt	»	odhmiukt
—	18	loffsins,	»	loffins,
—	21	öghon,	»	öghom,
259	24	huat *2 ggr i hdskr.*		
260	22	H*är*ran	*r. fr.*	H*är*raȝ
261	19	här	»	är
263	1	gudhelike	»	gu*n*dhelike
—	5	thik	»	thy (*som står 2 ggr i hdskr.*).
264	17	brudgu*m*ma,	*r. fr.*	brugu*m*ma,
—	23	ympnigas	»	ympni*n*gas
265	28	hu*n*grogh*er*,	»	hu*n*grodh*er*,
266	24	wmgangeno*m*,	»	wngangeno*m*,
267	4	sigh*er*,	»	sig-gh*er*, (*deladt på 2 rader*).
—	29	sanni*n*dh,	»	sa*n*nni*n*dh,
269	2	fraan	»	fraam
—	23	ympnigas	»	ympni*n*gas
271	9	ge*m*mildhetz	»	ge*m*mildzhet
—	19	lutthakilsom,	»	lukthakilsom,
—	30	bordheno	»	borddheno
272	11	O	»	Oc
—	14	är	»	ar
—	—	liffsins	»	liffins
273	13	härran	»	hran
—	16	wthtydhilse	»	wthydhilse
274	18	wthtydhas	»	wthydhas
275	9	skapare,	»	skapadre,
—	24	wärdogha	»	wärdog-gha (*deladt på 2 rader*).
276	27, 28	wthledde	»	wthleddo
277	4, 5	kra*n*kdom	»	kra*n*dom

Sid.	rad.			
277	7	härran	*r. fr.*	hran
—	10	wardha	»	ward-dha (*deladt på 2 rader*).
278	11	beqwemlikit	*r. fr.*	begqwemlikit
—	15	Eth	»	Ethz
279	2	vti	»	vt
—	6	iordherike	»	iord-dherike (*deladt på 2 rader*).
—	14	vniuersitatis	*r. fr.*	vniuersitis
280	8	aami*n*nilse	»	aami*n*nile
—	21	dödhin,	»	död-dhin, (*deladt på 2 rader*).
281	9	sötme,	»	sotme,
282	5	*ett onödigt* oc *efter* nydherböghiandis *utelemnadt.*		
—	24	wärdhoghis	*r. fr.*	wärdhodhis
—	27	wälwilioghetena,	*r. fr.*	wälwilioghetna,
—	31	hiärta	»	hiäta
283	2	oppenbaradhis	»	oppebaradhis
—	8	när *2 ggr i hdskr.*		
284	29	peccatrici	*r. fr.*	peccatrice
286	11	ma*n*nen,	»	ma*n*nem,
287	10	Fiärdhatidh	»	Fiärdhiatidh
—	21	sukkade	»	sukkande
288	15	*ett onödigt* oc *efter* hälgha *utelemnadt.*		
—	29	siälffw*er*	*r. fr.*	siäffw*er*
289	11	Aunan	»	Ännan
—	19	ma*n*nen	»	mä*n*nen
—	25	mikelighet	»	mikelihet
—	26	*ett onödigt* rädhas *framför* älzska *utelemnadt.*		
290	1	krankdom	*r. fr.*	krandom
—	7	»	»	»
—	11	hardhasta	»	hardhdhasta
—	16	odhödhelikin	*r. fr.*	ödhödhelikin
291	1	äll*er*	»	all*er*
—	3	söteli*g*het	»	sötelihet
—	9	jämlika	»	jämaka
—	10	ewangelio	»	ewagelio
292	17	non *tillagdt.*		
—	24	bedröfwilsi*n*na	»	beffdröfwilsi*n*na
293	8	tilqwämdh,	»	tilqwändh,
294	4	hannar	»	hännar
—	27	widh*e*rtorfthlikin	*r. fr.*	widh*e*rtorthlikin
295	25	pryddan	»	pryddam
296	11	nar *tillagdt.*		
—	28	hughswalas	»	hughswlas
297	19	na*m*pn	»	na*m*npn

Sid.	rad.			
297	25	korseno	*r. fr.*	korsono
299	6	qwinna *tillagdt.*		
—	8	handom	*r. fr.*	handon
—	—	hans	»	han
—	29	honom	»	honon
300	4	öghon	»	öghom
301	12	offw*er*flödhelighet,	*r. fr.*	offw*er*flödhelihet,
—	19	falskhet	»	faskhet
—	21	öghon	»	öghom
302	4	han	»	hans
—	27	krankdom	»	krandom
304	3	ey *tillagdt*		
—	21	wigdh	»	wigh
305	16	giordhe	»	giördhe
—	18	hans	»	han
—	26	thiänade	»	thiänande
306	2	siälffwa	»	siäffwa
—	19	skulu	»	skuku
—	20	wmgängilse	»	wmgämgilse
307	17	nyttokth	»	nyttokh
308	5	Aff	»	Äff
—	11	plicth,	»	plich,
—	28, 29	frögdhandis	»	frogdhandis
309	8	w*är*dhelighet	»	w*är*dhelihet
—	16	ympnoghet	»	ympnohet
311	24	firmamento	»	firmameto
312	27	mik *tillagdt.*		
—	29	Benedicant	»	Benedicat
313	16	wndersta,	»	wnderstar,
—	23	laboret	»	laborit
—	24	acceptum	»	acceptam
315	13	dröffwilse	»	droffwilse
—	22	sin	»	sins
—	23	Ä	»	Än (*jfr rad 9*).
316	18	hon	»	hono*m*
—	28	tröstelika	»	ströstelika
—	—	eghna	»	eghno
—	29	hon	»	han
317	11	som *2 ggr i hdskr.*		
—	12	äwärdhelica	*r. fr.*	ädhelica
—	14	*det senare* han *2 ggr i hdskr.*		
318	18	speret	*r. fr.*	sperat
319	15	j *tillagdt.*		

Sid.	rad.	
319	25	hon *r. fr.* han
—	28	» » »
320	18	än » är
321	26	hemelighet, *r. fr.* hemelihet,
—	28	then » thz
322	2	främie, » framie,
—	9	ogönst » ögönst
323	28	circumdata *utfyldt af* circu
—	29	tankom, *r. fr.* tankon,
—	32	Circumdata *r. fr.* Circudata
324	1	kri*n*ggiffwin » kri*n*giffwin
—	3	vestimentorum *utfyldt af* vestimen
—	12	regem *r. fr.* regen
325	10	fruktsa*m*mom *r. fr.* fruktsa*m*mon
—	12	fatigdomb*e*r, » fatigdober,
327	10	flatligha » slatligha
328	13	krankdo*m* » krando*m*
—	16	umbyyte » ymbyyte
329	13	mä*n*niskia*n* *2 ggr i hdskr.*
—	21	til *tillagdt.*
330	8	fadher *r. fr.* fadhr
—	23	h*är*rau » h*är*raʒ
331	3	gärna *2 ggr i hdskr.*
—	23	ympnigas *r. fr.* ympni*n*gas
332	2	*det senare* hon *tillagdt.*
—	4	mandomber, *r. fr.* mandober,
—	5	korsens » korseno
—	11	angh*e*r, » ängh*e*r,
333	3	wardha » wardh*e*r
—	20	corporis » coporis
334	11	gärninga » gärnin
—	26, 27	krankdo*m* » krando*m*
335	23	söthma » sothma
—	24	högheli*g*het, » höghelihet,
336	9	han *2 ggr i hdskr.*
—	13	täknar *r. fr.* täknas
—	15	ministrari *r. fr.* ministrare
337	2	wars » war
—	8	honom » honon
—	32	wärdelighet » wärdelihet
338	23	qwi*n*na » qwi*n*ma
339	10	blodz » blödz
—	32	haart » haar

Sid.	rad.	
340	7	krankdo*mm*a *r. fr.* krando*mm*a
—	22	th*ä*r *r. fr.* thz
—	30	all*e*r » äll*e*r
341	13	hans *2 ggr i hdskr.*
—	30	fafänga *r. fr.* fäfänga
342	2	omälelikx *r. fr.* omälikx
—	6	siälffwilielika *r. fr.* siälffwalielika
—	6, 7	ami*n*naudes, » ami*n*nades,
343	1	hemelikan » hemelikam
—	2	diligit » aligit
—	22	gudh » gudhz
344	11	Är » Än
346	6	siwkdom » siwdom
—	11	amatoris » amotoris
—	20	anda *tillagdt.*
—	24	engla *r. fr.* engha
—	25	teknadis *r. fr.* tekna*n*dis
347	3	korsens » korseno
—	17	Tha » A tha
—	26	han » hans
348	1	winstro » wistro
—	18	ma*n*na » mä*n*na
—	20	samqwändh, *r. fr.* saqwändh,
349	21	the » thz
—	22	O » Oc
—	24	bethidha » bedhidha
350	11	klärken » klärke
—	28	*ett felskrifvet* göri *framför* giri *utelemnadt.*
—	29	rädding, *r. fr.* räddin,
350	30, 31	kringom *r. fr.* krigom
351	19	widh*e*rtorffto*m*, *r. fr.* widh*e*rtoffto*m*,
—	20	wmganga*n*des » wmganga*n*tes
352	8	iomffrun » iomffru
353	13	mantol » maltol
—	20	mantolen » maltolen
356	12	solomonis » solomis
—	16	ihesus » ihesum
—	17	solomonis » solomis
—	22	dyrffuas, » dryffuas,

BIHANG.

STYCKEN AF MECHTILDS UPPENBARELSER I VARIANTER UR ANDRA HANDSKRIFTER.

1. Första bokens 39:e kapitel.

Th*ätta* ärw ffäm rätth*er* som ihesus | christus 277 rätthe oppa ffor sancte mäktilde oc h*en*na systra a paska dagh wm quällen

5 Var h*ärr*a ihesus christus, ha*n* sagdhe til sancta mäktilde oc he*n*na systra, jak kom ffor thy nw hingat til edh*er*, at jak wil j affthen tiäna ffor jdhro bordhe För thy thz ärw fäm rätthe, som jak skal rättha oppa ffor edh*er* j aff-
10 ton ¶ Jtem fförste rätthi*n* är the glädhi*n*, som mi*n* guddomber ffik aff mi*n* mandho*m* j dagh, Oc mi*n* ma*n*domber fik a mi*nom* guddom ¶ Annar rätten är the glädhi*n*, som jak haffde aff thöm sötmano*m*, at all mi*n* lidhamot vpffiltis mz
15 sötma, aff th*e*m kärlekeno*m* so*m* jak haffde aff allo*m* mi*nom* wino*m* som mik haffde käran ¶ Thridhia rätthi*n* är the glädhin, som jak haffdhe, th*ä*n thidh | jak mz oseghelica ffrögh p*re*- 278 senteradhe mi*nom* ffadh*er* thz ald*ra* dyrasta
20 liggiandhe ffää, swa som är mi*n* siäll mz allo*m* th*e*m siälo*m*, som jak ath*er*löste mz mi*nom* dödh ¶ Fiärdha rätthi*n* är the glädhi*n* som jak haffdhe th*ä*n tidh mi*n* ffadh*er* gaff mik ffulla makt, a

mi*ns* mando*ms* wägna til at hedra och begaffua mi*na* wänir, the som jak mz swa storo ärffuodhe affladhe, oc mz swa dyra wärdh köpthe, oc ath*er*-löste ¶ Fämpthe är the glädhin som jak haffdhe, aff thy at mi*n* ffadh*er* han haffw*er* mik til ffögdh 5 j äwärdhelikit säthe the som jak ath*er*löste at the skulu hädhan ffran wara so*m* arfui*n*ga mz mik, oc skulu äw*är*dhelika ätha oc drykka ow*er* mith bordh ¶ För thy at andra ko*nn*u*n*ga tha 279 the budha thera | wäner til bordh mz sik, swa 10 brath the ärw mätthe, oc gästabudhit är hallit tha skilias the aat, Mina wini the skulu äw*är*dhe-lika bliffua, th*ä*r jak bliffwer, Och haa so*m* mik manar oc bidh*er* ffö*r* tässa ffäm glädhi*nn*ar ¶ För the fförsta glädhi*nn*a skal jak giffua hono*m* 15 mins guddoms smak, ffö*r* än han döör, om än han tz astw*n*dar ¶ För the andhra skal jak giffua hono*m* lyws wndh*er*sta*n*dilse ¶ För the tridhia skal jak j ha*ns* ytarsta thima p*re*sentera hans siäl j mi*ns* ffadh*er*s händh*er* ¶ För the 20 ffiärdha skal jak giffua hono*m* lwt mz mik aff mi*nn*e pino, oc aff allo thy ärfuodhe so*m* jak leed oc tolde ¶ För the ffä*m*ptha skal jak giffua the mä*nn*iskio*nn*e hwghnelikit sälscap mz hälgo*m* ma*nn*om j himerikes rike, 25

(*Efter* ***Birgitta Andersdotters bönbok*** *i Kongl. Bibl., från omkr. år 1520. Jfr närv. uppl. s.* 83: *rad* 21 *o. f. till kapitlets slut.*)

2. Första bokens 40:e kapitel.

(H. Mechtilds 5 böner om Kristi uppståndelse.)

Här äpther staa fäm böner aff wars härra ihesu christi opstandilsom läs them mz gudhelikhet oc atwakt 227 5

Min sötaste härra ihesu christe Jak loffuar hedhra wphögher oc wälsignar tik O godhe ihesu för the osäghelika glädhi thu haffdhe, nar thin hälgaste mandombir tok sins gudhdoms äro 10 aff gudhz fadhers klarhet j thinom wpstandilsom aff hwilke clarhet oc äro thin guddombir giffwer allom them thär wtualde äru äwinnelika glädhi, oc äro, För thänna osighelika glädhi bidher jak tik O aldre sötaste gudh at the samma clar- 15 hethena som thu mik fförskulladhe j thinom ärofulla mandom | göm oc bewara hona j mik mz 228 thinne nadh at jak matte hona mz glädhi wnfaa a domadagh pater noster Aue

Jak loffuar hedhra oc wälsignar[1]) tik O 20 godhe ihesu ffor the osighelika glädhi som thu

[1]) *Hds. har:* wälsignadhar

haffdhe nar thu nidher for aff gudz fadhers sköt nidh til jordherikis Oc giordhe tik lydoghan oc wnderdanoghan allom pinom oc alle ysäld Thänne samme kärlek som tik wpfylte a korseno mz osighelikom wärk oc swidha, han wpfylte oc alla 5 thina limi oc ledhamoth mz obegriplikom hedher oc glädhi, j thinom wpstandilsom För tässa glädhi oc frögdh bidher jak tik O aldre älske-[li]ghaste gudh Ad thu giff mik liws oc wnder-229 standilse til minna | siäl, at jak matte wetha oc 10 wndersta hwat tik är täkkelikit Oc thär äpter göra oc fwlkompna j hwariom thima

Jak loffuar hedhra oc wälsignar tik O godhe ihesu ffför the osighelika glädhi, thin hälghasta siäl haffdhe, thäntidh hon offradhe sik gudhi 15 fadher, mz enom storom hälga siäla skara, som tik földhe aff hälffuitis fängilsom, jn för gudh fadher För thänna osighelika glädhi oc frögh bidher jak tik, at thu wili j minom ythersta thima wara minne siäl riker panther oc ymnokt 20 wärdh, til at lösa oc gälla alla mina skuld Oc blidhka mik gudh fadher, thän jämna domaren Oc ledh mik mz frögh oc glädhi jn för hans asyn Pater noster Aue

230 Jak loffuar hedhrar oc wälsignar tik O 25 godhe ihesu ffför the osighelika glädhi oc frögh som thu haffdhe, thäntidh gudh fadher gaff tik makt oc wald at löna oc atir gälla hedhra oc rika göra, äpther thinne store mänzsko oc mildhet, alla thina riddara oc thina wener som thu ärlleka 30

oc dyrleka ffrälste aff gry*m*ma diäffwlsens walde
För th*än*na glädhi oc frögh bidh*er* jak tik O
aldre sötaste ihesu at thu gör mik lottakande aff
allo thino ärffuodhe oc gärni*n*gom Oc aff thino*m*
5 hardhasta dödh oc pino oc ärufwlla wpstandilsom
Pater noster Aue maria

Jak loffuar hedhra oc wälsigna tik O godhe
ihesu fför the osighelika glädhi oc frögh, som thu
haffde, th*än*tidh gudh fadh*er* gaff tik thina wener
10 til eth äwi*n*|nelikit arff Oc swa opfyltis thin 231
bön thu haffdhe bidhit til gudh fadh*er* swa sigh-
iande O fadh*er* jak wil at th*är* jak är th*är* skal
oc mine tiänara wara mz mik Oc all glädhi som
är j tik hon skal oc wara j mino*m* tiänaro*m* fför
15 wta*n* ända För th*än*na osighelika glädhi bidh*er*
jak tik O aldra älskelighaste gudh, at thu wn
mik Oc giff sälskap oc wmgängilse mz thino*m*
hälga oc wtualda wenom, at jak mz th*em* matte
tik haffua[1]) Oc behalla ä för wtan ända, thu
20 so*m* är alt got oc alzskons glädhi oc frögh

(Efter Cod. **A 43** *i Kongl. Bibl., från början af 1500-talet (1501—27). — Jfr. närv. uppl. s.* 85—87. *Några smärre felskrifningar i hdskr. äro utan vidare rättade i trycket.)*

Samma text som den här aftryckta återfinnes äfven i Kongl. Bibl:s handskrifter **A 37** *och* **A 38.** *Några varianter kunde anföras, men som bägge dessa handskrifter äro mera vårdslösa än den tryckta (i A 37 har t. ex. i 1:a bönen en hel fras borttappats), lönar det knappt mödan. — De tre sista bönerna ingå dessutom i »Birgitta Andersdotters bönbok». Det blad, som innehållit de två första, har däremot gått förloradt.*

[1]) *I st. f.* tik haffua *har »Birg:a And:drs bönb.»:* thik loffwa tik tiäna tik ära

3. Slutet af Första bokens 52:a kapitel.

pingisdagha dagh tha systrana [sungo] ympnona Veni creator spiritus j tärcena tha sa sancta Mäktil thä[n] hälgha anda j örna like flyugh gönom systranna kor oc vt af them örnenom af 5 hans hiärta gingo sua manga skinandhe solgisla som thär varo systrana j korenom oc til huaria enna solgisl thiänto tusanda ängla oc thäntidh conuentit gik fram til gudz bordh at taka gudz licama tha kom flyghandhe en huit dufua oc hon 10 tok a huaria enna syster hiärta mz sit näf oc [j] huaria thera hiärta optende hon en bränna[n]de lugha oc j somlika hiärta sloknadhe then lughin oc j somlika hiärta tok han til at brinna ä meer oc meer sua at thär vard af en stor eldher Thz 15 händhe annantidh a pingisdagha dagh at ihesus christus tedhis hänne oc han hafdhe a sik gylta kapa sua at hon var som en skinande gul af klarhet oc gik lioflika til härca ena syster som i korenom stodh oc vt af sino söta oc honax- 20 fulla hiärta in sände han j huaria thera sin hälgha anda sua linan oc blidhan som et blidhasta oc linasta vädher

(*Efter* ***Cod. Bergman.*** *å Lunds Univ.-bibl., Vadstena-hdskr. från omkr. år 1420, s. 329. — Jfr närv. uppl. s.* 110: *rad* 7—25.)

4. Första bokens kap. 66 och 67.

[Kap. 66.]

Här äpther star huru war härra kände sancte mäktilde at hedhra änglomen wppa thera dag 5 ok huru han tedhe henne en gyllene wpgang mz niio trappom

Tha som gudhz thiänista qwinna war i hemelike talan mz gudhi fore sancte michels dagh ok högtidh Tha spordhe hon gudh aat, hwat thiän-
10 ist hon skulde änglomen göra Ok henne swaradhis Läs nighio pater noster fore nighia ängla chora Hwilkit tha hon thz giort hafdhe, i the högtidhinne, ok wilde thz offra sinom ängil at han skulde thz framdelis them andra änglomen
15 antwardha | hwilke härra gudh sagdhe Antwardha 239 mik at iak thz gör thy at mz osighelike glädhi lyster mik thz göra Aff thy at alt thz offer som mik antwardhas Tha thz framföris af mik i himerike, tha wardher thz mykith ärlighare af
20 mik Ok wmskiptis i bätra Swa som päningin kastadher i brännande gul ok forenadher mz thy, synas han ey thz han war Wtan han synis tha thz han wordhin är aff gulleno Thär äpther saa hon en gyllene wpgang mz nighio trappom be-

sattan mz myklo*m* ängla skara wppa alla sidhor wmkring[1]) Swa at i the förste waro änglane Ok i the andro archänglane Ok swa framdelis sato änglane wppa hwarie trappo äpth*er* sino*m* orden Ok wndh*er*stodh hon andelika, at mz 5 th*em* wpgangeno*m* beteknadhis människio*n*ne lifwe*r*ne Swa at hwar hon hälzt i kirkionne trolika ok ödhmiwklika thiäna gudhi ok gudhelika Ok the som pilagrimo*m* ok siwko*m* ok fatighom, ok än iämwäl inbyrdhis for gudhz skuld Ok i 10 kärlec hwar andro*m* hiälpa Han skal sätias wppa första trappona iämpliker änglomen ¶ Än the som i gudheliko*m* bönom, ok innärlighe gudhelikhet thiäna gudhi, Ok sino*m* iämkrisnom gifwa lärdom radh äll*er* hiälp, the siätias a adhro 15 trappona i bland archangelos ¶ Än the som sik hafwa i thulimodhe lydhno ödhmiwkt ok siälfwiliandes fatikdom, ok starklika öfwa sik i allo*m* dygdhom, The inganga i th*ä*n tridhia chorin som kallas uirtutes ¶ Än the som mote standa 20 syndomen ok syndelighe astundan ok forsma diäfwlin, ok all hans inskiwtilse, the fa äronna sigh*er* i fiärdha koreno*m* som kallas potestates ¶ Än the i the hälghe kirkio framsatte äru ofw*er* andra, ok wäl thiäna i the ämbite th*em* är ant- 25 wardhat, at wakta nat ok dagh i siäla afling Ok 240 thwäfald | görandes pundin th*em* äru andwardhat mz alle the atwakt som the kwnno Thässe skulu for sit ärfwodhe ägha rikesins äro i fämta kor- enom som kallas principatus ¶ Än the som[2]) 30 guddomsins walde w*är*dheligha mz alle wndh*er*-

[1]) *Hds. har:* wmgring [2]) *Ett onödigt* mz *efter* som *utelemnadt.*

danoghet sik wndherbōghia, Ok for hans äro alla människior wyrdheligha älska, ok sik siälfwa, thy at the giordhe äru äpther gudhz beläte gudhi sik likna, swa mykit som the formagho, wndher-
5 gifwandes licamen andanom, ok styrandes for hwghenom wpfarandis honom til himilslika thinga, the skulu glädhias mz them i siätta korenom som kallas dominaciones ¶ Än the som [sik] idhke-lika i gudhelikom thankkom ok andelikom be-
10 skodhilsom ōfua, älskandes hiärtans renlikhet ok hoghsins rolikhet The byggia gudhi aldra tro-lighasta heman, hwilke sanneligha magho kallas gudhz paradiis som skrifwat är Min kräselikhet är at wara mz människionna barnom, ok skal
15 byggia ok bo i them, the til fōghias them i siwnda korenom som kallas throni ¶ Än the som mz wisdom andra ofwer ganga, ok mz enkanneligha hällaghet mz wplystom hwgh, astunda gudh see änlite mote änlite, ok the thing som the ōsa aff
20 alzscona wisdoms käldo ingiwta them ather i hona, wplysandes andra mz kännedom i attande choren som är cherubin wardha the satte ¶ Än the som gudh aff hiärta ok hwgh älsca, ok til-binda sik them äwärdhelika eldenom som är
25 siälfwer gudh Ok äru the honom liknadhe swa som the älskas af gudhi Swa älska the gudh ey aff sinom eghnom kärlek Wtan aff gudhelikom kärlek All thing älska the for gudhz skuld ok i gudhi winir ok owinir, hwilka aff gudhz kärlek
30 kan engin fra skilia ok ey fran hindra Thy at swa myklo meer som owinener wprisa a mote them thäs mer tha trifwas the ok styrkias i

241 gudhz | kärlek mz sällikhet, brinnande i sik siälfwm Ok wptändande andra, swa at the gärna giordhin alla människior fulkomlica i gudhz kärlek gratandes andra människior synder ok laster swa som sina eghna, thy at the alzstingx astunda 5 ok älska ensampna gudhz äro, ok ey sina eghna Thänne säthias i nigonda koren som kallas seraphin Ok mällan gudh ok them äru enge andre anda som gudhi nalkas nämber Amen

[Kap. 67.] 10

Här äpther sigx hwru sancte mäktild sa änglana thiäna sinom systrum i mässonne

J Mässonne saa sancta mäktild en storan ängla skara, ok en standande när hwario enne closter iomfru, swa som aldra fägherste wngan 15 swen, hwilkom the iomfrunar waro andwardhadha til gömo Hwilke som hafdhe blomstrande spiror i sinom handom Ok somlike forgylt blomster Ok tha conwentidh negh nidher tha satto the sin mwn wppa blomstren til äwärdhelika fridhz tekn 20 Swa thiänto änglane them mz store wyrdhning alla mässona i ginom Ok tha the gingo fram til himilslika konvngxsens gilde, tha ledde hwar ängelin sina iomfru Ok äronna konwnger stodh i prästins stadh wmsatter mz osighelike äro, haf- 25 wandes i sino bryste i aldra fägherste trä liknilse Hwilkit sik wtwidde, Ok aff thy honogxflytande

hiärtana, i hwilko alz wisdoms liggiande fă ok snilde ăru gömde wthi Th*ä*r flöt wt aff aldra renasta adhra Aff hwilke alla iomfrunar som til hans gingo wordha alla drukna af guddomsins
5 ströms wăllust Amen

(*Bägge dessa kapitel efter Cod.* **A 9** *i Kongl. Bibl., från c. 1480—1500. — Jfr närv. uppl. s.* 138—143.)

5. Första bokens 86:e kapitel.

(*H. Mechtilds 3 Ave.*)

49 Sancta mäghtildis badh til iomffrw maria i blandh andra sina böner at hon wärdoghis hona ey förlata i dödzsins thima hon swar- 5 adhe, thz wil iak wisselika göra, än tree aue maria skalt thu huar dagh läsa mik i the förste skalt thu swa bidhia

Jak bidh*er* tik mi*n* sötasta iomffru maria 50 | at swa som gudh fadh*er* mz si*n*ne aldzwallogaste 10 makt thina siäl när sik i alldra wärdogasta säthe ophögdhe, sua at thu äst näst gudhi aldra mäktogast i himerike oc iordherike, at thu wili wara när mik i mi*n*s dödz tima, bort[1]) körandhe fran 51 mi*n*e siäl alla diäffuulsins list oc | makt 15

the andra

Jak bidh*er* tik mi*n* kärasta jomffru maria at swa som gudz son mz sinom obegripelika guddoms wisdom oc snille, tik haffuer mästerlika

[1]) *Hds. har:* bart

pryt, Oc mz sino*m* kärlek alla ophökt, swa at thu ow*er* alla hälga män skodhar mz största clarhet the hälga tre|falloghe[t] Hwilken[1]) tik 52 haffuer mz sua store clarhet begaffwat oc ärat, 5 som skinandhe sol i sino skini, allan himelen i*n*nan lysande at thu i dödzsens thima mi*n*a siäl mz thro*n*na liwse, oc widh*er*kä*n*nilse*n*na optända at iak ey i nakkro willo swikis älla frestis

The tridhi aue maria 53

10 Jak bidh*er* tik mildasta iomffru maria för thän kärlekx sötman som thän hälge andhe tik fwllelika ingöt, Oc giordhe tik säffuasta oc mildasta swa at thu näst gudhi är aldra miskundsa*m*ma[s]t, wärdoghas thu wara när mik i 15 dödzsins tima, ingiw|thandhe i mi*n*a siäl gudelikx 54 kärlekx sötma aff huilkom iak maghe styrkias, sua at al pina oc dödzsins besklikhet wari mik lin aff kärlekxsins gaffuo

(*Efter Cod. Arn. Magn. N:o* 422 *in 12:o å Köbenh. Univ.-bibl., fr. slutet af 1400-talet. — Jfr närv. uppl. s.* 181 *f.*)

Med denna redaktion (här nedan kallad A) *öfverensstämma uppteckningarna i följande Kongl. Bibl:s handskrifter:* ***A 37*** *(här kallad* B), ***A 38*** *(här* C), ***A 43*** *(här* D), *»Birgitta Andersdotters bönbok» (här* E) *och den daniserande* ***A 29*** *(här* F), *alla skrifna i Vadstena i början af 1500-talet.*

Dessa fem handskrifter lemna följande varianter:

---

[1]) *Hds. har:* Hwilkem

Sid.	rad.	
390	4	BCD wärdoghadhis E wärdoghas
—	9	B aldra *i. st. f.* mi*n*
—	10	B *utel.* at *framf.* swa
—	12, 13	CD mäktoghasta
—	14	B j mino*m* dödz thima CD j dödzsens tima
—	14, 15	ABDEF fran mi*n*e siäl C fran mik
—	18, 19	AD obegripelika *t. o. m.* snille BCE obegriplikom (E:—a) wisdom oc gudhelike (E:—a) snille
391	1	E offw*er* alla
—	—	F opfylt *i st. f.* ophökt
—	4	ABCEF clarhet D äro
—	—	D *utel.* oc ärat
—	6	BCDEF före lysande
—	7	BCE widh*er*kä*n*nilse D widh*er*kä*n*no
—	—	BCDEF optändhe
—	11, 12	AD tik fwllelika (D *skriffel:* fulleka) BCE fulleliga j thik
—	12	D aldra säffuasta C sälasta
—	13, 14	C misku*n*[sa]masta
—	14	B *har* at *framf.* wara
—	16	D matte *i. st. f.* maghe
—	18	BC lin oc läth
—	—	kärlekx

6. Om läsning af 25 pater noster.

(Ehuru efterföljande stycke ur en Vadstenabönbok ej kunnat återfinnas i de nu utgifna Mechtilds uppenbarelser, torde det dock förtjäna att aftryckas i detta sammanhang.)

5 Thz äru ffäm sino*m* ffäm pater [noster] som war h*ä*rra sagdhe sancte mäktilde at läsandhe är ffor cristnom siälom

Försth ffäm pater noster th*ä*r war h*ä*rra swettis blodh Bedhis ffor allas wara fforäldra
10 siäla The andra ffäm th*ä*r ha*n* fflängdhis bidhis ffor alla wara syst*ra* oc brödh*e*r Thridhia sin ffäm th*ä*r ha*n* tornkronadhis bedhis ffor warom wälgärni*n*gis ma*n*nom F[i]ärdha sin ffäm th*ä*r ha*n* dömdis oc baar korssit bidhis fför fförglömdo*m*
15 siälom Fämta sin ffäm th*ä*r han hängdhe liffuandhis oc dödh*e*r a korsseno, oc bedhis h*ä*r fför allom cristnom siälom Oc glömis ekke tha mik S[yster] b[irgitta] a[nders]d[otter] so*m* tässa bok kostwärdhe

*(Efter **Birgitta Andersdotters bönbok**, s. 319. Ett par smärre skriffel äro utan vidare rättade.)*

Samma text (utan öfverskrift) återfinnes i den förut nämda Cod. A.M. N:o 422 *in 12:o, hvarur följande varianter kunna anföras:*

Sid.	rad.	
393	11	brödhra siäla
—	16	*utelemnas det senare* oc *samt* här
—	17	*o. f. efter* Oc *lyder slutet:* for hänne th*ä*tt*a* skre[ff]

SAMLINGAR

UTGIFNA

AF

SVENSKA

FORNSKRIFT-SÄLLSKAPET.

HÄFT. 117.

HEL. MECHTILDS UPPENBARELSER.

ANDRA (SLUT-) HÄFTET.

STOCKHOLM, 1899. KUNGL. BOKTRYCKERIET.

Pris för köpare 4,25 kr.

Svenska Fornskrift-Sällskapets Samlingar

innefatta hittills:

Flores och Blanzeflor.
Sanct Patriks-Sagan.
Peder Månssons Stridskonst och Stridslag.
Vadstena Kloster-Reglor.
Herr Ivan Lejon-Riddaren. (Fullständig i 3 häften.)
Namnlös och Valentin.
Ett Forn-Svenskt Legendarium. (Fullständigt i 11 häften.)
Konung Erik XIV:des Krönika.
Svenska Medeltidens Bibel-arbeten. (Fullständiga i 6 häften.)
Sagan om Didrik af Bern. (Fullständig i 3 häften.)
Hertig Fredrik af Normandie.
Konung Alexander. (Fullständig i 3 häften.)
Skrå-Ordningar. (Med fyra plancher.)
Heliga Birgittas Uppenbarelser. (Fullständiga i 11 häften.)
Bonaventuras Betraktelser öfver Christi lefverne. } (I ett
Legenden om Gregorius af Armenien. } band.)
Sveriges Dramatiska Litteratur. (Fullständig i 5 häften.)
Helige Bernhards Skrifter. (Fullständiga i 2 häften.)
Svenska Medeltidens Rim-Krönikor. (Fullständiga i 7 häften.)
Susos Gudeliga Snilles Väckare. (Fullständig i 3 häften.)
Själens Tröst. (Fullständig i 4 häften.)
Skrifter till läsning för klosterfolk. (Fullständiga i 2 häften.)
Gersons bok om djefvulens frestelse. (Facsimile.)
Klosterläsning. (Fullständig i 3 häften.)
Svenska Medeltids-Postillor. (Fullständiga i 7 häften.)
Gersons Lärdom huru man skall dö. (Facsimile.)
Svenska Medeltids Dikter och Rim. (Fullständiga i 3 häften.)
Läke- och Örte-Böcker. (Fullständiga i 3 häften.)
Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket. Häft. 1—18.
Prosadikter från Medeltiden. (Fullständiga i 3 häften.)
Historia Trojana.
Jungfru Marie Örtagård. (Fullständig i 2 häften.)
Speculum Virginum. (Fullständig i 3 häften.)
Hel. Mechtilds Uppenbarelser. (Fullständiga i 2 häften.)
Småstycken på Forn Svenska. (Tryckta som bilagor, utom nummerföljden.)

Mera har ej utkommit intill Januari 1900.

Svenska Fornskrift-Sällskapets Samlingar:

1. *Flores och Blanzeflor.*
2. *Sanct Patriks-Sagan.*
3. *Peder Månssons Stridskonst och Stridslag.*
4. *Vadstena Kloster-Reglor.*
5, 6. *Herr Ivan Lejon-Riddaren.* Häft. 1, 2.
7. *Namnlös och Valentin.*
8, 9. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 1, 2.
10. *Konung Erik den XIV:des Krönika.*
11. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band. I. Häft. 1.
12. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 3.
13. *Herr Ivan Lejon-Riddaren.* Häft. 3 (slutet).
14, 15. *Sagan om Didrik af Bern.* Häft. 1, 2.
16. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band. I. Häft. 2.
17, 18. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 4, 5.
19, 20. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band. II. Häft. 1, 2.
21. *Hertig Fredrik af Normandie.*
22. *Sagan om Didrik af Bern.* Häft. 3 (slutet).
23. *Konung Alexander.* Häft. 1.
24. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Bd. I. Häft. 3 (slutet).
25. *Konung Alexander.* Häft. 2.
26. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Bd. II. Häft. 3 (slutet).
27. *Skrå-Ordningar.*
28. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 6.
29, 30. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 1, 2.
31. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 7.
32. *Bonaventuras Betraktelser öfver Christi lefverne.*
33. *Legenden om Gregorius af Armenien.*
34—38. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 3—7.
39. *Konung Alexander.* Häft. 3 (slutet).
40. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 1.
41. *Helige Bernhards Skrifter.* Häft. 1.
42. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 8.
43, 44. *Svenska Medeltidens Rim-Krönikor.* Häft. 1, 2.
45. *Helige Bernhards Skrifter.* Häft. 2 (slutet).
46—49. *Svenska Medeltidens Rim-Krönikor.* Häft. 3—6.
50. *Susos Gudeliga Snilles Väckare.* Häft. 1.
51. *Svenska Medeltidens Rim-Krönikor.* Häft. 7 (slutet).
52. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 9.
53, 54. *Susos Gudeliga Snilles Väckare.* Häft. 2, 3 (slutet).
55. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 2.
56. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 10.
57—60. *Själens Tröst.* Häft. 1—4 (afslutad).
61. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 11 (slutet).
62. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 8.
63, 64. *Skrifter till läsning för klosterfolk.* Häft. 1, 2 (afslutade).
65. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 9.
66. *Gersons bok om djefvulens frestelse.* Tryckt 1495 (facsimile).
67. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 3.
68—70. *Klosterläsning.* Häft. 1—3 (afslutad).
71, 72. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 4, 5 (slutet).
73—76. *Svenska Medeltids-Postillor.* Del. 1, 2.
77. *Gersons Lärdom att dö.* Tryckt 1514 (facsimile).
78—80. *Medeltids Dikter och Rim.* Häft. 1—3 (afslutade).